

PRIČA O BRAKU

JOHN i LISA
BEVERE

SADRŽI DVD S MATERIJALIMA PRIČE O BRAKU

Dragi prijatelji,
tako nam je drago što ste primili ovu knjigu! Vi ste radost i zadovoljstvo neba. Božja je velika želja da upozna vas i da vi upoznate Njega. Dok rastete sve više u odnosu s Njim, On vas poziva da zajedno s Njim otkrivate Njegovo srce onima oko sebe. Kao što je apostol Pavao napisao Korinćanima: mi smo Kristovi veleposlanici – glasnici i predstavnici kroz koje se On obraća svijetu.

Brak je jedan od najprivlačnijih načina otkrivanja Božje naravi. On je slika svetog odnosa Krista i Njegove Zaručnice, Crkve. Svaka zajednica (uključujući onu obilježenu poteškoćama, povredama i pogreškama) ima mogućnost razvijanja ljubavi, radosti i mira, na korist mnogima.

Bog nam je stavio na srca da dijelimo tu poruku s vama i ostalim čitateljima diljem svijeta. To je učenje od važnosti ljudima svih bračnih statusa i razdoblja braka. Molimo vas da ga prihvate, zajedno sa svom našom ljubavlju i podrškom, i podijelite svima koje znate. Vjerujemo da će pomoći vama i onima koje vodite napisati jedinstvenu, od Boga blagoslovljenu ljubavnu priču vaših snova.

U vlastitom smo braku prošli kroz kušnje i izazove, i u svemu smo tome vidjeli da je Bog vjeran. On je upotrijebio brak da uveća svako područje naših života i isto želi učiniti i za vas! Naša je molitva da, čitajući ove stranice, budete ohrabreni i opremljeni za pisanje svoje predivne priče.

Voljeli bismo čuti kako je ova poruka utjecala na vas i one pod vašom brigom.

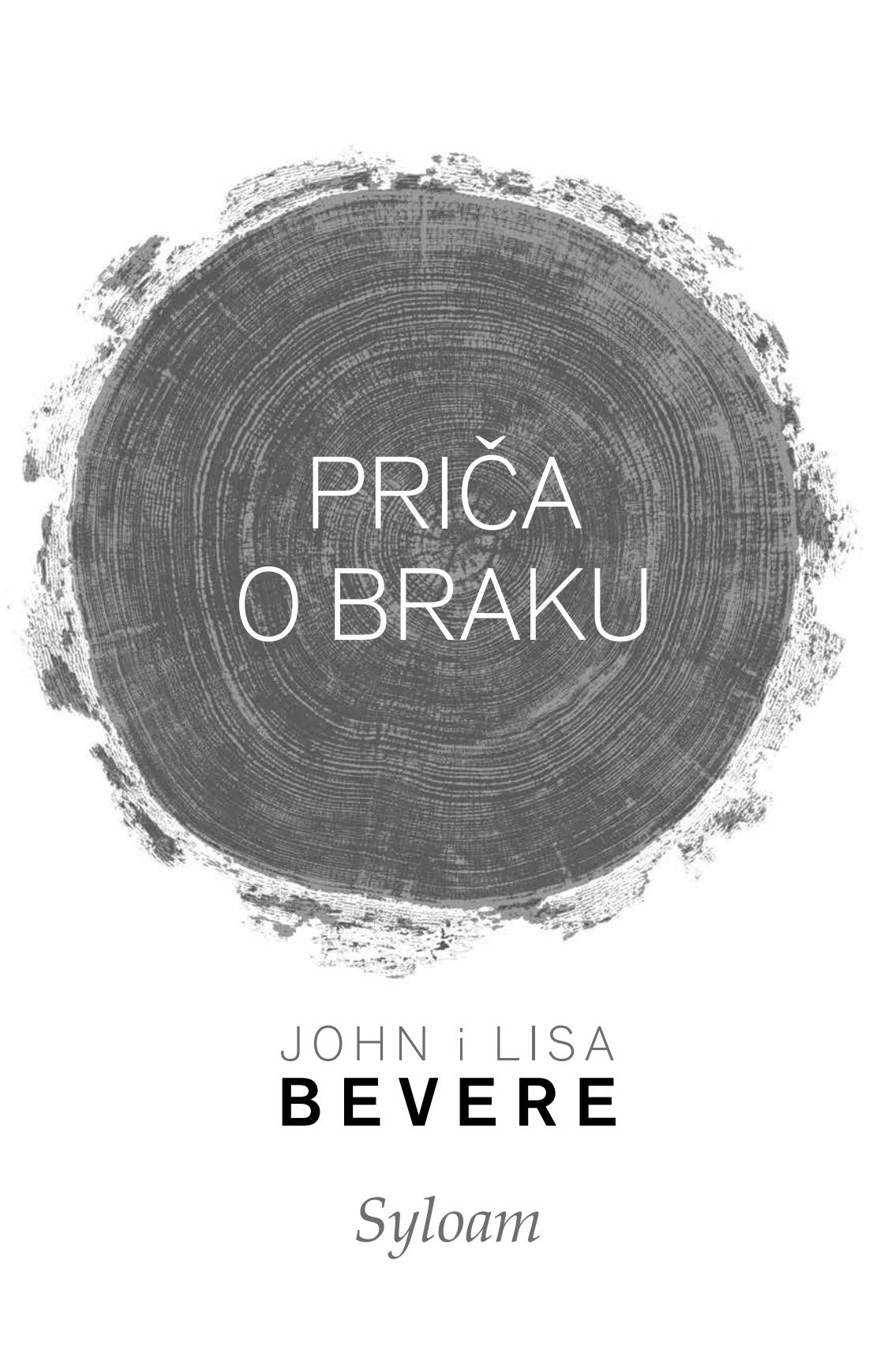
Vaši u Kristu,

John i Lisa Bevere

JohnBevere@ymail.com
LisaBevere@ymail.com

Messenger
International
MessengerInternational.org

PRIČA O BRAKU

JOHN i LISA
BEVERE

Syloam

The Story of Marriage, Croatian, Copyright © 2016 Messenger International
Originally published in English as The Story of Marriage by John P. Bevere Jr. and Lisa Bevere
Copyright © 2014 Messenger International
P.O. Box 888, Palmer Lake, CO 80133-0888, USA
MessengerInternational.org
Additional resources in Croatian are available for free download at: www.CloudLibrary.org
This resource has been distributed to leaders and emergent leaders FREE OF CHARGE
and is not to be sold. It is a gift from Messenger International, the Ministry of John and Lisa Bevere.
To contact the authors: JohnBevere@ymail.com, LisaBevere@ymail.com

Priča o braku, (hrvatski), autori John i Lisa Bevere
izvorno objavljeno na engleskom kao The Story of Marriage
Copyright © 2016 Messenger International,
P.O. Box 888, Palmer Lake, CO 80133-0888, USA
MessengerInternational.org
Dodatni izvori na hrvatskom jeziku, dostupni su za BESPLATNO preuzimanje na: www.CloudLibrary.org
Ova je knjiga podijeljena vođama i vođama u nastajanju.
Knjiga je BESPLATNA i ne smije ju se prodavati.
To je dar Messenger international, službe Johna i Lise Bevere
Elektronička adresa autora: JohnBevere@ymail.com, LisaBevere@ymail.com

© 2016 za hrvatsko izdanje, Syloam

Nakladnik: Syloam

Černyševského 11, 851 01 Bratislava
www.press.syloam-international.org
www.media.syloam-international.org

Za nakladnika: Miroslav Fic i Miroslav Čobrda

Urednik: Miroslav Čobrda

Prijevod: Marijeta Musulin

Lektura i korektura: Edvina Benčina

Prijelom: Darko Brvenik

Tisak: 1909. Minerva

Naklada: 3400

ISBN: 978-80-89414-61-1

U ovoj je knjizi autor koristio navode stihova iz različitih prijevoda Biblije. Za sve navode koji se poklapaju sa standardnim prijevodom Biblije u izdanju „Krčanske sadašnjosti”, Zagreb, 2006, korišteni su stihovi iz tog izdanja Biblije, a sve druge, prevoditeljica je slobodno prevela. Za stihove koji se u knjizi ponavljaju više puta, iz istog ili drugog engleskog prijevoda Biblije, prevoditeljica je u bilješkama na dnu stranice ponudila hrvatske prijevode Biblije u izdanjima: GBV/Živa riječ, Dillenburg, Rijeka, 2012. ili HRVATSKI BIBLIJSKI NAKLADNIK, Varaždinska Biblija, Varaždin, 2012.

Sadržaj

O ovoj interaktivnoj knjizi	4
Uvod	7
1. Prvobitni naum	9
2. Počnite, s pogledom na cilj	53
3. Počistite palube	101
4. Ustanite i gradite	155
5. Intimnost	201
6. Krenite ispočetka	251
Dodatak: Kako primiti spasenje	295
Bilješke	299
Preporučena literatura	305

O ovoj interaktivnoj knjizi

Ovu knjigu možete čitati od korica do korica, kao i bilo koju drugu knjigu. Ipak, za osobnije iskustvo, ohrabrujemo vas istražiti ponuđene interaktivne dijelove.

Svako poglavlje knjige podijeljeno je na pet preporučenih dnevnih čitanja s odgovarajućim pobožnostima na kraju poglavlja. Možete upotpuniti jedno čitanje i jednu pobožnost na dan ili prilagoditi te dijelove svojim sklonostima. Onima koji proučavaju učenje u grupi predlažemo da dovrše čitanje i pobožnosti jednog poglavlja na tjedan.

Ako čitate ovu knjigu kao dio višemedijskog poučavanja *Priče o braku*, u sklopu serije učenja Messenger Series, preporučujemo vam da gledate ili slušate učenje za svaki tjedan i odgovorite na pitanja za razmatranje kao grupa. Potom, pročitajte poglavlje u knjizi i dopunite pobožnosti. Svakom poglavlju ove knjige odgovara jedno višemedijsko učenje. Pitanja za razmatranje za svako poglavlje nalaze se poslije dnevnih pobožnosti.

Uživajte!

Zahvale

Našoj djeci, njihovim supružnicima i našim unucima – na toliko ste načina vi razlog pisanja naše priče o braku. Radujemo se gledajući kako svatko od vas raste i kako ljubite jedni druge.

Hrabri Addisone, samo vječnost može točno izmjeriti tvoj doprinos. Premalo je reći da ovo ne bismo mogli napraviti bez tebe.

Hvala ti za ustrajnost i spajanje naših riječi s biblijskom mudrošću kako bismo stvorili nešto što će dotaknuti živote.

Divna, mudra Jaylynn, tvoj dopadljiv stav i marljivost tako su dobro protkali Priču o braku. Neka sve što si sijala na ovom polju rodi plodom u tvom životu.

Vincente i Allison, hvala vam na svemu što ste učinili kako biste nam pomogli oblikovati svakodnevne molitvene pobožnosti. Vaš je rad obogatio i proširio ovu knjigu.

Svim članovima tima i suradnicima Messenger Internationala – hvala što ste stajali uz nas. Ni da smo tražili, ne bismo našli vjernije i odanije prijatelje na ovom putu doticanja svih naroda svijeta slavom evanđelja Isusa Krista.

Najviše od svega, hvala Tebi, Bože Oče, za Tvoju neiscrpnu ljubav; Tebi, Isuse, naš Kralju, za Tvoj dragocjeni život koji si dao; i Tebi, Duše Sveti, na Tvojoj izvanrednoj snazi, utjesi, pouci i prisnom zajedništvu.

Hvala Ti što nas nikad ne napuštaš i ne odustaješ od nas.

Uvod

Možda se pitate: „Zašto još jedna poruka o braku?“ To je bila i naša prva pomisao.

Tri su razloga zbog kojih smo napisali ovu knjigu. Prvo, osjetili smo da nas Bog vodi u tome. Drugo, naša djeca i suradnici zamolili su nas da to učinimo. I konačno, mnogi od vas također su to zatražili.

Smatrali smo da postoji mnoštvo sjajnih materijala o braku na tržištu, od brojnih smo i sami mnogo naučili. Ipak, kad smo pobliže promotrili stanje, primijetili smo prazninu. Otkrili smo da je velik broj tih materijala pretežno napisan s točke gledište jednog od supružnika. Uspješan brak plod je izvrsnog zajedništva, stoga vjerujemo da ima koristi od našeg zajedničkog dijeljenja ove teme.

Također znamo da je svaka priča drukčija – uključujući našu. Oboje smo, da tako kažemo, osobe *jake volje*. U braku smo više od tri desetljeća i tijekom tog vremena suočili smo se s jedinstvenim izazovima. Shvatili smo da će zbog naših jedinstvenih iskustava takav biti i naš pogled na brak.

Nadalje, htjeli smo ohrabriti muškarce i žene da shvate kako brak nije kalup koji ih ograničava. Vjerujemo da svatko ima stvaralačku slobodu osmišljavanja svog braka na način koji najbolje odgovara individualnim potrebama supružnika i njihovoj božanskoj svrsi. Nadamo se da će vam ova knjiga pomoći otkriti i napisati vašu jedinstvenu priču.

Kome je namijenjena knjiga

Knjiga je za one koji se pripremaju za brak, za već vjenčane, i za svakoga tko želi produbiti razumijevanje braka.

Kako živimo u vremenu prepunom rastava i iskrivljenosti, mnogi se plaše uopće započeti svoje priče. Ono što ste vidjeli ne treba određivati ono što se nalazi pred vama.

Poneki se, potom, osjećaju zarobljeni usred poglavljja koje im se ne sviđa. Mi ne želimo da zatvorite knjigu vašeg braka, želimo vam pomoći okrenuti stranicu.

Tu su također brojni prijatelji koji su vjerovali da njihove ljubavne priče nikad neće završiti, sve dok nisu svjedočili stranicama iznenada istrgnutim iz vlastitih života razvodom ili gubitkom supružnika. Vaša priča nije gotova.

Ovo nije opsežna knjiga koja pokriva sva područja braka. O toj se temi mogu napisati svesci knjiga, i mi nemamo sve odgovore. Ipak, odlučili smo napisati našu priču – uključujući mnoge osobno najteže trenutke – jer znamo što smo proživjeli i vjerujemo da to može pomoći drugima.

Napokon, Isus još uvijek brak smatra pričom vrijednom pričanja. Brak je Njegov okvir po kojem nas ljubi. Naša je molitva da ove stranice probude vjeru, nadu i ljubav u samcima i u oženjenima, mladima i onima u godinama. Izazivamo vas da ponovo sanjate!

PRVO POGLAVLJE

Prvobitni naum

„Tada Jahve, Bog, učini te iz zemlje nikoše svakovrsna stabla – pogledu zamamljiva a dobra za hranu – i stablo života, nasred vrta, i stablo spoznaje dobra i zla.“

- Postanak 2:9, KS

Prvi dan

*J*ednom davno, jedan je vrt okruživao dva stabla. Kao što možda već znate, to nije bio običan vrt. Bio je slobodan od borbe i propadanja. Rijeke su tekle njegovim krajolikom opskrbljujući čistom, kristalnom vodom sve stanovnike vrta.

Možemo samo zamisliti veličanstvenost stabala koja su rasla u takvom okružju. Svako je bilo bespriješoran simbol života ukorijenjen u bogatu zemlju, osvježen slapovima vode, i hranjen sjajnom - a ipak umjerenom – svjetlošću sunca. Mnogo je stabala bilo u vrtu, ali Pismo spominje samo dva: stablo života i stablo spoznaje dobra i zla. Oba su stabla uživala jednakе bespriješorne i nezagađene uvjete – stanje postojanja koje ova pala zemlja nikad ne

može ponoviti. Ipak, jedno je stablo rađalo životom, drugo smrću.

Vjerojatno ste već prije čuli ovu priču, jer svaka priča o braku ima svoje korijene u dvama stablima iz Edena. Na toliko načina naši brakovi mogu biti uspoređeni sa stablima života. Brakovi u različito doba rastu različitom brzinom i napreduju najbolje kad su usidreni zrelim korijenjem. Prolaze i kroz plodne i neplodne godine, kao i godine nevjerljivog ili zakržljalog rasta. Svaki je brak pod utjecajem autohtone klime, različitih godišnjih doba i silovitih oluja, a ipak brak pruža zaklon od vjetrova stalne promjene u životu.

Slika na koricama ove knjige pruža tračak uvida u život stabla. Ono što vidimo u skupu godova zapravo je priča o životu stabla – otisak njegovog putovanja.

Mnogi su od nas u školi naučili osnove dendrologije (znanosti o drvenastim biljkama) i mogu ugrubo odrediti starost stabla brojeći njegove godove. Nas smo dvoje možda izvrsni u brojenju godova i volimo dobro drvo, ali smo daleko od pravih dendrologa. Osim točne starosti stabla, stručnjaci dendrolozi mogli bi nam reći potankosti njegovog života samo promatraljući njegov presjek. Uvježbanom oku, svaki je god priča. Razlike u širini godova govore je li stablo preživjelo blagu ili iznimno oštru zimu, otkrivaju uzorke suše ili obilne kiše. Pomno promatranje razotkrilo bi slučajeve oštećenja i napade pošasti. Svaki je god godina različitih doba, kružnog kretanja i jedinstvene prirode.

Svaku se godinu braka može usporediti s putom goda: kružnog je kretanja i jedinstvene prirode. Godišnjice obilježavaju kraj jedne godine i početak sljedeće. Datum

godišnjice jasno je označen, ali mjeseci, tjedni i dani koji ispunjavaju kalendar zbroj su radosti, boli, rada, čak i izne-nađenja.

Vaša priča

Dok krećete na ovaj put s nama, zapamtite da je vaša priča (ili buduća priča) upravo to – *vaša*. Svaki je život, kao i svaki brak, skup radosti, pobjeda i izazova. Već je pre-dugo najveći dio Crkve bio zadovoljan nuđenjem uobičajenih rješenja za probleme koji tište naše brakove. Čuli smo: „Žene, pokorite se. Muževi, volite.“ Iako postoji istina i korist u tome, iskreno, ne postoji sveobuhvatni vodič za izgradnju braka jer svaki brak dolazi sa svojim jedinstvenim otiskom.

Pogledajmo to iz ovog kuta. Nacrti za svaki dom uključuju temelj, nosive zidove i krov, ali arhitekt ima stvaralačku slobodu oblikovanja prema posebnim potrebama i željama budućih stanara. Tako je i s našim brakovima. Imamo stvaralačko odobrenje da ih osmislimo tako da nam najbolje odgovaraju. Svako bi područje trebalo izgledati drukčije i biti slobodno mijenjati se s dobima života. U svom braku, naprimjer, ulazimo u vrijeme u kojem roditeljstvo neće više biti naša glavna kućna uloga. To znači da uskoro naša kuća neće trebati toliko soba koliko je trebala prije. Takve su promjene u našim brakovima uobičajene kao izmjene godišnjih doba. To je sve prirodno.

Postoje sveopće, vječne istine i vrijednosti koje će pokrenuti vaš brak u sve ono u što ga je Bog pozvao. Bog želi da svaki brak bude građen ljubavlju, poštovanjem, radošću, pokornošću, proviđanjem, vjernošću, njegom, intimnošću i ostavštinom – da nabrojimo samo neke materijale. No način na koji će te kockice biti izražene u vašem životu

odražavat će jedinstvenost vaše osobnosti i doba u kojem je vaš brak. Bog daje obris većih načela, ali ostavlja prostora da se vi izrazite u detaljima.

Bog voli raznolikost. Jedan će pogled na sve stvoreno to potvrditi. Želimo razjasniti od početka da ne vjerujemo da se svi parovi uklapaju u opći kalup braka. Sve češće u današnje vrijeme oba supružnika rade izvan doma (u SAD-u je 2012. skoro 60% žena radne dobi bilo aktivno na tržištu rada¹⁾), i žena možda zarađuje više od svoga muža. Njezina sposobnost da privredi novce ne znači da ona nije podložna ili da on nije glava obitelji. To samo znači da oboje pridonose kućnom proračunu čime njihov brak vjerojatno izgleda drugčije od onog njihovih baka i djedova.

Tako je s našim brakom. Oboje smo zaposleni i oboje smo voditelji izvan našeg braka. Ponekad radimo zajedno (kao na ovoj knjizi), ponekad radimo odvojeno, ali cilj našeg braka i naše temeljne vrijednosti ne mijenjaju se. Odnos uloga muža i žene ne mijenja se sposobnošću pri-vređivanja.

U tom prvom vrtu, Bog je rekao i Adamu i Evi da budu plodonosni i da se množe. On nije rekao da Eva treba ostati kod kuće i ravnati Adamovim umnažanjem. Vrsna žena u Izrekama 31 bila je izvanredna voditeljica kućanstva i poduzetnica. Ako to odgovara vašem braku, učinite to! Možda jedno od vas dvoje želi ostati kod kuće cijelo vrijeme – s djecom ili bez njih. Ništa ne nedostaje nijednom od ovih pristupa.

U prvi je mah prirodno pretpostaviti da će ono što je dobro djelovalo kod drugih uspjeti kod svih. No mi se nalazimo u jedinstvenom dobu s jedinstvenim izazovima na svakom koraku. Želimo da vaš brak bude snažan, a za to morate biti slobodni graditi brak svojih, a ne tuđih snova.

Ohrabrujemo vas da zastanete na tren i upitate Božjeg Duha, koji je Duh istine, da vam otkrije kako Njegove vječne istine mogu preobraziti vaš brak u osobitu zajednicu – onu koju je oblikovao baš za vas prije početka vremena.

Drugi dan

Kad je vaša priča pod kušnjom

Broj godina provedenih u putovanju ne daje potpunu sliku putovanja. Brak od pedeset godina može značiti pedeset godina patnje ili pedeset godina stalnog blaženstva. No najčešće, brak je kolaž različitih i raznovrsnih doba.

Kada pogledamo sliku debla na koricama ove knjige, vidljivo je da svaki god pridoda promjeru stabla. Bez obzira na to je li u pitanju godina teškoća ili obilja, ona je dodala širinu priči i smisao putovanju. Bi li *Put kršćanina* Johna Bunyana – knjige koja je u tisku više od tri stoljeća – bila dugotrajno remek-djelo da je Christian⁽¹⁾ (glavni lik) stigao u Nebeski grad (svoje odredište) bez da je iskusio Beznadno očajanje ili pobijedio diva Očaja? Bez složenog preplitanja radosti i izazova, njegova bi priča bila dosadna i neuzbudljiva. Opasnosti s kojima se Christian susreće i koje nadvladava čine njegovu priču vrijednom čitanja. Izazovi u našim brakovima imaju mogućnost ispunjavanja naše priče sličnom uzbudljivošću i smislom.

Nemojte prezirati trenutke obeshrabrenja. Koristite ih kako biste privukli Božju milost i otkrili Njegovu božansku snagu koja će se opirati ograničenjima vaše emocionalne i duševne sposobnosti. Tijekom više od tri desetljeća braka otkrili smo da su, s vremenom, baš oni trenutci koji su se

(1) Ime koje u prijevodu znači kršćanin, svojstveno engleskom govornom području, op. prev.

činili najtamniji postali zrake koje osvjetljavaju naš put. Primorali su nas da ustanemo i zauzmemos stav. Vaše trenutne borbe mogu postati jednima od najveličanstvenijih trenutaka u vašoj priči.

Duh braka

Prije nego uronimo u priču o braku, kratko ćemo istražiti njegovu svrhu. Nema sumnje da je brak sjajan, ali ponekad bolan tijek događaja. Većina nas ima mnogo više strpljenja s boli u tom tijeku događaja ako shvaćamo njegovu svrhu. Naprimjer, možete izdržati nekoliko sati sjedeći u zubarskom stolcu ako znate da će postupak ostvariti svrhu iskorjenjivanja neprestane zubobolje. U vašem ste braku vjerojatno iskusili dane koji se više čine kao vrijeme provedeno kod zubara nego šetnja plažom (i ako niste, hoćete). U tim je bolnim trenutcima najvažnije ostati svjestan svoje svrhe.

Danas je svrha braka pod upitnikom i kako mnogi ljudi ne razumiju svrhu svoje zajednice, brzi su u napuštanju svog broda kad ga uzdrmaju nemirne vode. Neki smatraju da je cijela ustanova braka više u dijelovima nego što je potpuna i da treba biti ponovo dogovorena ili odstranjena. Neki čak predlažu da bi bračni ugovori trebali biti ograničeni na prethodno utvrđeni vremenski rok – zauvjek je previše očekivati od bilo koga od nas, čini se. Takvi ljudi smatraju da je neostvarivo očekivati da donesemo odluke o tome kako ćemo se osjećati za dvadest godina kada teško možemo utjecati na to kako ćemo se osjećati sutra.

U poznatoj pjesmi „Ms. Jackson“ hip-hop grupa OutKast izrazila je rašireno razmišljanje:

Vaša kći i ja
Imamo poseban odnos
Vi kažete da smo zaluđeni
Mi kažemo da smo zreli
Nadamo se da ćemo se osjećati ovako zauvijek
Možeš planirati lijep izlet
Ali ne možeš predvidjeti vrijeme.

„Ms. Jackson“ čovjekova je isprika majci mlade djevojke koja je s njim ostala trudna, ali koju on više ne voli. Tužno je što ta pjesma savršeno odražava prevladavajući pogled na ljubav i brak: trebaju činiti da se ja dobro osjećam. Taj je pogled osnovan na uvjerenjima da nam naši osjećaji govore što je dobro i što je loše i da nismo sposobni upravljati njima. Ako se ja ne osjećam sretno, onda očito moram nešto promijeniti. Na kraju krajeva, ne mogu utjecati na to kako se osjećam više nego na izmjenu godišnjih doba. Ili kako je to izrazila grupa OutKast: „možeš planirati lijep izlet, ali ne možeš predvidjeti vrijeme“.

Neki žele da se određenje braka prilagodi vremenu. Pitaju: „Zašto ne možemo biti prilagodljiviji? Ako ta ustanova želi preživjeti, treba se proširiti i uključiti zajednice između muškarca i muškarca ili žene i žene.“ Neke se slavne osobe čak odbijaju vjenčati dok se postavke braka ne dogovore iznova. (Da raščistimo, svaki brak uvijek bi trebao rasti i prilagođavati se, ali se određenje braka i sudionici ne mijenjaju.)

Koga onda trebamo slušati? Tko ima pravo odrediti – ili iznova odrediti – brak? Tko nam ima vjerodostojnost reći kako bi brak trebao utjecati na naše živote?

Mi vjerujemo da je Bog jedini koji ima to pravo. Njegova Riječ objavljuje:

„Bog je, ne ti, ustanovio brak. Njegov Duh nastanjuje čak i najmanje pojedinosti braka. ...Zato čuvaj duh braka u sebi.“⁽²⁾

(Malahija 2:15, The Message)

Ovaj stih ne ostavlja prostora sumnji: „Bog je, ne ti, ustanovio brak.“

Ne samo da je On stvorio brak, On je također osobno uključen u postupak u kojem dvije osobe postaju jedno. Svaki je brak sačinjen od mnogo različitih dijelova, nekih jednostavnih i nekih nevjerojatno složenih, a opet Bog rasplamsava (ili oživljava) najosobnije potankosti braka svojim Duhom.

Primijetite kako Malahija 2:15 kaže, „[Božji] Duh nastanjuje čak i najmanje pojedinosti braka.“ Drugim riječima, Bog nam dozvoljava stvaralačko izražavanje u braku, ali On zadržava sva Stvoriteljeva prava određenja toga što brak jest i koga uključuje. Brak se ne može ponovo stvoriti bez Njegovog pristanka i sudjelovanja, a On je jasan u temeljnim postavkama: „Ja, Jahve, ne mijenjam se“ (Malahija 3:6).

Povratak u Eden

Uputimo se ponovo u vrt. Sjećate se dvaju stabala? Jedno je od njih bilo stablo spoznaje dobra i zla, jedino stablo čiji su plodovi bili zabranjeni Adamu i Evi. Bog ih je upozorio da će umrijeti ako budu jeli njegove plodove, no nešto ih je u stablu navelo na oglušivanje Božjem upozorenju i na uživanje zabranjenog ploda.

„Vidje žena da je stablo dobro za jelo, za oči zamamljivo, a za mudrost poželjno...“

(Postanak 3:6, označili autori)

(2) „Nije li On načinio jedno jedino biće dahom životnim obdareno? ... Poštuj dakle život svoj...“

Sigurno je mnogo stabala u vrtu bilo dobro za jelo i pri-mamljivo za gledanje. Ali stablo čiji su plodovi imali snagu uzdići nekoga na položaj Boga, sasvim je druga priča. Eva je mislila da postoji nešto više od onoga što je već dobila. Nas zaista začuđuje da je žena posegnula za nečim što nije smjela imati (jednakost s Bogom) i pritom izgubila ono za što je već imala mogućnost posjedovanja (mudrost).

Adam i Eva željeli su biti kao Bog bez obzira na Njegov utjecaj i autoritet. Posegnuli su za ulogom koja im nije bila namijenjena. Taj je čin u suštaji suprotnosti s odabirom jednog od njihovih potomaka:

„[Iesus], bivajući u svojoj prirodi Bog, nije smatrao jednakost s Bogom nečim za čime bi posezao...“⁽³⁾

(Filipljanima 2:6, NIV)

Adam i Eva stvoreni su na sliku Božju, ali ne jednaki Njemu. *Slika* nečega je odraz, ne istovjetni prikaz. Lažno obećanje jednakosti s Bogom navelo je muškarca i ženu da misle da primaju nešto dok su oboje, zapravo, izgubili. Nisu primili mudrost; prihvatali su varku.²

Prevareni i neposlušni par izgnan je iz vrta. Nikad više neće imati pristup plodovima koji se nalaze na stablu života. Bez tog su živog ploda Adam i Eva osuđeni na smrtnost. Oni su preminuli, a njihov je vrt odavno nestao. Pa ipak žive, na jedan način, jer mi smo njihovi potomci. Muškarci i žene više nemaju osobnu besmrtnost ovdje na zemlji, ali je brak sredstvo nastavljanja života – razmnožavanjem.

Dobra je vijest da je Kristov križ sada naše konačno stablo života koje obnavlja sve što je izgubljeno u vrtu. Brak uređen po Božjem može služiti kao stablo koje obesmrtiljuje život. Ono pruža nužan okvir za nasljeđe i prisnost.

(3) „On [Iesus], božanske naravi, nije se ljubomorno držao svoje jednakosti s Bogom...“

Zato je Bogu tako bitno da poštujemo brak, čuvamo njegov duh, i ljubimo jedno drugo.

Nije potreban stručnjak za odnose da nam kaže kako je dosada nešto značajno izgubljeno od vrta. Mnogi su brakovi suprotnost stablu koje obesmrtljuje. Razvod, preljub, razočaranje, nezadovoljstvo i povređivanje pustoše naše brakove i domove. Zbog ovih propusta u ljubavi, mnogi ne razumiju svrhu braka niti zašto bi se uopće ženili. Drugi, koji jesu u braku, samo pokušavaju preživjeti unakrsnu vatru. Njima brak nije utočište već ratna zona.

Treći dan

Izvor ljubavi

„Zaista se – kako stoji pisano – ,ime Božje vašom krivnjom grdi među poganim.“
 (Rimljanima 2:24)

Kada mi, Tijelo Kristovo, ne živimo dobro i ne volimo, ljudi će huliti Božje ime. To ne iznenađuje, jer ako se zovemo „kršćanima“, tvrdimo da smo veleposlanici Krista. Apostol Pavao je napisao:

„...Bog bijaše onaj koji je u Kristu pomirio svijet sa sobom, koji nije uračunao ljudima njihovih prekršaja i koji je stavio u nas riječ pomirenja. Prema tome, mi vršimo poslaničku službu u ime Krista – kao da Bog opominje po nama. U ime Krista molimo...“

(Druga Korinćanima 5:19-20)

Veleposlanik je ovlašteni izaslanik ili predstavnik.³ Kao kršćani, zastupamo Krista. Koja povlastica! Pozvani smo,

čak zaduženi, da sudjelujemo u Božjoj službi pomirenja. Zastupamo Boga svojim rijećima i djelima. To je naša svrha u životu. Mi smo Božji suradnici koji šire Njegovo kraljevstvo na zemlji.

Što je onda Krist tražio od nas, svojih veleposlanika, da učinimo? Isus je rekao:

„Novu vam zapovijed dajem: Ljubite jedan drugoga; kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedan drugoga.“

(Ivan 13:34)

Srećom, ovaj nalog nije nešto što moramo postići s nagonom svoje volje. Pismo jasno daje do znanja da, kako bismo ispunili svoju svrhu, prvo moramo biti u Kristu – nasljednici Njegove milosti kroz Njegovo djelo spasenja na križu. Tek tada možemo nastupati u preobražavajućoj moći Njegova Duha, i samo tada možemo voljeti jedan drugoga kao što On voli nas.

Pod novim savezom milosti, Bog nam nikada ne daje zapovijed za koju nas On neće sposobiti. Zato što smo u Kristu, Njegov će Duh omogućiti našim brakovima i pojedinačnim životima da otkriju Njegovu prisutnost i ljubav svijetu. Ipak, ne možemo otkrivati Njegovu ljubav dok je sami ne doživimo. U Poslanici Efežanima 3:16-19, Pavao nudi ključ za primanje snage Kristove ljubavi:

„Neka vam dadne, prema bogatstvu svoje slave, da se ojačate u snazi po njegovu Duhu u nutarnjem čovjeka, da Krist stane u vašim srcima po vjeri; da u ljubavi uvriježeni i utemeljeni budete sposobni shvatiti zajedno sa svim svetima koja je tu širina, duljina, visina i dubina, i upoznati ljubav Kristovu koja nadilazi spoznaju; da [tada] budete ispunjeni do sve punine koja dolazi od Boga.“ (Označili autori)

Kako bismo primili otkrivenje Kristove ljubavi, prvo moramo dozvoliti Bogu da nas osnaži nutarnjom snagom kroz svoga Duha. Ali to se ne može dogoditi ako Mu niste predali svoj život. Jednom kad je vaš život Njegov, imat ćeće priliku nesprestano rasti u Njegovoj ljubavi, što je putovanje koje na kraju vodi do ispunjenog i potpunog života. (Za više o predaji života Kristu, vidi 295. stranicu.)

Samo dva stiha nakon što je Pavao pisao o snazi koja dolazi od poznavanja Kristove ljubavi, pojasnio je njezinu svrhu:

„Zato vas molim, ..., da živite dostoјno poziva koјим сте pozvani: sa svakom vrstom poniznosti i krotkosti, sa strpljenjem podnosite jedni druge s ljubavlju! Nastojte sačuvati jedinstvo Duha, povezani mirom.“

(Efežanima 4:1-3, označili autori)

Primijetite kako je Pavao napisao „živite dostoјno poziva koјim сте pozvani“. On opet priča o našoj svrsi: odražavati Božju ljubav, istinu i način života (Njegovo kraljevstvo) svijetu. Ništa od toga nije moguće bez iskustvenog poznavanja Božje ljubavi. Poznavanje u teoriji nije dovoljno. Samo kada imamo osobno iskustvo Božje ljubavi osposobljeni smo graditi živote – i brakove – dostoјne naših poziva.

U ovom je odlomku Pavao opisao određene načine ponašanja koji podsjećaju na najbolje ophođenje u braku: budite ponizni, budite krotki, budite strpljivi, podnosite tuđe pogreške i poduzmite svaki napor da se održite ujedinjeni u miru. Nije slučajnost da upravo u sljedećem poglavlju poslanice Efežanima nalazimo neke od najpoznatijih biblijskih stihova o braku. (Ne zaboravite, oznake za poglavlja i stihove dodala je crkva u trinaestom stoljeću i nisu bile dio izvorne Pavlove poslanice.) Je li moguće da je u Poslanici Efežanima 1-4 Pavao pripremao srca čitatelja za

ono što je namjeravao podijeliti – korjenite istine o braku koje će zahtijevati potanko poznavanje Božje ljubavi?

Evo redoslijeda: prije nego možete istinski ljubiti (supružnika ili ikoga drugoga), morate otkriti dubine Božje ljubavi prema vama. Vaše se znanje o Božjoj ljubavi ne može temeljiti na podatcima iz druge ruke; morate je sami iskusiti. Kada iskusite Kristovu ljubav, bit ćete „ispunjeni do sve punine koja dolazi od Boga.“ Tek tada možete živjeti život dostojan svog poziva. Snaga dobrog življenja i istinskog ljubljenja dolazi iz osobnog poznavanja Božje neizmjerne ljubavi prema vama.

Svrha braka

Ako je vaša osobna svrha da budete Kristovim zastupnikom na zemlji, koja je svrha vašeg braka?

Počnimo s ovim: Bog je ljubav. Ljubav nije samo nešto što Bog čini niti samo nešto što On ima. Ona je ono što On jest. Brak je ustanova ljubavi, prva koju je Bog osnovao. I ne samo prva ustanova koju je Bog osnovao, već i pjesnički simbol koji koristi da predloži dubine svoje ljubavi i odanosti nama, svojoj Crkvi i Zaručnici. Zaručnica i zaručnik slika su Crkve i Krista.

Zbog tog dubokog značenja, postoji još dublja, mračnija namjera iza napada na brak, što malobrojni prepoznaju. Napadi na brak – njegovo određenje, opis i božanske korijene – imaju širu pozadinu od same politike ili pitanja društvenog napretka. Pismo jasno daje do znanja da se ne borimo protiv krvi i tijela i da naš neprijatelj nije vlada ili udruga (vidi Efezanim 6:12). Postoji drevni dušmanin – neprijatelj naših duša – koji iza zastora izvrće i izobličuje božansko stapanje. On neće prestati napadati brak dok

potpuno ne iskrivi okvir po kojem se ravnamo – po kojem Bog voli i suošjeća sa svojim ljudima. Zadnje što Sotona želi je da otkrijemo i primimo Božju preobražujuću ljubav. No Božjom milošću možemo pobijediti svojega dušmanina i prihvatići sve što Bog želi u našim brakovima i od njih.

Što Isus misli?

Bog nije samo osmislio brak, On za njega također ima naum i svrhu koja se nije promjenila. Iako je rasprava o potankostima braka tema tisućama godina, On još uvijek stoji čvrsto iza svog prvotnog nauma. Pogledajte što je Isus rekao farizejima u jednom od svojih najpoznatijih govora o braku:

„Jedan su mu dan farizeji dodijavali: „Je li po zakonu da se muškarac iz kojeg mu drago razloga rastane od svoje žene?“

On je odgovorio: „Niste li čitali u svome Pismu da je Stvoritelj prvotno načinio muškarca i ženu jedno za drugo, muško i žensko? I zbog toga, muškarac ostavlja oca i majku i čvrsto se sjedinjuje sa svojom ženom, postajući jedno tijelo – ne više dva nego jedno. Zato što je Bog stvorio ovu organsku zajednicu dvaju spolova, nitko ne bi smio oskvrnuti njegovo umjetničko djelo tako da ih razdvaja.“⁽⁴⁾

(Matej 19:3-6, The Message)

Farizeji su bili zadovoljni poznavanjem onoga što je zakonito, ali je Isus htio da razumiju snagu ljubavi.

(4) „Približi se mi farizeji, u nakani da ga kušaju, te ga upitaše; „Je li dopušteno čovjeku otpustiti svoju ženu s kojeg mu drago razloga?“ On im odgovori: „Zar niste čitali da ih je Stvoritelj, kad ih u početku stvori, ‘stvorio muško i žensko’, i da je rekao: ‘Zato će čovjek ostaviti oca i majku te će prionuti uz ženu svoju, pa će oboje biti samo jedno tijelo? Prema tome, oni nisu više dva, nego jedno tijelo. Dakle: što je Bog sjedinio, neka čovjek ne rastavlja!“

Ne možemo nijekati činjenicu da je Bog muškarca i ženu izvorno namijenio jedno drugom. U braku oni ostave svoje roditelje kako bi izgradili životne zajednice. Jednom kad su dva tijela spojena, nitko ne bi smio kidati njihovu sjedinjenost.

Zašto Bog brine zbog razvoda?

The Message naziva razvod oskvrućem Božje umjetnosti. Ta činjenica, da je brak Božja tvorevina – nešto što je On stvorio, čini razvod tako velikom stvari.

Oskvrnuti znači odnositi se prema nečemu svetom sa silovitim nepoštovanjem.⁴ Istožnačnice riječi *oskvrnuti* su *huliti, klevetati, okaljati, uništavati, uvrijediti i obeščastiti*. Svi ovi teški izrazi podrazumijevaju neki vid nasilja. Mi smo naveli tumačenje koje nudi prijevod Biblije The Message, ali svaki prijevod naglašava ozbiljnost odvajanja onoga što je Bog spojio. Propisnim proučavanjem smisla cjeline možemo mirno zaključiti da Isus priča o svim brakovima.⁵

Možete li zamisliti kako bi svijet reagirao da netko oskvrne Da Vinciјevu *Mona Lisu*? Svaki bi novinski list pisao o tome. Počinitelj bi bio osuđen od strane društva i vjerojatno bi proveo ostatak života u zatvoru. Kako se itko usudio obeščastiti jedno od najvećih remek-djela čovječanstva? Leonardo bi se okrenuo u grobu.

Znate, Bog vidi brak kao jedno od najvećih remek-djela koje je izraženo kroz Njegovo najdraže stvorenje. Njegova strast prema braku očita je u Isusovom odgovoru farizejima. Njegove su im riječi bile prejake, a da bi se mogli nositi s njima, stoga su Mu odbili odgovoriti. U nemogućnosti da shvate brak kroz prizmu prvobitnog Božjeg nauma, sakrili su se iza Mojsijevoz zakona – koji im je dao dozvolu da odu umjesto snage da ostanu.

,Oni su odvratili pobijanjem: „Ako je tako, zašto je Mojsije dao upute za otpusni list i postupak rastave?“

Isus im je odgovorio: „Mojsije je dopustio rastavu kao ustupak tvrdoći vašeg srca, ali to nije dio Božjeg prвobitnog nauma. Ja vas podsjećam na prвobitni naum, i držim vas odgovornima za preljub ako otpustite svoju vjernu ženu i potom oženite neku drugu. Iznimka su slučajevi kada supružnik počini preljub.“⁽⁵⁾

(Matej 19:7-9, The Message)

Pod Mojsijevim zakonom, ustupci su učinjeni zbog tvrdoće ljudskog srca. To je bila iznimka, ne dio Božjeg prвobitnog nauma. Nemojte se zavaravati; Bog mrzi posljedice razvoda. Kad su muž i žena rastavljeni, jedna od tajni Božjeg stvaranja (kakvim je brak opisan u Poslanici Efežanima 5:31-32), obeščaćena je i rastrgana.

Četvrti dan

Novo srce

“Ja vas podsjećam na prвobitni naum, i držim vas odgovornima za preljub ako otpustite svoju vjernu ženu i potom oženite neku drugu...”

(Matej 19:9, The Message)

Ponovo, Isus nam nikada neće reći da napravimo nešto što nam On ne bi pomogao postići. On nas drži odgovornima za Božji prвobitni naum za brak jer nas je On voljan opremiti da ga možemo živjeti. Mojsijev zakon činio je iznimke za one tvrdog srca, ali kroz Isusovu žrtvu dobivamo nova srca rođena od Duha umjesto od kamena.

(5) „Kako je onda Mojsije naredio da se ženi dadne otpusni list i da se otpusti?“ On im odgovori: „Mojsije vam je zbog vašeg okorjelog srca dopustio da možete otpustiti svoje žene. Ali u početku nije bilo tako. A ja vam kažem: tko otpusti svoju ženu – osim zbog bludništva – te se oženi drugom, čini preljub; i tko se oženi otpuštenicom, preljub čini.“

„Dat ћu vam novo srce, nov duh udahnut ћu u vas!
Izvadit ћu iz tijela vašega srce kameni i dat ћu vam srce
od mesa.“

(Ezekiel 36:26)

Odjek ovoga vidimo u Novom zavjetu. Apostol Pavao
ohrabrio nas je ovim riječima:

“...jer je ljubav Božja izlivena u našim srcima po Duhu
Svetomu koji nam je dan.“

(Rimljana 5:5)

Ovo novo srce nije nešto što mi možemo ustrojiti. Ovi-
sno je o Božjoj snazi i moći Njegove ljubavi. Međutim, mi
smo odgovorni poniziti se i primiti tu snagu. Ne zaboravite
da nam Bog nikada neće svoju ljubav nametati silom. On
je kavalir koji nam se nikad ne nameće.

Zbog toga što imamo nova srca, sposobna primiti Kri-
stovu ljubav, možemo prihvatiti Isusovu zastrašujuću
izjavu o Božjem prvobitnom naumu za brak i razvod.

Opisujući stanje nekoga tko se razvede od vjernog
supružnika, prijevod Biblije *The Message* koristi riječ *odgo-
voran* (u značenju „pravno odgovoran; jamči pred zako-
nom“⁶). Znamo da se to može činiti kao težak zadatak, ali
ako nas Bog poziva na njega, On je više nego voljan dati
nam milosti da ga možemo ispuniti. Kako taj put nije lagan
niti se pokreće sam od sebe, previše njih odluči odustati
baš kada bi trebali zapeti.

Prema jednom istraživanju, dva od tri nesretna bračna
para postat će zadovoljna svojim brakom unutar pet
godina, ako se ne razvedu.⁷ Zato nemojte odustati! Mi ne
znamo stanje vašeg braka u ovom trenutku, no čak i ako
se osjećate bespomoćnima, ima nade. Vaš proboj možda

je već iza ugla. Isus je došao učiniti dobre brakove boljima i slomljene brakove cijelima.⁽⁶⁾

Iznimka

„...osim zbog bludništva...“
(Matej 19:9)

Isus je jasno dao do znanja da prvobitni naum ima iznimku. No čak i kad je preljub u pitanju, okončavanje braka stvar je izbora. Ako je vaš supružnik bio nevjeran, ne morate ostati, ali također ne morate ni otići. No koji god put odaberete, trebate oprostiti.

Velika je razlika između oprاشtanja i pomirenja. Onome tko vas je okrao trebate oprostiti, ali to ne znači da lopova trebate pozvati u svoju kuću. Pomirenje je jedino moguće ako par može obnoviti jedinstvo poslije bolnog kršenja saveza, vjernosti, povjerenja.

Nikada nismo prekršili savez zbog preljuba, ali smo stajali uz prijatelje koji su iskusili stravu tog čina. Neki su se od tih parova odabrali pomiriti. Prihvatali su se napornog posla popravljanja slomljenih komadića svoga saveza. U svakom je od tih slučajeva nevjerni supružnik došao do mjesta slomljenosti i pokajanja. Čak i Bog, u svojoj beskrajnoj dobroti i milosti, traži od nas da se pokajemo – promijenimo um i srce, prije nego smo pomireni s Njim.

Također, poznajemo i parove koji se nisu mogli pomiriti. Oni ne trebaju nositi breme osude. Isus je razumio težinu izdaje i učinio potreban ustupak. Kad su se oporavili od posljedica razvoda, Isus je te prijatelje blagoslovio.

(6) Nikada ne biste trebali ostati u okolnostima koje su opasne po vas i vašu djecu. Ako u vašem braku ima zlostavljanja, molimo vas da odmah poduzmete mjere svoje sigurnosti. Stupite u kontakt s vašom crkvom ili mjesnim vlastima za daljnju podršku i usmjerenje.

Ako ste prošli kroz razvod, ohrabrujemo vas da ne dopustite da vas to određuje. To je dio vaše prošlosti, no ne mora odlučivati o krajoliku vaše budućnosti.

Prošlost nije vaša. Ona pripada Bogu. Neprijatelj vaše duše pokušat će iskoristiti vašu prošlost da osujeti Božje naume za vašu budućnost. Zapamtite da vam je Bog dao sadašnji trenutak i da će izbori koje donesete danas oblikovati vaše sutra, a ne vaše jučer. Ako ste donijeli loše odluke, utecite se Božjoj mudrosti i snazi. Ponizite se kroz pokajanje i iskusite divote Njegove milosti, koja ima snagu preobraziti najtmurnije okolnosti.

Jesam li u škripcu?

Isusov opis Božjeg nauma za brak sigurno je korjenito odstupao od norme. Njegove su riječi opteretile Njegove učenike, umjesto da im pruže nadahnuće. Pogledajte njihovu pritužbu:

Isusovi su se učenici požalili: „*Ako su to uvjeti za brak, u škripcu smo. Zašto se ženiti?*“⁽⁷⁾

(Matej 19:10, The Message)

U škripcu? Koji grozan pogled na bračni život! A ipak, kao i učenici, mnogi od nas vide brak kao nešto što nas zatoči i ograničava. Koliko je samaca obaju spolova zaraženo strahom od stupanja u brak s pogrešnom osobom i zapadanja u škripac?

Dosad smo naučili da se u braku ne radi toliko o pronalasku prave osobe koliko o bivanju pravom osobom. Nemojte nas pogrešno shvatiti – kada tražite bračnog

(7) „Tada mu rekoše učenici: 'Ako je tako između muža i žene, onda je bolje ne ženiti se.'“

druga, važno je tražiti Božji savjet i mir Duha. Ali prečesto vjerujemo kako će Onaj Pravi ili Ona Prava čudesno ispuniti sve praznine u našim životima. Nijedno ljudsko biće nije opremljeno za taj zadatak. To je uloga koju samo Bog može ispuniti. Vi ni ne možete upravljati stanjem ikoga drugoga, tako da ga mijenjate u točno ono što mislite da vam treba. No ono što možete napraviti jest prihvatići Božji proces pročišćenja, tako da sami postanete muškarac ili žena koji nesebično polaže svoj život za svog trenutnog ili budućeg supružnika. U polaganju svoga života, naći ćete više ispunjenja nego u traženju vlastitih interesa.

U Evanđelju po Mateju 6:22 piše da je oko svjetiljka tijelu. To znači da će vaše opažanje biti vaša stvarnost. Gledanjem na brak kao na škripac ograničit ćete ono što Bog može raditi u vašem braku i kroz njega. Ako ste stava da je vaš brak zamka beznađa, to će i postati. Vaše će naravne okolnosti na kraju biti određene vašom duhovnom vizijom, i brak nije iznimka.

Možda mislite: „*Johne i Lisa, tražite previše. Želite da položim svoj život za svog supružnika? To je smiješno. Što je s mojim potrebama, nadama i snovima? Isus želi da ja budem sretan/na. To što ste podijelili samo je lijepa misao, nešto čemu se može težiti.*“ Uvjeravamo vas da Bog želi da budete sretni, no istinska je sreća nusproizvod veće težnje. Sreća dolazi ispunjavanjem više svrhe, a bilo koja dostoјna svrha zahtijevat će da položite svoj život. Pravu sreću nalazimo u iskorjenjivanju sebičnosti. Brak pruža savršeno okružje za taj okršaj s usmjerenošću na samog sebe.

„Ako od dvoje supružnika“, pišu Timothy i Kathy Keller, „oboje kažu, ‚Ja ću se postavljati prema svojoj samoživoti kao glavnom problemu u braku‘, možemo očekivati zaista uspješan brak.“⁸ Samoživost nam onemogućuje da

uživamo u sjajnim brakovima, stoga je žrtvovanje samog sebe ključ za uživanje u punini braka. Ako imate poteškoća u vašem odnosu sa supružnikom, izvor problema vjerojatno je samoživost.

Peti dan

Veličina braka

„Ali je Isus rekao: „Nije svatko dovoljno zreo da živi bračnim životom. On zahtijeva određenu prirodnu sklonost i kreplost. Brak nije za svakoga. Neki, čini se od rođenja, ne posvete braku ni misao. Drugi nikad nisu pitani – ili prihvaćeni. Neki se odluče ne ženiti zbog kraljevstva. Ali ako ste sposobni rasti u veličini braka, učinite to.“⁽⁸⁾

(Matej 19:11-12, The Message, označili autori)

Dok su učenici bili usmjereni na osjećaj škripca, Isus je davao izjavu koja je mogla proširiti granice njihovog postojanja. Isus ne vidi brak kao zamku. On ga vidi kao nešto što može proširiti vaš život.

Može se činiti kao da brak umanjuje broj i vrijednost svojih sudionika; na kraju krajeva, zar ne postaju dvoje jedno? No umjesto umanjenja ili dijeljenja, brak dovodi do uvećanja. Kada dvoje postane jedno, dolazi do umnažanja u svakom području života. Bog nije mogao dati Adamu zapovijed da se plodi i množi – nalog koji nije bio ograničen na produživanje vrste – sve dok nije stvorio Evu. Pravu je mogućnost umnažanja u braku nemoguće odrediti kolичinom i obuhvatiti širinom.

(8) „Ne shvaćaju to svi – odgovori im – nego samo oni kojima je dano. Jer ima ljudi koji su od rođenja nesposobni za ženidbu; ima takvih koje su ljudi učinili nesposobnima; a ima i takvih koji se odriču ženidbe radi kraljevstva nebeskoga. Tko može shvatiti, neka shvati.“

Uvjeravamo vas da ne biste čitali ovu knjigu (niti ijednu našu pojedinačnu knjigu) da nije bilo našeg braka. Živjeli bismo malenim životima. Ja, John, danas sam tko jesam zbog Božje milosti i Njegovog dara – Lise Bevere. Je li naš brak uvek bio lagan? Nipošto! No Bog je iskoristio naš brak da poveća moj život u svakom pogledu.

Ja, Lisa, razmišljam na isti način i jako sam zahvalna na tome kako je Bog mojim mužem proširio moj život. Kada smo se vjenčali, užasavala sam se ljudi. Najvećim je to dijelom bilo zbog nesigurnosti jer sam s pet godina zbog raka izgubila oko. John je znao moj strah, a ipak je govorio o Božjem daru u mome životu. Njegovo me ohrabrenje pomoglo otpustiti u Božji naum i u veći život, što je, na moje iznenađenje, uključivalo mnogo služenja ljudima.

Kao što smo spomenuli, kad nam je Bog naložio da se množimo, nije pričao samo o djeci. Bog je shvaćao da će spajanje muškarca i žene (što se čini jednostavnim zbrajanjem *jedan plus jedan*) stvoriti mogućnost velikog umnažanja. To načelo vrijedi u svakom području života: vašoj karijeri, obiteljskom i duhovnom životu i svemu ostalom. Bog nam je u braku dao nešto što može proširiti naše granice. Ako vam u životu nedostaje blagoslova i umnoženja, vrijeme je da se prestanete opirati i počnete poštivati i obožavati svog supružnika.

Nije lagano

Dobar će vam vojni strateg reći kako je značajni dio svakog velikog plana bitke blisko poznavanje neprijatelja i njegovih nauma. (Zašto mislite da momčadi ragbijata provode toliko vremena gledajući videozapise utakmica svojih protivnika?) Kad neprijatelj napada brakove, posebno kršćanske brakove, njegova je namjera zavaditi i vladati.

Ovo bi nas saznanje trebalo potaknuti da odolimo njegovim spletkama.

Kad se borimo za svoje brakove, borimo se za Božju ideju. Zapamtite: Bog je, ne vi, stvorio brak. Đavao mrzi brak jer on predstavlja mnogo više od spolne povezanosti – on je duhovna zajednica. Zato što posjeduje toliki značaj, vaš će se brak susresti s protivljenjem. Da postignete nagradu, morate hitati k cilju (vidi Filipljanima 3:14). Isus nikada nije rekao da će biti lagano. Zapravo, On nas je izazvao ovim riječima:

„...Nije svatko dovoljno zreo da živi bračnim životom. On zahtijeva određenu prirodnu sklonost i krepot.“

(Matej 19:11, The Message)

Volja za rastom i učenjem bitan je dio sazrijevanja. U svojoj knjizi *Sacred Marriage (Sveti brak)*, autor Gary Thomas piše: „Ako želite postati više kao Isus, ne mogu si za to predočiti nijednu bolju stvar od braka. Brak vas suočava s crtama osobnosti s kojima se inače nikada ne biste suočili.“⁹ Isus je jasno dao do znanja da će bračni život razotkriti naše nezrelosti, no ako smo voljni rasti u Njegovoj milosti (što zahtijeva poniznost, nesebičnost i strpljenje), s vremenom ćemo uživati u veličini braka.

Ugovor ili savez

Ljudi često vide bračni savez kao ugovor. To predstavlja problem. Ugovor je samo dogovor koji je nastao da ograniči kretanje. On posredno kaže: „Ovo su granice. Nećeš prekršiti ovaj dogovor. Ako prekršiš ove uvjete, onda imam pravo izaći iz svega.“ Drugim riječima, *nisam u škripcu*.

Navedena riječ za ugovor (na engleskom jeziku *contract*, op. prev.) može također biti i glagol, kojemu je jedno od značenja, po rječniku Merriam-Webster, „smanjiti tiskanjem ili guranjem zajedno.“ To ne zvuči nimalo poput onoga što je Isus nazvao *veličinom* braka. Brak treba proširiti naše živote, ne ih smanjiti.

Bog ne vidi brak kao puki ugovor već kao duhovni savez. To je dogovor koji izjavljuje: „Cijelog sebe predajem cijeloj tebi, i obrnuto. Sve što jesam i što imam tvoje je, i sve što ti imaš sada je moje. Sve što radimo bit će umnoženo, prošireno, i uvećano zbog ove predivne razmjene.“ Savez radosno kaže: „U škripcu sam! I to me usrećuje!“ To je ono što uvećanje jest.

Pavao je rekao Efežanima:

„Muževi, ljubite svoje žene *kao što je i Krist ljubio Crkvu...*“

(Efežanima 5:25, označili autori)

Pavao je ohrabrio muževe da vole svoje žene kao što je Krist volio Crkvu. Takva ljubav je ljubav saveza i mnogo je više od ugovora. Muževi, niste li sretni što vas Isus voli čak i kada niste baš dopadljivi? Nije li vam drago da Isus nikada ne gleda na svoj odnos s vama kao na običan ugovor, nešto u čemu je „zaglavio“? Naš cilj mora biti da u svojim odgovorima i stavovima prema našim zaručnicama oponašamo Isusovu ljubav. (Usput rečeno, Pavao ovdje ne staje. On nastavlja govoreći nam da predamo svoje živote za svoje žene. Koja zapovijed!)

Imajte na umu da je u Poslanici Efežanima 3, netom prije nego je napisao ove riječi, Pavao opisao dubinu Božje ljubavi prema svom narodu. Samo dva poglavlja poslije, zapovjedio nam je da ista vrsta ljubavi bude unutar naših brakova – da ljubimo „kao što je i Krist ljubio Crkvu“.

Naši brakovi trebaju odražavati ljubav Krista prema Njegovoj Zaručnici. Zašto bi oni koji ne znaju Isusa htjeli biti u odnosu s Njim ako je odnos između Njegovih ljudi lišen ljubavi, snage, sklada i predanosti? Vidite li zašto je vaš brak toliko važan? Ne radi se samo o vama. Radi se o Božjoj žudnji da dotakne svijet svojom ljubavlju.

Kao što smo već istaknuli, istinska se ljubav za vašeg supružnika mora preliti od ljubavi Božje koju ste primili za vas same. Tako duboku ljubav ne može se proizvesti. Mora biti primljena od Onoga čija se ljubav opire ljudskom razumijevanju.

Prvi ćemo priznati da Božji pristup braku nije lagan. Bilo je trenutaka u našem braku kada smo željeli prekinuti spone. Činilo se kao da je sva nada nestala. No nakon više od trideset godina bračnog života, danas smo sretniji nego što smo ikada bili i veselimo se, nadamo i iščekujemo još takvih trideset godina braka.

Stablo života ili stablo smrti?

Ja, Lisa, volim vrtlariti, ali John ne dijeli moju sklonost. On uživa u plodovima vrta, ali ne i u naporu koji on iziskuje. Vrtovi zahtijevaju mnogo posla i mnogo vremena. Srećom za Johna, živimo nekoliko minuta od trgovine organskom hranom pa on ne mora prljati svoje ruke.

Slično vrtlarenju, njegovanje braka oduzima mnogo vremena i snage. Ako želimo da naši brakovi budu zdravi, nema brze hrane kojom možemo zaobići potreban rad, što je zapravo dobra stvar. Zašto? Zato što cijenimo ono za što radimo i trebamo cijeniti naše brakove.

Dobra (i ponekad loša) vijest je da ćete sve što zasadite u svom braku požnjeti u različitim područjima svog života. Prethodno smo u ovom poglavlju razmotrili poimanje naših brakova kao stabala života. I suprotno vrijedi. Vaš brak može također biti stablo smrti.

Vratit ćemo se na naš opis dvaju stabala iz Edena:

„Oba su ova stabla uživala jednake besprijekorne i nezagađene uvjete – stanje postojanja koje ova pala zemlja nikad ne može ponoviti. Ipak, jedno je stablo rađalo životom, drugo smrću.“

Božja je ustanova braka poput zemlje i vaš je sadašnji ili budući brak poput stabla. Prvotni naum za brak dobra je zemlja u kojoj vaša zajednica može rasti, a vi odlučujete – hoće li vaš brak biti stablo koje stvara život? Hoće li vaš supružnik, obitelj, prijatelji i radni kolege iskusiti ljubav, radost i mir kroz hranu koju daje? Ili će nuditi obeshrabrenje, sebičnost i gorčinu onima koji jedu njegove plodove?

Mnogi su od nas gledali na samu ustanovu braka kao izvor naših problema. Drugi su bježali u okrivljavanje svojih supružnika. Oba pogleda razotkrivaju nevoljkost da priznamo i suočimo se s pokvarenosću vlastitih srca. Nadamo se da to nije vaš slučaj.

Prije nego nastavite ovo putovanje, morate donijeti odluku. Morate odabrati vjerovati da vaš brak može i hoće postati sve što mu je Bog predodredio da postane.

Možda nagnjete mišljenju *vjerovat ću kad vidim*. Ali vjera u promjenu uvijek dolazi prije dokaza promjene, jer sva Božja obećanja primamo vjerom. Dobra je vijest da vaš brak nije o vama – sve je o Njemu. Sve što trebate učiniti

jest preboljeti sebe i pustiti Boga da bude Bog. Na kraju krajeva, vaš je brak Njegovo umjetničko djelo. Ako Mu dozvolite, On će ga preobraziti u predivno remek-djelo.

Prvi dan pobožnosti

RAZDOBLJA BRAKA

„Sve ima svoje doba, i svaki posao pod nebom svoje vrijeme.“

- Propovjednik 3:1

Proljeće, ljeto, jesen i zima – četiri različita godišnja doba, svako sa svojim radostima i izazovima. I vaš je brak takav. Iskusit ćete mnoga razdoblja u braku i poneka proći više puta. Svako doba nosi stvari za naučiti i prilike za iskoristiti. Autor i pastor **Charles Swindoll** dijeli svoje uvide o razdobljima:

„Ja sam sretan što Bog mijenja vremena i godišnja doba, niste li vi? ...Gospodar nije ni nijem ni nepažljiv dok mijenja naša vremena i izmjenjuje naša doba. Kako je pogrešno vući se slijepo i jednolično kroz životni vijek različitih doba bez otkrivanja odgovora na nove zagonetke i bez učenja i pjevanja novih napjeva! Doba su osmišljena kako bi nas produbila, poučila mudrosti i putevima Božjim. Pomogla nam da ojačamo... kao stablo zasađeno pokraj voda tekućica.⁽¹⁾“¹⁰

Koje biste doba koje ste proveli sa svojim supružnikom naveli kao jedno od najdivnijih? Kratko ga opišite i podijelite zašto vam je toliko posebno.

(1) Psalm 1:3, ukošen, op. prev.

Koju biste oluju izdvojili kao jednu od najizazovnijih s kojom ste se suočili u paru? Kako ste je prebrodili i čemu vas je Gospodin naučio?

Za obrabrenje, vidi Propovjednik 3:11, Rimljana 8:28 i Druga Korinćanima 2:14.

Osvrnite se. U kojem dobu smatrate da se trenutno nalazi vaš brak? Što možete učiniti da više uživate u tom dobu?

Zastanite i pomolite se: „Gospodine, što možemo napraviti da više uživamo u dobu života u kojem se nalazimo? Daj nam oči da vidimo stvari kakvima ih Ti vidiš. Pomozi nam cijeniti dobro koje ćemo žeti u budućnosti zbog ovog doba. U Isusovo ime, amen.“

Kako godine prolaze, jedinstveni otisak vašeg braka postaje jasniji. Odvojite vrijeme kako biste se umirili i cijenili ga. Što čini vaš brak posebnim? Promislite o darovima, talentima, osobnostima, željama, ciljevima, iskustvima i ostalome kod vas i vašeg supružnika.

Molite i tražite Duha Svetog da vam otkrije jedinstvenost vašeg odnosa i ono što On izričito želi činiti kroz vas i vašeg bračnog druga. Zapišite što vam On pokazuje, a potom odvojite vrijeme da to podijelite sa svojim supružnikom.

Drugi dan pobožnosti

BOG JE USTANOVIO BRAK

„Bog je, ne ti, ustanovio brak. Njegov Duh nastanjuje čak i najmanje pojedinosti braka...“

– Malahija 2:15, The Message

U početku, prije nego je utemeljena ijedna druga ustanova, osnovan je brak. Riječima pastora i vještog pripovjedača **Maxa Lucada**:

„Bog je stvorio brak. Nijedno vladino potpovjerjenstvo nije ga osmislilo. Nijedna društvena organizacija nije ga razvila. Brak je začet i rođen u Božjem umu.”¹¹

Bog je stvorio brak i jako Mu je bitan – toliko da On želi biti duboko uključen u svako područje vašeg odnosa. Njegova Riječ kaže: „Duh kojega je On nastanio u nama žudi za nama i On žudi za Duhom [da bude dobrodošao] ljubomornom ljubavlju”⁽²⁾ (Jakovljeva 4:5, AMP)

Stanite i razmislite. Jeste li pozvali Božjeg Duha u svako područje svog braka? Je li Njegov savjet ključan u vašim dnevnim planovima? Ako ste Ga samo povremeno pozivali, kako se život razlikuje kad Ga zaboravite uključiti?

Imate povlasticu pričati s Bogom u bilo koje doba, bilo gdje, o bilo čemu. Borite li se sa strahovima, financijskim

(2) „Mislite li da uzalud Pismo veli: ‘Ljubomorno čezne za duhom što ga je nastanio u nama?’“

izazovima ili teškoćama u sporazumijevanju? Zašto ne biste u molitvi iznijeli svoje brige Bogu?

Pomno pročitajte ove odlomke i zapišite što vam Duh Sveti govori.

Filipljana 4:6-7 · Matej 6:25-34 · Prva Petrova 5:7 · Jakovljeva 5:13-16

Matej 7:7-11 · Ivan 14:13-14 · Prva Ivanova 5:14-15

„I sigurni smo u to da će nas poslušati kad god ga molimo bilo što u skladu s njegovom voljom. I ako stvarno znamo da nas sluša kad mu se obraćamo i iznosimo svoje molbe, tada možemo biti sigurni da će nam odgovoriti.“⁽³⁾

- Prva Ivanova 5:14-15, TLB

Bog ne želi da vaš brak bude ratna zona već vaš Eden, riječ koja označava mjesto „zadovoljstva i uživanja“. Što biste najviše voljeli da Bog promijeni u vašem braku? Nakon što odgovorite, upitajte Ga: „Koji je moj udio u ostvarivanju toga? Što se u meni mora promijeniti?“

(3) „Ovo je sinovsko pouzdanje koje imamo u nju da nas uslišava ako što molimo po njegovoj volji. A ako znamo da nas uslišava što god da molimo, znamo da već posjedujemo ono što smo ga molili.“

Treći dan pobožnosti

PREDSTAVLJAMO KRISTA

„Mi smo Isusovi predstavnici. Bog nas koristi kako bi uvjerio muškarce i žene da ostave svoje nesuglasice i uđu u Božje djelo izglađivanja stvari između njih i njega. Mi govorimo u samo Isusovo ime sada...“⁽⁴⁾

- Druga Korinćanima 5:20, The Message

Bog, Svetogotički Stvoritelj svega, dao nam je povlasticu udruživanja s Njim da zemlji otkrijemo Njegovu osobnost i donesemo Njegovu volju i puteve. To vrijedi i za nas pojedinačno i u paru u braku.

Autor i misionarski pastor **Rick Renner** objašnjava:

„Prema Pavlovim riječima u Drugoj poslanici Korinćanima 5:20, mi smo nebeski izaslanici – „veleposlanici“ koji su odaslati kao *predstavnici* Neba na planet Zemlju! Kao veleposlanici Krista, mi smo glas Neba. Kao Njegovi predstavnici, ovlašteni smo pričati i djelovati u Gospodinovo ime. I kao veleposlanici Neba, imamo punu potporu, potpune prihode, *potpunu zaštitu i svu pomoć* autoriteta i sredstava Neba.“¹²

Vaš supružnik i vi Božji ste predstavnici pred svijetom. On „opominje“ po vama, moleći nevjernike da Mu se vrate. Koliko ste, dakle, dopadljivi? Da ne znate Boga i vidite par koji oponaša primjer vašeg braka, koja bi vas područja privukla Njemu? Što bi vas odbilo od Njega?

(4) „Prema tome, mi vršimo poslaničku službu u ime Krista – kao da Bog opominje po nama. U ime Krista molimo...“

Kada Tijelo Kristovo ne živi ispravno i ne ljubi, ljudi grde Božje ime (vidi Rimljanima 2:24). Pokazuje li vam Duh Sveti išta što treba promijeniti – možda stav, radnje, ili područje vašeg braka koje Ga ne predstavlja dobro? Ako da, o čemu se radi?

Nema razloga osjećati se pod osudom ili bez nade! Što vam god Duh pokaže, On to namjerava promijeniti. Sve što trebate napraviti jest predati Mu se i moliti Ga za pomoć.

U životima svakoga od nas postoje područja u kojima možemo rasti i učiti bolje predstavljati Gospodina. Kako to činimo? Kroz osnaženje Njegovim Duhom! Dok sami primate Njegovu ljubav, dobivate i sposobnost ljubljenja vašeg supružnika i onih oko vas. Pozorno pročitajte ove odlomke i napišite što vam Duh Sveti otkriva o primanju i rastu u Njegovoj ljubavi.

Rimljanima 5:5 · Efežanima 3:16-19 · Prva Ivanova 4:7-17

„...Bog je ljubav i svatko tko živi u ljubavi živi s Bogom i Bog živi u njemu. I dok živimo s Kristom, naša ljubav postaje savršenija i potpunija...“⁽⁵⁾

- Prva Ivanova 4:16-17, TLB

(5) „...Bog je ljubav: tko ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu, i Bog u njemu. U ovome je njegova ljubav u odnosu na nas dosegla vrhunac da smo već sada sigurni...“

Četvrti dan pobožnosti

NOVO SRCE

„Dat ću vam novo srce, novi duh staviti u vas. Uklonit ću kameni srce iz vašeg tijela i zamijeniti ga srcem koje je vođeno Božjom voljom, ne svojom. Staviti ću svoj Duh u vas i učiniti vam mogućim da činite što vam kažem i da živite po mojim zapovijedima.“⁽⁶⁾

- Ezekiel 36:26-27, The Message

Možda pristupate braku sa strahom ili zabrinutošću. Možda su osobna iskustva ili norme naše kulture uzrokovale da vidite dar braka kao teret. Možda ste otvrđnuli svoje srce u strahu od neuspjeha. Možda ste se i vi upitali: „Jesam li u škripcu?“ Bog se želi probiti kroz sve prepreke i dati vam novo srce, blago i osjetljivo na Njegov dodir ljubavi, da se možete razvijati i ispuniti Njegov prvobitni naum.

Isusu ništa nije bitnije od vašeg srca. Pozorno pročitajte Njegove riječi u Evanđelju po Luki 8:5-15. Što vam Duh Sveti pokazuje u tom odlomku? Što vam otkriva o vašem srcu?

Uporedba o sijaču također se nalazi u Mateju 13:3-23 i Marku 4:3-20.

Sami po sebi ne možete znati što se nalazi u vašem srcu. Ali Gospodin to može otkriti i iscijeliti.

(6) „Dat ću vam novo srce, novi duh udahnut ću u vas! Izvadit ću iz tijela vašega srce kameni i dat ću vam srce od mesa. Duh svoj udahnut ću u vas da hodite po mojim zakonima i da čuvate i vršite moje naredbe.“

Odvojite trenutak kako biste promišljali o ovim istinama.

„.... jer Jahve ispituje sva srca i zna sve misli i namjere; ako ga budeš tražio, dat će ti se da ga nađeš...“

- Prva Ljetopisa 28:9

„Srce je... zagonetka koju nitko ne može proniknuti. Ali ja, Bog, istražujem srce i ispitujem um. Dopirem do srca čovjekovog. Prodirem u srž stvari. Odnosim se prema njima onakvima kakve zaista jesu, ne kakvima se prave.“⁽⁷⁾

- Jeremija 17:9-10, The Message

„Pronikni me svega, Bože, srce mi upoznaj, iskušaj me i upoznaj misli moje: pogledaj, ne idem li putem pogubnim, i povedi me putem vječnim!“

- Psalam 139:23-24

Zastanite i pomolite se: „Bože, pokaži mi što se nalazi u mom srcu prema mom braku. Otkrij to, da bi me iscijelio, u Isusovo ime.“ Utihnite. Slušajte što vam On otkriva. Zapišite to i predajte Njemu.

Trebate li novo srce, koje je spremno primiti Božju ljubav i milost? Vaš nebeski Otac ne bi vas držao odgovornima za svoj bračni naum bez proviđanja pomoći da ga ostvarite. Zašto Ga ne biste sada zatražili pomoć? Možete moliti...

(7) „Podmuklje od svega je srce. Jedva popravljivo, tko da ga pronike? Ja, Jahve, istražujem srca i ispitujem bubrege, da bih dao svakom po njegovu vladanju, prema plodu ruku njegovih.“

„Oče, hvala Ti na daru braka. Oslobodi me od svega zbog čega mogu pogrešno gledati na svoj brak i time propustiti njegove blagoslove. Daj mi novo srce koje je krotko i osjetljivo na Tvoj dodir. Daj mi nove oči da vidim svoj brak na način na koji ga Ti vidiš. Pomozi mi vjerovati u najbolje, a ne očekivati najgore. Pomozi nama oboma da Tebe stavimo na prvo mjesto u svemu što radimo. Hvala Ti, Oče. U Isusovo ime, amen.“

Peti dan pobožnosti

VELIČINA BRAKA

„...Nije svatko dovoljno zreo da živi bračnim životom.
On zahtijeva određenu prirodnu sklonost i krepost.
...Ali ako ste sposobni rasti u veličini braka, učinite to.“
(Matej 19:11-12, The Message)

Uvećati. To znači umnožiti, rasprostraniti, proširiti ili pojačati. Bog, Stvoritelj braka, želi koristiti vašu zajednicu kao sredstvo uvećanja. Ako ćete se predati Njegovom vještgom naumu, On će raditi kroz vašeg supružnika kako bi vas učinio sličnijima Isusu i omogućio vam da obilujete u svemu što radite.

„Željezo se željezom oštri, i čovjek oštri jedan drugoga.“
- Izreke 27:17

Kaže se da se u braku suprotnosti privlače. U tome ima istine: naše su različitosti ono što nam omogućuje da postanemo jedno. No s vremenom, stvari koje su nas jednom privlačile mogu postati upravo onima koje nas odbijaju.

Koje su tri glavne odlike koje su vas prvo privukle vašem bračnom drugu?

Koje vam tri stvari sada najviše smetaju? Postoji li povezanost?

Tri glavne stvari koje su me
privukle

Tri glavne stvari koje mi
smetaju

Zapamtitte, vaše razlike trebaju vas ujediniti, ne podijeliti.

Božji Duh vama i vašem bračnom drugu govori riječi mudrosti. Njegov savjet ne dobijete uvijek kad se zajedno molite. Često će jednom od vas zasebno pričati o stvarima o kojima oboje trebate znati. Kako biste donijeli odluke koje su Bogom vođene i blagoslovljene od Boga, trebate uvide koje je položio u svakoga od vas. Odgovorite iskreno na ova pitanja:

Jesam li otvoren/otvorena ili zatvoren/zatvorena za primjedbe svoga bračnog druga (mudrost, usmjerenje, konstruktivnu kritiku) u svom životu?

*U kojim sam područjima otvoren/otvorena primjedbama?
U kojima zatvoren/zatvorena? Zašto?*

Bračni drug kojeg vam je Bog dodijelio, uvelike je pridonio oblikovanju vas samih u osobu koja ste danas. Navedite najmanje jednu pozitivnu promjenu u vašoj osobnosti

ili kvaliteti življenja koja je posljedica odnosa s vašim supružnikom. Kako Bog u ovom trenutku koristi vašeg supružnika da proširi vaš život?

*Jeste li ikada zahvalili svom supružniku što vam pomaže izoštiti i proširiti vaš život?
Ako niste, odvojite sada vrijeme kako biste iskreno izrazili svoju zahvalnost.*

PITANJA ZA RAZMATRANJE

Ako ovu knjigu, Priča o braku, koristite kao dio istoimenog Messenger Series učenja, molimo vas, pogledajte videozapis broj jedan.

- 1| Brak je od početka bio Božja ideja. On ga je stvorio i On za njega ima naum i svrhu. Pozorno pročitajte Postanak 1:27-28, 31 i Malahiju 2:15. Izdvojite pet stvari koje je Bog namijenio braku. Pokraj njih navedite pet izobličenih laži kojima ih Sotona pokušava zamijeniti.

Božje svrhe	Sotonine izobličene laži

- 2| Bogobojsni brakovi utječu na živote onih koje dodirnu. Možete li navesti par koji uspješno vodi svoj brak? Kako oni osvjetljavaju lice ljubavi? Što možete naučiti od njih da vama pomogne čuvati duh svoga braka?
- 3| U Evanđelju po Mateju 19:6, Isus je rekao: „Zato što je Bog stvorio ovu organsku zajednicu dvaju spolova, nitko ne bi smio oskvrnuti njegovo umjetničko djelo tako da ih razdvaja.“ (The Message). Kada čujete riječ *organska*, što vam pada napamet? Kako vam ove ideje pomažu vidjeti brak u svježem, optimističnom svjetlu?
- 4| U Mateju 19:10-12, Isus je rekao: „Nije svatko dovoljno zreo da živi bračnim životom. On zahtijeva određenu

prirodnu sklonost i krepot. Brak nije za svakoga. ...Ali ako ste sposobni rasti u veličini braka, učinite to." (Matej 19:11-12, The Message) Kako izgleda *veličina* braka? Kako je možemo doživjeti?

- 5| Brak je svet. Zamišljen je kao savez jednog muškarca i jedne žene za cijeli život. Što vas od onoga što ste čuli u ovom dijelu potiče boriti se za svoj brak? Koji su vam uvidi pružili novi optimistični pogled?
- 6| Isus je rekao da je oko svjetiljka tijelu (vidi Matej 6:22). To znači da je način na koji gledate na stvari ključan – jer on postaje vaša stvarnost. To je posebno točno za brak. Što će se dogoditi ako mislite da ste „u škripcu“?
- Pismo kaže da smo u duhovnom ratu (vidi Efežanima 6:12-13 i Druga Korinćanima 10:3-4). Kako vam to pomaže da u novom svjetlu gledate na neslaganja i teškoće s vašim supružnikom?
- 7| *Priča o braku* namijenjena je kao pomoć onima koji su zaručeni ili sami kao i onima koji su već u braku. Koji god opis da vam odgovara, što se nadate primiti od ovog učenja? Ako jeste (ili ste bili) u braku, što biste voljeli da ste znali prije nego ste izrekli: „Uzimam“? Koje riječi mudrosti možete ponuditi nevjenčanimu u svojoj grupi?

SAŽETAK POGLAVLJA

- Bog je stvorio savez braka prije nego je stvorio bilo koju drugu ustanovu. On mu je odredio postavke i njegovo se određenje nije nikada promijenilo.
- Bogobjazni brakovi trebaju biti poput stabala života. Trebamo odražavati Božju ljubav, kao veleposlanici kroz koje On nudi obnavljanje svega nekoć izgubljenog u Edenu.
- Čuvajte duh svog braka pozivajući Boga u svaki njegov dio. Dat će vam novo srce da primate i dajete Njegovu ljubav i nove oči da gledate brak iz Njegovog kuta.
- Usmjerenošć na sebe najveća je prepreka u doživljavanju i uživanju u sjajnom braku koji Bog želi da imate.
- Napad na brak napad je na način na koji Bog održava odnos sa svojim ljudima.
- Bog je stvorio brak da uveliča svako područje naših života.

DRUGO POGLAVLJE

Počnite, s pogledom na cilj

Prvi dan

Jeste li ikada primijetili da se najromantičniji filmovi i knjige usredotoče samo na početak ljubavne priče? Sjetite se svog najdražeg romantičnog klasičnika. (Shvaćamo da je nekim to lakše nego drugima.) Kako ide priča? Je li ispunjena napetošću osjećaja koje dožive u plesu udvaranja? Jeste li zalijepljeni za sjedalo dok vas film izaziva obratima koji sprječavaju golupčice od uživanja u vrhuncu prvog poljupca? Naravno, postoje privremene prepreke – suparnik, žestoka svađa ili neočekivana povreda – ali svi znamo kako će to na kraju završiti. Unatoč problemima koji su prijetili da ih razdvoje, ljubavnici sa zvjezdama u očima nađu način održati se i priča završi sa: „Živjeli su sretno do kraja života.“

Znamo da su živjeli *sretno do kraja života*, ali kako? Predivan je početak lagan dio. Težak posao dolazi u oblikovanju sredine i kraja priče.

Očito je da naša kultura ima nesrazmjeru opsjednutost početcima ljubavnih priča. Par može provesti bezbrojne

sate planirajući svoje vjenčanje, ali vrlo malo razrađujući nacrt godina koje slijede poslije obreda. Mladenka može provesti mnoge sate tražeći savršenu haljinu, a tek pokoj sat dodijeliti predbračnom savjetovanju. Posljedično, par je velikim dijelom nespreman kada bajka izblijedi i nađu se u koštacu s pravim odnosom i vrlo stvarnim problemima.

Dani vjenčanja trebaju biti puni nade, ljepote i slavlja. Ipak, nada u dugotrajnost i ljepotu veze najbolje se ostvaruje kada parovi ulože isti žar u razradu svog sretnog kraja kao što ulažu u slavljenje svojih početaka. *Sretno do kraja života* nije nešto na što naiđemo; to je cilj za kojim odlučno idemo i brižno ga gradimo.

Osvrnite se i odaberite jedan predmet ljepote, vješto načinjen ljudskom domišljatošću. Možda je to kuća, auto, ili čak stolac na kojem sjedite. Što god da je u pitanju, ono je dobro promišljeno djelo umijeća. Ono što možda ne shvaćate jest da je taj predmet zapravo načinjen dvaput: jednom kad je stvaralački osmišljen u umu i ponovno kad je zamisao ostvarena. Spoznajno oblikovanje uvijek dolazi prije stvarne izgradnje. Prvo sastavljanje zahtijeva jasnu viziju željenog ishoda; drugo koristi materijale i rad da je ostvari. Sve što gradimo, bilo da je jednostavno poput sendviča ili složeno poput nebodera, zamišljeno je prije nego može biti ostvareno.

Bez nacrta ne biste ni sanjali graditi dom. To bi bio takav nered! Svaki predivan dom počinje s dobro isplaniranim nacrtom. Tek nakon što je nacrt izrađen, može se graditi kuća, mukotrpnim radom i odgovarajućim materijalima.

Nacrti su također ključni za određivanje troškova izgradnje. Biste li se vi osjećali ugodno gradeći dom, a da ne znate koliko će vas to stajati? Isus je postavio to pitanje kad nas je poučavao kako da gradimo svoje živote:

„Tko od vas, kad hoće da sagradi kulu, najprije ne sjedne da proračuna trošak da li ima čim dovršiti? Da mu se ne bi, kad postavi temelj a ne mogne dovršiti, počeli rugati svi koji ga vide: ‘Ovaj je čovjek počeo graditi, a nije mogao dovršiti!’”

(Luka 14:28-30)

Ono što vrijedi za gradnju zgrade također je točno i za izgradnju braka. Kakvu vrstu braka gradite? Jeste li izračunali trošak i dogovorili se kakav će objekt taj brak zahtijevati od vas?

Bog ne želi da naši brakovi završe u боли ili sramu. On ne želi da odustanemo prije nego su dovršeni. Bez obzira na to počinje li tek vaš brak ili se borite godinama, nikad nije prekasno prihvatići Božji naum. U Njemu imamo viziju, oruđe i snagu potrebnu za izgradnju brakova koji odražavaju Njegovu veličinu. Zadivljujuća je istina da Bog želi vaš sretan kraj – dovršenu izgradnju svog remek-djela – čak i više nego što vi želite.

Ovo poglavljje sadrži istine koje će vas dovesti u pravi položaj da razradite i, stoga, uspješno živite vašu priču. Podijelit ćemo s vama što smo mi učinili na početku našeg braka, a što je postavilo čvrste temelje u odolijevanju životnim olujama. Opremit ćemo vas i ovlastiti da napravite nacrt koji će vas voditi u vaše *sretno do kraja života*. Počet ćemo s načelima i završiti s vrlo primjenjivim stvarima. To poglavљje nije samo za nedavno vjenčane ili nevjenčane. Veterani braka, i vi možete imati koristi od svježeg pogleda na svoj odnos. Mi jesmo!

Bog započinje s pogledom na cilj

Nesmotreno je ući u odnos saveza, a da se prvo ne upitate: „Zašto ovo radimo i u kojem smjeru idemo?“ Svaki bi savez trebao imati odgovarajuću viziju. Uzmite Boga kao primjer. On je imao točno određenu svrhu na umu kad je odlučio sklopiti savez s Abrahamom.

Zašto mislite da je Bog izabrao Abrahama da bude otac Njegovog izabranog naroda? Kad god postavimo to pitanje, najčešći odgovor je: „Zato što je imao veliku vjeru.“ Dok je vjera ključna za udruživanje s Božjim naumom, to nije razlog zašto je Bog odabrao Abrahama. Bog je odabrao Abrahama zato što je znao da će svoje potomke učiti da slijede Gospodina:

„Njega sam izlučio zato da pouči svoju djecu i svoju buduću obitelj kako će hoditi putem Jahvinim, radeći što je dobro i pravedno, tako da Jahve mogne ostvariti što je Abrahamu obećao.“

(Postanak 18:19, označili autori)

Kad je Bog izabrao ovog nomada bez djece, On je gledao iznad Abrahama i video njegovu obiteljsku lozu. Bogu je bilo ključno da Abraham „pouči svoju djecu i svoju buduću obitelj kako će hoditi putem Jahvinim“ zato što je Bog kroz Abrahamovu lozu htio isplesti svoju priču o otkupljenju. On je znao da će Abraham i Sara raditi greške, ali je također znao da su oni odgovarajući neobrađeni materijal. Kad god Bog uspostavi savez s nama, On uvijek razmišlja generacijski zato što je On već posjetio sutra i zna što se mora dogoditi danas da tamo dođemo.

Savez koji je Bog sklopio s Abrahamom širio se dok nije dopro i do naših života. Kroz vjeru, Abraham je preobražen iz čovjeka bez djece u onog koji ima potomaka koliko

je zvijezda. Čovjek koji je jednom bio putnik bez nacije postao je otac vjere svim nacijama.

„...kad će od Abrahama nastati velik i brojan narod, te će se svi narodi zemlje njim blagoslivljati...“

(Postanak 18:18)

Naši će životi izgledati drukčije od Abrahamovog, ali je princip isti. Bog traži ljude koji svjesno dozvoljavaju da se Njegov savez širi kroz njih. Vaša je priča veća od vas i vašeg supružnika.

Samo će nebo pokazati puni učinak Božjeg saveza izraženog kroz vaš odnos s Njim. On želi dotaknuti svaki život koji prolazi kroz vas (vaše nasljeđe) i svaki život koji ulazi u vaše područje utjecaja. To znači da trebate prihvati viziju koja ne staje s vama i nije osuđena na vaše ograničeno razumijevanje. Božja će namjera za vašu priču uvijek uključivati buduće generacije.

Drugi dan

Djeca Božja

„*Bog je, ne ti, ustanovio brak. Njegov Duh nastanjuje čak i najmanje pojedinosti braka. I što on želi od braka? Djecu Božju, eto što....*“

- Malahija 2:15, The Message

Djecu Božju. To je ono što Bog očekuje od braka. Znači li to da On traži da više djece napući zemlju? Da i ne.

Malahija 2:15 ne govori da Bog želi da brak stvori *djecu*, već *djecu Božju*. Bog želi djecu – koje god dobi – koja će

Ga proslaviti i hodati Njegovim putevima. Zapamtite, mi smo Njegovi veleposlanici. Njegov je cilj sebe otkriti nama i kroz nas.

Westminsterski skraćeni katekizam kaže: „Čovjekov je krajnji cilj proslaviti Boga i uživati u Njemu zauvjek.“ Nama se to jako sviđa! *Proslaviti* nije česta riječ koju se koristi u svakodnevnom govoru; zbog njezinog čestog korištenja u Pismu, na nju se gleda kao na nešto duhovno i skrovito. *Proslaviti* jednostavno znači učiniti Boga poznatim. Božja je želja da bude objavljen kroz naše živote, brakove i nasljeđa, a nema boljeg sredstva od braka za odrastanje u djecu Božju.

Čak i ako nikada ne odgojite dijete, Bog želi iskoristiti vaš brak da vas učini djetetom Božjim. Želi vas pročistiti u izvršitelja Njegove slave i oblikovati vas na sliku vašeg Oca. Dijeljenje vašeg života s drugom osobom pruža vam brojne prilike da postanete više poput Boga. Naučili smo da je bogobojsna osobnost češće kovana u peći bračne vatre nego lovljena u oceanima blaženstva.

Ja, John, povezujem brak s peći i naše živote sa slitinom ili smjesom dragocjenog metala. Što goruća peć napravi sličini? Otkrije njezine nečistoće. Moj vjenčani prsten možda izgleda kao čisto zlato, ali je otprilike pedeset posto njega sastavljeno od drugih tvari. Ako bih stavio svoj prsten u peć, te bi nečistoće bile otkrivene. Slično tome, izazovi s kojima se susrećemo u braku – od beznačajnih neslaganja do istinski teških razdoblja – otkrit će nečistoće u našim životima. (Neke nečistoće zahtijevaju više topline od drugih kako bi bile otkrivene.)

Kada brak nemilosrdno razotkriva naše nesavršenosti, lako je okriviti naše supružnike. Na kraju krajeva, ništa se

od ovog nije događalo prije nego smo stupili u brak. Kada primijetimo da postajemo frustrirani jer naši supružnici otežavaju naše „slabosti“, trebamo zahvaliti Bogu što nas naš brak čini sličnjima Isusu. Nije li to krajnji cilj?

Pronalaženje svrhe u teškim vremenima

Znamo da naše poistovjećivanje braka s peći nije uzbudljivo, no putovanje do sretnog kraja daleko je od bajke. U ponekim trenutcima vaša će se priča manje činiti kao jahanje ususret zalasku sunca, a više kao penjanje na Mont Everest.

Oni koji prkose snježnim padinama Himalaja kako bi poduzeli naporno i izazovno putovanje po Everestu, moraju imati dvije stvari na umu. Prvo, moraju znati da će pothvat kušati granice njihove emocionalne i tjelesne spreme. Ti odvažni muškarci i žene ne znaju sve pojedinstvenosti predstojećih opasnosti, ali znaju da izazovi dolaze. Drugo, moraju zapamtiti svoj cilj: uspeti se najvećom planinom na svijetu. Za njih je pobjeda jasno označena dosezanjem 8850 kilometara iznad mora. Bez svjesnosti o tom cilju, te bi se pridošlice vratile čim bi naišle na prvu značajniju prepreku.

Isto vrijedi i za brak. Ako prepoznamo da su izazovi nerazdvojiv dio uspostavljanja naših priča, onda nećemo biti slomljeni kad su naše emocionalne, tjelesne i duhovne sposobnosti kušane. Ako počnemo – i gradimo – s ciljem na umu, nećemo odustati kad naiđemo na ozbiljne probleme.

Kada je poučavao o duhovnoj zrelosti, Isus je rekao da će *nevola i progonstvo* doći na one koji vjeruju Božjoj Riječi (vidi Marko 4:17). Na izvornom su grčkom te riječi *thipsis*

i *diogmos*. *Thipsis* je „nevolja koja zadaje bol, pritisak, potištenost, muku“.¹ *Diogmos* je „program ili postupak osmislen tako da nekoga uznemiri i tlači“.² Nijedno ne zvuči zabavno, no ti nam pritisci olakšavaju rast u Bogu. Pavao je odjeknuo Isusove riječi:

„Možemo se radovati, također, kada naiđemo na probleme i nevolje [*thipsis*], jer znamo da nam pomaže razviti strpljivost. A strpljivost razvija snagu karaktera, a karakter jača našu sigurnu nadu u spasenje. A ta nada neće dovesti do razočaranja. Jer znamo koliko nas Bog ljubi, zato što nam je dao Svetoga Duha da ispuni naša srca svojom ljubavlju.“⁽¹⁾

(Rimljanima 5:3-5, slobodan prijevod)

Pavao je napisao da se *radujemo* u problemima i nevoljama. Zašto? Nevolje stvaraju priliku da razvijemo prokušanost karaktera. Problemi nas dovode u položaj u kojem postajemo sličniji Bogu. I uvijek nam može pružati nadu spoznaja da nas Bog voli i da uvijek pazi na naše najbolje interes – toliko da nam je dao svog Duha da ispuni naša srca ljubavlju čak i usred naših najvećih borbi.

Pismo također razjašnjava da nije Bog taj koji stvara naše nevolje. Sotona je taj koji stoji iza nevolja i progonstva (vidi Marko 4:15 i Jakovljeva 1:12-13), no Bog će neprijateljeve spletke iskoristiti protiv njega. U rukama velikog Otkupitelja, ono što bi nas trebalo odvojiti od Boga postaje sredstvo kojim Mu postajemo sličniji.

Zapamtite da neprijatelj mrzi brak i sve što on predstavlja. On će učiniti sve što može da podijeli naše zajednice i optereti ih naizgled nepodnošljivim nevoljama. Posjedovanje vizije za naše zajednice – i vjere da će nas Bog provesti kroz teškoće – osnažuje nas nadom kojom uzvraćamo

(1) „Ali ne samo to nego se ponosimo i nevoljama, svjesni da nevolja rada strpljivost, strpljivost prokušanost, a prokušanost nadu. A nada ne razočarava, jer je ljubav Božja izlivena u našim srcima po Duhu Svetomu koji nam je dan.“

njegovim napadima. Bog ne želi da samo preživljavamo napade protiv naših brakova. On želi da kroz njih ojačamo. Ključ je ne zaboraviti za što se borimo (Božju svrhu), protiv koga se borimo (Sotone) i tko je na našoj strani (Božji Duh). Naša vjera i nada zapravo jačaju kroz izazove – dok god ne odustanemo prije nego On može dovršiti svoje djelo u nama.

Isusovo sretno do kraja života

Isus je patio dublje od ijednog drugog ljudskog bića. On, savršeni Bog, postao je poput nas da podnese bol i poniženje nepravedne, strašne smrti. Pred nama je pripremio put pomirenja s Bogom, a ipak Ga većina čovječanstva i dalje odbija.

Kako je Isus uspio izdržati tu neizmjernu bol i odbačenost? Odgovor je jednostavan, a opet zadržavajuće dubok: nikada nije skinuo pogled sa svoga *sretno do kraja života*. U Njegovom primjeru nalazimo skicu za pisanje naših priča:

„Držite pogled na Isusu, koji je i počeo i dovršio ovu trku u kojoj se nalazimo. Proučite kako je on to učinio. Zato što nikada nije skinuo pogled s mesta kamo ide – tog ushićujućeg cilja u Bogu i s Bogom – mogao se nositi sa svime na tom putu: Križem, sramom, bilo čime.“⁽²⁾

(Hebrejima 12:2, The Message)

Isus je izdržao jer je znao kamo ide. On je gledao kroz patnju i video obećanje.

Engleska standardna verzija ovako navodi Poslanicu Hebrejima 12:1-2:

(2) „Uprimo pogled u začetnika i završitelja vjere, u Isusa, koji namjesto određene mu radosti podnese križ ne mareći za sramotu te „otada sjedi s desnu“ Božjeg prijestolja!“

„...Hajdemo izdržljivo trčati trku koja je pred nama, pouzdajući se u Isusa, utemeljitelja i dovršitelja naše vjere, koji je zbog *unaprijed pripremljene radosti* izdržao križ...“⁽³⁾

(označili autori)

Jeste li to zamijetili? „Zbog unaprijed pripremljene radošti.“ Je li Isus bio uzbuden zbog izdržavanja križa? Uopće ne. Bio je tako ojađen da je proveo noć uoči svog smaknuća moleći Oca za drukčiji put. Ali Isus je imao nešto nedostaje mnogim brakovima. On je imao vrhunski vid. Mogao je vidjeti iznad svojih okolnosti i prozreti snagu i obećanje koje će doći po Njegovim izborima. I čemu se Isus nadao? Odgovor nalazimo u Poslanici Efežanima 5:

„...On se odrekao svog života za nju [svoju Crkvu] da je učini svetom i čistom, opranom očišćujućom Božjom riječju. *On je to učinio da si je predstavi kao slavnu Crkvu bez mrlje ili bore ili ijedne druge mane.* Umjesto toga, Ona će biti sveta i bez nedostatka.“⁽⁴⁾

(stihovi 25-27, označili autori, slobodan prijevod)

Mi smo Isusov sretan kraj. Mi smo bili ta radost pripremljena pred Njim. Isus je izdržao križ kako bi mogao biti pomiren s nama, svojom Zaručnicom. Crkva Ga sada može prigrlići neposramljena zbog svoje prijašnje bijednosti jer u Njemu imamo novu osobnost. Takva bi vrsta ustrajnosti, milosrđa i bezuvjetne ljubavi trebala biti prisutna u našim brakovima. Ali je potrebna vizija – nada u ono što može biti – da nas održi kroz izazove.

(3) „...ustrajno trčimo na utakmici koja nam je određena! Uprimo pogled u začetnika i završitelja vjere, u Isusa, koji namjesto određene mu radosti podnese križ...“

(4) „Muževi, ljubite svoje žene kao što je i Krist ljubio Crkvu i sam sebe predao za nju, da je posveti čisteći je u kupelji vode uz pratnju riječi, da sam sebi privede Crkvu krasnu, bez ljage, bez bore, bez ičega tomu slična, da bude sveta i bez mane.“

Pisac Hebrejima nastavlja s ovim poticajem:

„Kada se nađete slabí u vjeri, prođite kroz tu priču ponovno, dio podio, tu dugu litaniju neprijateljstva kroz koju se probio. To će ispuniti vaše duše adrenalinom!“⁽⁵⁾

(Hebrejima 12:3, The Message)

Svi se ponekad osjećamo slabima u vjeri. Zato pisac Poslanice Hebrejima kaže *kada*, ne *ako* se nađete malaksali u vjeri. Uspješan brak zahtijeva ništa manje od velike vjere, jer biti *vjeran* znači biti *od povjerenja*. Kada vam je teško u braku, sjetite se što je Krist izdržao. Ponovno prođite kroz Njegovu priču. Vaše trenutne teškoće, koliko god bolne bile, ništa su u usporedbi s križem. Kad vaša vjernost prema svom supružniku blijadi, sjetite se Isusove vjernosti prema vama. Sjetite se svega što je On izdržao da bude pomiren s vama. Njegov će primjer napuniti vašu dušu adrenalinom!

Vjera u najbolje

„...ja sam Bog, i ... nitko mi sličan nije! Onaj sam koji od početka svršetak otkriva...“
(Izajija 46:9-10)

Čini se izlizanim pisati da „nitko nije kao naš Bog“, ali prečesto zaboravimo snagu i istinitost te izjave. Kao djeca Božja pozvani smo postati poput Njega i poprimiti Njegovu narav. Vjerom možemo postati oblikovatelji budućnosti, uređujući naše živote, djecu i brakove, proglašavajući kraj na početku.

Dosad smo dali do znanja da *sretno do kraja života* nije nešto na što naiđemo već nešto što namjerno gradimo.

(5) „Promotrite ponovo onoga koji je od grešnikâ podnijeo takvo protivljjenje protiv samoga sebe, da ne sustavete i ne klonete duhom!“

Pitanje koje očito slijedi je: „Kako da izgradim svoj sretan kraj?“ Možda ste ove stihove pročitali bezbroj puta, ali pročitajte ih ponovo:

„Vjera je suština onoga čemu se nadamo. ... Vjerom shvaćamo da su svjetovi stvoreni Božjom riječju, tako da stvari koje vidimo nisu postale od stvari koje su vidljive.“⁽⁶⁾

(Hebrejima 11:1, 3, NKJV)

Naš je cilj stvoriti *sretno do kraja života* koje još ne postoji, a građevni materijal onoga što još uvijek nije stvarnost – jest vjera.

Bog je vjerovao u nas prije nego što smo učinili išta dostoјno povjerenja. On ima veliku vjeru u vas zato što ima veliku vjeru u sebe. On zna da Njegova snaga može postići bilo što u vašem životu. Jedina stvar koja će nas spriječiti da uživamo u Božjoj sveobuhvatnoj snazi je nevjera, koja je najzad ukorijenjena u ponosu.

Ponos se očituje kao oholost ili iznimno pouzdanje u našu sposobnost. Također postoji prikriveniji oblik ponosa koji se prorušava u prezir prema samom sebi. U bilo kojem obliku, on je odbijanje prihvaćanja svega što je Božja veličanstvena snaga kupila kroz Kristovo dovršeno djelo na križu. Isus je umro da vas učini izuzetnima. „Možemo se zadovoljiti“, napisao je C.S. Lewis, „da ostanemo onima koje zovemo ‘običnim ljudima’, ali je On odlučan iznijeti sasvim drukčiji naum. Ustuknuti od tog nauma nije poniznost, već lijepost i kukavičluk. Podrediti mu se nije uobraženost ili precjenjivanje vlastite veličine, već poslušnost.“³ Sjajan život koji nam Bog nudi prihvaćamo onda kada podižemo svoja mišljenja na razinu Njegovih propisa.

(6) „Vjera je jamstvo za ono čemu se nadamo, dokaz za one stvarnosti kojih ne vidimo. Vjerom doznajemo da je svijet stvoren Božjom riječju, tako da je vidljivo proizvedeno od nevidljivoga.“

Vjerujete li da ste dostojni uspješnog braka? Možda vam ove misli truju um:

Imam previše tereta.

Ne dolazim iz dobre obitelji.

Moji roditelji nisu uspjeli.

Već sam počinio/počinila previše grešaka.

Trebam biti zadovoljan/zadovoljna ako jednostavno preživljavam.

Za slučaj da niste primijetili, Bog voli izazov, ali nedostatak vjere ograničit će djelovanje Njegove snage u našim životima. Otkrivenje Njegove veličine nadahnjuje nas pouzdati se u Njega i ujedno nas drži poniznima. Ponižnost otvara vrata Božjem najboljem za naše živote.

Izajia 55:8-9 objavljuje:

„Jer misli vaše nisu moje misli, i puti moji nisu vaši puti, riječ je Jahvina. Visoko je iznad zemlje nebo, tako su puti moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli.“

Možda je vrijeme da prihvate da je Bog pametniji, boljeg opažanja i sposobniji je od vas. „U Bogu“, napisao je Lewis, „nailazite na nešto što je u svakom pogledu od vas neizmjerno nadmoćnije.“⁴ Morate to vjerovati ako želite pristupiti građi ključnoj za uspješan brak.

Što god mi mislili da je potencijal našeg braka, Bog ima beskrajno veći san. Ne samo da je mnogo o tome promisljao već je i pripremio sjajne naume.

„Jer ja znam svoje naume koje s vama namjeravam – riječ je Jahvina – naume mira, a ne nesreće: da vam dadnem budućnost i nadu.“

(Jeremija 29:11)

Ovo nam obećanje ostavlja dva izbora: vjerovati da je ta izjava istinita i prigrliti Božju viziju za naše brakove ili pretpostaviti da je On lažac. Kada Bog gleda u budućnost vaše zajednice, On vidi izraz svoga sina. Jedini način na koji će ta vizija biti ostvarena je primanjem Njegove milosti (ovlaštenja) kroz poniznost i vjeru. Dok je sretno do kraja života nešto što snujemo, ono nije ograničeno našom snagom. Ono je izraz Božje ljubavi i ostvaruje ga Njegov Duh djelujući kroz nas.

Možda mislite: „*Prilično sam uvjeren/uvjerena da je Bog odustao od mog braka. Nema nade za nas. Nemamo viziju budućnosti. Izgubili smo osjećaj ljubavi.*“

Je li moguće da se tako osjećate jer ste se oslonili na vlastitu snagu? Razmijenite svoje napore i snove o braku za Božje. Kad Njemu povjerite svoj brak, On će uzeti vaše snove, natopiti ih životom i zasaditi u vaše srce nebeske inačice.

To, muževi, znači da će vas On osposobiti da volite svoje žene kao što Krist voli Crkvu, napuštajući svu usmjerenošć na sebe. Žene, vas će isto tako osposobiti da poštujete svoje muževe. Na taj će način oboje biti na položaju urastanja u veličinu braka.

Biblija jasno daje do znanja da je bez vjere nemoguće ugoditi Bogu (vidi Hebrejima 11:6). Zašto Bog toliko voli vjeru? Zato što kroz vjeru u Njega primamo snagu postati poput Njega, a nema boljeg načina postojanja od življењa Bogu nalik. On se raduje u vašem zadovoljstvu – i ne pričamo o prolaznoj sreći. Ono što opisujemo je radost koja traje, zadovoljstvo i ispunjenje. Bog želi svoje najbolje za vaš brak, a Njegovo je najbolje uspostavljeno samo u zajednici koja svoju suštinu pronalazi u Njemu.

Nacrt

Vjeru i nadu često se zamijeni za istu stvar, a različite su. Ako je vjera građevni materijal uspješnog braka, nada je nacrt. Da se izrazimo drukčije, nada je poput kalupa, a vjera je ono što ga ispunjava. Bez nade, vjera je tvar bez oblika, korisna poput građevinskog materijala bez nacrta.

Zapamtite da je Bog vlastoručno odabrao Abrahama kao primatelja saveza s posebim ciljem: da Abraham pouči svoje potomke putevima Božjim. Abraham je bio bez djece kad ga je Bog pozvao u obećanje, ali ga je Gospodin uvjedio da će postati otac velike nacije.

Abraham je bio čovjek izuzetne vjere za kojeg Pismo kaže da „nije oklijevao, nevjerom u Božje obećanje, nego se ojača vjerom“ (Rimljanima 4:20). A opet, u Postanku 15 čitamo da se borio s obeshrabrenjem prije nego je zakorčio u područje vjere.

„...Jahve uputi Abramu riječ u ukazanju: „Ne boj se, Abrame, ja sam ti zaštita; a nagrada tvoja bit će velika!“

Abram odgovori: „Gospodine moj, Jahve, čemu mi tvoji darovi, kad ostajem bez poroda; kad je mojoj kući nasljednik Eliezer Damaščanin? Kako mi nisi dao potomstva – nastavi Abram – jedan će, eto, od mojih ukućana postati moj baštinik.“ Ali mu Jahve opet uputi riječ: „Taj neće biti tvoj baštinik, nego će ti baštinik biti tvoj potomak.“ Izvede ga van i reče: „Pogledaj na nebo i zvijezde prebroj ako ih možeš prebrojiti.“

A onda doda: „Toliko će biti tvoje potomstvo.“ Abram povjerova Jahvi, i on mu to uračuna u pravednost.“

(Postanak 15:1-6)

Mogli smo očekivati da Bog Abrahamu da novu mjeru vjere. Ali umjesto toga Abrahamovoj je vjeri dao viziju za koju se može držati. To je ojačalo njegovu vjeru dajući ustroj njegovoj nadi. Bog je pozvao Abrahama van da broji zvijezde. Noćno je nebo oslikalo zvjezdani nacrt njegove vjere, dok su se bezbrojne zvijezde iznad njega, na platnu njegovog uma, preobražavale u lica djece.

Umjesto da jednostavno kaže Abrahamu da će njegovi potomci biti nebrojeni poput zvijezda, Bog je njegovoj sudbini dao stalni, trepereći, stvarni primjer. Kroz tu nebesku priču, Božja je vizija utiskana u Abrahamovu maštu.

Na isti način, Bog želi upotrijebiti vašu sposobnost zamišljanja da vam udijeli svoju viziju vašeg braka; jer gdje ima vizije, ima nade. Zato nas je Pavao ohrabrio da oborimo bilo koju sposobnost zamišljanja koja se uzdiže iznad spoznanja Boga (vidi Druga Korinćanima 10:4-5). Morate zaštititi platno vašeg uma jer će ono odrediti prirodu i vrijednost vaših radnji. Razmišljajte o vašoj mašti kao slikarskom platnu za nadu.

Bog je obećao ispuniti nas nadom, ali kako da joj pristupimo? Tijekom molitve Njegov Duh natapa naše duhove uzvišenom nadom:

„Molim se da vas Bog, izvor nade, potpuno ispuni radošću i mirom zato što vjerujete u njega. Tada ćete obilovati pouzdanom nadom kroz snagu Duha Svetoga.“⁽⁷⁾

(Rimljanima 15:13, slobodan prijevod)

Bog je naš izvor nade. Ako zamolimo, On će nas ispuniti radošću i mirom, što svi želimo u našim brakovima. Kad Mu pristupamo u poniznosti, obilovat ćemo pouzdanom nadom kroz snagu Njegovog Duha. Koje obećanje!

(7) „A Bog, izvor nade, neka vam dadne potpunu radost i mir u vjeri da napredujete u nadi snagom Duha Svetoga.“

Izreke 29:18 kažu nam da ćemo propasti bez vizije. Zajista, brakovi bez božanske vizije lišeni su života. Zato vas izazivamo da sanjate velike snove! Dok se pripremate zabilježiti svoje snove i ciljeve, molite da Bog probudi vaše srce za svoje naume.

Četvrti dan

Kineski restoran

Kad smo se vjenčali, imali smo posebno mjesto na koje smo odlazili razgovorati o našoj budućnosti. To je bio maleni kineski restoran nedaleko od našeg stana. Tek smo bili diplomirali i naša su primanja bila tako oskudna da bismo podijelili jednu narudžbu mu shu piletine s dodatnom palačinkom i više umaka od šljive. To tiho, skromno, a strano okružje, ohrabrilo je mladi par da se usudi sanjati o dalekim zemljama i nadama dok ispijaju čaj.

Tada nismo znali mnogo toga, ali smo u jedno bili sigurni: svim svojim srcem, umom i snagom htjeli smo zajedno služiti Bogu. Strastveno smo htjeli da uspješno vodimo život i obitelj. Istina je da nismo znali kuda će nas put voditi i kamo ćemo sletjeti u životu, ali smo znali kako želimo putovati. Željeli smo živjeti na takav način da Bog kroz nas može izgraditi novu baštinu.

Ja, John, potječem iz dobrog obiteljskog okruženja. Moji su roditelji bili u braku više od šezdeset pet godina. Otac je vjerno volio i privređivao našoj obitelji, a majka je slika prave domaćice. Roditelji su mi uzor u mnogim predivnim stvarima braka i života i vječno ću biti zahvalan na njihovom primjeru.

Ja, Lisa, dolazim iz sasvim drukčijeg obiteljskog okruženja. Johnovi se roditelji čine savršenima u usporedbi s mojom obitelji koja je bila razorenata alkoholizmom, preljubom, zlostavljanjem, izdajom, pohlepom, gubitkom i razvodom. Kad smo John i ja započinjali naš zajednički život, bilo je očito da nemam nikakvo iskustveno razumijevanje toga kako izgleda zdrava obitelj, ali sam imala očajničku želju biti dijelom jedne.

Kad bismo razgovarali u tom kineskom restoranu, znali smo da želimo drukčije upravljati brakom. Iako smo imali krajnje poštovanje prema načinu na koji su to činili Johnovi roditelji, njihov primjer nije odgovarao našim željama. Oboje smo znali da je braku namijenjeno mnogo više od onoga što smo vidjeli; postoji božanski poziv za tu samu ustanovu. Na svoj brak nismo gledali samo kao na zajedničko provođenje vremena do kraja naših života već kao izgradnju vječne baštine kroz našu zajednicu. Naravno da bi to uključivalo našu djecu i djecu naše djece, ali također uključuje i doticanje brojnih drugih života.

Počeli smo oslikavati viziju za naš brak. Postavljali smo jedno drugome pitanja, postavili mjerila i sanjali koliko smo god mogli velike snove. Složili smo se da je naš prvi cilj zajedno služiti Bogu i svojim Mu izborima iskazivati poštovanje i čast. Sve će ostalo morati proći kroz taj filter.

Tijekom trideset dvije godine braka, iskusili smo razdoblja kada je jedini razlog zbog kojeg smo odabrali ostati zajedno bilo naše predanje da častimo Boga. U jednom razdoblju ja, Lisa, nisam osjećala ljubav prema Johnu, a i John mi je rekao da ne osjeća ljubav prema meni. On se bacao u gusti raspored putovanja dok sam ja ostala s našom malom djecom, odvojena od svega.

Da budem iskrena, nisam vidjela nadu u ljubav u budućnosti. Moja je duša bila izderana razdobljem povreda. Osjećala sam se krajnje napuštenom i emocionalno i tjelesno. Da sam ikad razmatrala razvod kao mogućnost, rado bih odabrala taj put. Nisam imala viziju za naš brak, samo izbljedjelu sjenu onoga što je moglo biti. U jednom sam čak trenutku razmišljala: „Bože, ostat ću u ovom braku ako mi obećaš da neću morati živjeti s Johnom u nebu.“ Osjećala sam se tako samom, a ženama službenika teško je podijeliti svoju bol i s kim.

Ja, John, također sam se borio s beznađem u tom razdoblju. Osjećao sam se kao da ne mogu učiniti ništa ispravno u Lisinim očima, i vjerovao sam da je moja procjena točna zbog nedostatka poštovanja i snažnih riječi kojima mi se obraćala. Padali smo dolje brzo i nijedno od nas nije vidjelo nikakvu mogućnost obnavljanja ljubavi, poštovanja i nježnosti.

Emocionalna i duhovna bol tog doba činili su se neizdrživima. Bilo je grozno, ali je to bilo samo jedno doba, a doba se izmjenjuju. Vrijeme plakanja može trajati dugo u noć, ali imamo Božje obećanje da ujutro dolazi radost (vidi Psalm 30:6). Gledajući unazad, to vremensko razdoblje čini se nestvarno, kao da se dogodilo nekom drugom paru. Božjom milošću, ostali smo vjerni našem cilju davanja Bogu časti i poštovanja. Kroz iskreno pokajanje zbog naše sebičnosti, zajedno s poslušnoću božanskoj mudrosti, svjedočili smo velikom rastu našeg braka i ljubavi u snazi.

Jedna od sila koja nas je gurala naprijed u tako teškom razdoblju bio je naš pogled na život. Nismo ga vidjeli kao vremenski vijek od sedamdeset ili osamdeset godina; umjesto toga, gledali smo ga s gledišta vječnosti. Sedamdeset ili osamdeset godina ništa je u usporedbi s vječnošću.

Pismo kaže da ono što učinimo s križem određuje *gdje* ćemo provesti vječnost; a opet, način na koji kao vjernici živimo određuje *kako* ćemo provesti vječnost. Pavao piše:

„...više volimo otići iz ovog tijela i vratiti se (u domovinu) ka Gospodinu. ...jer nam se svima treba pojaviti pred sudom Kristovim, da svaki primi što je zaslužio: nagradu ili kaznu, već prema tome što je za zemaljskog života činio.“

(Druga Korinćanima 5:8, 10)

Jasno je da Pavao ne piše o nevjernicima jer kad su nevjernici izvan tijela, oni nisu u prisutnosti Gospodina. On se obraća onima koji su ušli u Božju obitelj kroz spasiteljsku milost Isusa Krista. Stajat ćemo pred Njim i dati račun za odluke koje smo donijeli i način na koji smo živjeli kao vjernici. Sudovi koje Krist doneće, imat će za posljedicu vječne nagrade ili vječne gubitke, u rasponu od našeg životnog rada potpuno izgorjelog do vječno nagrađenog, čak s kraljevanjem uz Njega.

Znanje o ovoj temeljnoj doktrini držalo nas je na pravom putu. Nijedno od nas nije htjelo položiti račun pred Isusovim prijestoljem za oskvruće Njegove umjetnosti bračnog zajedništva. (Za više o Prijestolju suda, vidi John Bevere, *Driven by Eternity [Voden vječnošću]*).

Poslije našeg cilja iskazivanja časti Bogu, naš drugi cilj bio je biti više zaljubljenima jedno u drugo na kraju našeg puta nego što smo bili na početku. Taj nas je cilj tjerao da kroz teška vremena volimo jedno drugo čak i kad se nismo tako osjećali. **C.S. Lewis** je napisao:

„Ljubav... je duboko zajedništvo, koje se održava voljom i svjesno jača navikom; pojačano (u kršćanskim brakovima) milošću koju oba partnera traže i primaju

od Boga. Tu ljubav jedno za drugo mogu imati čak i u trenutcima kad se ne sviđaju jedno drugom.”⁵

Svakako je bilo razdoblja kad se nismo sviđali jedno drugom. Ali nam je Bog omogućio da upravljamo tim teškim trenutcima i isto će učiniti i vama. Sviđamo se jedno drugom i volimo se danas više nego na dan našeg vjenčanja – to je istina! I radujemo se sa svakim novim desetljećem još većem rastu u ljubavi.

Bog zapisuje

Dok smo zapisivali svoje snove na ubrusima u restoranu, pričali smo i o tome kako ćemo odgojiti djecu koju još nismo imali. Razmatrali smo kako ćemo upravljati disciplinom, džeparcem, kućanskim poslovima i dijeljenjem sobe. Pričali smo o svojoj ostavštini i utjecaju koji će naše odluke imati na našu djecu i unuke.

Bilo nam je važno da im predamo duhovno i novčano nasljeđe (vidi Izreke 13:22).

Zamišljali smo svoj budući dom. Nije nam bilo bitno imati veliku ili otmjenu kuću; htjeli smo da naš dom bude udoban i topao, mjesto na kojem se ljudi osjećaju ugodno čim zakorače unutra. Htjeli smo da bude mjesto zabave na koje će naša djeca htjeti dovesti svoje prijatelje.

Dalje smo razgovarali o tome u što smo vjerovali da nas je Bog pozvao i kako će naši pozivi utjecati na dinamiku našeg braka. Raspravljali smo o ulogama žena i muškarača. Odredili smo kako ćemo upravljati svojim novcem i ne ulaziti u dug. Razgovarali smo i razgovarali dok nismo otkrili da su se črčkarije na ubrusima pretvorile u priručne nacrte za život koji smo htjeli izgraditi.

Volimo misliti da je i Bog zapisivao dok smo na djelićima papira izrađivali svoje nacrte.

„Ali kad se razgovaraju oni koji se Boga boje, Jahve pazi, sluša ih, i to se pred njim piše u knjigu spomenicu u korist onih koji se boje Jahve i štuju Ime njegovo.“

(Malahija 3:16, KS)

Tih smo početnih dana razgovarali o mnogo stvari kojih se Bog sjetio čak i kada smo ih mi zaboravili, a On ih je i ispunio! Bog zapisuje razgovore koje vode oni koji se Njega boje. Dok izrađujete nacrt braka koji časti Začetnika života, nebo vodi bilješke.

Peti dan

Pisanje vlastite vizije

.... „*Zapiši viđenje i učini ga razumljivim na pločama, da može trčati onaj tko to čita.*“

(Habakuk 2:2, GBV/Živa riječ)

Ponavljam: nikada nije kasno zapisati vlastitu viziju braka. Osjetite se slobodnima pisati je i prepravljati dok niste načinili nešto što je upečatljivo i lako za razumijevanje. Jasna vizija dat će vam snagu koja vam je potrebna da trčite sve do cilja.

Molimo vas da odvojite vrijeme kako biste razgovarali sa svojim supružnikom (ili budućim supružnikom) o zajedničkoj viziji vašeg braka. Ako ste sami, već sada počnite bilježiti svoju stranu vizije. Pronađite mjesto gdje možete sanjati. Budite točno određeni u svojim željama i očekivanjima. Utvrdite svoje zahtjeve i nemojte se bojati sanjati

velike snove! Ta će vizija biti vaša zvijezda vodilja u danima koji slijede.

Brak je poput trke na duge staze s desetljećima između starta i cilja. Previše parova sanja na kratke staze. Oni sanjaju o kupovini kuće i podizanju obitelji, što su odlični ciljevi, ali nijedan vas neće odvesti dovoljno daleko. Ima toliko više od toga. Nastavite sanjati!

Imajte na umu da vi i vaš supružnik trčite zajedno, ne natječete se jedno protiv drugoga. Ne možete dovršiti vaše putovanje sami, stoga trebate raditi kao tim. Ako ste imali težak početak, utješite se znajući da je mnogo važnije kako ćete dovršiti od toga kako ste započeli. Izradom nacrta određujete svoj cilj. Trebate dobiti viziju onoga ispred vas da imate čemu trčati.

„Jer je to viđenje za određeno vrijeme, ali će na posljeku govoriti, i neće lagati: ako se i otegne, čekaj na nj; jer će svakako doći, neće zakasniti. ...pravednik će živjeti po svojoj vjeri.“

(Habakuk 2:3-4, GBV/Živa riječ)

Vaša Bogom nadahnuta vizija ići će ispred vas i kovati put do svog ispunjenja. Ako zadržite viziju pred očima, neće vas iznevjeriti. Postoje trenutci kad se čini da ono što je Bog govorio ne može biti točno. Vaš put mogao bi vas odvesti na mjesta na koja niste htjeli ili očekivali ići. Vjerujte tijeku stvari. Bog zna što treba biti skinuto s vas kako biste dovršili putovanje. Snaga Onoga koji je nadahnuo vašu viziju ojačat će vas u trenutcima potrebe. No morate zadržati viziju pred očima.

Vaš bi nacrt trebao biti živući, dišući, organski spis. To znači da bi trebao uključivati dvije stvari:

Jasno određene postavke

Određena uvjerenja i opredjeljenja pružit će potrebni okvir vašoj viziji, poput „naš će brak iskazivati Bogu čast i poštovanje“ ili „stavit ćemo potrebe onog drugog ispred vlastitih“. To su stvari oko kojih smatrate da nema pregovora. One se nikad neće promijeniti i ne bi trebale biti ugrožene.

Prostor za rast

Dobar nacrt ne nudi odgovore na sva pitanja. On nudi jasnoću. Samo Bog zna što je sve pred vama, ali postupno možete otkrivati dijelove Njegovog nauma vodstvom Njegovog Duha. Tijekom vremena vaša vizija treba rasti dosegom i određenjem, prilagođavajući se da uklopi prednosti i izazove svakog doba. Ta područja promjene mogu uključivati količinu vremena koje ulažete u roditeljstvo kako vaša djeca sazrijevaju ili postupke kojima podržavate karijere i pozive jedno drugog.

Kako biste izradili svoj bračni nacrt, preporučujemo vam sljedećih pet prokušanih koraka:

1. Molite

Zamolite Boga da izlije svoga Duha u vaše razgovore, misli i težnje. Zamolite Ga da nadi da onaj oblik koji On želi vidjeti ispunjen vašom vjerom.

2. Prikupite nadahnuće

Prikupite biblijske stihove, članke, priče, fotografije, riječi pjesama, adreske časopisa i sve drugo što vam govori.

3. Odłazite na mesta gdje možete sanjati

To mjesto ne mora biti dotjerano ili skupo. Može biti jednostavno poput kafića u ulici ili klupe u parku u vašem susjedstvu.

4. Odredite svoje ciljeve

Sanjajte velike snove! Nemojte si dopustiti da budete ograničeni svojim trenutnim okolnostima ili primjerima iz prošlosti.

Područja razmatranja uključuju: upravljanje novčanim sredstvima, roditeljstvo, obiteljsku dinamiku, osobni razvoj, duhovni rast, komunikaciju, odmor i rekreaciju, karijere, kućanske obveze, uključenost u crkvu, društvenu zajednicu, i drugo.

5. Odredite kako ih dosegnuti

Kad ste jednom ustanovili svoju viziju, napravite inventuru: gdje ste sada u usporedbi s tim gdje želite biti? Ocijenite vaše sadašnje stanje i izlistajte strategije za pravila, korake ili promjene koje će vas staviti – ili održati – na pravom putu.

Vaš će nacrt pokriti mnoga razdoblja života. S vašim ciljevima na umu, odgovorite na ova pitanja:

Kako će naš brak izgledati kada budemo...

Vjenčani bez djece?

Odgajali malu djecu?

Bili roditelji tinejdžerima?

Bili praznih gnijezda?

Uživali u svojim unucima?

U svom posljednjem zajedničkom dobu?

Ako ste sami, u vezi ili zaručeni, kako se možete ciljano dovesti u pravi položaj za ostvarivanje braka koji želite u budućnosti?

Postavili ste ciljeve za novčana sredstva, roditeljstvo i drugo. To su ciljevi šire slike, ali će biti podržani vašim pravilima, izborima i navikama iz dana u dan. Razmislite o

ovim pitanjima:

Kako ćete i kada upravljati vašim mjesecnim primanjima?

Na kakve ćete odmore ići i kako ćete se pripremati za njih?

U kojim ćete radnjama i vrstama razonode uživati zajedno?

Kako ćete nastaviti izlaziti s vašim supružnikom?

Kako ćete razriješiti različitosti s vašim supružnikom?

Kako ćete provoditi vrijeme sa svojom djecom?

Kako ćete disciplinirati svoju djecu?

Želite li oboje graditi karijere izvan doma? Ako je tako, hoće li to izgledati drugčije u različitim dobima vašeg braka?

Kako ćete podupirati karijeru jedno drugog ili druge velike ciljeve?

Koje ćete tipove obrazovnih prilika pratiti za sebe? Za svoju djecu?

Koje će vrste rekreacije biti dostupne vašoj djeci? Kako ćete omogućiti razvijanje njihovih interesa i talenata?

Kojim ćete postupcima uložiti u svoje tjelesno zdravlje? (Vježba, odmor, hranjenje i tako dalje.)

Kojim u svoje duhovno zdravlje?

Kako ćete odgojiti vašu djecu u spoznaji Boga?

*Kako će vaš brak i obitelj unaprijeđivati svijet oko vas?
(Vašu crkvu, društvenu zajednicu, susjedstvo, radna mje-
sta i tako dalje.)*

Kao što smo ranije spomenuli, pojedinosti vašeg nacrta vjerojatno će se mijenjati i razvijati kako sazrijevate u mudrosti i skupljate iskustvo. To je uredu. Ključno je da utvrdite okvir svoga nacrta i obvezete se poštivanju pravila koja će biti temelj za ono što će doći.

Penjanje na Everest

Zamislite par koji se ukrcava u avion. Uzbuđeni su zbog svog puta, ali nemaju predodžbu o tome kamo idu. Sve što znaju je da će ih taj avion odvesti u veliku pustolovinu. Prepostavljaju da idu na neko toplo mjesto pa su ponijeli samo odjeću za plažu i nekoliko laganih džempera za slučaj da bude prohladno večerima. Nakon mnogo sati leta, stižu na svoje odredište te otkrivaju da su sletjeli u Nepal. Ono za što su prepostavljali da je tropski izlet, pretvorilo se u ledeno penjanje uz Mont Everest. Očito je da se nisu pripremili za takav nesiguran i opasan pothvat, pa se odmah upućuju kući.

Mnogi su na brak gledali kao na izlet na plažu, ali je on sličniji usponu na vrh planine: isplati se i razveseljuje, ali je mukotrpan rad. I makar se primjer može činiti pomalo smiješnim, stopa smrtnosti brakova zapravo je oko dvadeset pet puta veća od smrtnosti penjača na Everest.⁶

Zašto su penjači na Everest toliko uspješniji od bračnih parova? Zato što imaju viziju za svoja putovanja i znaju što mogu očekivati. Nisu potreseni kad se susretnu s rjeđim

zrakom, smrzavajućim temperaturama i neumornim vjetrovima. Nažalost, previše brakova propadne zbog neostvarivih očekivanja i nedostatka vizije. Zato vam se isplati sada odvojiti vrijeme za izradu svog nacrta.

Dobro upravljanje

Dok se vaša priča odmotava, Bog će proširiti okvir vaše vizije i dodati joj predivne ukrase, a da nikad ne oskvrne život koji gradite sa svojim supružnikom. Kušnje se mogu činiti kao Božji pokušaji uništavanja vaše priče, zato možda budete u iskušenju istresti se na Njega u bijesu ili frustraciji. No morate znati da nije Bog tvoritelj vaših kušnji, već On, naprotiv, čini da sve pridonosi vašem dobru (vidi Rimljana 8:28). Njegova milost i Duh nikada vas neće ostaviti. On je obećao da nikada neće dopustiti da prođete kroz kušnju koju ne možete svladati.

„Nikakva kušnja veća od ljudske snage nije vas zadesila. Bog je vjeran i neće dopustiti da budete kušani preko vaših snaga, nego će vam zajedno s kušnjom dati sretan ishod, da je možete podnijeti.“

(Prva Korinćanima 10:13)

Ponekad se možda osjećate kao da se sve raspada, ali ako se budete držali nade, i možete i hoćete izdržati oluje. Kad sve prođe, čut ćete riječi Gospodara koje kažu:

„...dobro, valjani i vjerni slugo!“

(Matej 25:23)

Nije li zanimljivo da Gospodar kaže „dobro“, a ne „savršeno“? Nitko od nas ničime u ovom životu ne upravlja savršeno. Ali možemo voditi život i brak *dobro*. To znači da vodimo svoje brakove zdravo i s poniznošću, učeći iz

svojih pogrešaka i hitajući u Božjoj milosti kako bismo primili Njegovo najbolje. Ako odaberete ići tim putem, vaš će brak biti više od pukog preživljavanja. Napredovat će. Bog će vas provesti.

„Ali je naša vruća želja da svaki od vas pokaže istu revnost da svoju nadu učini savršenom do kraja, da ne budete mlitavi, već da naslijedujete one koji vjerom i strpljivošću baštine obećanje.“

(Hebrejima 6:11-12)

Bog želi da baštinite Njegova obećanja za svoj brak. Podignite zahtjev na nadu koju Njegov Duh daje. Budite strpljivi s vašim supružnikom i imajte vjere u ono što vaš brak može postati. Bit ćete zadivljeni onime što Bog može napraviti u dvoma nesavršenim ljudima i kroz njih. Bog je strastven u izgradnji brakova čije su najslavnije priče u tome kako oni završavaju, a ne kako su počeli.

Prvi dan pobožnosti

REMEK-DJELO U NASTAJANJU

„Jer mi smo Božje remek-djelo. Iznova nas je stvorio u Kristu Isusu, da bismo mogli činiti dobre stvari koje je davno naumio za nas.“⁽¹⁾

- Efežanima 2:10 (slobodan prijevod)

Sve što Bog stvara ima svrhu – uključujući vaš brak. Kroz osobnu uključenost Njegovog Duha u vaš život, On želi učiniti vaš brak remek-djelom svoje milosti.

Prisjetite se vremena kad ste bili sami ili zaručeni. Kako ste zamišljali brak? Koje ste savršene slike i ideje imali u svom srcu i umu?

U čemu se vaš brak razlikuje od onoga što ste zamišljali?

Božji je naum za brak da on bude savez. To je cjeloživotni dogovor, „dok nas smrt ne rastavi“. U savezu, svaka strana predaje i pruža sva sva dobra drugoj strani. Poteškoće jedne osobe postaju poteškoće druge osobe,

(1) „Njegovo smo, naime, stvorenje, stvoren u Kristu Isusu radi djela ljubavi koja Bog unaprijed pripremi da u njima živimo.“

i svatko se zavjetuje štititi i omogućiti što god treba njegov bračni drug.

Autori i govornici **Bob i Audrey Meisner** podijelili su ove uvide o savezu:

„Savez je Božja stvar. Biblija jasno govori o blagoslovima hodanja u savezu, koji uključuju Božju naklonost, blagoslovljena primanja, sigurnost i povjerenje, dug život i zdravlje i bogobojaznu osobnost! ...U pravom se ozračju saveza osjećamo slobodnima priznati svoje neuspjehe, kao i izazove koji nam se ponavlaju u životu, jer znamo da nećemo biti odbačeni zbog svoje iskrenosti. Tada se naš supružnik osjeća slobodnim/ slobodnom govoriti istinu u ljubavi da nam pomogne nadvladati naše neuspjehe, dok korača s nama kroz poteškoće. Takvo je u svom najboljem izdanju življene saveza u Kristu.”⁷

Što vam Bog govori o savezu? Upitajte se: „Radujem li se braku kao savezu? Što sam spremna/spreman učiniti da ga iskusim?” Molite i pitajte Duha za Njegovo mišljenje i snagu.

Bog ima silnu svrhu za vaš savez braka, koja ne seže samo do vas i vašeg supružnika već mnogo dalje. On želi da vaša zajednica, poput Abrahamove i Sarine, šalje Njegovu ljubav i istinu daleko u budućnost. Upitajte sebe i Gospodina: „Koga dotiče moj brak i koje učinke ostavlja?”

Zastanite i molite: „Duše Sveti, kako mogu svjesno proširiti Tvoj savez na svoju djecu, unučad i one koje si stavio u moj krug utjecaja?“

Utihnite pred Bogom. Slušajte što On govori sada i u narednim danima. Zapišite Njegovu uputu i zamolite za Njegovu milost poslušnosti.

Drugi dan pobožnosti

SKOVAN U PEĆI

„Prijatelji, kada život postane jako težak, nemojte ishitreno zaključivati da Bog nije tu. Umjesto toga budite sretni što ste u samom žarištu onoga što je Krist iskusio. To je duhovni postupak pročišćenja, sa slavom odmah iza ugla.“⁽²⁾

- Prva Petrova 4:12-13, The Message

Brak je duhovni postupak pročišćenja, a Bog je Pročistitelj. Iako On nije izvor vaših problema, iskoristit će ih da vas i vašeg supružnika učini sličnijima Isusu.

Suočimo se s time da nitko ne voli kušnje. Da možemo, zaobišli bismo ih. No ima koristi u težem putu.

Odvojite trenutak i promislite o ovim istinama o prednostima kušnji. Skrojili smo ih tako da se izravno obraćaju vašem braku.

„Ali [Bog] zna svaku pojedinost onoga što mi se događa [i mom supružniku]; i kad me ispita, proglašit će me potpuno nedužnim – kao čisto zlato!“⁽³⁾

- Job 23:10, TLB

„Pročistio si [mog supružnika i mene] vatrom, o Gospodine, poput srebra u ognju. ...Prošli smo kroz vatrnu i vodu. Ali na kraju, uveo si nas u imućnost i veliko izobilje.“⁽⁴⁾

- Psalam 66:10, 12, TLB

(2) „Prestanite se čuditi, ljubljeni – kao da vam se što neobično događa – požaru koji bjesni među vama da vas iskuša. Naprotiv, radujete se što ste dionici u Kristovim patnjama, da se mognete radovati i veseliti i u čas kad se objavi njegovova slava!“

(3) „Pa ipak, on dobro zna put kojim kročim! Neka me kuša: čist ko zlato ču izići!“

(4) „Iskušavao si nas teško, Bože, iskušao ognjem kao srebro...Prošli smo kroz oganj i vodu, onda si pustio da odahnemo.“

„Smatrajte to pravim darom, [muževi i žene], kada testovi i kušnje dođu na vas sa svih strana. Znate da je pod pritiskom vaša vjera istjerana na čistac i pokazuje se u pravom svjetlu. Zato nemojte pokušavati iz bilo čega izaći prerano. Neka na vama radi svoje djelo da postanete zreli i dobro razvijeni, bez manjkavosti u bilo kojem pogledu.“⁽⁵⁾

- Jakovljeva 1:2-4, The Message

„...Kušnje će pokazati da je vaša vjera istinska. Ispitivana je kao što vatrica ispituje i čisti zlato – iako je vaša vjera daleko dragocjenija od običnog zlata. Pa kad vaša vjera ostane jaka kroz mnoge kušnje, donijet će vama [i vašem supružniku] mnogo hvale i slave i časti...“⁽⁶⁾

- Prva Petrova 1:7 (slobodan prijevod)

Ukratko opišite peć patnje (sukob) s kojom se vaš supružnik i vi trenutno suočavate.

Što vam Duh Sveti govori o vama, vašem supružniku i vašem stanju kroz gore navedeno Pismo?

(5) „Smatrajte potpunom radošću, braćo moja, kad upadnete u razne kušnje, znajući da kušanje vaše vjere stvara postojanost! Samo neka ta postojanost urodi savršenim djelom da budete savršeni i neporočni: bez ikakva nedostatka!“

(6) „...da se vrijednost vaše vjere, dragocjenija od propadljivog zlata koje se kuša u vatri, pokaže na hvalu, slavu i čast u času kad se objavi Isus Krist.“

Poznavanje onoga što nije u redu s vašim bračnim drugom neće pomoći vama da se promijenite. Promjena počinje poznavanjem onoga što treba biti imenovano u vama. Zastanite i molite: „Duše Sveti, što se događa u mom srcu i umu? Što Ti nastojiš promijeniti? Što ja to vjerujem o sebi, a što nije točno? Pomozi mi čuti Tvoj glas i pokoravati se Tvojim zapovijedima. U Isusovo ime.“

Istina koju Duh Sveti otkriva o meni je...

Radnje na koje me Duh Sveti potiče su...

Treći dan pobožnosti

VJERA, NADA I PONIZNOST

„Neka vas Bog, izvor nade, ispunи radošću i mirom kroz vašu vjeru u njega. Tada ćete snagom Duha

Svetoga obilovati nadom.“⁽⁷⁾

- Rimljanima 15:13, GW

Vjera daje kockice za slaganje čudesnog braka, a nada je nacrt kojim to ostvarujemo. Bog, izvor nade, ima vjere u vas i vašeg supružnika. Kad Mu vjerujete, dat će vam svoj nacrt vašeg braka i osposobiti vas da doživite brak iz svojih snova.

U svojoj knjizi *Abraham, Or The Obedience of Faith (Abraham, ili poslušnost vjere)*, pastor i autor **F.B. Meyer** objašnjava:

„Vjera je maleno sjeme koje sadrži sve fine mirise i krasne boje kršćanskog života, i samo čeka hranu i blagoslov Božji. Kada čovjek vjeruje, samo je pitanje školanja i vremena da se razvije ono što je već u začetku unutar njega... Vjera nas tako potpuno veže za Sina Božjega da smo zauvijek jedno s Njim; i sva slava Njegove osobnosti...uračunava se nama.“⁸

Što je onda vjera? Odakle dolazi? Kako može ojačati u vašem životu? Pozorno promišljajte o ovim odlomcima i napišite što vam Duh Sveti otkriva.

(7) „A Bog nade ispunio vas svakom radošću i mirom u vjeri da obilujete nadom u snazi Duha Svetoga.“ (GBV/Živa riječ)

Rimljanima 1:11, 12; 10:17; 12:3 · Hebrejima 11:1, 6 · Efazanima 2:8 · Kološanima 2:6-8

Zajedno s vjerom potrebna vam je i nada – od Boga danacrt za vašu zajednicu.

Zastanite i molite: „Gospodine, položi u mene i mog supružnika Tvoju božansku skicu za naš brak. Kao što si Abrahamu dao sliku u zvijezdama neba, upiši u naša srca sliku koju možemo razumjeti i zauvijek zapamtiti. U Isusovo ime.“ Pogledajte, poslušajte i zapišite što Gospodin otkriva.

Potrebna vam je jedna ključna vrlina kako biste primili vjeru i nadu. To je *poniznost*. Poniznost kaže: „Ništa ne mogu učiniti bez Tebe, Gospodine, ali zato mogu učiniti sve kroz Tebe.“ Kada imate ponizno srce, vrata Božjeg najboljeg za vaš brak širom su otvorena!

Autor i pastor iz devetnaestog stoljeća, **Andrew Murray**, rekao je:

„Isus je došao vratiti poniznost na zemlju, učiniti nas njezinim sudionicima i njome nas spasiti. ...Njegova je poniznost naše spasenje. Njegovo je spasenje naša poniznost.

...Jedino stalnim prebivanjem Krista u Njegovoј božanskoј poniznosti postajemo istinski skrušeni.“⁹

Brižno razmišljajte o sljedećim stihovima. Što vam Bog otkriva?

Matej 11:28-30 · Ivan 13:1-17 · Filipljanima 2:1-11 · Jakovljeva 4:6 · Prva Petrova 5:5

„...Prihvate život s **poniznošću** i strpljenjem, opraštajući jedni drugima zato što volite jedni druge. Neka vam cilj bude ujedinjenost u Duhu i neizbjegno ćete biti u miru jedni s drugima.“⁽⁸⁾

- Efežanima 4:2, 3, Phillips

(8) „...sa svakom vrstom poniznosti i krotkosti, sa strpljenjem podnosite jedni druge s ljubavlju! Nastojte sačuvati jedinstvo Duha, povezani mirom.“

Četvrti dan pobožnosti

SANJAJTE VELIKE SNOVE ZAJEDNO

„Dvoje može postići više nego dvostruko više od jednoga, jer ishodi mogu biti mnogo bolji. ...Troje je još bolje, jer se trostruko pleteno uže ne kida lako.“⁽⁹⁾

- Propovjednik 4:9, 12, TLB

Življenje i doživljavanje veličine braka – to je Božja sveta zamisao za svakog muža i ženu. S Njegovim Svetim Duhom u središtu vaše zajednice, vaš supružnik i vi bit ćete u pravom položaju za uzvišenost!

Želite li živjeti prostrano? Nađite vremena sanjati velike snove. Na kraju ovog poglavlja bit ćete opremljeni za pisanje vizije vašeg braka. Upravo se sada možete pripremiti za to posebno vrijeme oblikovanja vizije.

Navedite nekoliko mesta na kojima vaš supružnik i vi uživate biti zajedno; opuštajuća mjesta na kojima ste slobodni sanjati.

Razgovarajte o vašim odgovorima, potom odaberite jedno ili više mesta na kojima možete dogоворити низ излазака при којима ćете слободно санјати.

Zajedničko sanjanje omogućuje vama i vašem bračnom drugu da iskreno dijelite, iz srca, i da zamišljate sjajne stvari

⁽⁹⁾ „Bolje je dvojici nego jednome, jer imaju bolju plaću za svoj trud. ... I ako tko udari na jednoga, dvojica će mu se oprijeti; i trostruko se uže ne kida brzo.“

koje možete skupa raditi snagom, mudrošću, naklonošću i proviđanjem Božjim. „Što možete učiniti kao par da vaše težnje budu učinkovitije?” pitaju pisci **Bill i Pam Farrel**.

„Budite promišljeni. ...Kako biste znali napredujete li prema snu, trebate zapisati niz ciljeva koji objašnjavaju kako stići do njega. Cilj mora biti točno određen... realističan...[i] ostvarljiv s Božjom pomoći.”¹⁰

Na izradu ciljeva više ćemo se usmjeriti u čitanju za sljedeći dan. Zasada recite, koji su snovi u vašim srcima? Razmišljajte o željama koje imate za vaše odnose, podizanje obitelji, novčanu sigurnost, obrazovanje i karijere, kupovinu ili izgradnju doma, umirovljenje i slično.

Moji najveći snovi za naš brak su...

Kad ste podijelili i zapisali svoje snove, zamolite svog supružnika da podijeli svoje pa ih zapišite.

Najveći snovi mog bračnog druga za naš brak su...

Koja se područja tih snova preklapaju? U čemu se slazete? Razmotrite to zajedno.

Najveći snovi koje dijelimo za naš brak su...

Sjetite se: „Bog može učiniti bilo što, znate – mnogo više nego biste ikada mogli zamisliti ili pretpostaviti ili zatražiti u svojim najluđim snovima!“⁽¹⁰⁾ (Efežanima 3:20, The Message). Podložite svoje snove Gospodinu u molitvi i zamolite Ga da vam pokaže koje određene korake možete poduzeti prema njima.

(10) „Onomu koji, prema snazi što silu svoju očituje u nama, može učiniti neograničeno više od onoga što možemo moliti ili misliti“ (Efežanima 3:20, KS)

Peti dan pobožnosti

ZAPISITE NAM SVOJU VIZIJU

„...Zapiši viđenje, učini ga jasnim na pločicama...“⁽¹¹⁾

- Habakuk 2:2, KJV

Sada kada ste vaš supružnik i vi počeli zajedno sanjati, sljedeći je korak zapisivanje vaše vizije. Imati viziju znači imati ostvarljiv san svoga braka i onoga što vaš bračni drug i vi možete postati zajedno, Božjim vodstvom i milošću.

Autor, profesor i obiteljski savjetnik **H. Norman Wright** ponudio je vrijedne uvide na temu vizije:

„Vizija bi mogla biti opisana kao predviđanje, u kojem je važno posjedovati duboku svjesnost trenutnih okolnosti i mogućnosti te učiti iz iskustva. Vizija također može biti opisana kao viđenje nevidljivog i činjenje toga vidljivim. Ona u vašem umu predočava sliku toga kakve bi stvari mogle ili trebale biti u nadolazećim danima. Vizija je također portret uvjeta koji još uvijek ne postoje. Ona omogućava veće usmjeravanje na budućnost, umjesto tonjenja s prošlošću ili sadašnjоšću. Vizija je tijek stvaranja bolje budućnosti s Božjom punomoći i usmjeranjem.“¹¹

Vizija za uspješan brak ima zahtjeve. Zabilježite neka pravila od kojih nema odstupanja, a koje ste vaš supružnik i vi spremni čuvati bez kompromisa.

(11) „...Zapiši viđenje, ureži ga na pločice...“

To može uključivati stvari kao što su izbjegavanje svađa, neulaženje u dugove, spremnost uvijek oprostiti, nikada ne omalovažavati jedno drugo i slično.

Ponovo pročitajte Wrightov opis vizije. Što vam govori? Koji su neki **kratkoročni ciljevi** vašeg braka, stvari koje biste vaš bračni drug i vi voljeli postići u sljedećoj godini?

Koja je vaša **srednjoročna vizija** za brak? Koje biste ciljeve voljeli postići u sljedećih pet do deset godina? Zapamtite, budite točno određeni i realni i usredotočite se na ono što želite vidjeti.

Koja je **dugoročna vizija** vašeg braka? Koje biste točno određene ciljeve voljeti dostići u sljedećih dvadeset do trideset godina? Razmotrite umirovljenje, praunučad, službu ili poslovne mogućnosti, putovanja i tako dalje.

„Ali ove stvari koje sam naumio neće se odmah dogoditi. Polako, postojano, sigurno, vrijeme se približava kad će vizija biti ispunjena. Ako se čini sporo, nemoj očajavati, jer će se ove stvari sigurno ostvariti. Samo budi strpljiv! Tvoje neće kasniti ni jedan dan!“⁽¹²⁾

- Habakuk 2:3, TLB

(12) „Jer ovo je viđenje samo za svoje vrijeme: ispunjenju teži, ne varu; ako stiže polako, čekaj, jer odista će doći i neće zakasniti!“

PITANJA ZA RAZMATRANJE

Ako ovu knjigu, Priča o braku, koristite kao dio istoimenog Messenger Series učenja, molimo vas, pogledajte videozapis broj dva.

- 1| Mnogi bračni parovi žive u stanju preživljavanja. Ali Bog ne želi brakove koji jedva opstaju. On želi brakove koji cvjetaju! Ukratko izrazite zašto je važno proširiti viziju svog braka, tako da ne uključuje samo Vas i Vašeg/u supružnika/cu.
- 2| Nema sumnje da ćete se suočiti s teškoćama u braku. Vaš bračni drug i vi dvoje ste pojedinaca u postupku postajanja jednim. Hebrejima 12:2-3 daje nam prokušan način nošenja s teškoćama. Pomno pročitajte ovaj odlomak i izdvojite Božju strategiju kojom vas iznosi iz peći pročišćenja kao čisto zlato.

„Držite pogled na Isusu, koji je i počeo i završio ovu trku u kojoj se nalazimo. Proučite kako je on to učinio. Zato što nikada nije skinuo pogled s mesta kamo ide – tog ushićujućeg cilja u Bogu i s Bogom – mogao se nositi sa svime na tom putu: Križem, sramom, bilo čime. Kada se nađete slabi u vjeri, prođite kroz tu priču ponovno, dio po dio, tu dugu litaniju neprijateljstva kroz koju se probio. To će ispuniti vaše duše adrenalinom!“⁽¹³⁾

- Hebrejima 12:2-3, The Message

- 3| Ponos nas sprječava da uživamo u onom najboljem što Bog ima za naše živote. Na koji ste način dopustili ponosu da ograniči viziju vašeg braka? Koje biste promjene trebali poduzeti da ostvarite brak koji Bog ima pripremljen za vas?

⁽¹³⁾ „Uprimo pogled u začetnika i završitelja vjere, u Isusa, koji namjesto određene mu radosti podnese križ ne mareći za sramotu te ‘otada sjedi s desnu’ Božjeg prijestolja! Promotrite pomno onoga koji je od grešnika podnio takvo protivljenje protiv samoga sebe, da ne sustanete i ne klonete duhom!“

- 4| Sretni, zdravi brakovi koji rastu u veličini imaju viziju. Dobru viziju podupire detaljan, ostvarljiv nacrt. Svaki par izrađuje nacrt po svojoj mjeri, i oboje, muž i žena, posvećuju se njegovom ostvarivanju. Navedite neka područja braka u kojima je nužno imati razrađenu viziju. Zašto je toliko korisno i neophodno zabilježiti točno razrađen nacrt? Zašto je bitno da se vizija prilaže i mijenja s vremenom?

Voditelji: Neka vaša grupa pročita Habakuka 2:2-3 i Izreke 29:18.

- 5| U Mateju 25:23, sluga koji je „dobri i vjerni“ pohvaljen je zato što je „dobro“ upravljao onime što mu je gospodar povjerio. Savršeno upravljanje brakom različito je od dobrog upravljanja. Što dobro upravljanje znači za naša mjerila? Stavove? Naše odgovore na pogreške?

SAŽETAK POGLAVLJA

- Vaša priča o braku uključuje više od vas samih. Uključuje svaki život koji ćete vi i vaš supružnik dotaknuti tijekom vašeg vijeka i seže u vašu ostavštinu budućim generacijama.
- Brak stvara savršeno okružje za oblikovanje i pročišćenje muškaraca i žena na Kristovu sliku. To Bogu donosi veliku slavu, čineći Ga poznatim.
- Vjera je građevni materijal sjajnog braka koji još nije stvarnost. Nada je nacrt – ili od Boga dana vizija – koji vjera izgrađuje.
- Poniznost otvara vrata za primanje onog najboljeg od Boga za naše živote. Kroz poniznost primamo Božju milost – sposobljenje – iskusiti veličinu braka koji je On oblikovao.
- Bez obzira na trenutno stanje vašeg braka, on može biti sretan do kraja života.
- Napišite viziju svog braka; živi, dišući nacrt koji raste s vremenom i uključuje vaše nade, snove i mjerila od kojih ne odstupate.

TREĆE POGLAVLJE

Počistite palube

Počistiti palube: (glagol) pripremiti se za određeni događaj ili cilj tako da se unaprijed obračunamo sa svime što može sprječavati napredak¹

Prvi dan

Ovaj pomorski izraz izvorno je bio naredba izdana na brodovima kad se približavala bitka. Kad bi primili to naređenje, mornari su znali da trebaju skloniti sve alate, užad i drugu opremu koja bi ih mogla sprječavati u slobodnom kretanju brodom.² Danas se taj izraz odnosi na bilo koju pripremu koja nas dovodi u položaj za neometan rad.

U prethodnom smo poglavlju pričali o braku na temelju živog nacrta na kojem se radi. Svrha je ovog poglavlja imenovati sve što vas može sprječavati u kretanju naprijed i u doživljavanju veličine braka. Namjerni čin raščišćavanja palube broda sprječava zapetljavanje užadi. Ako je paluba pretrpana ostatcima ili neuređena, lako se u teškim trenutcima ili na nemirnim morima spotaknuti o nešto što bismo zaobišli kada jedrimo mirno.

Sviđa nam se misao da vas pripremamo za isplovljavanje u vašu budućnost, tako da ponesete sve što će vam trebati i u isto vrijeme bacite preko palube sve što bi vas prevrnulo ili sidrilo za prošlost. Previše je onih koji su se ne samo spotaknuli na palubi i ozlijedili, već i pali preko palube i nestali u moru.

Božji je naum za brak bespriječan, a opet, brak kao da naglašava mane svakog od supružnika poput nijedne druge ustanove. Umjesto da čekate da se nađete za kormilom broda koji je očajnički skrenuo s kursa – s pokidanim jedrima, izgubljenim teretom, s tovarnim prostorom koji propušta i s istrošenom užadi – želimo vas ispravno postaviti da *napredujete*.

Ostat ćemo kod pomorskih predodžbi. Odbijanje da ispravno postavite temeljna pitanja odnosa može se usporediti s isplovljavanjem dok čep zatvara pukotinu na dnu vašeg broda. Neko će vrijeme držati, ali će pod većim pritiskom popustiti.

Ne želimo da se spotičete ili tonete. Želimo da vaš brak bude arka koja može izdržati bilo koju oluju na koju najdete. Dok ste radili na nacrtu vašeg braka u prethodnom poglavljju, možda ste već prepoznali neke stvari koje trebate imenovati prije nego možete krenuti naprijed s onime što ste zamislili. Suočimo se, stoga, sa svakom manom koja može osramotiti, a koja je ukorijenjena u sebičnosti, ponosu i povredi. Oslobođimo se od svakog sapinjućeg prokletstva i sputavajućih strahova, i neka nada bude naše sidro.

Naš početak

Znamo da je raščišćavanje paluba važno jer sami nismo tako započeli svoj zajednički put. Tijekom svog predbračnog savjetovanja zapravo nismo slušali. Kad nam je savjetovatelj pokušao dati upute o upravljanju sukobima i olujnim vodama mislili smo: „*Svađa? Mi se nikada nećemo svađati! Bog nas je spojio. Taj savjet vrijedi za one koji nisu zaljubljeni kao mi. Mi nismo ti ljudi. Božja je ruka u našim životima.*“

Problemi su počeli nakon samo nekoliko tjedana braka. Nije nam mnogo trebalo da shvatimo koliko smo bili u krivu. Ušli smo u brak s vizijama savršenih supružnika, a ubrzo smo postali sve svjesniji svake mane onog drugog. Počeli smo naporno raditi na tome da promijenimo jedno drugo zbog čega je naš bajkoviti brak postao bojno polje između dvoje ljudi jake volje. Iskre su frcale dok je željezo pokušavalo izoštiti željezo.³

Još uvijek nismo shvaćali da je naša zajednica zapravo slaba i krhka. Da, duboko smo bili predani jedno drugom, no imali smo previsoko mišljenje o vlastitoj osobnosti, posebno u područjima strpljivosti i nesebičnosti. Imali smo više poteškoća nego što smo bili spremni priznati, a čak je i ono što je bilo dobro trebalo utvrđivati da se može oduprijeti nadolazećim izazovima.

Umjesto da dopustimo Bogu da počisti naše palube, mi smo samo htjeli *počistiti* jedno drugo. Par koji je vjerovao da je savršen spoj odabran na nebū, pao je na zemlju. I dalje smo se u crkvi ponašali kao da je sve u redu, ali život je u našem domu počeo više sličiti prizoru iz borbe američkih kečera.

Tijekom naše prve godine braka bilo je razdoblja koja bi neki nazvali „žestokim zajedništvom“. John nije htio da ja, Lisa, napustim sobu pa mi je rekao da sjednem na naš krevet. Ja sam htjela izaći prije nego kažem još nešto što će ujutro požaliti. John mi je rekao da sjednem, ali ja sam već bila u pokretu kad me je pokušao ponovo posjeti na krevet kako bismo raspravili stvari. Spoj mog kretanja naprijed i Johnovog privlačenja bacio me na pod.

Skočila sam na noge s podnom svjetiljkom u ruci. John je zurio u mene u nevjericu, s izrazom užasa na licu. „Što ćeš učiniti s tim?“ upitao je.

„Ne znam“, promucala sam. Besmislenost prizora stvorila je priliku da se oboje smirimo i porazgovaramo o spornome, ali je korijen problema ostao nerazriješen.

Nekoliko dana poslije ovog događaja ručala sam s jednom od svojih prijateljica. Bila je u braku dulje od mene pa sam se osjećala slobodnom povjeriti joj se o svojim bračnim trzavicama. Umjesto da se izlanem o događaju s podnom svjetiljkom, odlučila sam se za posredniji pristup. Neobavezno sam je upitala: „Jesi li ikada bila u prepirci sa svojim mužem i odjednom se našla s podnom svjetiljkom u ruci?“

Pogledala me kao da je pitanje besmisленo. „Ne!“
Ja sam brzo odgovorila: „Ni ja!“

Očito sam lagala. Moja je prijateljica vjerojatno mogla zaključiti da je moje naizgled nasumično pitanje poziv u pomoć, ali nas je zona bračne privatnosti spriječila da dalje o tom razgovaramo.

John i ja osjećali smo se kao da nemamo kamo ići. Veliki su se problemi pojavljivali u našem braku, ali nismo znali kome se obratiti. U crkvi smo skrivali svoju borbu i prikivali svoju bol. Znali smo da se trzavice u našem odnosu zahuktavaju, ali nismo znali kako da se postavimo prema tome. Beznadnost i sram naših prilika mijenjali su stvari iz lošeg u gore. Posljedično tomu, napetost u našem domu postala je neizdržljiva.

A potom se dogodilo. Naš je sukob dosegao vrhunac svih vremena kad sam ja, John, udario Lisu. Prije tog događaja, imali smo tjelesne okršaje – pomicao sam je i gurao – ali ovo je bio prvi put da sam je udario. Odmah sam shvatio što sam učinio i bio sam potpuno užasnut svojim ponašnjem i izjeden žaljenjem. Lisa je uzvratila i potom se zaključala u kupaonicu. Oboje smo legli te večeri s osjećajem da je nešto izgubljeno.

Sljedećeg jutra, dok smo se oboje spremali na posao, Lisa je bila tiha i sve udaljenija. Činilo se kao da je naša veza lišena svake svetosti i povjerenja. Oboje smo radili puno radno vrijeme i kako je radni tjedan prolazio, udaljenost među nama je rasla. Lisa je tada radila u prodaji i počela je namjerno ostajati dokasna, provjeravajući trgovine u svom okrugu kako bi izbjegla doticaj sa mnom. Kad bi napokon stigla kući, odbila bi razgovarati ili večerati sa mnom i otišla ravno u krevet čitati. Radovao sam se kraju tjedna da napokon možemo izgladiti to što se dogodilo.

Moj zavjet

Kao mlada žena, ja, Lisa, zavjetovala sam se da ću napustiti svog budućeg muža ako me ikada udari. Odrasla sam u nepredvidljivom domu i bila sam prestravljenata kad sam se našla u još jednoj nasilnoj prilici. Kad me John udario,

sjetila sam se svog zavjeta i suočila se s odlukom koja može promijeniti život. Bih li mogla ostati u svom braku? Bih li mogla voljeti i predati se muškarcu koji me udario?

Ljudi s kojima sam radila znali su da me nešto dubinski tišti. Jedna od mojih nadređenih pogodila je što se dogodilo. Ohrabrla me da odmah napustim Johna, bez ikakve rasprave. Čekala sam da dođe vikend da mogu Johnu zaključati vrata kuće. Osim što sam pričala sa svojim kolegama, čitala sam knjigu Doktora Jamesa Dobsona *Love Must Be Tough (Ljubav mora biti teška)*, koja me nadahnula da podignem novonastalo stanje na razinu krize.

Kad je John stigao kući te večeri, nije mogao ući u stan. Zaključala sam zasun koji se mogao otvoriti samo iznutra. Nije bilo načina da uđe. To je bilo prije mobitela, zato je stajao vani i zazivao: „Lisa, stigao sam. Molim te, pusti me da uđem!“ Konačno sam otvorila prozor da mu kažem da znam da je stigao, ali da će trebati pronaći drugo mjesto za noćenje te večeri. Bio je u potpunoj nevjericu. Nakon nekog vremena shvatio je da neće moći ući pa je odlučio večer provesti kod prijatelja pod izlikom molitve i posta.

Sad kad sam imala prostor samo za sebe, odlučila sam ozbiljno porazgovarati s Bogom. Mislim da je moja uvodna molitva zvučala otprilike ovako: „U redu, Bože, imam neke prijedloge za Tebe. Dok je John odsutan, treba imati otkrivenje toga koliko je bio grozan prema meni. Možda mu možeš dati noćnu moru ili ga uplašiti udarom munje. Samo ga, molim Te, nemoj ubiti jer nema dovoljno životnog osiguranja.“

Koliko god sam se molila za Johna, jedina osoba o kojoj je Bog htio razgovarati sa mnom bila sam ja. Bog nije bio zaiteresiran da sa mnom raspravlja o Johnovim stvarima.

Htio se obratiti stanju moga srca. Rekao mi je: „Lisa, trebaš nadnaravnu pomoć u svom braku. I ako želiš uplitanje nadnaravnog u svoj brak, morat ćeš se ponašati nadnaravno. To znači da oprštaš kada ne misliš da je zasluženo.“

„Lisa“, Bog je nastavljao govoriti, „čuvaš Johnove pogreške kao račune.“

Čuvanje računa

Kad smo se John i ja svađali, nismo se samo svađali oko spornog pitanja. Koristili smo streljivo, čak s početka našeg braka, kojim smo omalovažavali i opovrgavali jedno drugo. Sverastući zapisnik povreda, osuda i gorčine bio je temeljem svakog neslaganja. Čak su se i male rasprave pretvorile u bitke koje su nam se činile epskih razmjera.

Ja, najveći krivac u tim rastegnutim sukobima, bila sam nesklona oprostiti Johnu njegove prošle uvrede. Zbog prethodne povrijeđenosti s kojom sam ušla u naš odnos, bojala sam se da ću ugroziti svoju emocionalnu i tjelesnu sigurnost ako poništим njegove dugove. A ipak, Bog mi je rekao da je John zavrijedio moje oprštanje, iako je bio daleko od savršenog.

Pokušavala sam Božju pozornost ponovo preusmjeriti na Johna, ali On nije surađivao. Govorila sam Mu: „Zašto se uvijek ja moram promijeniti? Nadam se da Johnu govorиш istu stvar zato što se on neće promijeniti osim ako mu Ti to ne naložiš.“

Kroz sve to, Bog je otkrivaо izobličenost mojega srca. Ponos i sebičnost uskoro su podigle svoje ružne glave. Uhvatila sam se u razmišljanju o tome kako bi ljudi reagirali da John i ja ne sjedimo zajedno ili se ne držimo za

ruke nedjeljom u crkvi. Odlučila sam da će mu dopustiti da dođe kući na vrijeme kako bi se obukao i odvezao sa mnom u crkvu, da bismo održali privid. Nisam bila zabrinuta za Johna ili naš odnos. Brinula sam se što će drugi ljudi misliti o nama. Moj me ponos sprječavao u tome da doživim preobražujući učinak Božje milosti tamo gdje sam ga najviše trebala.

Napokon sam se slomila i pustila Bogu da učini po svom u mojoem srcu. Čak i pod povredom Johnove gnu-sne pogreške, odlučila sam priznati svoj udio u tome što se zbilo. Čim sam se ponizila, Božja je milost ušla. Poniznost uvijek otvara ustave milosti:

“...jer se Bog protivi oholima, a poniznima daje milost.”

(Prva Petrova 5:5)

Postalo mi je očito da ja ne mogu promijeniti Johna. Samo Bog to može napraviti. A ja mogu dozvoliti Bogu da promijeni mene. John se vratio kući nakon tog vikenda kao drukčiji čovjek. Nakon što se Bog obračunao s njim prvih godina našeg braka, nikada me više nije udario – ima skoro tri desetljeća. Naša se zajednica preobrazila dok smo oboje odgovarali pred Bogom i jedno pred drugim u poniznosti, nadajući se potpunoj obnovi i pomirenju.

Pouka priče

Voljeli bismo da možemo reći da su rane tog doba našeg života iscijeljene preko noći, ali nisu. Sljedeće su dvije godine našeg braka i dalje bile obilježene velikim metežom i borbom dok smo pokušavali naučiti kako živjeti zajedno na način koji štuje Boga. Čuli smo razne savjete, od toga da oboje budemo glavni do toga da Lisa potpuno nestane glasom i ulogom.

U svojoj smo se nezrelosti često istresali jedno na drugo kad je Bog radio u našim pojedinačnim životima. Iz svoje prve četiri godine braka izašli smo vrlo slomljeni. Na neki način, živjeli smo u posljedicama svojih pogrešaka. Oko nas je bilo čak i vidljivih pokazatelja naših neuspjeha, uključujući oštećeni hladnjak i zamijenjeni prozor. Ali Bog nije izgubio nadu u nas. On je otkupljivao naše pogreške pretvarajući ih u prilike za čišćenje palube. Ono čime je neprijatelj namjeravao uništiti naš brak, Bog je iskoristio kao temelj za ono što će doći.

Iako smo uvijek govorili da smo imali borbe, nikada nismo išli previše u detalje u svojim poučavanjima. Sada dijelimo više, ne zato da opravdamo svoje ponašanje, nego da vas ohrabrimo da je promjena moguća. U isto vrijeme, znamo da ne završava svako nasilje sretno, i ne ohrabrujemo nijednu ženu ili muškarca da ostanu u prilikama u kojima oni ili njihova djeca nisu sigurni. Ako ste to vi, sklonite se na sigurno mjesto. Nemojte se sramiti. Budite na sigurnom i nađite pomoć koju trebate. Kasnije ćemo se ponovno dotaknuti ovoga.

Tijekom tih godina izazova, naš je brak izgledao potpuno beznadno; a ipak, trideset godina kasnije uživamo u zajedničkom životu više nego ikada prije. Naš je brak sjajan, što je zapravo svjedočanstvo o Božjoj čudotvornoj snazi. To ne znači da nismo iskusili još dolina duž puta. Ali ovo znamo: zato što smo odabrali voljeti, Bog je bio vjeran i proveo nas kroz svaku.

Ne znamo kako u ovom trenutku izgleda vaša veza, ali vas uvjeravamo da ima nade! Okrenite svoje srce Bogu i dopustite Mu da radi na vama. Vi ne možete promijeniti svog supružnika, ali On može. Prepustite Njemu odgovornost. On će započeti predivnu promjenu ako Mu dozvolite.

Ukratko o nasilju

Ovo želimo raščistiti. Mužu, nije nikada u redu da budeš fizički nasilan prema svojoj ženi. Biblija kaže da je trebaš poštivati kao slabije biće (vidi Prva Petrova 3:7). Emocionalni, ili čak tjelesni napadi tvoje žene ne opravdavaju uzvraćanje. Otiđi ako moraš. Nemoj uzvraćati fizički, čak ni kao odgovor na njene napade, jer ćeš izgubiti povjerenje svoje žene. Ona se više neće osjećati sigurnom u tvojim rukama. Ako si bio nasilan prema svojoj ženi, odmah se pokaj pred Bogom i zamoli svoju ženu da ti oprosti.

Ženo, prirodna je želja tvog muža štititi te. Bog je baš zbog te svrhe mnogim muškarcima dao nadmoćniju snagu. Možda smatraš tjelesne napade na svog muža beznačajnim ispadima lјutnje, bezopasnima dok god ne nanesu vidljivu ozljedu. Ali njemu su tvoji napadi razarajući. Bili u pravu ili krivu, muškarci su opremljeni odgovoriti fizički kad su napadnuti. Ne želimo izazvati ili probuditi najgore jedno u drugom, želimo izvući najbolje. Ako si bila nasilna prema svom mužu, pokaj se i odmah prekini takvo ponašanje.

Možda ste odrasli u obiteljskom ozračju nasilja. Možda je vaša obitelj pribjegavala verbalnom, emocionalnom i tjelesnom zlostavljanju. Želimo da znate da to nikada nije zdrav način rješavanja sukoba. Kršćansko savjetovanje može vam dati oruđe koje trebate da riješite životne i obiteljske izazove na zdrav način. Mnoge crkve nude grupna proučavanja na te teme. Nemojte se nikada sramiti tražiti stručnu i duhovnu pomoć.

Ovo je upućeno i muževima i ženama: ako se vaši supružnici osjećaju nesigurno uz vas, udaljite se iz njihove blizine i poradite na tome da ponovo steknete njihovo povjerenje. Nemojte pokušavati nametati razgovor u bilo

kojoj prilici u kojoj se osjećaju ugroženima. Ako pokušate, stvari će se samo pogoršati i vjerojatno ćete uraditi nešto što ćete kasnije požaliti.

Drugi dan

Povreda

„Oprostiti znači oslobođiti zatvorenika i otkriti da ste zatvorenik bili vi.“

- Lewis B. Smedes

Prva stvar koju trebate počistiti s paluba u vašem braku je povreda. Kako je povreda iznimno otrovna, većinu ćemo poglavljia posvetiti tom pitanju.

Odbijanje oprashtanja krade slobodu i sputava naše osjećaje. Gonjenje osvete zahtijeva izopačeno zadovoljstvo – što je beskrajna potraga popraćena samo jadom. Čin je oprashtanja čin oslobođenja i za uvrjeditelja i za uvrijeđenog.

Mnogi vjeruju da trebaju zadržavati oprashtanje dok ne prime odgovarajuću naknadu. Koliko je nas reklo: „Oprostit ću im kad se promijene“? Ali u Božjem kraljevstvu, oprashtanje nije prepusteno slobodnom izboru. Ono je jedini put života. Što više oprastamo, više postajemo kao naš Otac u nebu. Ako ćemo biti posrednici Njegove veličine, moramo prihvatići snagu oprashtanja.

Pavao nam je naložio:

„...podnosite jedni druge praštajući ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi!“

(Kološanima 3:13)

Ovo je često teško prihvatiti. To je zapovijed, a ne prijedlog. Nisu dani uvjeti ili iznimke. Bog nam kaže da oprostimo bilo kome tko nas uvrijedi. Kraj priče.

Često imamo širokogrudnu uviđajnost i izgovore za vlastite pogreške te očekujemo da drugi učine to isto. Međutim, jako nam je teško oprostiti tuđe pogreške, pogotovo naših supružnika. Onaj tko nije sposoban oprostiti, zaboravio je što mu je bilo oprošteno. Mnogi od nas postanu samopravedni i zaborave da smo svi mi zaslужili provesti vječnost u paklu. Naš grijeh prema Bogu bio je toliko težak da je On morao žrtvovati svog jedinog Sina da poništi njegove učinke. Krist je izrekao svoje oprashtanje na križu na kojem bi ogorčenost bila mnogo lakši izbor. On nam je oprostio prije nego je naše ponašanje bilo vrijedno Njegovog oprashtanja, i mi trebamo činiti isto drugima.

Vjerljivo vas ne moramo uvjeravati u to da vaš supružnik nije savršen. Nitko nije! Ali pogreške pružaju priliku da mi iskažemo Božju milost. Naša spremnost oprostiti jedan je od najvećih dokaza da je Krist u nama.

Otpuštanje povreda

Kad smo stupili u brak, ja, Lisa, bila sam među onima koji kažu: „Oprostit ću ti kad se promijeniš.“ Dok John nije promijenio svoje ponašanje, moj je neprekidni popis njegovih grijeha rastao. Mislila sam da će ga uzdržavanje od oprashtanja potaknuti na promjenu, ali je činilo da se osjeća osuđenim, beznadnim i onesposobljenim.

Sve se promijenilo kad mi je Bog pokazao kako On oprašta. Njegovo opraštanje nije nagrada za promijenjeno ponašanje već unaprijed ukazano povjerenje. Kad mi je Bog dao novo razumijevanje opraštanja, zamijenio je riječi mojih usta s onima koje odražavaju Njegovo srce: „Vjerujem da se želiš promijeniti, i opraštam ti.“

U to vrijeme nisam shvaćala koliko je bitno da oprostim Johnu. Kasnije sam shvatila da je moja ogorčenost prema mužu ratovala protiv njegove sposobnosti promjene, jer je Isus rekao:

„Ako kome oprostite grijeha, oprošteno im je.
Ako im ne oprostite, nije im oprošteno.“⁽¹⁾

(Ivan 20:23, slobodan prijevod)

Ovaj je stih stoljećima bio protupravno prisvojen i izokrenut u oruđe zagovaranja straha i tjeskobe. To nije bila Isusova namjera. Kada proučimo čitavo djelo Njegove službe, možemo shvatiti svrhu i značenje tih riječi. Isus više od ikoga drugoga razumije snagu opraštanja jer je kroz nju pomirio nepomirljivo.

Sjetite se, prema Drugoj poslanici Korinćanima 5:17-20, mi smo službenici pomirenja kroz koje Bog poziva i opominje svijet. Mi trebamo posvjedočiti i prenijeti oproštenje ponuđeno u Kristu. Kada namjesto toga odlučimo zadržati povredu, prestajemo objavljivati Božju nadu i umjesto toga složimo se s onim kojega zovu tužitelj braće, čime izražavamo osudu onima kojima Bog želi ponuditi novi početak. **G. L. Borchert** izrazio je to ovako u svome osvrtu na Isusove riječi: „Treba prepoznati značaj uloge koju objave oproštenja mogu imati u oslobođanju ljudi, da ostave po strani svoje prošle grijeha i osjećaje krivnje i usmjere svoju pažnju na radost življenja s uskrslim Kristom pod vodstvom Duha Svetoga.“⁴

(1) „Kojima oprostite grijeha, oprošteni su im; kojima zadržite, zadržani su im.“

Opraštanje je uzvišeni čin. Nijedna druga vrlina ne zahtijeva takvo žrtvovanje samog sebe. Ono je svjestan izbor ranjivosti umjesto zaštite i likovanja. U žrtvovanju sebe nalazimo Božji zagrljaj. Kada odaberemo oprostiti, odlučili smo ne štovati svoje osjećaje i umjesto toga podložiti se Božjoj istini. Kad opaštamo svojim supružnicima, stvaramo priliku da prepoznaju i prime Božji poziv na preoblikovanje Njegovom milošću.

Kada Bogu dođemo u pokajanju, Njegov odgovor nije: „Ja sam Bog i znam da ćeš za dva tjedna napraviti to isto.“ On jednostavno kaže: „Opraštam ti“, i ponudi nam osnaženje da se promijenimo. Bog ne govori neuspjehe u naše budućnosti, On objavljuje nadu i obećanje ponad svake borbe. Činimo i mi to jedni drugima.

Otvaranje svog duha

Povreda uzrokuje zatvaranje našeg duha. U našem trudu da ne budemo ponovo povrijeđeni, gradimo zidove oko naših srca. Možda mislimo da nas ti zidovi štite, ali zapravo koče našu sposobnost primanja i davanja Kristove ljubavi. Bez Njegove ljubavi, naši će životi biti lišeni svrhe i snage. Naš će cilj biti samoodržanje i naše će radnje lučiti sebičnost. S vremenom će naša srca postati poput kamena i naši će životi biti obilježeni ravnodušnošću prema drugima. To je suprotnost poruci evanđelja.

Možda prepoznajete imena Galilejsko jezero i Mrtvo more. To su dva najveća i najpoznatija vodna dobra u Izraelu. Galilejsko jezero prima vodu sa sjevera i otpušta je na jugu. Ovaj stalni protok čini Galilejsko jezero prijeljivim za život, stoga se u njegovim dubinama razvija raznovrsni voden svijet. Za razliku od njega, Mrtvo more samo uzima vodu. Sve što prima, zadrži. I zato što nema protoka, ništa

više od sićušnih bakterija i gljivica ne uspijeva u njegovom slanom ekosustavu – otuda mu i naziv.

Kada zadržimo povredu, postajemo kao Mrtvo more. Zbog naših zatvorenih duhova naši brakovi postanu okružja u kojima ništa dobro ne može rasti pa ni preživjeti. Kroz oprštanje svoja srca ponovo otvaramo i Božja sila može teći u nama i kroz nas.

Ako odbijamo oprštati i primati oprost, to nas ne-izbjježno vodi k otrovanju duše. Mi nismo samodostatni. Samo Bog jest. Naša životna krepkost zahtijeva da imamo skladnu izmjenu s onima s kojima živimo: moramo slobodno davati i primati.

Granice oprštanja

Možda mislite: „*Osjećam se kao da se mom supružniku mora stalno oprštati. Moje oprštanje nije neiscrpno. Mora postojati granica!*“ I učenici su slično razmišljali:

„Tada dođe k njemu [Isusu] Petar i reče: „Gospodine, koliko puta može sagriješiti protiv mene brat moj i da mu oprostim? Do sedam puta?“

Reče mu Isus: „Ne velim ti: Do sedam puta, nego: Do sedamdeset puta sedam.“ (Matej 18:21-22, GBV/Živa riječ)

Kad je Petar postavio to pitanje, pokušavao je biti najve likodušniji što može. Petar je odrastao pod Zakonom koji je rekao: „Ne iskazuj sažaljenje prema krivcima! Tvoje pravilo treba biti život za život, oko za oko, Zub za Zub, ruka za ruku, nogu za nogu.“⁽²⁾ (Ponovljeni zakon 19:21, slobodan prijevod) Zato, kad je Petar ponudio oproštenje do sedam puta, očekivao je da će Isus reći: „Da, Petre, shvatio si!“

(2) „Neka ti se oko ne sažaljuje! Život za život; oko za oko; Zub za Zub; ruka za ruku; nogu za nogu.“

Iz drugog dijela Novog zavjeta znamo da je Petrova ponuda od sedam oprosta broj puta koliko je on mislio da nekome treba oprostiti u danu (vidi Luka 17:3-4). Stoga Isusov odgovor da oprosti „do sedamdeset puta sedam“ nije samo Njegovo nalaganje veće milosti oprštanja za cijeli život prijestupa. On je pokušavao reći Petru da treba oprštati bez mjere.

Onaj tko bi grijeošio na razini koju je Isus opisao, trebao bi počiniti četiristo devedeset grijeha u jednom danu! Da grijesi tako često, vaš bi vas supružnik trebao uvrijediti jednom svake tri minute – pod uvjetom da nijedno od vas ne spava. To je mnogo griješenja, i nije vjerojatno da bi itko to ostvario. Sve da vaš supružnik i sagriješi protiv vas više od četiristo devedeset puta na dan, to ne znači da mu možete prestati oprštati poslije četiristo devedesetog grijeha.

U Pismu, broj sedam predstavlja potpunost, a posebno između zemlje i neba. Isus je upotrijebio broj četiristo devedeset, višekratnik broja sedam, da naznači da, slijedeći standard svog nebeskog Oca, trebamo oprštati potpuno. To je velikodušno oprštanje moguće samo zato što smo kroz Krista pomireni s Bogom. U Njemu je sklad između Oca i Njegove djece. Zato smo osnaženi oprostiti; jer smo novi stvorovi s novim srcima. Naša su srca besplatno primila Njegovo oproštenje, i kako bismo ostali duhovno zdravi, moramo dobrovoljno davati oproštenje drugima.

Znamo da Isus želi da naše oprštanje bude neiscrpno, jer je poslije svog razgovora s Petrom ispričao usporedbu o oprštajućem kralju i neoprštajućem sluzi, koja završava ovim pojašnjenjem:

„Tada ga njegov gospodar, pun gnjeva, predade mučiteljima dok ne vrati sav dug.

Tako će i Otac moj nebeski postupiti s vama ako ne oprostite jedni drugima od svega srca.“

(Matej 18:34-35)

Ako odbijamo oprostiti, nećemo primiti oprost. Nema iznimki. Zašto je Bogu toliko bitno da oprostimo? Zato što opraštanjem otkrivamo i oponašamo Njegovu narav. Nadilazimo ograničenja svoje svojstvene ljudske bijednosti i namjesto toga prilagođavamo se slici svoga Oca. Božji nas je oprost učinio potpunima, i pozvani smo, čak nam je naloženo, da prenesemo Njegovu puninu onima kojima mi opraštamo. Ako vas supružnik često moli za oprost, onda vas je Bog blagoslovio prilikom da budete posrednikom Njegove iscjeljujuće moći.

Za više o temi povrede, vidi John Bevere, Đavlov mamac.

Treći dan

Svađa: Johnova priča

U jednom razdoblju našeg braka, osamnaest smo se uzastopnih mjeseci ljutili jedno na drugo. Ista bi svađa izbjijala opet i opet na površinu. Čak smo pomalo znali podbosti jedno drugo pred našom djecom. Starija djeca nisu bila lijepa za ono što se događa i govorila bi: „Možete li, molimo vas, ne pričati o tome za ručkom?“ Naša su bol i nejedinstvo bili izvorom stalne napetosti u našem kućanstvu i izjedali su naš brak i obitelj.

Jedne noći, nakon što smo izgrdili jedno drugo na svoj uobičajen način, ja, John, izjurio sam iz kuće. Bio sam bijesan na Lisu i odmah sam se počeo žaliti Bogu. Kukao sam zbog Lisinih mana i kratkovidnosti. Osjećao sam se kao

da me Bog uglibio sa ženom koja je nepotrebno kritična i ne pruža podršku. „Kako“, pitao sam se, „nastaviti živjeti sa ženom poput nje?“

Nikada neću zaboraviti kako je Bog odgovorio. Duh Sveti nije rekao ni riječ o tome kako me žali niti o patnji u kojoj sam; umjesto toga jednostavno mi je prišapnuo: „Sine, želim da se sjetiš jedne stvari koju cijeniš kod Lise i da mi na tome zahvališ.“

Trebalo mi je neko vrijeme da odgovorim, ali sam napokon promrmljao: „Ona je dobra mama.“ Kad su te riječi prešle preko mojih usta, u svojoj sam duši osjetio pokretanje života. Bog me nukao da nastavim. Rekao sam: „Gospodine, hvala Ti što je Liza stvarno dobra kuharica.“ Potom: „Hvala Ti što je prelijepa.“ Još je riječi poteklo i zahvalno sam, brzinom strojnice, nabrajaoo Lisine dobre strane.

U tom trenutku više nisam bio ljut na Lisu, bio sam ljut na sebe. Mislio sam: „Baš si blesan! Žena ti je sjajna, a ti si prema njoj bio budala. Što nije u redu s tobom?“ Postao sam bolno svjestan toga kako sam se strašno ponašao prema Lisi. Ona je bila moja izabranica i majka naše djece, potpuni blagoslov od Boga, a ja sam se ponašao prema njoj kao prema smetnji mom pozivu.

Kad sam otišao od kuće, Lisa me bila sita, i ja sam bio sitnje, no sada sam samo htio doći i reći joj koliko sam zahvalan što je imam. Dok sam brzao kući, mislio sam: „Možda neću biti lijepo dočekan, ali joj moram reći koliko sam zahvalan na njoj.“

Kad sam stigao kući, pronašao sam Lisu i uskliknuo: „Lisa, tako mi je žao! Bio sam pravi dripac. Molim te, oprosti mi. Ti si sjajna majka i izvrsna žena i ti si želja moga srca.“

Podijelio sam ono na što me Bog podsjetio i potom je počeo hvaliti zbog svih njenih divnih strana, vrlina i darova. Riječi su tekle iz mog srca poput rijeke.

Dok sam govorio, Lisa se smekšala i počela plakati. Bez mog znanja, dok me nije bilo, molila je: „Bože, ako dovedeš Johna natrag i on mi kaže da mu je žao, ponovo ću otvoriti svoje srce.“

Svađa: Lisina priča

Stvari su se toliko pogoršale tijekom tih osamnaest mjeseci da sam prestala nositi svoj zaručnički prsten. Govorila bih Johnu da smo vjenčani, ali ne zaručeni, što god to značilo. Počela sam vjerovati da nemam ljubavi prema Johnu. Moje odbijanje oprاشtanja ohladilo je moje srce i naš je odnos bio u velikoj opasnosti.

U to je vrijeme John mnogo putovao i ja sam počela uživati u vremenu njegove odsutnosti više nego u vremenu njegove prisutnosti. „Život je lakši kad njega nema“, mislila sam. „On me samo izluđuje kad je kod kuće – sve te svađe i napetost.“

Očajna, počela sam vapiti Gospodinu: „Bože, mi smo na mrtvoj točki. John uopće nije drag! Oče, sigurna sam da si uzrujan njegovim ponašanjem!“

I tako sam pričala i pričala i skoro dnevno izlagala svoj slučaj pred Ocem. Ali kad sam napokon utihnula, čula sam Ga kako govori: „Lisa, reci mi da sam ti dovoljan.“

Isprva sam se malo uplašila. Ako kažem da je Bog dovoljan, znači li to da se John neće promijeniti? Odjeknula sam Njegovim riječima: „Oče, Ti si mi dovoljan.“

Potom sam se uhvatila kako ponavljam pitanje: „Ali što je s Johnom?“

Ponovo sam čula: „Reci mi da sam ti dovoljan.“
„Dovoljan si mi.“⁵

Te su riječi postale moj pripjev. Svaki put kad je izbio sukob ili se pojavilo razočaranje, govorila bih: „Isuse, Ti si mi dovoljan.“ S vremenom je u mom srcu otkrivenje pustilo korijenje i moje su se molitve preobrazile. Ono što je počelo kao slomljeno priznanje („Isuse, Ti si mi dovoljan.“), postalo je prelijevanje zadovoljstva u Bogu: „Isuse, Ti si mi više nego dovoljan!“

Uskoro je Bog dovršio rad na srcima nas oboje. John se vratio s puta i ja sam ga rado pokupila u zračnoj luci (što sam prepuštala drugima tijekom mjeseci kad sam više željela da se uopće ne vrati kući). Bila sam sretna što mogu pozdraviti svog muža i otkrila sam da mi je donio predivan dar.

Taj je trenutak označio novi početak u našem braku. Zanimljivo je da čak i prije nego što se promjena dogodila, Bog je otvorio naša srca kroz zahvalnost.

Ako se u braku posvetimo oponašanju Isusovog primjera oprštanja, pa čak i kada se neodgovarajuće postupa prema nama, naše će zajednice ostati zdrave i čak cvjetati. Jedan od najsnažnijih primjera koje smo pružili našoj djeci, čega tada nismo bili svjesni, bilo je reći jedno drugom da nam je žao i potom oprostiti jedno drugom. Naša su djeca shvatila da smo nesavršeni stanovnici koji prebivaju u nesavršenom svijetu, ali Božje savršeno oprštanje u našim srcima može prekriti mnoštvo grijeha. Ti grijesi, osmišljeni da donesu pustošenje i unište našu zajednicu, na kraju su,

zapravo, našoj djeci postali životne lekcije ljubavi, milosti i opraštanja Božjeg. Svjedočili smo ispunjenju ovih riječi mudrosti u našoj obitelji:

„Ljubav napreduje kad je prijestup oprošten...“⁽³⁾

(Izreke 17:9, slobodni prijevod)

Ako odaberete ostati povrijedjeni, svi gube, jer ljubav nestaje. Međutim, kada odaberete oprostiti, svi su u vašoj obitelji na dobitku jer ljubav cvjeta.

Strah

Sljedeća stvar koju moramo prokazati u vašem odnosu je strah. Prvih deset godina našeg braka, ja, Lisa, borila sam se sa strahom od napuštanja. Moj su otac i moj prvi pastor napustili svoje supruge zbog mlađe žene. Zbog onoga što sam iskusila, dozvolila sam ustrašenim mislima da se nesmetano zadržavaju u mom umu. One nisu vikale, one su šaptale: „Na kraju svi muškarci odu. Nemoj im dopustiti da dođu preblizu. Onda te neće moći razočarati.“ Ovaj način razmišljanja čak je doveo do mog otpora prema malim izrazima privrženosti. Kad me John grlio, ubrzao bih ga počela tapšati kako bih se mogla odmaknuti od njega.

Jednog dana, poslije jednog od mojih tapšanja i odmicanja, John me izravno upitao: „Koliko će ti trebati prije nego shvatiš da te neću napustiti? Hoćeš li čekati da napunimo sedamdeset?“ Bila sam zaprepaštena.

„Ja ću čekati koliko god bude potrebno“, nastavio je, „ali ćemo u međuvremenu propustiti mnogo zabave.“

Shvatila sam da John ispašta zbog mojih razočaranja u druge muškarce. Pomislila sam: „Zašto bi John trebao plaćati

(3) „Tko prikriva prijestup, traži ljubav...“

zbog njihovih mana? To nije pošteno. U pokušaju da zaštiti sebe, osjećujem naš odnos.“ Moj strah od gubljenja Johna u budućnosti potkradao nas je oboje u sadašnjosti. Tada sam odlučila da ću radije voljeti Johna potpuno, čak i pod cijenu da ga izgubim, nego voljeti ga napola i gledati unazad sa žaljenjem prema onome što je moglo biti.

Strah i nepovjerenje sprječavaju nas da napredujemo u svom braku, zato što se strah tvrdoglavo drži prošlosti i odbija vjerovati da se nešto bolje može pojavit u budućnosti. Ako želimo da Bog učini novu stvar u našim brakovima, moramo izabrati napuštanje straha i prihvatanje onoga što bi ljubav predvidjela za naše budućnosti. Strah očekuje neuspjeh dok ljubav na kraju krajeva nikada ne može iznevjeriti.

Strah je duhovna sila u izravnoj suprotnosti s Božjom ljubavlju i zaštitom u našim životima. Suprotnost je ljubavi jer oboje, i ljubav i strah, djeluju iz vjerovanja koje imamo prema nevidljivom. Ljubav nas poziva sumnjati u vidljivo i vjerovati u ono što ne možemo vidjeti. Strah nas tjera vjerovati u vidljivo i sumnjati u nevidljivo. Kad smo suočeni sa strahom od neuspjeha ili nadom u ljubav, možemo odbacati jedno ili drugo, ali ne oboje. Strah istiskuje ljubav; ljubav istjeruje strah.⁶

„...savršena ljubav istjeruje sav strah. Ako se bojimo, to je zbog straha od kazne, a to pokazuje da nismo potpuno iskusili njegovu savršenu ljubav. Mi volimo jedni druge zato što je on prvi volio nas.“⁽⁴⁾

(Prva Ivanova 4:18-19, slobodan prijevod)

Sposobnost koju ljubav ima da promijeni, veća je od sposobnosti straha da zavede. Savršenu ljubav koja istjeruje strah možemo naći samo u iskustvu Božje ljubavi.

(4) „...savršena ljubav isključuje strah, jer strah pretpostavlja kaznu. A tko se boji, nije savršen u ljubavi. Što se nas tiče, mi ljubimo, jer je on nas ljubio prije.“

Kroz snagu Njegove ljubavi možemo napustiti brigu za sebe jer znamo da će se Bog vjerno brinuti za naše potrebe. Ali ako ne provodimo vrijeme u Božjoj prisutnosti, ne možemo imati prisno poznavanje Njegove naravi punе ljubavi, jer se Njegova vjernost očituje u Njegovoj prisutnosti.

Bez poznavanja Božje prave naravi, živjet ćemo u stalnom strahu od Božjeg ili supružničkog napuštanja, što je iskrivljeni oblik kazne. Kako rastemo sve više i više u sigurnosti u Božju ljubav prema nama, možemo postati slobodni od straha i ponuditi nesebičnu ljubav svojim supružnicima.

Božja Riječ kaže:

„Ljubljeni, ljubimo jedan drugoga, jer ljubav dolazi od Boga, i tko god ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga. Tko ne ljubi, nije upoznao Boga, jer je Bog ljubav.“

(Prva Ivanova 4:7-8)

Utvrda straha navodi nas da kažemo nešto poput ovoga: „Ako me moj supružnik ikada prevari, nikada mu neću oprostiti.“ Takvi zavjeti, čija je namjena da nas štite u budućnosti, sprječavaju nas da danas prigrlimo snagu Božje ljubavi. Moramo naučiti vjerovati Bogu da će brinuti o našim srcima, čak i ako nas supružnik rani, odbaci ili izda. Bog nas je tražio da Mu predamo svoje strahove. Odbijanje tog predanja poručuje Bogu da ne vjerujemo da je sposoban voditi naše živote. Ne možemo se podložiti Isusovom gospodstvu ako Mu nismo predali svoje strahove.

Četvrti dan

Obiteljska prokletstva

Kad smo započinjali naš brak, znali smo da Bog želi učiniti nešto novo u nama i našoj djeci. Među našim roditeljima, djedovima i bakama bilo je očitih utvrda. Stvari poput alkoholizma, nemoralnosti i čaranja zarazile su naše obiteljske linije. Prije nego što smo mogli primiti novo nasljeđe, morali smo se suočiti s prokletstvima koja su generacijama mučila naše obitelji. Te stvari mogu biti pobijeđene samo u molitvi i razoružane Riječju Božjom.

Pojedinosti obiteljskih prokletstava izgledaju drukčije za svaki par, ali evo jednog primjera. U prethodnom smo poglavljju spomenuli da su naše obiteljske pozadine vrlo različite. Ja, Lisa, bila sam zabrinuta kako će Johnova obitelj reagirati na očitu disfunkcionalnost moje. Na ručku povodom objave zaruka, moj je otac bio pijan i besramno je očijukao s Johnovom majkom – pred njezinim mužem! Njegove su namjere bile usmjerene na povrjeđivanje moje majke, a ne na neku stvarnu želju prema Johnovoj majci. Kasnije, Johnova je majka izrazila svoju duboku zabrinutost što će naš brak biti prvi put da se itko s razvodom u svojoj obitelji udružuje s njihovom prastarom porodicom. Čula sam je dok govorи: „Nikada prije u svojoj obitelji nismo imali razvod.“

Pomislila sam: „Je li to način na koji me ona vidi? Ja ću pokvariti ovu lozu?“

Na kraju ručka osjećala sam bol svoje majke i toliko mnogo vlastitog srama. Da postoje vage koje mogu izvagati predbračne „dobre“ i „loše“ obiteljske doprinose,

dobro bi bilo drastično prevagnulo u Johnovu korist. Ja sam unosila sve loše; preljub, razvod i ovisnost bili su jedni od problema u mojoj obiteljskoj lozi.

Proboj je došao kad sam shvatila da Bog nije zabrinut zbog Johnovog dobrog ili mog lošeg. On je htio svetu lozu.

„Poslušaj, [kraljeva] kćeri, i promisli, i prigni uho svoje; zaboravi i narod svoj i dom oca svojega. Tako će kralj žudjeti za tvojom krasotom: jer On je tvoj Gospodar; njemu se klanjaj. ...Umjesto tvojih otaca bit će djeца tvoja, koju ćeš učiniti knezovima po svoj zemlji. Učinit ćeš da se tvoje ime spominje u svim naraštajima: zbog toga će te narod slaviti u vijekove.“

(Psalm 45:10-11, 16-17, GBV/Živa riječ)

Ovaj je odlomak prvenstveno opis Isusa i Njegove Zaručnice, ali ga je Bog iskoristio da oslika sliku Njegovog obećanja za moj život, obećanja koje nije ograničeno pogreškama u prošlosti moje obitelji. Kad sam pročitala riječi *kraljevska kćeri*, nešto je u meni oživjelo. Bog je govorio *meni* kao svojoj kraljevskoj kćeri. U tom se trenu otkrilo novo razumijevanje moje osobnosti u Kristu. Odbacila sam utvrde svoje prošlosti i prihvatile novu nadu za budućnost svoje obitelji.

Shvatila sam da umjesto slike mog naravnog oca (preljubnika, alkoholičara i dubinski uništenog čovjeka), moja će djeca naslijediti ne samo sliku svog zemaljskog oca (bogobojaznog čovjeka), još više, naslijedit će sliku svoga Gospodina. Stajala sam na obećanju da će moji sinovi postati knezovi Najuzvišenijeg.

Dok smo prozivali svoja obiteljska prokletstva, vidjeli smo ostvarenu Riječ Božju. Naša je obitelj procvala u obećanjima koja je Bog tijekom tih razdoblja molitve i objavljenja utemeljio nad našim životima.

Molitva kojom slabamo obiteljska prokletstva

Poslanica Galaćanima 3:13 kaže: „Krist nas je otkupio od prokletstva Zakona postavši mjesto nas proklet...“. Koja su god prokletstva slijedila vaše obitelji kroz generacije, u Kristu im više niste podložni.

Ako ste svjesni prokletstava u svojoj obiteljskoj lozi, želimo vas poučiti da prekinete ono što je ograničavalo i određivalo vaše nasljeđe. Ova će vam molitva pomoći da prizovete Sotonine utvrde mačem Božje Riječi. Sloboda od obiteljskih prokletstava ne događa se slučajno; morate pronaći i napasti Sotonine spletke. Njegov je cilj spriječiti vas da uživate u radosti, miru i ispunjenju koje je Bog premio za vas. Ali kroz autoritet koji sada posjedujete u Kristu, možete vidjeti svog neprijatelja poraženog.

Molimo vas, zastanite na trenutak prije nego nastavite s ovom molitvom. Ako se namjeravate upravo sada pomoliti, pobrinite se da ste sami ili samo s vašim supružnikom ili bliskim prijateljem ili molitvenim partnerom. Ovo je povjerljivo i osobno vrijeme u kojem ćete trebati naglas izgovarati svoje molbe, odricanja i odgovore.

Molitva koja slijedi imenuje neke od točno određenih prokletstava koja su prijetila našem braku i obitelji. Oblikovali smo tu molitvu spojem biblijskih stihova jer je Riječ oštar i moćni dvosjekli Mač Duha. Ako postoje stvari u vašoj obiteljskoj lozi koje nisu pokrivene tom molitvom, ohrabrujemo vas da nađete stihove koji im se obraćaju Božjom istinom i obećanjem. Složite hrabru objavu koja je u skladu s Božjom Riječju i skinite kletve sa svojih života kroz snagu Isusova imena. Na kraju molitve uključili smo preporučenu literaturu za vaša daljnja istraživanja.

Dragi nebeski Oče,

dolazim pred Tebe u ime Tvojeg dragocjenog Sina, Isusa; prolazim kroz Tvoja vrata sa zahvalnošću i ulazim u Tvoje dvore s hvalom. Obasut/a sam Tvojom dobrostivom milošću i ljubavlju prema meni, i unaprijed Ti zahvaljujem za moćno djelo otkupljenja koje si učinio u mojojem životu.

Sada želim sklopiti savez s GOSPODINOM, Bogom Izraela. Ti si GOSPODIN, Bog neba i zemlje, veliki i čudesni Bog, koji drži svoj savez ljubavi s onima koji Ga vole i čuvaju Njegove zapovijedi. Neka Tvoje uši budu prignute i Tvoje oči otvorene da čuješ molitvu svog sluge. Ja isповijedam svoje grijeha i grijeha doma mojega oca, svaki prijestup koji smo počinili protiv Tebe. Oprosti nam jer smo se vrlo pokvareno odnosili prema Tebi. Bili smo pokriveni sramotom jer smo zgrijesili protiv Tebe. Ali Ti si, Gospodine, naš Bože, milostiv i oprštaš, iako smo se pobunili protiv Tebe i nismo slušali GOSPODINA našeg Boga ni držali zakone koje nam je dao kroz svoje sluge, proroke. Molimo te da obrežeš naša srca i otkloniš grijeh, sram i poniženje naših prošlosti.

Ja priznajem i odričem se svojih grijeha i grijeha svojih predaka, za bilo koju i svaku uključenost u okultno, čaranje, ili proricanje.

(Zastanite ovdje i ostanite prijemljivi nadodati bilo što na što vam Duh Sveti obrati pozornost, kako biste se i toga odrekli prije nego nastavite. To može uključivati, ali svakako nije ograničeno na astrologiju, seanse, filmove strave, igre, knjige i tako dalje.) Ja se odričem svoje uključenosti u te stvari i skidam njihovo prokletstvo sa svog života i sa života svoje djece, njihove djece i djece njihove djece.

Ja priznajem i odričem se svog i ili grijeha s svojih predaka u području korištenja droge i alkohola. Oče, zatvor i bilo koja vrata koja je ovo moglo otvoriti u području duha – za grijeh, okove ili potlačenost. Odričem se svoje uključenosti u (izgovorite točno određene droge, ako vam je primjenljivo), i skidam moć njihovog prokletstva sa svog života i života svoje djece, njihove djece i djece njihove djece. U Isusovo ime, amen.

Nastavit ćemo graditi na tom načelu sučeljavajući prokletstva i duševne veze povezane s bludnim grijehom u sljedećem poglavlju. Zbog konačnosti Kristove pobjede na križu, slobodni ste od tih prokletstava. Ne trebate ih se bojati ili brinuti da će ti grijesi slijediti vas ili vašu djecu. Danas ste svojoj obitelji uspostavili novo nasljeđe.

Za daljnje proučavanje vidi: Psalam 100:4, Druga Ljetopisa 29:10-11, Nehemija 1:5-7, Daniel 9:8-10, Jošua 5:9, Matej 10:34, Hebrejima 4:12 i Druga Ljetopisa 29:5-6.7

Peti dan

Svojta koja se upliće u odnos

Pitanje svojte koja se upliće u odnos češće je među novovjenčanima, ali svakako može biti čimbenik i nakon ranih dana braka. Kad se suočavamo sa sukobom između svojih supružnika i svoje obitelji, prirodno je htjeti braniti roditelje (ili drugu rodbinu) koju poznajemo čitav život. Svi bismo trebali imati veliku ljubav i poštovanje prema svojim roditeljima. No iako često savjet vaših roditelja može biti dobrodošao, jednom kad ste u braku vaša je prva obveza prema vašem supružniku.

Prije nego što je naš najstariji sin stupio u brak, ja, John, rekao sam mu: „Addisone, neću ti govoriti što da radiš u bilo kojem području osim ako me upitaš za savjet. Neću više navoditi smjer u tvome životu. Uspostavljaš vlastito kućanstvo i želim ti dati prostora da učiš i rasteš.“ Addison je izrazio zahvalnost zbog tog stava i pristupi mi kad god želi moj savjet.

Moja želja nije kontrolirati mog sina ili ga oblikovati u malog mene. Želim da Addison postane sve ono za što ga je Bog stvorio, i previše moje uključenosti u njegov brak moglo bi ga spriječiti u zauzimanju uloge voditelja svog doma. (Iskreno, ostao sam zadivljen onime što je napravio sa svojim kućanstvom. Mnogo je bolje od onoga što sam ja postigao kad sam bio njegove dobi!)

Pismo je jasno:

„*Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu, i bit će njih dvoje jedno tijelo.*“

(Postanak 2:24, označili autori)

Ostaviti oca i majku na ovaj način znači ostaviti autoritet roditeljske kuće. To također znači da ostavljate bilo koji nezdravi utjecaj koji roditelji imaju nad vama. Važno je poštivati svoje roditelje, ali možete ih poštivati bez da ih poslušate. Osnovali ste novo kućanstvo s novim ustrojem. Vaši roditelji nisu više vaše osobe autoriteta, stoga ne bi trebale voditi vaš život ili brak.

Možda ćete se morati nositi sa svojom koja pokušava biti previše uključena u vaš brak. Na početku, jedna je osoba iz naše svoje pokušala manipulirati nama i unijeti razdor u našu zajednicu. Njena je uključenost postala razorna i naši suptilni pokušaji da je suočimo s problemom nisu uspijevali. Na kraju, s tom smo se osobom (koju oboje poštujemo i volimo) našli i jasno izrazili svoj stav.

Ja, John, rekao sam: „Ti nećeš biti uključena u vođenje mojeg kućanstva. Ovo je nov novčati dom. Poštujemo te, ali nećeš utjecati na odluke u ovoj kući. Nećeš manipulirati da bude po tvom.“ Morao sam koristiti snažne riječi jer su neizravniji pristupi propali. Srećom, ova je rođakinja uvidjela što se događalo i sada zauzima prikladno, zdravo mjesto u našem odnosu.

Kao parovi, moramo štititi svoje zajednice protiv svakog oblika napada, uključujući one od strane članova naše obitelji. Ti napadi najčešće nisu zlobni i zato se mogu činiti neškodljivima. Često uzimaju oblik podcjenjujućih doskočica, no takve neizravne primjedbe uvijek su razorne. Kada vodim bračne obrede, pogledam sve prisutne prijatelje i obitelji i kažem: „Jao onome tko priča protiv ove zajednice. To je zajednica određena od Boga. Da se niste usudili pokušati manipulirati ili rastavljati ih. Govorite samo život nad onim što je Bog danas uspostavio.“

Kad je Addison stupao u brak, namjerno smo odlučili da ga nećemo prisiljavati da bira između svoje žene, Juli, i nas. Istina je da se on odlučio dana kad je oženio Juli i mi smo oduševljeni njegovom odlukom! U tom kontekstu obiteljske dinamike, ljubav nikada ne primorava ljude da biraju. Ljubav podupire i gradi mostove između starih i novih odnosa. Volimo Juli i više je doživljavamo kao kćer nego kao snahu. Ta bliskost moguća je samo zato što smo poštivali njezino novo kućanstvo i dozvolili njoj i Addisonu da pišu svoju priču.

Neostvariva očekivanja

Neostvariva su očekivanja među deset najčešće navedenih razloga za razvod u Sjedinjenim Američkim Državama.⁸ Mnogi od nas uđu u brak očekujući vječno blaženstvo, neprestanu putenost i lakoću odnosa. Ne očekujemo

da će brak vjerno i neumorno razotkrivati naše sebičnosti i nesigurnosti niti predviđamo slabosti i mane na koje ćemo naići u svojim supružnicima. Naša krivoupućena očekivanja mogu postati izvorom gorčine i nezadovoljstva, što će nas nesumnjivo sprječavati u građenju bogobojaznih zajednica.

Neostvariva očekivanja često su hranjena nerazumnim uspoređivanjem. Uronjeni smo u kulturu koja je usmjerenja prema zabavnoj industriji. Stoga smo stalno okruženi prilikama za uspoređivanje svojih brakova s onima prikazanima na ekranu. Filmovi i televizija nude nam ljubav bez truda, ljepotu bez žrtve i povjerenje bez rizika. Naglašavaju romantična naličja ljubavi bez prikazivanja manje holivudskih trenutaka u životu.

Ako ste imalo dulje u braku, shvatili ste da je brak više od romantičnih izlazaka, savršenog poklapanja i dana uživanja u slobodi od odgovornosti. Brak je naporan i često neuredan rad.

Samo zato što je vaš brak težak, to ne znači da ne biste trebali biti u braku. Izazovi u braku dobri su zato što vas istežu. Oni pročišćuju vašu osobnost i povećavaju vašu zapremninu. Taj odnos je o *veličini*, sjećate se? Svatko voli ideju o rastu i sazrijevanju sve dok ne najde na nešto što zahtijeva sazrijevanje.

Kod neostvarivih očekivanja, nisu sporni samo medijski prikazi braka. Također činimo grešku uspoređivanja svojih brakova s brakovima svojih prijatelja i susjeda. To je loša ideja. Nema načina na koji možemo znati što se događa iza zastora njihovih odnosa. Sve se može činiti divno i krasno, ali iza zatvorenih vrata, oni možda uništavaju jedno drugo.

Također je primamljivo uspoređivati razdoblja u svojim odnosima. Možda uspoređujemo sadašnje doba – ono s djecom, pelenama i malo slobodnog vremena – s time kakva je naša veza bila prije nego što smo imali djecu. To nema smisla. Nema načina na koji vaš život može ostati potpuno isti nakon što dobijete djecu. Roditeljstvo uključuje puno manje slobode i puno više odgovornosti. Dobivanje djece bitno mijenja vaš život pa će tako i vaš bračni odnos izgledati drukčije. Znamo da to nije tako, ali koliko se često ipak uhvatimo u budalastim usporedbama koje umanjuju ili otimaju radost i ispunjenje dostupno u sadašnjosti?

Theodore Roosevelt je rekao: „Uspoređivanje je kraljivac radosti.“ Ako želite pronaći radost u vašem braku, morat ćete prestati uspoređivati svoje odnose s onima koji se čine boljima, bez obzira na to jesu li ti odnosi među vašim susjedima ili prikazani na ekranima. Nikada nećete naći radost u uspoređivanju. Radost nije sitničava i zato je ne možete postići kroz sitničavost. Ona nadilazi okolnosti, nije prepustena osjećajima i nalazi svoju snagu u svjesnosti velike slike – ukupnosti Božjeg nauma za vaš život.

Radost je plod Duha (vidi Galaćanima 5:22-23), što znači da se prima od Boga, a ne kroz okolnosti. Ne može je se stvoriti ljudskom voljom. Dok je sreća osjećaj pod utjecajem trenutnih borbi, radost nadilazi poteškoće. Ona proizlazi iz nade nadahnute našim položajem u Kristu. Ako nam nedostaje radosti u Bogu, nedostajat će nam snage da dobro vodimo brak jer Njegova radost naša je snaga (vidi Nehemija 8:10). Pavao pruža odjek tog razmišljanja u obraćanju crkvi u Filipima:

„Radujte se uvijek u Gospodinu! Da ponovim: radujte se! Neka vaša blagost bude poznata svim ljudima! Gospodin je blizu. Ne brinite se tjeskobno ni za što,

već u svemu iznesite svoje potrebe Bogu prošnjom i molitvom, sve u zahvalnosti! I mir će Božji, koji nadilazi svaki razum, čuvati srca vaša i misli vaše u Kristu Isusu.“

(Filipljanima 4:4-7)

Kad postanete uz nemireni zbog svog odnosa, stavite svoje zahtjeve pred Boga s radosnom zahvalnošću. On je obećao da će zamijeniti vaše brige za svoj mir. To je dobra razmjena!

Neostvariva će očekivanja ukrasti vašu radost i stoga vas lišiti snage za vaš brak. Nemojte upasti u tu zamku. Pronađite bilo koja očekivanja koja su stvorila utvrde u vašem odnosu i pokajte se zato što ste im dali prednost pred istinom Božje Riječi i Njegovog jedinstvenog nauma za vaš život.

Vaš red

Molimo vas da odvojite malo vremena kako biste razgovarali sa svojim supružnikom o sadržaju obrađenom u ovom poglavlju. Zamolite Duha Svetoga da vas vodi dok zapisujete što treba biti uklonjeno u vašem braku. Neke će potrebne promjene biti prilagodbe stavova i promjene ponašanja, koje će Bog omogućiti snagom svoje milosti. Ostalo, poput generacijskih prokletstava, mora biti suočeno u molitvi.

Nemojte se obeshrabriti ako vaš popis bude popunjavan nekoliko stranica. Ova vježba nije o tome koliko je toga „krivo“ u sadašnjosti niti o tome koja strana u vašem braku ima najviše problema. Ona je o veličanstvenim stvarima koje mogu izaći na vidjelo u vašoj budućnosti. Sadašnjim obračunavanjem s tim poteškoćama, svoju obitelj stavljate u položaj pisanja brilljantne priče – nasljedstva

neba otkrivenog na zemlji. Želimo da pripremite palube kako biste se mogli kretati naprijed, slobodni od svega što bi vas sprječavalo u primanju svega onoga što Bog ima za vas. Nadolazeću smo molitvu oblikovali tako da vas pokrene na vašem putu.

Neka ovo bude sveti trenutak.

Oče, zahvaljujemo Ti jer nam nudiš novi početak i novo nasljedstvo. Dok zapisujemo stvari koje trebaju biti uklonjene iz našeg odnosa, molimo Te da nas okruži ugođaj neba.

Molimo Te, Duše Sveti, da nas vodiš i podučavaš.

Molimo da se Božji anđeli utabore oko nas, spremni izvršiti osvetu nad neprijateljem koji je trovao naše obitelji iz generacije u generaciju.

Molimo za veliko milosrđe, da omogući oproštenje i preobraženje.

Molimo za obnavljanje naših umova prema Tvojoj Riječi.

Trebamo otkrivenje Tvoje ljubavi koja će istjerati svaki strah.

Tražimo obnovu povjerenja i pročišćenje odnosa.

Molimo da doneseš jedinstvo tamo gdje je bila podjela.

Molimo da nas nadahneš da sanjamo prema Tvojim obećanjima, umjesto bilo kojim bezbožnim očekivanjima.

Mi govorimo slobodu nad svojim kućanstvom. Govorimo slobodu u svoj brak i u svoje pojedinačne živote, u ime Isusa Krista. Objavljujemo da je kraljevstvo Božje došlo u nama. Božja neka bude volja u našem braku i domu, na zemlji kao što je na nebu.

U Isusovo moćno ime, amen.

Prvi dan pobožnosti

OBITELJSKA PROVJERA

*„Ispitajte se da budete sigurni da ste čvrsti u vjeri.
Nemojte lutati uzimajući sve zdravo za gotovo.
Priredite si redovne provjere. Trebate dokaz iz prve
ruke, ne puko pričanje drugih, da je Isus Krist u vama.
Ispitajte to. Ako padnete na testu, učinite nešto po
tom pitanju.“⁽¹⁾*

- Druga Korinćanima 13:5, The Message

Kako biste se kretali prema naprijed, ponekad je korisno pogledati unazad da shvatite kako ste došli do mjesta na kojem ste. Ova će vam obiteljska provjera pomoći procijeniti i imenovati nered koji treba počistiti s palube vašeg braka. Odvojite nekoliko trenutaka kako biste zastali, razmislili i iskreno odgovorili.

Prisjetite se svog djetinjstva. Kako biste opisali ukupno ozračje vašeg doma?

Na primjer: mirno, kaotično, puno ljubavi, bezosjećajno, otvoreno, zatvoreno, darežljivo, škrto, bojažljivo, predivno, toplo i srdačno ili hladno i neprijateljski raspoloženo.

Ukratko opišite sveukupni odnos svojih roditelja (razgovaranje, privrženost, prijateljstvo i drugo).

(1) „Sami sebe istražite! Ili ne poznajete sebe – ta Krist je u vama. Ako ne, pokazujete se nevaljanima.“

Kako su vaši roditelji rješavali neslaganja i sukobe?
Kako su se odnosili jedno prema drugome?

Kad ste zastranili ili ste se neodgovorno ponašali, kako ste bili ispravljeni? Nakon ispravljanja, je li vam prijestup još neko vrijeme zamjeren ili ste bili u potpunosti vraćeni u prvotno stanje, i iskazana vam je ljubav?

NADOPUNITE OVE REČENICE:

„Stvari u kojima sam **uživao/uživala** odrastajući i koje želim ponoviti u svom domu su...“

„Stvari koje nisam **volio/voljela** i koje ne želim ponoviti u svom braku i obitelji su...“

Pregledajte svoje odgovore i usporedite ih s vlastitim brakom i obiteljskim životom. Koje su *sličnosti* s ugođajem vašeg doma, vašim odnosom sa supružnikom i načinom na koji rješavate sukobe i disciplinirate svoju djecu? Ima li poveznica?

S obzirom na ovaj popis, što vaš bračni drug i vi trebate počistiti s paluba vašeg braka?

Podijelite svoje odgovore sa svojim supružnikom. Molite i predajte ono što Duh Sveti treba očistiti.

Drugi dan pobožnosti

DAVANJE OPROSTA I PROSTORA

„...podnosite jedni druge praštajući ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi!“
 - Kološanima 3:13

Dajete li svom supružniku dovoljno džeparca? Ne, ne mislimo na novac. Mislimo na prostor za činjenje grešaka – mjesto za rast na sliku Božju u Njegovoj milosti. Činjenica je da svi trebamo prostora jer svi radimo greške. Kada oprashtamo, oponašamo svog nebeskog Oca, postajući vodičima Njegove milosti koji osnažuju svoje supružnike da se promijene. Riječima autora **C.S. Lewisa**:

„Biti kršćanin znači oprostiti neoprostivo, jer je Bog oprostio neoprostivo u vama. To je teško. Možda nije tako teško oprostiti pojedinačnu povredu. Ali oprashtati neprestana izazivanja u svakodnevnom životu – uvijek iznova oprashtati punici koja naređuje, mužu koji gnjavi, ženi koja zanovijeta, sebičnoj kćeri, sinu koji obmanjuje – kako to možemo učiniti? Mislim, jedino ako zapamtimo na čemu stojimo, misleći svaku riječ kada kažemo svake noći u svojim molitvama: „Oprosti nam grijeha naše, jer i mi oprashtamo dužnicima svojim.“⁽²⁾ Oprost nam nije ponuđen ni pod jednim drugim uvjetom. Odbijanje oprashtanja znači odbijanje Božje milosti za nas same. Nema nagovještaja iznimki i Bog misli ono što kaže.“⁹

(2) Luka 11:4, op. prev.

U kojim vam područjima supružnik treba dati više prostora? Koji su to prostori u kojima smijete činite greške i rasti u bogobojažnoj osobnosti? Navedite tri područja kojih ste svjesni i na kojima radite.

Navedite tri područja u kojima ćete dati svom supružniku više prostora. Iskazujete li razumijevanje? Ako ne, zašto?

Što Bog kaže da će se dogoditi ako odaberete zadržati uvrijeđenost prema svom supružniku? Pozorno pročitajte Mateja 6:14-15, 18:21-35, Marka 11:25 i zapишite što vam Duh Sveti otkriva.

Božje je oprštanje *neograničeno!* Ako imate poteškoća u oprštanju svom supružniku, odvojite vrijeme kako biste se osvrnuli na svoj život. Na koje ste načine uvrijedili Gospodina svojim mislima, riječima i djelima? Dok se prisjećate dubine vlastitog grijeha i iznimne боли koju je Isus podnio da bi ga platio, Duh će Sveti omekšati vaše srce i dati vam milosti da oprostite.

MOLITVA POKAJANJA I OTPUŠTANJA

„Gospodine, oprosti mi zbog neotpuštanja uvrede mom supružniku. Ne želim više voditi zapisnik njegovih/njezinih grešaka. Ti mi oprostiš grijehu i više ih nikada ne spominješ. Daj mi snagu i moć učiniti to isto. Predajem svog bračnog druga u Tvoje ruke. Izlij svoju ljubav i milost u naša srca. Pomozi mi da iskreno ljubim, opaštam i dam prostora činiti greške i rasti. Blagoslivljam svog supružnika zdravljem, mudrošću, mirom, radošću, ljubavlju, naklonošću, pouzdanjem, otkrivenjem Tvoje Riječi, i čudesnim, prisnim odnosom s Tobom. Hvala Ti, Oče, na iscijeljivanju našeg braka.

U Isusovo ime, amen.“

Dopustite Duhu Svetom da vam udijeli svoju narav koja ljubi i opašta, kroz vrijeme u Njegovoj prisutnosti i pozorno promišljanje o ovim i sličnim odlomcima: Prva Korinćanima 13, Rimljanim 5:5, Efezanima 3:16-19 i Prva Petrova 3:8-9.

Treći dan pobožnosti

SVE JE PITANJE POGLEDA

„Usmjerite svoje misli na ono što je istinito i dobro i ispravno. Razmišljajte o stvarima koje su čiste i ljubazne, i zadržavajte se na vrlim i dobrim stvarima u drugima. Razmišljajte o svemu na čemu možete biti Bogu zahvalni i zadovoljni/ zbog čega vam može biti drago.“⁽³⁾

- Filipljana 4:8, TLB

Kad razmišljate o svom supružniku, na što ste usmjereni? Ako usmjerite svoje misli na nedostatke i neuspjeh svog supružnika, problemi će se u vašem braku uvećati. S druge strane, ako usmjerite svoje misli na stvari na kojima možete biti zahvalni, vidjet ćete vaš odnos u potpuno drukčijem svjetlu! Vaš brak, poput svega u životu, stvar je kuta gledanja.

Leća kroz koju gledate svog supružnika direktno će utjecati na vaš odnos. Kako, sve u svemu, postupate prema svom bračnom drugu? Promislite o vrsti riječi, djela i stavova koje najčešće pokazujete.

Molite i tražite od Gospodina da vam otkrije istinu vašeg postupanja. Što vam On pokazuje? Što On traži od vas da uz Njegovu pomoć promijenite?

⁽³⁾ „Uostalom, braćo, sve što je čestito, što je dično, što je pravedno, što je nevino, što je ljubezno, što je na dobru glasu, i sve što je kreposno i hvale vrijedno, to neka bude sadržaj vaših misli!“

Želite li novi pogled na vrijednost svog supružnika? Pomno promišljajte o Filipljanima 4:8. Potom napravite popis od deset *najbitnijih* stvari (osobina, odlika, darova) kod njega ili nje na kojima možete biti Bogu zahvalni.

Nastavite razmišljati o tome i dodavati popisu kroz sljedećih trideset dana. S iskrenom namjerom izrazite svom supružniku zahvalnost zbog tih odlika!

Strah iskriviljuje našu viziju. Drži nas usmjerenima na ono što se čini krivo kod naših supružnika i kod nas, i u našim okolnostima. Na mnogo načina, strah je lažni dokaz koji se čini pravim.⁽⁴⁾ Koji su vaši najveći strahovi prema vašem odnosu sa supružnikom? Pitajte Gospodina da vam ih otkrije.

Provedite ove strahove kroz filter Filipljanima 4:8. Jesu li istiniti, dobri ili ispravni? Jesu li čisti i ljubazni? Možete li Bogu zahvaliti na njima? Sve što pada na tom testu mora biti izbačeno i zamijenjeno istinom.

Mnogo su puta naši strahovi u sadašnjosti rođeni od razočaranja i rana iz prošlosti. U strahu od ponovne povrede, nesvesno pokušavamo navesti svoje supružnike da plate cijenu mana naših roditelja, prošlih dečkiju/djevojaka ili bivših supružnika.

(4) Fear (strah na engleskom) i False Evidence Appearing Real (lažni dokaz koji se čini pravim), op. prev.

Zastanite i pomolite se: „Duše Sveti, kako su ti strahovi nastali? Na čemu su utemeljeni? Kako Ti mogu više vjerovati i vidjeti ih isčupane iz svog života?“ Budite tihi i poslušajte. Što vam On otkriva?

Četvrti dan pobožnosti

OSLOBOĐENJE OD OBITELJSKIH PROKLETSTAVA

„Krist je platio cijenu da nas oslobodi od prokletstva... postavši proklet umjesto nas...“⁽⁵⁾
- Galačanima 3:13, GW

Bog želi učiniti nešto potpuno novo u vašoj obitelji! On kaže:

„Evo, činim nešto novo; već nastaje. Zar ne opažate? Da, put ću napraviti u pustinji, a staze u pustosi.“

(Izajija 43:19) Kao što je **Joyce Meyer** podijelila:

„Isus je došao otvoriti vrata zatvora i oslobođiti zatočenike. ...Možda ste imali jadnu prošlost, možda ste i sada u okolnostima koje su vrlo negativne i depresivne. Možda se suočavate s okolnostima koje su toliko loše da nemate stvaran razlog za nadu. Ali ja vam odvažno kažem da vaša budućnost nije određena vašom prošlošću ili sadašnjošću! Obnovite um. Vjerujte da su s Bogom sve stvari moguće (Luka 18:27).“¹⁰

Krist je platio cijenu da oslobodi vas, vašeg supružnika i vašu djecu od svakog prokletstva koje vreba u vašoj krvnoj liniji. Sve što trebate napraviti je sprovesti Njegovu pobjedu. Utihnite pred Gospodinom i molite: „Duše Sveti, koja prokletstva bezbožnog ponašanja djeluju u mojoj krvnoj liniji? Mog supružnika? Molimo Te, pokaži nam, tako da ih možemo prokazati i iskusiti istinsku slobodu.“

(5) „Krist nas je otkupio od prokletstva Zakona postavši mjesto nas proklet...“

Jednom kada Duh Sveti otkrije prokletstva, predajte ih Njemu. Potražite i molitvu koju smo predvidjeli u ovom poglavlju i vjerujte Mu da će donijeti proboj.

Ponekad nesvjesno ovjekovjećujemo probleme koji muče naše obitelji zavjetujući se (ili dajući obećanja) nama samima. Kada izgovorimo zavjete, podignu se zidovi oko naših srca. Ti zavjeti trebali bi nas štititi od buduće boli, ali nas umjesto toga zarobljuju i uzrokuju veću bol.

„...vezao si se vlastitim usnama, uhvatio se riječima svojih usta...“

- Izreke 6:2

Zastanite i molite: „Duše Sveti, jesam li se zavjetovao? Ako jesam, u čemu?“ Budite mirni i osluškujte. Pokajte se za bilo koje zavjete koje On otkrije i zamolite Ga da vas oslobodi od svih strahova, u Isusovo ime.

*Zavjetujemo se iz straha. Bojeći se ponovne povrede, kažemo stvari poput ovih: „**Nikad neću** dopustiti muškarcu/ženi da... **Ako me moj muž/žena ikada** (prevari, udari i tako dalje), ja ću...“ Ako ste izrekli takve zavjete u sebi ili naglas, pokajte se. Zamolite Gospodina da vam pomogne da Mu vjerujete da vas štiti i čuva.*

„Neće uspjeti oružje protiv tebe skovano. Dokazat ćeš da je zao svaki jezik što na te udari na sudu. To [mir, pravednost, sigurnost, pobjeda nad protivnikom] je baština slugu Jahvinih [onih u kojima je ostvaren savršeni Sluga Božji], to im je pobjeda od mene – riječ je Jahvina.“

- Izajia 54:17 (označili autori, pojasnila prevoditeljica prema AMP)

Kroz vaš odnos s Isusom, slobodni ste od svakog prokletstva i baštinite svaki duhovni blagoslov (vidi Efežanima 1:3). Pozorno pročitajte ove stihove i izdvojite neke od blagoslova dostupnih vama i vašoj obitelji u Kristu: Matej 11:28, 16:19; Luka 10:19, 11:13; Ivan 4:14, 7:38-39, 14:27, 15:11; Prva Korinćanima 1:30; Druga Korinćanima 5:21; Druga Petrova 1:3-4. Što još Duh Sveti otkriva u ovim stihovima?

Peti dan pobožnosti

UPRAVLJATI OČEKIVANJIMA

„...sam [Bog] je rekao: „Neću te ni na koji način iznevjeriti niti odustati od tebe niti te ostaviti bez potpore. [Ja te] neću, [Ja te] neću, [Ja te] neću ni najmanje ostaviti bespomoćnog niti ostaviti ni razočarati [te] (moj oslonac leži na tebi)!

[Sigurno neću!]“⁽⁶⁾

- Hebrejima 13:5, AMP

Očekivanje. Ono je „snažno uvjerenje da će se nešto dogoditi ili biti takvim u budućnosti.“¹¹ Kada očekujemo od ljudi, imamo snažne osjećaje ili uvjerenja o tome kako će biti uspješni ili dobri, pogotovo u odnosu prema nama. Općenito imamo najveća očekivanja od onih kojima smo najbliži, pogotovo naših supružnika. Autor i govornik **Patrick M. Morley** objašnjava:

„Svi donosimo očekivanja u brak – različita, često neostvariva očekivanja. Ta očekivanja utemeljena su na: 1) našoj predodžbi braka i 2) našim neispunjениm potrebama. Svatko od nas ima predodžbu toga kako savršen brak izgleda u našim umovima. Možda smo tu sliku stekli od svojih roditelja (onoga što su oni govorili i činili), obiteljskih priča o našim pretcima, roditelja našeg prijatelja, gledanja televizije, čitanja knjiga, filmskih zvijezda ili junaka.“¹²

Neostvariva očekivanja mogu postojati u bilo kojem području vašeg braka. Po pitanju novca, sporazumijevanja, kućanskih obveza, odgajanja djece, druženja s prijateljima, spolnog odnosa – bilo čega. Zastanite i pomolite se:

(6) „...jer je on sam rekao: „Sigurno te neću ostaviti; nipošto te neću zapustiti“

„Gospodine, imam li koja neostvariva očekivanja od svog braka? Ako imam, koja su?“

Što vam Duh Sveti pokazuje? Zapišite to, zajedno s bilo kojim djelima na koja vas On potiče.

Kako možete promijeniti neostvariva očekivanja u ostvarljiva?

Patrick Morley nadodaje:

„Moramo naučiti *davati bez očekivanja ičega zauzvrat*. Moramo naučiti *izražavati svoja očekivanja svojim bračnim drugovima*, a potom vidjeti smatraju li ih ostvarljivima.“¹³

Upitajte svog supružnika: „Smatraš li da imam neka neostvariva očekivanja od tebe? Ako da, koja?“ Budite uviđavni i poslušajte bez prekidanja. Zapišite što podijele s vama.

Ako ste imali neostvariva očekivanja od svog bračnog druga, nađite vremena kako biste se iskreno ispričali zbog stavljanja pritiska na njih. Molite i tražite Gospodina da donese iscjeljenje vašem braku i da njeguje ostvarljiva očekivanja u vama oboma.

U konačnici, naša očekivanja trebaju biti u Bogu i onome što On obećava u svojoj Riječi. On je vjeran i neće iznevjeriti! Molite: „Gospodine, očekujem li od svog supružnika da ostvari potrebe koje samo Ti možeš ispuniti? Ako je tako, molim Te, pokaži mi. Podaj mi svoje milosti da Tebi vjerujem za ispunjenje tih potreba.“ Budite mirni i poslušajte. Što vam Duh Sveti pokazuje?

PITANJA ZA RAZMATRANJE

Ako ovu knjigu, Priča o braku, koristite kao dio istoimenog Messenger Series učenja, molimo vas, pogledajte videozapis broj tri.

- 1| Neslaganja su u braku neizbjježna, ali kako se nosimo s njima čini svu razliku. Razmislite o tome. Muž i žena dvoje su različitih ljudi u postupku postajanja jednim. Svaki je od njih potpuno jedinstven. Posljedično, svaki od supružnika drukčije misli, obrađuje i osjeća. Načini na koje supružnici gledaju na stanje, osobu, novonastalu priliku i slično, bit će drukčiji. Jeste li ikada razmišljali o tome? Kako vam prihvaćanje jedinstvenosti svog supružnika pomaže cijeniti i vidjeti ga/ju u pozitivnom novom svjetlu?
- 2| Kroz Krista, oprost je dostupan svima koji ga traže. Ali što ako biste zamolili Boga da vam oprosti i On vam kaže: „Ne znam želim li ti oprostiti. Vjerovatno ćeš jednostavno opet to učiniti. Želim prvo vidjeti neku promjenu.“? Kako biste se osjećali zbog tog odgovora? Jeste li to ikad izrekli ili tako razmišljali kad vas je vaš supružnik zamolio za oprost? Kako bi se zbog toga on mogao osjećati?
- 3| Božji oprost nije nagrada za promijenjeno ponašanje. Ono je Njegovo ukazano povjerenje. Zastanite i razmislite: kako vas Božja bezuvjetna ljubav i oprštanje osnažuju i potiču mijenjati se? U svjetlu toga, koji biste stav u vezi oprštanja trebali usvojiti prema svom supružniku? Kako će to djelovati na njega/nju?

„Opraštanje je jedini način raskidanja kruga krivnje – i boli – u odnosu... Ono ne namiruje sva pitanja krivnje i pravde i poštenja... Ali dozvoljava vezi da počne ispočetka.“

- Philip Yancey¹⁴

- 4| Strah je duhovna sila koja je suštinski suprotna Božjoj ljubavi i zaštiti u našim životima. Ako nije uočen i prokazan, strah će nas priječiti da uđemo u veličinu braka. Muževi, koji su strahovi s kojima se muškarci suočavaju u odnosima sa svojim ženama? Žene, koji su strahovi s kojima se žene suočavaju u odnosima sa svojim muževima? Koje ste razrađene postupke osmislili da ih nadvladate?

Strahovi s kojima se suočavaju muževi	Strahovi s kojima se suočavaju žene

- 6| Neostvariva očekivanja u braku plodno su tlo za povredu, frustraciju i razočaranje. Neprijatelj lukavo koristi zabavnu industriju i medije kako bi proizveo i hranio neprovedljive poglede na naše supružnike i posijao sjeme nezadovoljstva. Stanite i razmislite. Kako filmovi, glazba, televizijski programi, časopisi, knjige i internet utječu na naš kut gledanja svojih bračnih drugova i brakova? Koje isprobane korake možemo poduzeti da čuvamo svoja srca i misli od neostvarivih očekivanja?

Voditelji: Podijelite Filipjanima 4:8 kao lakmusov test za naše odabire medija.

„...jer on je onakav kako u sebi misli...“

- Izreke 23:7 (označili autori)

- 6| Jeste li se našli u teškim prilikama zbog svoje koja se upliće i određuje? Bez da imenujete, podijelite o jednom od njih. Ako ste uspjeli nadvladati izazov, objasnite kako vam je Bog pomogao da to učinite. Ako se još uvijek nosite s time, zamolite vašu grupu da se moli za Božju milost da vas osnaži kako biste se ispravno nosili sa situacijom.

SAŽETAK POGLAVLJA:

- Čišćenje paluba vašeg braka pokrenut će vas prema veličini koju vam je Bog namijenio.
- Opruštanje je čin oslobođenja i za povreditelja i povrijedjenog. Božjom milošću, možemo slobodno i bez mjere oprostiti drugima i primiti Njegov oprost.
- Mi ne možemo promijeniti svoje supružnike, samo Bog može. Ono što možemo jest surađivati s Njim i dopustiti Njemu da nas mijenja.
- Stav zahvalnosti prema supružniku otvorit će vaše srce za ljubav, opruštanje i prosljeđivanje Božje milosti, da i on i vi možete rasti i mijenjati se.
- Kada odaberete oprostiti, svatko je u vašoj obitelji na dobitku, jer ljubav čini da cvjetamo.
- Doživljavanje Božje ljubavi razotkriva i istjeruje strah iz naših života. Kada dopustimo Njegovoj ljubavi da djeluje u nama i kroz nas, ona podjeđuje strah u našem bračnom drugu i pokriva naše nedostatke i neuspjehe.
- Kako biste mogli izgraditi novo nasljeđe, prvo se morate boriti protiv prokletstava koja su zarazila vašu obitelj. Kroz dovršeno Kristovo djelo, svako je prokletstvo slomljeno!
- U kojem je god stanju vaš brak, Bog je u njemu i zato ga može promijeniti. S Njim ništa nije nemoguće!

 ČETVRTO POGLAVLJE

Ustanite i gradite

„...Znate da vladari naroda okrutno postupaju s njima, i da se velikaši služe svojom vlašću protiv njih. Neka ne bude tako među vama! Naprotiv, tko želi biti velik među vama, neka bude vaš poslužnik! A tko želi biti prvi među vama, neka bude vaš sluga, po primjeru Sina Čovječega, koji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dadne svoj život kao otkup mjesto svih.“

- Matej 20:25-28

Prvi dan

Samo je jedan učinkovit način građenja zdravog braka. Mnogima je od nas skriven ispred zdravih očiju. Moramo vas upozoriti da taj način nije uzbudljiv i svakako nije lagan. To je jedini način na koji možemo ugrabiti ispunjenje, svrhu i ljubav koju svi želimo u svojim brakovima. Jeste li spremni za veliku tajnu? Evo je: *služenje*. Jedini način na koji možete izgraditi svoj brak iz snova je da posvetite život služenju svome supružniku.

Molimo vas da se oduprete potrebi da odložite ovu knjigu ili okrenete sljedeće poglavlje. Znamo da pojam služenja najčešće ne izaziva veliko oduševljenje.

Vjerojatnije je da će potaknuti osjećaje nevoljnosti ili čak straha. Obično ustuknemo pri pomisli na podređivanje interesima, željama i sklonostima druge osobe. A opet Isus, Božji Sin i Kralj kraljeva, u traganju za onim što je najbolje za nas, odabrao je postati slugom. Naš najbolji interes postao je Njegova najveća briga. On je otklonio položaj autoriteta i povlastice koje Mu pripadaju kako bi premostio jaz između Boga i ljudi. I sad kad je pripremio put našem pomirenju s Bogom, On uživa u ispunjenju naših najdubljih snova, želja i radosti, omogućujući nam da živimo izvanrednim životom i postanemo poput Njega. Čak i dok je odbacivao vlastiti život, On je ponudio učiniti naše obilnima. Takav način služenja, beskrajan i bez premca, mjerilo je po kojemu bismo trebali voditi sve odnose, a pogotovo svoje brakove.

Sad kad su palube pripremljene, imate priliku izgraditi brak svojih snova. No jedini je način na koji možete ostvariti svoj bračni san – taj božanski nadahnut nacrt blaženstva – ako za njega mijenjate svoj život. U Božjem kraljevstvu zadržavate samo stvari koje slobodno dajete. Radost, ljubav i ispunjenje koje želite u svom braku mogu doći samo kada žrtvujete traženje svojih najboljih interesa radi supružnikovih.

Jeste li primijetili da su najočajniji kršćani upravo oni koji su uništeni traženjem svojega? Od svih su najoštećeniji oni koji nikada ništa ne naprave ni za koga drugoga. To je zbog toga što je u Kristu Njegova duhovna DNK služenja utkana u našu prirodu. Isus je najveći sluga. Kada odbijamo prihvatići svoju narav u Njemu – što, između ostalog, uključuje život služenja – odvajamo se od Njegove preobražavajuće sile. Ta je sila ključna za izgradnju bogobojaznih života i brakova, kojima možemo pristupiti samo kada želimo živjeti kao što je On živio. Ako ne služimo, ne možemo izgraditi brakove koje želimo.

Postati najmanji

Tijekom posljednje večere sa svojim učenicima, Isus je svojim najbližim priateljima rekao da je Njegova smrt neminovna i da će uskoro biti izdan. Kako su oni odgovorili? Prvo su gorljivo nijekali ikakvu mogućnost izdavanja Isusa. Potom su brzo prešli u raspravu o tome tko je od njih najveći.

Kako besmisleno! Isus je podijelio pojedinosti svoje predstojeće smrti, a sve što su Njegovi najbliži priatelji napravili jest prepirali se o svojoj veličini.

Pogledajte kako je Isus odgovorio na njihovu ludost:

„...Oni koji su najveći među vama trebali bi uzeti najniži položaj, i vođa bi trebao biti kao sluga. Tko je važniji, onaj koji sjedi za stolom ili onaj koji služi? Naravno, onaj koji sjedi za stolom. Ali ne ovdje! Jer ja sam među vama kao onaj koji služi.“⁽¹⁾

(Luka 22:26-27, slobodan prijevod)

Isusove su riječi učenike vjerojatno udarile poput nogometne lopte posred lica. Jasno su dali do znanja da ih zanima biti velikima. Sada im je On rekao da biti velik znači biti nadmoćan u služenju. Ali Isus nije stao samo kod teških riječi. On je nastavio čineći nešto što je Njegovim učenicima bilo još nelagodnije i dodatno ih je zbulilo. Pismo kaže:

„Isus, svjestan da mu je Otac sve predao u ruke, da je od Boga došao i da se k Bogu vraća, ustane od večere, skine ogrtač, uzme ubrus i njime se opaše. Zatim ulije vode u posudu za pranje te počne učenicima prati noge i otirati ih ubrusom kojim bijaše opasan.“

(Ivan 13:3-5)

(1) „... najveći među vama neka bude kao najmlađi; i predstojnik kao poslužitelj. Ta tko je veći? Koji je za stolom ili koji poslužuje? Zar ne onaj koji je za stolom? A ja sam posred vas kao onaj koji poslužuje.“

Ono što zadivljuje u ovom odlomku je razlog zašto je Isus oprao noge svojim učenicima. Odgovor nalazimo ako pozorno pogledamo jednu riječ: svjestan. Isus je bio svjestan da Mu je predana vlast nad svime, pa se ponizio i prihvatio posao najnižeg sluge. Isus se nije borio s lažnom poniznošću. On je tako očito bio svjestan svojeg položaja moći. No umjesto da se razmeće ili zloupotrebljava svoj dalekosežni autoritet, iskoristio je svoj položaj kao podlogu za nezamisliv čin služenja.

U prvom stoljeću ceste nisu bile popločane i nije bilo trgovačkih centara u kojima putnici mogu kupiti par tenisica. Ljudi su nosili sandale (ili su bili bosonogi) pa su njihove noge bile izložene obilju prljavštine i životinjskog izmeta. Sa sigurnošću možemo reći da su u tim uvjetima noge bilo toliko smrdljive i prljave da si suvremenim svijetom ne može predočiti.

Zbog tolikog mnoštva prljavih stopala, sluge ili robovi bili su dužni očistiti stopala svojih gospodara i njihovih gostiju. U imućnom je kućanstvu bilo mnogo poslova, poput brige o stajama, pripremanja jela, čišćenja soba, no posao pranja nogu bio je namijenjen najnižem sluzi. U nekim je krugovima podjela išla još dalje pa je taj neugodan posao bio namijenjen isključivo ženskim slugama, jedinima koje su smatrane dovoljno nedostojnjima da mogu raditi nešto tako ponižavajuće i prezrivo.

Isus je odabrao izvesti najniži čin služenja. Zašto? Zato što je htio da Njegovi učenici razumiju važnost Njegove pouke o služenju. Čak je odložio svoje haljine, simbol svog položaja kao Učitelja, i opasao ručnik oko svog struka poput roba. Ne zaboravite da je Isus to učinio kako bi oprao noge ljudima koji će ga uskoro zanijekati, izdati ili ostaviti.

„Kad im opra noge, uze svoj ogrtač, ponovo sjede za stol pa im reče: ‘Razumijete li što sam vam učinio? Vi mene zovete Učiteljem i Gospodinom. Pravo velite, jer to jesam. Dakle, ako ja, Gospodin i Učitelj, oprah vama noge, i vi ih morate prati jedan drugomu. Dao sam vam primjer, da i vi činite kako ja učinih vama. Zaista, zaista, kažem vam, nije sluga veći od svoga gospodara niti je poslanik veći od onoga koji ga šalje. Kad to znate, blago vama ako to i činite!“

(Ivan 13:12-17)

Poslije pranja nogu učenicima, Isus je obukao haljine, ponovno zauzeo svoju ulogu Učitelja i dovršio pouku koju Njegovi učenici neće nikada zaboraviti. Vječnu pouku možemo sažeti u četiri točke:

1. Kao Gospodin i Učitelj, ja sam vaš vrhovni primjer.
2. Kako sam ja dobrovoljno izvršio ovaj niski čin, nemojte misliti da je taj ili ijedan drugi čin niži od vas.
3. Ja sam vaš Učitelj, Onaj koji je veći od vas, a ipak spremam služiti kao najniži sluga.
4. Blagoslivljam one koji slijede moj primjer i vode tako da služe.

Pozvani služiti

Isus je rekao da ćemo biti blagoslovljeni ako slijedimo Njegov primjer. To znači da će Njegov blagoslov počivati na nama kad Ga oponašamo u načinu na koji služimo svom supružniku.

Ne ohrabrujemo vas da oponaštate Isusa tako da započnete večernji obred pranja nogu. Smisao je uvesti Njegov obrazac služenja u svoje živote. U braku Kristov primjer najbolje oponašamo kada koristimo svoje pojedinačne uloge kao podlogu za služenje. Pavao je napisao:

„Nemojte biti sebični... Budite ponizni, smatrajući druge boljima od sebe. Morate imati isti stav koji je imao Isus Krist.“⁽²⁾

(Filipljanima 2:3, 5, označili autori, slobodan prijevod)

Koji je bio Kristov stav? On je odabrao gledati na sebe kao na slugu koji izdiže najbolje interese drugih iznad vlastitih. Odveo je to do krajnosti kad je umro za one koje voli. Većina nas nikad neće biti pozvana učiniti tu konačnu žrtvu za svog supružnika, ali smo pozvani napustiti svoju usmjerenost na sebe, u njegovu korist.

Ako je služenje već tako jako da priziva Božji blagoslov – zato više ljudi ne služi? Problem je naša pala ljudska priroda, koja je u stalnoj borbi protiv putova Božjeg Duha i potiče nas da uzimamo vlastite interese kao cilj. Naše tijelo želi da priznamo njegove želje dok navaljuje da zadovoljimo njegove potrebe. No koliko god da ga hranimo, ljudsko tijelo uvijek želi više.

Grešno tijelo uvijek zagovara sebičnost i nezadovoljstvo, dok Božji Duh osnažuje nesebičnost i pruža ispunjenje koje traje. Svaki tren odabiremo hoćemo li biti vođeni Božjim Duhom ili nezasitnim željama svoga tijela:

„Grešna narav želi činiti zlo, što je upravo suprotno od onoga što Duh želi. Tako nam i Duh daje želje koje su suprotne od onoga što grešna narav želi. Te dvije sile stalno ratuju jedna protiv druge i zato niste slobodni izvršiti svoje dobre namjere.“⁽³⁾

(Galačanima 5:17, slobodan prijevod)

Isus nas je oslobođio naše grešne naravi da možemo dobровoljno dati svoje živote. Spasenje nas nije oslobođilo da dobijemo, već da damo više! Pavao je napisao:

(2) „Ne činite ništa iz sebičnosti...nego u poniznosti smatrajte jedan drugoga većim od sebe! ...Težite među sobom za onim za čim treba da težite u Kristu Isusu!“

(3) „Jer tijelo žudi protiv Duha, a Duh protiv tijela. Doista, to se jedno drugomu protivi da ne činite što hoćete.“

„Dakako, vi ste, braćo, k slobodi pozvani! Samo, neka ta sloboda ne bude pobuda tijelu, nego ljubavlju služite jedni drugima.“

(Galaćanima 5:13)

Dana nam je sloboda da možemo žrtvovati svoje živote. Ako živimo sami za sebe, tratimo svoju slobodu u Kristu i podlažemo se baš onoj sebičnosti i grijehu od kojih nas je Krist oslobođio smrću. Učeći da živimo u služenju drugima, pogotovo svom supružniku, sudjelujemo u obilnom životu koji je On učinio dostupnim.

Drugi dan

Ispunjeni Duhom

Kad se ljudi pozivaju na takozvani „odломak o braku“, u Poslanici Efežanima 5, obično započinju stihom 22 – onim koji govori ženama da se pokore. No Pavlovo savjetovanje zapravo počinje ranije u poglavlju. Da bismo u punini razumjeli kako bi naši brakovi trebali prikazivati odnos između Krista i Crkve, vratit ćemo se i pogledati 18. stih:

„...uvijek budite ispunjeni i poticani Duhom [Svetim].“⁽⁴⁾
(Efežanima 5:18, AMP)

U izvornom grčkom, riječ koja je ovdje prevedena kao *ispunjeni*, opisuje postupak zasićenja Duhom kao iskustvo koje traje. Jednom nije dovoljno. Kad nismo stalno ispunjavani i poticani Božjim Duhom, tražit ćemo od svojih supružnika da ispune potrebe koje samo Bog može ispuniti. Koliko god sjajan vaš supružnik bio, on ili ona nikad ne

(4) „...već se napunite Duhom!“

može zamijeniti Boga. Ako očekujete od svog supružnika da ispunи vaš život svrhom i značenjem – blagoslovima koje samo Bog može dati, postat ćete razočarani, frustrirani i nemoćni iskazati Božju ljubav.

Naši će brakovi odražavati Krista samo do te mjere do koje je Njegov Duh dobrodošao u našim životima. Krist je kamen temeljac našeg spasenja, ali je Duh Sveti posrednik preobrazbe. Obnovu svoga uma i promjenu svoga ponašanja možemo iskusiti kad dopustimo svojim životima da budu neprestano ispunjavani Duhom. Bog kaže:

„Skinite sa sebe svoju staru narav... I budite stalno obnavljani u duhu svoga uma [imajući svježi stav uma i duha], i obucite novu prirodu (obnovljenog sebe) stvorenu na Božju sliku, [nalik Bogu] u istinskoj pravednosti i svetosti.“⁽⁵⁾

(Efežanima 4:22-24, AMP)

Pokušaji da volimo i služimo poput Krista, odvojeni od Njegovog Duha, isti su pokušajima da pustimo vodu iz crijeva koje nije priključeno na slavinu. Crijevo ne može samo od sebe proizvesti vodu, ono samo provodi. Također, jedino kad prihvativimo osnaženje Duha Svetoga, možemo voljeti i služiti svojim supružnicima na način koji Bog želi.

Snaga volje i promjena ponašanja imaju svoje mjesto, ali nam ipak ne mogu obnoviti um ili nadvladati želje našeg tijela. Jedino kad prihvativimo Osobu i snagu Božjega Duha, možemo doživjeti Njegov preobražujući utjecaj u svojim životima i kroz njih – utjecaj koji se očituje kršćanskim stavovima i djelima prema našim supružnicima. Bilo koji pokušaj promjene ponašanja koji ne uključuje Božjeg Duha dovest će do frustracije i obmane.

(5) „(Velim i zaklinjem) da se sa sebe skinete i odložite staroga čovjeka koji pripada prijašnjem načinu života...te da se iz dana u dan obnavljate duhom u kojem mislite i da se obučete u novoga čovjeka, stvorena na sliku Božju u istinskoj pravednosti i svetosti.“

Primili smo bezbrojne poruke muškaraca i žena čiji su brakovi bili uništeni manipulacijom i dominacijom. U mnogo slučajeva, ti su pojedinci poznavali Pismo, ali im je nedostajalo ljubavi i milosti Duha. Posljedica je toga da su baš one riječi koje trebaju osloboditi i ospособити korištene da zatoče, potkopaju ili posrame. Ta su zla djela prisutna svugdje gdje prebiva sebičnost. Ona raste kad se ne utječemo djelovanju Božjeg Duha na nama i tako odbijemo i služenje kao svoju osnovnu bračnu ulogu.

Do kraja ovog poglavlja, istražit ćemo kako izgleda služenje unutar cijelokupnog značenja braka. Naš je cilj pružiti biblijski okvir da možemo voditi i izgrađivati svoje brakove kroz služenje. U tom duhu, potičemo vas da ne koristite ovo poglavlje kao dozvolu za osuđivanje sadašnjeg ili prošlog ponašanja svoga supružnika. Umjesto toga, koristite ga kao okvir za kretanje naprijed.

Shvaćamo da su ove zamisli oblikovane pod prepostavkom da oba supružnika žele poštivati Božji naum za svoje bračne uloge. Znamo i da to nije uvijek tako. Kakve god da su vaše prilike, zapamtite da ne možete mijenjati svog supružnika. Ako to pokušate činiti, samo ćete stati Bogu na put. Otvorite svoje srce djelovanju Njegovog Duha i dajte Mu prostora da radi u vašem supružniku ono što samo On može.

Identiteti i uloge

Kako bismo razumjeli uloge služenja koje preuzimamo brakom, trebamo još jednom pogledati Edenski vrt:

„Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih.“

(Postanak 1:27)

Oboje, i muškarci i žene, slika su koja odražava Božju narav. Muškarci i žene su različiti, ali jednakovazni u očitovanju Božje naravi na zemlji.

Muž i žena su uloge. Jedinstvene su, i Biblija daje točno određenu uputu o tome što sadrže, ali one nisu naši identiteti. Naši identiteti imaju veze s našom izvornom namjenom. Stvoreni smo kao nositelji Božje slike na zemlji. Pad je iskrivio tu sliku, ali ju je Kristova žrtva obnovila. Naše je spasenje u Kristu prije svega promjena identiteta.

Nijedna uloga – muža, žene, stručnjaka, službenika, roditelja, prijatelja – ne može istisnuti vaš identitet. Zbog toga što promjena uloge (npr. iz samca u oženjenog) nije jednaka promjeni identiteta, oboje, i muškarci i žene, jednakovo su vrijedni u Božjim očima u braku kao što su bili i prije braka.

Nažalost, mnogi ljudi (posebno žene) smatraju da je njihova vrijednost promijenjena nakon što su stupili u brak. Žene strahuju da moraju postati podređene u važnosti i doprinosu ako žele poštivati svog muža. U takvom scenariju, umjesto da se uzdigne u djela ljubavi i služenja, žena se smanji u podčinjavanju dok skoro ne nestane.

Iako se isprva može činiti da muž ima koristi od takvog uređenja – ipak nema. Istina je da oboje supružnika gube kad njeguju sebičan životni stil. Muž koji ne vidi svoju ženu kao jednaku sudionicu braka nije samo pokraden za prisnu saveznicu već također gubi i jednu od svojih najvećih prilika za rast. Muževi postaju više poput Krista kada služe svojoj ženi kao što Isus služi Crkvi. Zapamtite, Isus je oblikovao svoj vrhovni položaj služeći onima koje vodi i voli.

Ljubav, poštovanje i čast prijeko su potrebni oboma – oboje je supružnika važno i oboje supružnika služi. Pristupanje braku na taj način pomaže vratiti mužu i ženi moć vlasti, Božjeg dara snage i autoriteta koji nam je povjeren od trenutka kad smo stvoreni.

Vlast naspram dominacije

„I blagoslovi ih Bog i reče im: „Plodite se i množite i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!“ ... I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro.“ ...

(Postanak 1:28, 31, označili autori)

Na početku muškarci i žene nisu bili neprijatelji. Bili su bliski saveznici i suradnici – dvije različite osobe ujednjene jednim srcem. Bio im je povjeren zadatak da napune i podlože zemlju. Bog im je dao njihovo poslanje (plodite se i množite) i prepustio njima uređenje pojedinosti. Dao im je vlast.

Vlast je povezana s moći upravljanja, autoritetom ili kontrolom. Ona opisuje područje utjecaja i povezana je s posjedovanjem moći. Kao što smo naučili iz priče o posljednjoj večeri, sav autoritet, bilo da je povjeren muškarcu ili ženi, predan je za služenje drugima na njihovu korist i rast.

Bitka između spolova počela je poslije Pada. Vjerolomstvom između Boga i Njegovog stvorenja, vlast je mutirala u dominaciju i manipulaciju. Ova izopačenja Bogom danih moći neprestano ratuju protiv Njegovog nauma za predivno zajedništvo. Brak je postao oruđem podjele umjesto umnažanja.

Brak nikada nije trebao biti borba za vlašću. Stvoren je da bude zajednica vlasti. Brak ujedinjuje dvoje ljudi različitih odlika i jakosti te potom koristi te razlike kako bi stvorio priliku za umnažanje. Sve je to dio Božjeg nauma pomirenja onoga što se čini izvan svakog pomirenja. Isus je rekao:

„Da, Sin Čovječji došao je da traži i spasi što je izgubljeno.“

(Luka 19:10)

Ovaj stih često doživljavamo kao da samo opisuje širenje evanđelja dok on nosi neusporedivo veći nalog. Isus nije došao samo spasiti *izgubljene*, došao je spasiti i *ono što je izgubljeno*. Padom smo izgubili svoje zajedništvo s Bogom. Također smo izgubili i jedinstvo naših odnosa jedni s drugima. To uključuje naše odnose brata prema bratu, sestre prema sestri, roditelja prema djetetu i muža prema ženi. Izgubili smo i ljepotu svog odnosa s ostatkom stvorenja.

Isusovo djelo spasenja uključuje više od toga da samo preživimo dok ne stignemo u nebo. Uključuje obnavljanje i obilje u sadašnjosti. Zbog križa imamo mogućnost obnavljanja svakog odnosa koji je pretrpio gubitak. To znači da u svojim brakovima sada možemo doživjeti iscijeljenje. Muškarci i žene mogu ponovno živjeti kao jedno!

Kad smo jedno u srcu i svrsi, onda se umnažamo jer Bog kaže da On daje svoj blagoslov tamo gdje je jedinstvo (vidi Psalm 133). Neprijatelj naše duše ne želi da iskusimo Božji blagoslov niti da se umnažamo. On stoga poduzima sve što je u njegovoj moći da uništi naše jedinstvo. Istupajući protiv varke dominacije i prihvaćajući istinsku narav vlasti, udružujemo se s Bogom da svjedočimo Njegovoj volji ostvarenoj na zemlji.

Svoje ćemo izlaganje sada usmjeriti na različite uloge kojima muškarac i žena služe u braku. Ako ne razumijemo Božji pogled na identitet, vrijednost i vlast, lako možemo pogriješiti misleći da ove božanski ustanovljene uloge više pogoduju jednom od supružnika. Nakon što ste proučili Božji prvi nalog za brak i uvidjeli razliku između identiteta i uloga, vjerujemo da ćete prepoznati kako su uzbudljive, značajne i vrijedne uloge obaju supružnika.¹

Treći dan

Mužu, poštuj svoju ženu

„Na isti način vi, muževi, morate iskazivati čast svojoj ženi. Ophodite se prema njoj s razumijevanjem jer živate zajedno. Možda je slabija od vas, ali je jednaki partner u Božjem daru novog života. Postupajte prema njoj kako doliči, da vaše molitve ne budu spriječene.“⁽⁶⁾

(Prva Petrova 3:7, slobodan prijevod)

Poštovanje ide u oba smjera. Biblija jasno daje do znanja da oba supružnika trebaju poštivati jedno drugo. Kasnije ćemo pričati o ulozi žene, a sada ćemo se usmjeriti na ulogu muškarca.

Muževi, vaša žena nije pod vama. Ona je vaša subaštinica u Kristu i trebate je poštivati kao takvu. Kad Petar kaže da je slabija od vas, on govori o njezinoj tjelesnoj snazi, ne o njezinim mogućnostima uvida, razlučivanja ili duhovnoj snazi. Tjelesna slabost vaše žene ne čini je manje vrijednom od vas već samo znači da možda neće dići utega

(6) „Jednako vi, muževi, živite zajedno sa svojom ženom, kao sa slabijim bićem, prema (vjerskoj) spoznaji! Iskazujući im poštovanje, budući da su subaštinice milosti, to jest života, da vaše molitve ne naiđu na zapreku.“

koliko i vi. Petar je iznio činjeničnu primjedbu, ne objavu vrijednosti. To je jako bitna stvar, zato što uskraćujemo služenje onima koje ne smatramo vrijednima časti. Prije nego što položimo život za svoju ženu, moramo prepoznati njezinu iznimnu vrijednost.

Izravni smo, ne zato što mislimo da želite omalovažiti ili zanemariti svoju ženu već zato što si ne možemo priuštiti nejasnoće. Oboje, muškarci i žene, stvoreni su na sliku Božju, stoga je lik našeg Oca na zemlji obeščašćen kada muškarci ne poštuju, ne cijene i ne štite žene.

U početku, Bog je rekao da nije dobro za muškarca da bude sam (vidi Postanak 2:18). Stvaranje Eve Njegov je odgovor na osamljenost muškarca. Žene su Božji odgovor, ne podređena stvorenja. Kao Božjem čovjeku povjerena vam je prilika voljeti, podržavati, ulagati u svoju ženu i služiti joj, i time hrabro objavljivati Božje srce svijetu koji je izgubio svoj put.

Petar je također napisao da muškarci trebaju postupati prema svojim ženama s razumijevanjem. Trebamo tražiti razumijevanje za one koji su drukčiji od nas. Svi su muškarci različiti, sve su žene različite, a muškarci i žene jako su različiti. Ja, John, ne omalovažavam Lisu zato što je drukčija od mene. Umjesto toga je proslavljam i pokušavam razumjeti što je čini drukčjom.

Moj bi život bio iznimno jednoličan i dosadan da smo Lisa i ja potpuno isti. Iako su nam naše različitosti ponekad uzrokovale poteškoće, one predstavljaju priliku da i moja i njezina slaba područja budu otkrivena, suočena i ojačana. Potrebno mi je da Lisa bude drukčija od mene. Poštujem je i koristim sebi i našoj obitelji kad nastojim bolje upoznati ono što je pokreće iznutra.

Zamijetite da Prva Petrova 3:7 kaže da će nepoštivanje svoje žene zapriječiti naše molitve. Dobrobit žena toliko je Bogu bitna da je učinio njihovo poštivanje i razumijevanje temeljnim čimbenicima naših molitvenih života!

Glava obitelji

*„...jer je muž glava žene kao što je i Krist glava Crkve...“
(Efežanima 5:23)*

Ovaj stih ne govori o pitanju nadređenosti i podređenosti. On pruža sliku Krista i Njegove Zaručnice, a to je ono što brak predstavlja. Kako su muževi u ovoj prirodnoj usporedbi poravnati s Kristom, oni preuzimaju ulogu vođenja svoje zajednice. Imaju čudesnu odgovornost vođenja služeći, kao što Krist čini, da nevjerni svijet može biti osvjedočen o Isusovoj naravi. (Kada promislite o tome koliko duboko Isus voli Crkvu, ne možete ni na tren iskreno vjerovati da je On namjeravao umanjiti žene ili ih ostaviti po strani kad ih je poravnavao s ulogom svoje Zaručnice.)

Autoritet mužu kao glavi obitelji nije dan da bi on jednostavno proturječio svemu što njegova žena kaže. Naprotiv, pametan muž neće odbaciti primjedbe svoje žene već će razumjeti da je ona ključna u postupku donošenja odluka.

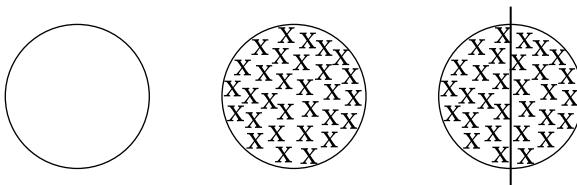
U ranim godinama našeg braka, ja, John, molio sam sat i pol na dan. Činilo mi se da je Lisa, koja je radila puno radno vrijeme, molila samo tijekom kratkog vremena koje bi provela u tušu ili u vožnji. Kad se ne bismo složili oko odluke, činio sam grešku, pretpostavljajući da mogu koristiti svoj autoritet glave obitelji kako bih odlučio po svom, samo zato što sam više vremena od nje provodio u molitvi. Ipak, kad bih zbog razilaženja u mišljenjima doista i donio

odлуку po svom, u pedeset posto slučajeva otkrio bih da je Lisa bila u pravu!

Da budem iskren, bio sam frustriran. „*Zašto je Lisin uvid tako točan*”, mislio sam, „*kad ja provodim mnogo više vremena u molitvi?*” Stoga sam jednog dana molio: „Bože, ja molim sat i pol svako jutro. Lisa moli možda deset minuta pod tušem. A ipak je u pravu u više od pola naših neslaganja.”

Kao odgovor, Gospodin je rekao: „Nacrtaj krug.” Pronašao sam komad papira i nacrtao krug na njemu.

„Stavi ikseve po cijelom krugu”, uputio me. Kad je krug bio popunjen iksevima, rekao je: „Sada nacrtaj liniju ravno po sredini.”

„Primjećuješ li”, rekao je, „da je otprilike polovica ikseva s jedne strane linije i otprilike je polovica ikseva s druge strane? Johne, kad si bio sam, bio si potpun u meni, sam po sebi. Bio si puni krug. Ali kad si oženio Lisu, postao si jedno tijelo s njom. Sada taj krug predstavlja vas oboje. Ti si jedna polovica, a ona je druga.”

„Znaš li što su ti iksevi?” Bog je nastavio. „Oni predstavljaju informacije koje trebaš od mene kako bi mogao donijeti mudre odluke. Problem je u tome što donosiš sve svoje odluke na temelju samo polovice informacija. Trebaš naučiti iz svoje žene izvući ono što njoj pokazujem kako bi ti, glava kuće, mogao donijeti odluke sa svim informacijama koje dajem.”

To je otkrivenje potpuno promijenilo moj pogled na moju ulogu glave našem braku. Više nemam želje iskorištavati svoju ulogu kako bih zaobišao Lisin savjet. Uživam u pogodnostima toga što Bog govori kroz nju i radujem se dok napredujemo prema jedinstvu u našim odlukama.

Glavni sluga

Ponovno, uloga muškarca nije uloga dominacije. Dominiranje je različito od vođenja. Vodstvo uključuje dostojanstvo izbora dok dominacija ne daje izbora. Za muškarce, ključ postajanja bogobojaznim voditeljima svojih domova nalazi se u razumijevanju položaja autoriteta. Prisjetite se Isusovih riječi: „vođa bi trebao biti kao sluga“. (Luka 22:26). Kao glava obitelji, muž treba biti glavni sluga.

Muškarac nije poslodavac svojoj ženi kao da radi za njega. On je voditelj koji *radi s njom*. Zapravo, ako je mudar, uvijek će joj iznova govoriti da ne može *bez nje*. Ja, Lisa, volim kad mi moj muž kaže da me treba. To mi daje jedinstvenu snagu da ispunim što god mu nedostaje. I, ako ne znam kako biti takva žena, učinit ću sve da to doznam. Cvjetam kad me zove neophodnom.²

Mužu, služenje tvojoj ženi ne znači da joj jednostavno daješ sve što ona želi. To više znači da polažeš svoj život i donosiš odluke utemeljene na onome što je najbolje za nju. Mi vodimo svoje žene na način na koji Isus vodi nas. Mnogo je stvari u kojima ne uživamo, a koje Isus radi u našem najboljem interesu. Nedvojbeno ćete se naći u prilikama u kojima se dobrobit vaše žene kosi s njezinim željama. Slijedeći Isusov primjer, znamo da u takvim okolnostima trebamo odabratи ono što je najbolje, a ne ono što je najugodnije ili najzgodnije. Preduvjet određivanja onog što je najbolje za vašu ženu je da je volite i poštujete kao što Krist voli i poštuje Crkvu.

Nakon što je oprao noge učenicima, Isus je dao do znanja da je On i dalje Gospodin. Nikada nije odstupio sa svog položaja vlasti. On je, zapravo, temeljno predodredio svrhu vlasti. Kao što je sam pokazao, vlast nam je dana kako bismo služili jedni drugima. Muškarci, svoj autoritet glave braka trebamo koristiti da stvorimo okruženje koje najbolje pogoduje našim ženama. Kako smo glave svojih obitelji, naša je odgovornost da postanemo osnovni sluge. Čineći to, pokoravamo se svojim ženama.

„Pokoravajte se jedan drugom iz poštovanja pred Kristom!“

(Efežanima 5:21)

Sjećate li se Pavlovog naloga u Poslanici Efežanima 5:18: „uvijek budite ispunjeni i poticani Duhom [Svetim]“ (AMP)? On nastavlja tu naredbu opisom onoga što radi osoba ispunjena Duhom, stvarima poput pjevanja duhovnih pjesama ili zahvaljivanja. Potom u 21. stihu kaže: „pokoravajte se jedan drugom“, što se općenito shvaća kao početak Pavlovog izlaganja o braku. Ali u knjizi *The Meaning of Marriage* (Značenje braka), Timothy i Kathy Keller ističu:

‘Na engleskom se [21. stih] uglavnom doživljava kao odvojena rečenica, ali to od čitatelja skriva bit koju Pavao iznosi. U grčkom je tekstu 21. stih zadnji dio dugačke prethodne rečenice u kojoj Pavao opisuje nekoliko pokazatelja osobe koja je „ispunjena Duhom“.‘³

Stoga Kellerovi kažu:

„Zadnji se pokazatelj ispunjenosti Duhom nalazi u tom posljednjem dijelu: gubitak ponosa i svoje volje ono je što navodi osobu da ponizno služi drugima.“⁴

U okviru braka, to znači da će supružnik koji živi osnažen Duhom (važnost čega smo ranije naglasili) biti prepoznat po pokoravanju svom drugu.

Mnogo ljudi pokoravanje izjednačava isključivo s ulogom žene, ali Pavao izravno naređuje oboma supružnicima da se pokore jedno drugom. Grčka riječ za pokoravanje u tom stihu ista je kao riječ kojom Pavao kasnije nalaže ženama da se pokore svojim muževima. Ta riječ podrazumijeva pokoravanje ili podlaganje. Što se tiče hijerarhije autoriteta u domu, da, žene se trebaju pokoravati svojim muževima kao glavama. Ali od muževa se traži da prihvate drugi oblik pokoravanja svojim ženama.

Pavao piše da se trebamo pokoriti iz poštovanja pred Kristom. Riječ *poštovanje* ovdje je grčka riječ *phobos* koja podrazumijeva pojam zadivljujućeg terora ili straha. (Primjetit ćete da je *phobos* jako sliči fobijski.)

Jednog dana kada ja, John, nisam bio dobar prema Lisi, Bog mi se obratio i rekao: „Lisa je prvo moja kćerka. Potom je tvoja žena.“ To je u meni stvorilo strah pred Bogom!

Mužu, Bog je uvijek prisutan. On je svjestan načina na koji se obraćaš i ponašaš prema Njegovoj kćeri. On vidi kroz tvoje riječi i vidi motive tvog srca. Poštuješ li Njega načinom na koji se ponašaš prema svojoj zaručnici? Ako ne poštuješ svoju zaručnicu, ne poštuješ njezinog Oca. Brini o njoj sa strahom i strepnjom.

Pavao dalje objašnjava da se muž pokorava svojoj ženi polažeći život za nju. Drugim riječima, on se pokorava njoj podlažeći sebe njezinim najboljim interesima.

„Muževi, ljubite svoje žene kao što je i Krist ljubio Crkvu i sam sebe predao za nju...“

(Efežanima 5:25)

Krist nikada nije koristio svoj položaj moći u osobne svrhe. Koristio ga je da osnaži nas. Isto tako, mi kao muževi pozvani smo koristiti svoj položaj autoriteta na korist i osnaženje naših žena. Krist je položio svoj život kako bi proslavio i posvetio svoju Zaručnicu. Njegova je najveća radost – Njegov sretan kraj, mogli bismo reći – u Njezinom proslavljanju. Kada hodate Isusovim stopama, nema mesta sebičnosti. Uloga je vas kao muža provesti život služeći svojoj ženi, a u krajnju svrhu otkrivanja Krista njoj i svijetu oko sebe. Kada vodite svoju ženu na taj način, njoj će biti mnogo lakše uživati u pokoravanju vašem položaju autora- teta određenom od Boga.

Četvrti dan

Ženo, podupiri svog muža

„Žene, shvaćajte i podupirite svoje muževe na načine koji pokazuju vašu potporu Kristu. Muž pruža vodstvo svojoj ženi kao Krist svojoj crkvi, ne tako da samovoljno vlada nego tako da je cijeni. Stoga, kao što se crkva pokorava Kristu dok on primjenjuje takvo vodstvo, žene bi se trebale istovjetno pokoriti svojim muževima.“⁽⁷⁾

(Efežanima 5:22-24, The Message)

Prisjetit ćete se da je Pavao započeo svoju uputu muževima i ženama govoreći im „pokoravajte se jedan drugom iz poštovanja pred Kristom“ (Efežanima 5:21). U sljedećem stihu, on razrađuje: „Žene neka se pokoravaju svojim muževima kao Gospodinu“ (22. stih). Mnogi vide ovu zapovijed kao gubitak za žene, ali nije.

(7) „Žene neka se pokoravaju svojim muževima kao Gospodinu, jer je muž glava žene kao što je i Krist glava Crkve – on, Spasitelj svoga Tijela! Štoviše, kao što je Crkva pokorna Kristu, tako neka budu i žene u svemu svojim muževima!“

U braku se ne radi o prevlasti, i zato žena sudjeluje u vršenju vlasti kao jednaki sudionik. To ne dolazi u sukob s muževim vrhovnim položajem jer oboje, i muž i žena, imaju jedinstvena područja autoriteta i utjecaja unutar svog braka i u svijetu oko njih. Vlast kaže: „Ja ću vršiti svoj autoritet i utjecaj u tvoju korist i ti ćeš vršiti svoj autoritet i utjecaj u moju korist.“

Ženina potpora mužu čin je služenja. Ženo, povjereno ti je srce tvog muža. Čuvanje njegovog srca govorenjem istine s ljubavlju i poštovanjem može biti jedno od tvojih najvećih djela služenja. Uči služiti tako da mu pomažeš da izrazi svoje srce. Umjesto da donosiš ishitrene zaključke, pomozi mu rasti u viziji i svrsi unapređujući njegov život razumijevanjem i sporazumijevanjem.

Žene su ranjive u području tjelesne snage, dok se muškarcima često srce nađe u opasnosti. Žene su paziteljice srca muškaraca, jednako sigurno kao što bi muškarci trebali biti zaštitnici koji nadomeštaju svaku tjelesnu slabost svojih žena. Postoji li plemenitije poslanje od zaštitnika srca?⁵

Kako muškarac pokreće služenje i polaže život za svoju ženu, ona odgovara iskazujući mu poštovanje kao glavi obitelji. To je njezin dio u otkrivanju Kristove ljubavi svjetu. Njezino iskazivanje časti, ljubavi i poštovanja mužu pokazuje kako je biti vođen Isusom. Bog nije pozvao žene da se pokore zato što su podređene. On ih poziva da pokažu kako bi Crkva trebala izgledati. U braku imamo priliku pokazati kakav život može biti kad nas vodi dobar, vjeran i darežljiv Gospodin i Spasitelj, pun ljubavi. Kako je tragično dopustiti neprijatelju da to izopači u prezrenu i žaljenu ulogu. Dajući tu ulogu ženama, Bog je zamolio svoje kćeri da pokažu da je On dostojan povjerenja.

Bog zna da je žene stvorio jakima i sposobnima. Kroz povijest, On je izabrao žene da vode, sude, prorokuju, posreduju, čak i da nose i njeguju Njegovog Sina jedinca. Dok poziva žene da poštaju vodeću ulogu svojih muževa, On ne govori da su one slabe ili nedostojne. Umjesto toga kaže: „Znam da si sposobna i snažna zato što si moja kći. Ali u vječnoj slici braka, trebam nekoga tko će pokazati dobrotu koja se nalazi u pokoravanju meni. Hoćeš li voljno ući u ulogu potpore i pokoravanja kao načina pokazivanja drugima da sam vrijedan odanosti?“

Teret vodstva

Za razliku od Boga, muževi nisu savršeni. Ne donose uvijek ispravne odluke i ne služe uvijek svojim ženama kako bi trebali. To može biti veliki izvor frustracija, čak i onim ženama koje žele poštivati i podupirati svoje muževe. S vremenom, mogle bi pasti u iskušenje da uzmu stvari u svoje ruke. A ipak, opiranje muževom položaju vodstva, koje se može činiti izvorom slobode, ženi zapravo može donijeti mnogo patnje i boli u srcu.

Dok je naš prvorođeni sin još uvijek bio dojenče, ja, Lisa, mnogo sam radila i imala sam zahtjevan raspored koji je zalazio u moje vikende. Suočavala sam se i s profesionalnim i osobnim izazovima na poslu, u isto vrijeme nastojeći biti savršena majka i žena. U međuvremenu, John je bio u prijelaznom razdoblju. Dok sam se ja opterećivala poslom i u isto vrijeme željela biti sa svojim sinom, John je imao skraćeno radno vrijeme, molio je, postio, razgovarao sa svojim prijateljima i igrao golf. Osjećala sam neizmjeran pritisak i krivila njega. Osjećala sam kao da ja držim sve na okupu, a moj hvat popušta.

Htjela sam da se John brine zajedno sa mnom, ali on nije htio. Kada bih svome mužu izrazila zabrinutost, rekao bi mi: „Lisa, otpusti to, i predaj Bogu.“

„*Nikada!*“ pomislila sam. „*Ako se ja ne budem brinula o tome, neće biti napravljeno.*“ Bila sam sva napeta i nisam imala kamo pobjeći od silnog pritiska.

Jedne noći, dok sam se tuširala, požalila sam se Bogu zbog svog teškog tereta. „Ne mogu ništa od svog tereta prebaciti na Johna“, žalila sam se. „Morala sam ga podsjetiti čak i da iznese smeće. Kako da mu povjerim išta važnije od toga?“ Hrvala sam se neprestano, opravdavajući zašto se ne mogu odreći kontrole.

„Lisa, misliš li da je John dobar voditelj?“ Gospodin me nježno upitao.

„Ne, ne mislim!“ ustvrdila sam. „Ne vjerujem mu!“

„Lisa, ne moraš vjerovati Johnu,“ odgovorio je, „trebaš vjerovati samo meni. Smatraš da John ne radi dobar posao kao glava ovog doma. Misliš da ti možeš bolje. Napetost i nemir koje osjećaš breme je i pritisak glave obitelji. Tebi je to jaram, a Johnu je to plašt. Odloži ga, Lisa.“

Odmah sam spoznala izvor svog bremena. Teret vođenja našeg doma, koji sam ja pokušavala snositi, tlačio me jer to nije bio položaj koji ja trebam zauzeti. Ne bi tlačio moga muža, jer je njega Bog pomazao kao glavu obitelji.

Prepoznala sam kako sam manevrirala i borila se za vodeći položaj u našem domu. Svrgnula sam svog muža umjesto da ga izgrađujem i vjerujem u njega. On se, zauzvrat, odrekao svog položaja autoriteta u moju korist, a ja sam ga uprskala.

Slomljena, zatvorila sam vodu i uhvatila ručnik. Odmah sam potražila Johna u našoj spavaćoj sobi. Plakala sam i ispričala se. „Tako mi je žao. Prepirala sam se s tobom oko svega.“, rekla sam. „Bojala sam se vjerovati ti. Dat ću otkaz sutra ako želiš. Samo želim da ponovno budemo jedno.“

„Ne želim da daš otkaz.“, odgovorio je John. „Mislim da to nije problem. Ali mislim da trebaš prestati misliti da si ti izvor.“

Bio je u pravu. Ja nisam bila naš izvor već Bog. Gubljenje te istine iz vida učinilo me nervoznom osobom koja ne pruža potporu. Nastavili smo razgovor i obećala sam Johnu: „Postavit ću se iza tebe i podupirat ću te. Vjerujem u tebe.“

U tom trenutku nisam bila sigurna što podupirem i u što vjerujem. Samo sam znala da je John trebao moju podršku više nego što sam ja trebala sve potankosti zašto i kako. Shvatila sam da je sve u našem domu potpuno izvan reda. Htjela sam da Bog doneće red kaosu koji sam stvorila. Zauzvrat, John se također ispričao što nije vodio i što je uzmicao preda mnom. Sporazumjeli smo se da ćemo se voljeti, podupirati i učiti jedno od drugog.

Te sam noći po prvi put u nekoliko godina zaista spavala i imala mir. Moj je jaram ropstva bio uklonjen.

Kad god nosimo ono što nam Bog nije namijenio, na sebe uzimamo težak jaram ropstva. S druge strane, sve za što nas je Bog pomazao počiva na nama kao plašt, znak položaja i moći koja sa sobom nosi zaštitu i osigurava uvjete.

Preuzimajući vodeću ulogu u našem domu, bila sam podjarmljena, a John lišen plašta. To je bio nered! Kad sam se pokorila Božjem uspostavljenom poretku za dom, moj je jaram slomljen, a John je prekriven Božjim plaštem vodstva. I ja sam bila njime pokrivena, jer se plašt raširio da pokrije i štiti mene i sve osobe pod Johnovom brigom.⁶

Peti dan

Prilagođavanje svojih uloga

Biblija govori mnogo toga o ulogama muškaraca i žena u braku, ali ima i mnogo toga što ne kaže. Na isti način na koji je Bog Adamu i Evi rekao da se množe i napuče zemlju, a da nije uredio potankosti toga, On našim brakovima daje granice bez da nas zatvara. On je pružio okvir i dao primjer kako trebamo služiti, ali ne uređuje svaki maleni dio.

Mogli bismo to usporediti s ogromnim zemljишtem koje vam je predano da ga uredite, na njemu gradite i uživate kako god biste htjeli. Neki će ljudi željeti bazen, neki bi mogli htjeti košarkaško igralište, a neki će htjeti oboje ili nijedno. Slično tome, brak je vaša kuća koju gradite i okućnica u kojoj uživate. Ako je žena bolja u uređenju, dajte njoj da uređuje. Ako je muž bolji u vrtlarenju, neka on vrtlari. Oboje će uživati u koristima služenja onog drugog. Nitko nema pravo reći da samo muškarci mogu uređivati, a da žene trebaju brinuti o vrtu. Činite ono što vam odgovara, uvijek imajući na umu okvir služenja. Pojedinosti su prepuštene vama, vašem supružniku i vodstvu Božjeg Duha.

Jedan od glavnih izvora prijepora oko služenja u braku je to što očekujemo da nam naši supružnici služe na način na koji mi služimo njima, i to se ne ostvaruje uvijek. U našoj

obitelji znali smo se smijati kada nam je John rekao da je sluga. Poznat je po tom što nestane iz kuhinje čim je ručak gotov, ostavljajući mene, Lisu, zajedno s našim sinovima, da čistimo i peremo suđe. Nama se nije činilo kao da služi.

Nismo prepoznali da John služi u drukčijem svojstvu. Dok smo mi raščišćavali stol, on je upravljao našim sredstvima, otvarao poštu i plaćao račune. Povlačio se iz zadatka koji smo mi mogli odraditi bez njega da bi se brinuo o drugim stvarima koje je trebalo obaviti – zadatcima koje on, od cijele naše obitelji, radi najbolje.

Taj nas primjer vodi bitnom pitanju: raspodjeli dužnosti. Jedna od najkorisnijih stvari koje možete napraviti u svom braku, da stvorite kulturu služenja, jest odrediti za što je svatko od vas odgovoran. Poznavanje vaših sporazumno ugovorenih dužnosti pomoći će vam na dva načina. Kao prvo, dobro upravljanje svojom ulogom ključan je dio služenja vašem supružniku. Obnašanje vlastitih odgovornosti omogućuje vašem supružniku da raspolaže svojim vremenom i ima mir uma. Kao drugo, ako znate za što je vaš supružnik odgovoran, znate u kojim područjima možete tražiti i graditi prilike da im bolje služite.

Možda ste primjetili da nijedan od stihova u Poslanici Efežanima 5 ne naglašava nikakve stereotipe o interesima ili vještinama muškaraca i žena. Ne trebate osjećati pritisak da ograničite raspodjelu dužnosti u svom domu na one koje ljudi smatraju „tradicionalnima“ ili „normalnima“. Neki muževi vole kuhati. Neke žene uživaju u održavanju auta. Jedno od vas možda uživa u nadgledanju pisanja zadaće dok će drugo radije odbaciti djecu na nogometni trening.

Tko je god najbolji u upravljanju sredstvima može biti zadužen za novac. Ta osoba može služiti i tako da osigura supružniku novac za trošenje i pomogne obitelji da ne upadne u dugove.

Također možete služiti svom supružniku tako da se bri-nete o svojem tijelu i pazite na svoj izgled te da ne potpa-date pod utjecaj mišljenja svojih prijatelja na račun sklo-nosti vašeg supružnika. Možete služiti rijećima i gestama, kao i djelima. Ima mnogo prostora za kretanje u braku i mnogo prilika za služenje.

Uživajte u blagoslovu

„Kad to zname, blago vama ako to i činite!“
(Ivan 13:17)

Dok služenje blagoslivlja osobu kojoj se služi, najveći blagoslov pada na onoga tko služi.

Vaš brak, s pripremljenim palubama i oblikovanim vizi-jama, doveden je u ravnotežu iz koje može postati pre-divna slika Božje ljubavi na zemlji. Dobroj izgradnji braka najbolje pristupate tako da iskoristite svaku priliku za slu-ženje koja vam se pruži. Izgrađujte jedno drugo i gledajte kako Božji blagoslovi teku.

Kad smo počeli izgrađivati jedno drugo, Bog je počeo izgrađivati nas. On je proširio granice našeg svijeta i dopu-stio nam dijeliti Njegovu ljubav i milost s mnogim ljudima oko nas. Dok budete izgrađivali jedno drugo služenjem, Bog će vam pružiti prilike da služite onima u vašem krugu utjecaja. Njegov je briljantan naum učiniti vaš brak takvim remek-djelom koje će zavrtjeti glavom čak i najciničnjim nevjernicima.

U služenju je bitan i stav i djelovanje. Svaki put kad imate priliku služiti svom supružniku, možete odabratи jednu od triju mogućnosti: odbiti i odlučiti se za sebičnost, služiti

gundajući s osjećajem obveze ili veselo položiti svoj život zato što uživate u podupiranju svog bračnog druga.

„Morate imati isti stav koji je Krist Isus imao. Iako je bio Bog...on se odrekao svojih božanskih povlastica; preuzeo je ponizni položaj roba....“⁽⁸⁾

(Filipljanima 2:5-7, slobodan prijevod)

Kad stupite u brak s nekom osobom, u suštini potpisujete da ćete joj služiti do kraja svog života. Vaš „Uzimam“ zapravo drugim riječima znači: „Posvećujem svoj život tvojim najboljim interesima. Odlučujem se radovati dok polažem svoj život za tebe. Tvoji snovi, želje i ciljevi sad su mi od najveće važnosti. Želim naučiti kako s tobom očitovati Božju ljubav.“

Ako pristupite braku s istinski poniznog stajališta sluge, doživjet ćete uzvišeno zajedništvo. Neće uvijek biti lako, ali ako se borite za najbolje od Boga i odabirete živjeti nesobično, vaš će dom obilovati ljubavlju, radošću, mirom, srećom i ispunjenjem – i pružit ćete svijetu sliku Božje ljubavi.

(8) „Težite među sobom za onim za čim treba da težite u Kristu Isusu! On, božanske naravi, nije se ljubomorno držao svoje jednakosti s Bogom, nego se nje lišio uvezši narav sluge...“

Prvi dan pobožnosti

TAJNA USPJEHA

“...A ja sam među vama kao poslužnik.”

- Luka 22:27

„...Samo neka ta sloboda ne bude pobuda tijelu, nego ljubavlju služite jedan drugomu...“

- Galaćanima 5:13

„Ljubav je osnova za brak: ljubav prema Bogu i ljubav prema drugoj osobi“, objašnjavaju autori i govornici **Dr. Henry Cloud i Dr. John Townsend**. „Ona je očitovana kad tražimo najbolje za drugu osobu bez obzira na to zaslužuje li to ili ne. Ona stavlja drugu osobu ispred naših sebičnih potreba i želja. Ona žrtvuje, daje i podnosi. Ona trpi povrede i oluje u korist dugotrajnog očuvanja saveza.”⁷

Jedna je riječ koja utjelovljuje sljedeće stvari: zadovoljenje najboljih interesa naših supružnika, stavljanje njihovih potreba i želja ispred naših i požrtvovno davanje. Ta je riječ *služenje*. Ona je tajna uspješnog braka.

Zastanite i razmislite. Koje su *sklonosti* vašeg supružnika? Kako se ostvaruju? U kojim hobijima i rekreacijskim aktivnostima uživa? Što ga opušta, nasmijava i čini sretnim?

Na koje ga praktične načine možete poticati u njegovim interesima i učiniti ih najvažnijima?

Upitajte sebe i Duha Svetoga: „*Što me sprječava da služim svom supružniku? Postoji li nešto određeno u meni što napaja ili potiče sebičnost? Bojim li se nečega što bi se dogodilo ako se ponizim i služim?*“ Molite da vam Duh Sveti pokaže vaše srce.

Isus je najveći sluga, a kao Božje dijete, i vi ste primili Njegov DNK. Tako je! Vi imate Njegove duhovne gene – od kojih je jednom namijenjeno služenje. Odvojite tren za promišljanje o ovim stihovima.

„Nitko koji je rođen (začet) od Boga ne grijesi [namjerno, svjesno i uvijek iznova], jer Božja narav prebiva u njemu [Njegovo počelo života, božansko sjeme, trajno ostaje unutar njega]; i on ne može grijesiti jer je rođen (začet) od Boga.“⁽¹⁾

- Prva Ivanova 3:9, AMP

„Vaš novi život nije kao vaš stari život. Vaše staro rođenje poteklo je iz smrtnog sjemena, vaše novo rođenje dolazi od Božje žive Riječi. Zamislite samo: život začet od samoga Boga!“⁽²⁾

- Prva Petrova 1:23, The Message

(1) „Tko god je rođen od Boga, ne počinjava grijeha, jer sjeme Božje ostaje u njemu; ne može ostati u grijehu jer je rođen od Boga.“

(2) „...jer ste ponovo rođeni, ne iz raspadljiva nego iz neraspadljiva sjemena: riječju živoga i vječnog Boga.“

„Dođite k meni... Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca. Tako ćete naći pokoj svojim dušama, jer jaram je moj sladak, a moje breme lako.“

- Matej, 11:28-30

Što vam Duh Sveti otkriva? Kako vas ovi stihovi ohra-
bruju i potiču na molitvu?

Drugi dan pobožnosti

VRŠENJE VLASTI

*„...pa što je čovjek da ga se spominješ...
Vlast mu dade nad djelima ruku svojih, njemu pod
noge sve podloži...“*
- Psalam 8: 5, 7

Nesebičnost i srce koje želi služiti dio su naše baštine koju imamo kao vjernici u Krista. Te sjajne osobine našeg nebeskog Oca njegujemo i ostvarujemo u svojim životima dok provodimo vrijeme u odnosu s Njim. Drugim riječima, naši životi i brakovi odražavaju Isusovo služenje na istoj razini do koje dozvoljavamo Duhu Svetom da nas neprestano ispunjava.

Osvrnite se na vrijeme kad ste započinjali svoj odnos s Gospodinom. Na koje vas je točno određene načine Njegov Duh promijenio na bolje? Kako je preobrazio vaš brak?

Kroz stalnu prisutnost Njegovog Duha, Bog želi da vaš bračni drug i vi vršite vlast nad svime što vam je povjerio. Prema Websterovom izvornom rječniku iz 1828., riječ vlast (*dominion* u engleskom, op. prev.) znači „moć gospodarenja ili upravljanja; vlast da usmjerimo, nadziremo i upotrebjavamo; vrhovni autoritet.“⁸

Pozorno pročitajte određenje vlasti. Potom zastanite i promislite: tko ili što je vama, pojedinačno ili u paru, povjereni pod upravu ili brigu; da usmjeravate, nadzirete ili imate pod autoritetom?

Je li jedno područje vaše vlasti izokrenuto u nešto što sada dominira vama i kontrolira vas? Ako da, objasnite.

Pomolite se i predajte to područje Duhu Svetom. Zamolite Ga da vam oprosti i da vam da svoju milost (snagu) i korake za povrat vlasti u tom području.

Na koje primjenjive načine možete surađivati sa svojim bračnim drugom kao saveznikom umjesto neprijateljem? Kako možete bolje vladati svojom djecom, svojim sredstvima, područjima svog posla i službe itd.?

Kad ste vaš bračni drug i vi jedno srce i svrha, umnožavate se. Bog šalje blagoslov tamo gdje postoji jedinstvo (vidi Psalam 133). U kojim je područjima neprijatelj upregao sve snage kako bi zavadio i podijelio vas i vašeg supružnika? Ponizite se i predajte te sporne stvari Bogu. Iskažite dobrodošlicu Njegovom Duhu, zatražite jedinstvo

vas i vašeg bračnog druga i očekujte Gospodinov blagoslov.

Treći dan pobožnosti

POŠTUJTE JEDNI DRUGE KAO JEDNAKE

„...svaka žena treba poštivati svog muža.“⁽³⁾

- Efežanima 5:33, The Message

„Isto vrijedi za vas, muževe: budite dobri muževi svojim ženama. Poštujte ih, uživajte u njima. ...

U novom životu Božje milosti, jednaki ste. Postupajte prema ženama, stoga, kao jednakima, da se vaše molitve ne nasukaju.“⁽⁴⁾

- Prva Petrova 3:7, The Message

Muškarci i žene jednakci su u braku. Žena nije podčinjena svom mužu, niti je muž podčinjen svojoj ženi. Dvoje su supružnika subaštinici i imaju jednakе udjele u Božjoj milosti. Kako možemo najbolje iskazivati čast jedni drugima kao jednakima? Tako da spoznamo i živimo naše Bogom dane uloge.

Pastor **Jimmy Evans** dijeli:

„Prva bračna potreba muškarca potreba je za poštovanjem. Nije li zanimljivo da je Bog naložio ženi da se pokori muškarcu ‘kao Gospodinu’? Kad žena poštuje muškarca i pokori mu se veselog stava, ona ispunjava njegovu najdublju bračnu potrebu.

(3) „...a žena neka poštuje svoga muža!“

(4) „Jednako i vi, muževi, živite s njima prema spoznaji iskazujući ženi čast kao slabijem sudu, kao subaštinici milosti života: da ne budu sprječene vaše molitve.“ (GBV/Živa riječ)

Isto tako, kad se muškarac *požrtvovno da* kako bi brinuo o svojoj ženi i cijenio je, on ispunjava njezinu najdublju bračnu potrebu – potrebu za sigurnošću. Žena treba voditelja koji će je *štitići i providjeti* za nju. Kad muškarac to čini s veselim stavom, unutarnje su žudnje žene ispunjene.”⁹

Muškarci, vaša je žena prije svega Božja kći, a tek potom vaša supruga. Žene, vaš je muž prvo Božji sin, a tek potom vaš suprug. Kad poštujemo jedno drugo kao istovjetne nositelje Božje slike, poštujemo svog nebeskog Oca. Pozorno pročitajte Božje upute za muževe i žene u ovom odlomku:

‘Žene, shvaćajte i podupirite svoje muževe na načine koji pokazuju vašu potporu Kristu. Muž pruža vodstvo svojoj ženi kao Krist svojoj crkvi, ne tako da samovoljno vlada nego da je cijeni. Stoga, kao što se crkva pokorava Kristu dok on primjenjuje takvo vodstvo, žene bi se trebale istovjetno pokoriti svojim muževima.

Muževi, potpuno se dajte u ljubavi prema svojim ženama, baš kao što je Krist za crkvu – ljubavlju obilježenom davanjem, ne primanjem. Kristova ljubav čini crkvu cijelom. Njegove riječi prizivaju njenu ljepotu. Sve što on radi i govori tako je oblikovano da istakne ono najbolje u njoj, odijevajući je u blistavu bijelu svilu, dok sjaji svetošću. Tako su muževi dužni voljeti svoje žene. Tako sami sebi, zapravo, čine uslugu jer već su „jedno“ u braku.

Nitko ne zlostavlja vlastito tijelo, zar ne? Ne, on ga hrani i ugađa mu. Tako Krist postupa s nama, crkvom, jer smo dio njegovog tijela. I zato muškarac ostavlja oca i majku i njeguje svoju ženu.

Nisu više dvoje, postaju „jedno tijelo.“⁽⁵⁾

- Efežanima 5:22-31, The Message

Što vam Duh Sveti pokazuje o ulozi muža? A o ulozi žene?

Poštujete li svog supružnika živeći svoje Bogom dane uloge? U kojim područjima ima mjesta za napredak?

Stanite i pomolite se: „Duše Sveti, što me sprječava da poštujem svog bračnog druga? Što propuštam zbog nepoštivanja? Koje su mogućnosti u mom supružniku ostale neiskorištene? Molim Te, daj da uvidim njihovu veliku vrijednost.“ Utihnite i poslušajte. Što vam Duh Sveti otkriva?

(5) „Žene neka se pokoravaju svojim muževima kao Gospodinu, jer je muž glava žene kao što je i Krist glava Crkve – on, Spasitelj svoga Tijela! Štoviše, kao što je Crkva pokorna Kristu, tako neka budu i žene u svemu svojim muževima!

Muževi, ljubite svoje žene kao što je i Krist ljubio Crkvu i sam sebe predao za nju, da je posveti čisteći je u kuperlji vode uz pratrju riječi, da sam sebi privede Crkvu krasnu, bez ljage, bez bore, bez ičega tomu slična, da bude sveta i bez mane. Tako su i muževi dužni ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa. Tko svoju ženu ljubi, ljubi samoga sebe.

Bez sumnje, nitko nikada nije mrzio svoga tijela. Naprotiv, hrani ga i njeguje kao i Krist Crkvu. Mi smo, naime, udovi njegova tijela. „Zato će čovjek ostaviti oca i majku te prionuti uz ženu svoju, i bit će oni samo jedno tijelo.“

Četvrti dan pobožnosti

ISUSOVA SLIKA

„Kao što Pismo kaže: „Čovjek ostavlja svog oca i majku i spaja se sa svojom ženom, i njih su dvoje ujedinjeni u jedno.“ To je velika tajna, ali je prikaz načina na koji su Krist i crkva jedno.“⁽⁶⁾
- Efežanima 5:31-32 (slobodan prijevod)

Bog je oblikovao uloge muževa i žena. Bit tih uloga nije podređenost ili nadređenost. One su zapravo slika odnosa između Krista i Crkve.

Sada kada ste pročitali o ulogama obaju supružnika, usporedite ono što ste naučili u ovom poglavlju s onime što ste čuli ili smatrali ranije. Razlikuje li se išta u ovom poglavlju od onoga što ste čuli ili vjerovali? Što vam je izazov? Ohrabrenje? Što biste htjeli detaljnije proučiti?

Promislite o ulozi koju ima muž: on treba voditi svoju ženu služeći joj kao što Isus služi. U braku, muž pruža sliku vodstva, služenja i ljubavi Isusove. Muškarci, što vam je u vašoj ulozi uzbudljivo? Budi li išta u ulozi nesigurnost u vama?

(6) „Zbog toga će čovjek ostaviti svoga oca i majku te prionuti uza svoju ženu, i njih će dvoje biti jedno tijelo. Velika je to tajna, a ja govorim o Kristu i o crkvi.“ (GBV/Živa riječ)

Nikada vam nije bilo namijenjeno da tu ulogu ispunjavate u svojoj snazi. Zastanite i molite: „Duše Sveti, Ti si Duh Isusa Krista i Ti živiš u meni. Pouči me kako da volim i služim poput Isusa. Daj mi milosti da dobro vodim, donosim prave odluke i poštujem svoju ženu kao jednakog sudionika u našoj zajednici.“

Žene, što vam je uzbudljivo u ulozi koju ima muž? Kako možete poštivati muževu ulogu i time postići jedinstvo u svom braku?

Nadalje, razmotrite ulogu koju ima žena: ona treba svojevoljno ući u ulogu pokoravanja i podupiranja, jer time predstavlja pokornost i potporu Crkve Kristu. Žene, što vam je uzbudljivo u vašoj ulozi? Stvara li vam što u njoj osjećaje straha ili manje vrijednosti? Zašto?

Vaš glas, darovi i doprinos vrijedni su i korisni. Na trenutak se pomolite: „Bože, hvala Ti što si me zamolio da odražavam dobrotu sadržanu u pokoravanju Tebi. Neću dozvoliti ničemu osim Tvojoj Riječi da oblikuje moje razumijevanje vlastitog identiteta. Daj mi milosti da služim i podupirem svog muža kao što težim služiti Tebi.“

Muškarci, što vam je uzbudljivo u ulozi koju ima žena? Kako možete poštivati ženinu ulogu i time postići jedinstvo u svom braku?

Razgovarajte sa svojim supružnikom o odgovorima na ova pitanja. Razmotrite vašu viziju za uspostavljanje jedinstva u svom braku i ukažite na ono što vas zabrinjava ili zahtijeva preinaku. Ako i jedno od vas dvoje ima osjećaje straha ili nesigurnosti, uputite se Božjoj Riječi. Što ona ima za reći?

Zajedno molite:

„Oče, zahvaljujemo Ti što si nas oboje u našem braku počastio predivnom, značajnom i plemenitom ulogom. Pomozi nam da služimo jedno drugom i da dobro odražavamo jedinstvo i ljubav, na Tvoju slavu.

U Isusovo ime, amen.“

Peti dan pobožnosti

UPARIVANJE

„Živite u skladu jedni s drugima; nemojte biti uznositi (tobože otmjeni, visokih načela, isključivi), već se spremno prilagodite [ljudima, stvarima] i posvetite se skrušenim zadatcima. Nikad se ne precjenujte i nemojte biti mudri po vlastitom sudu.“⁽⁷⁾

- Rimljana 12:16, AMP

Vjerovatno ste već čuli da se kaže: „U timu nema ja.“ To nije tako samo u sportu već i u braku. Vaš suigrač i vi oboje igrate značajnu, korisnu ulogu i nijedno nije nadređeno drugom. „To što smo različiti ne bi trebalo predstavljati problem u braku“, smatraju **Dr. Henry Cloud i Dr. John Townsend**. „Kad vaš bračni drug ima drukčiji pogled od vašeg na odgajanje djeteta ili namještanje doma, vi ste obogaćeni. Vaš je svijet proširen.“¹⁰

Tko je, dakle, u vašem braku, najbolji igrač svakog pojedinog položaja? Uvijek će biti dijeljenja dužnosti i ti se zadatci mogu mijenjati s vremenom. Ali, općenito gledano, tko je sada u boljem položaju za izvršavanje svakog zadatka?

Napravite inventar tima. Napravite popis zaduženja za vaš dom. Zapišite različite položaje koje treba popuniti i svakoj ulozi dodijelite najboljeg igrača. Neke se poslove može potpuno predati jednom od supružnika dok se druge najbolje obavlja zajedno. Zaduženja mogu varirati od dana do dana ili od tjedna do tjedna.

(7) „Budite istog osjećaja jedni prema drugima! Ne težite za visokim častima, već se držite niskih! ... Ne smatrajte sami sebe mudrima!“

Evo nekih primjera:

*Čišćenje i održavanje auta
Planiranje i priprema obroka
Planiranje odmora
Pranje suđa poslije jela
Upravljanje proračunom
Usisavanje
Plaćanje računa
Brisanje prašine
Rublje
Košnja trave
Nadgledanje pisanja zadaće
Vrtlarenje/obrezivanje
Vožnja djece u školu, na igre i sl.
Kupovanje namirnica/zaliha*

Jeste li ušli u brak s unaprijed stvorenim zaključcima o tome za koje bi zadatke svatko od vas „trebao“ biti odgovoran? Ako jeste, koji su to bili zadatci? Procijenite svoje odgovore uspoređujući ih sa svojim popisom. Vidite li ikakva područja u kojima su potrebne promjene?

Odbacite stereotipe. Nemojte dopustiti drugima da određuju takve pojedinosti vašeg braka.

Pregledajte još jednom svoj popis i usporedite ga s popisom vašeg supružnika. Zajedno razmotrite vaše odgovore, a potom napravite suglasan popis zaduženja.

„Provjerimo koliko domišljati možemo biti u poticanju ljubavi i pomaganju...“⁽⁸⁾

- Hebrejima 10:24, The Message

Kako možete upotrijebiti svoje stavove, riječi i djela za podupiranje svog bračnog druga u zaduženjima koja ima?

(8) ... „i pazimo jedan na drugoga da se potičemo na ljubav i dobra djela!“

PITANJA ZA RAZMATRANJE

Ako ovu knjigu, *Priča o braku*, koristite kao dio istoimenog Messenger Series učenja, molimo vas pogledajte videozapis broj četiri.

- 1| Isus nam je dao izvrstan primjer kad je uzeo najniži položaj služenja i oprao noge učenicima (vidi Ivan 13:1-17). Iako u našem zapadnom svijetu nema stvarne potrebe za pranjem nogu, potreba za služenjem jednih drugima i dalje ostaje. Na koje primjenjive načine možemo oponašati Isusa i simbolično svom supružniku oprati noge?

- 2| *Muškarci*, zašto je bitno da vi kao muževi smatrate svoje žene jednakim učesnicama u braku (vidi Prva Petrova 3:7)? Što će se dogoditi ako ne budete? *Žene*, zašto je bitno za vas kao žene da svojim muževima ne uskraćujete poštovanje? Što će se dogoditi ako budete? Kako ovi odgovori u vas stavlju strah Gospodnji da Njegovom milošću živite uloge koje vam je odredio?

- 3| Bračni odnos između jednog muškarca i jedne žene trebao bi odražavati Isusov odnos s nama, Njegovom Zaručnicom. Opišite koga muž i žena predstavljaju u bračnom odnosu. Kako uloge muževa i žena odražavaju Isusovu ljubav prema Njegovoј Crkvi i prema nevjernicima? Čime smo osnaženi da možemo izvršiti svoje dužnosti?

Voditelji: Za drugi dio ovog pitanja, usmjerite se na Poslanicu Efežanima 5:18, zajedno s Djelima 1:8, Zaharijom 4:6, Jakovom 4:6 i Filipjanima 4:13.

- 3| Bog želi da nas naše različitosti ujedine, a ne podijele. Promislite o ovome: „Kakav bi bio vaš život da ste vi i vaš supružnik potpuno jednaki – da imate iste slabosti i jakosti?” Opišite taj scenarij, a potom podijelite neke nove načine na koje možete cijeniti i veličati vaše različitosti.
- 4| Jako je korisno i važno usuglasiti se oko kućanskih dužnosti i znati kome su dodijeljene. Jeste li ih već dogovorili u svom braku? Kako vam poznavanje vaših obveza može pomoći u stvaranju okruženja služenja i u isto vrijeme ojačati vašeg supružnika?

SAŽETAK POGLAVLJA

- Najučinkovitiji je način građenja zdravog braka taj da postanete slugom svom supružniku – učeći se žrtvovati svoje najbolje interese u ispunjavanju supružnikovih.
- Naši će brakovi odražavati Krista do te mjere do koje je Njegov Duh dobrodošao u našim životima. Ako dopustimo svojim životima da budu stalno ispunjavani Njegovim Duhom, možemo iskusiti obnavljanje svojih umova i promjenu svog ponašanja.
- Muškarci i žene nositelji su slike – odražavaju Božju narav na zemlji. Oboje su jednako dragocjeni i oboma je povjeren autoritet služenja jedno drugome.
- Muževi, Bog vas je zadužio da providate, štitite i osnažujete svoje žene. Trebate ih voljeti i poštivati požrtvovno polažeći svoj život i stavljajući njihove interese na prvo mjesto.
- Žene, Bog vas je zadužio da služite kao njegovateljice i paziteljice srca svojih muževa. Trebate ih poštivati pokoravajući se njihovom vodstvu kao što biste se pokorile Kristu.
- Poznavanje vaših dogovorenih kućanskih dužnosti smanjuje sukobe, pridonosi miru i pridonosi stvaranju timskog rada.

Zapamtite da vam je Bog dao
sadašnji trenutak
i da će izbori koje donesete
danas oblikovati vaše
sutra, a ne vaše jučer.

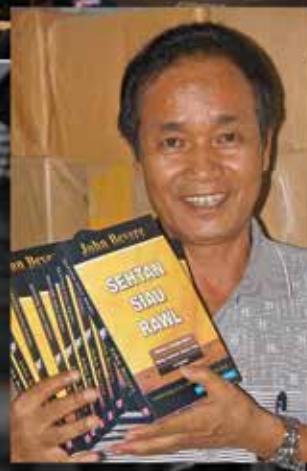
- John Bevere, *Priča o braku*

...usmjerite svoju pozornost na Boga.
Bit ćete potpuno promijenjeni iznutra.

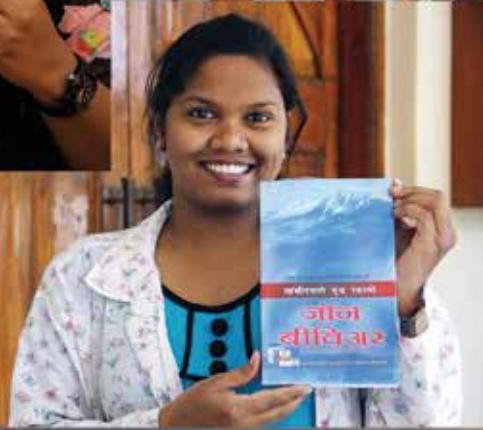
John Bevere, *Duh Sveti: Upoznavanje*

Božja Riječ ima moć rasvijetliti
naš put i ukloniti ruševine koje su
prekrile put kako bismo mogli
proći njime.

- Lisa Bevere, *Djevojke s mačevima:
Kako nositi svoj križ kao junakinja*

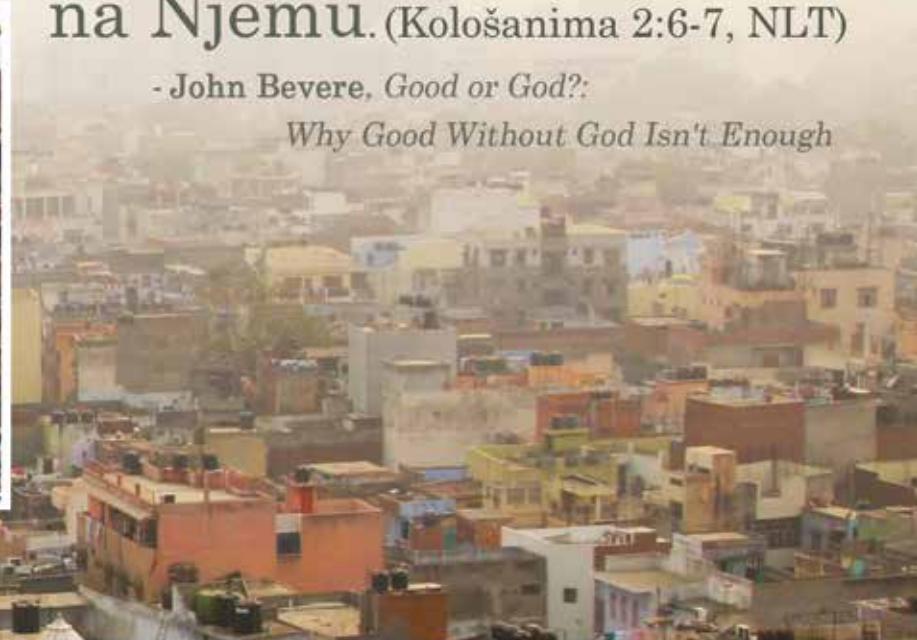
Jednako kao što ste primili Krista Isusa kao svog Gospodina, morate Ga nastaviti slijediti.

Neka vaše korijenje uraste u Njega,

i neka vaši životi budu **sagrađeni na Njemu**. (Kološanima 2:6-7, NLT)

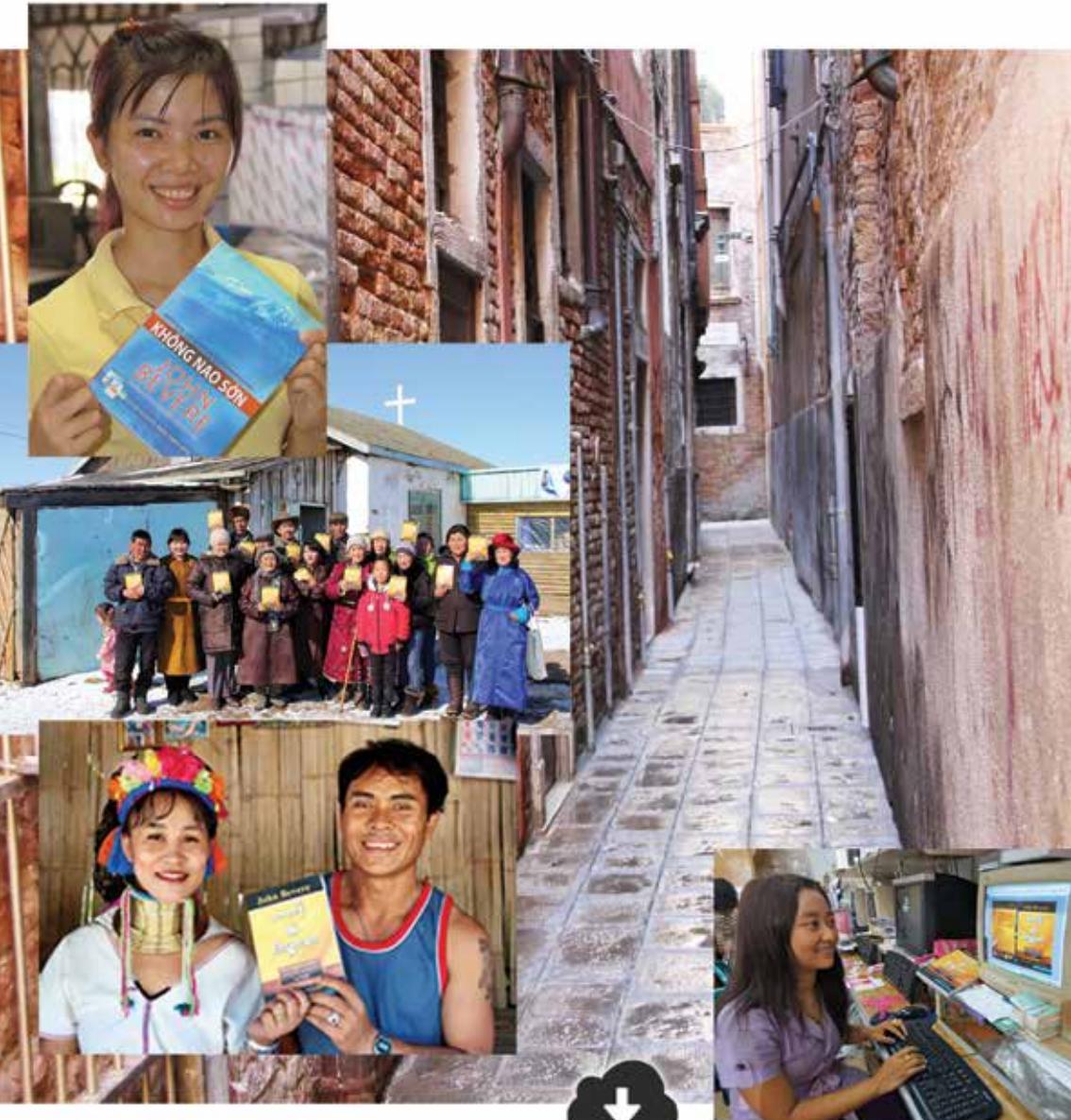
- John Bevere, *Good or God?:*

Why Good Without God Isn't Enough

Ako mi [kao kršćani] ne donesemo Božju **istinu**
i **svjetlo** ovome svijetu, nitko neće.

- John Bevere, *Duh Sveti: Upoznavanje*

Saznajte više na @ CloudLibrary.org

PETO POGLAVLJE

Intimnost

„Kako je spolni odnos predokus radosti koja proizlazi iz potpunog jedinstva s Bogom kroz Krista, rezerviran je za odnose potpunog predanja.

Najušićenija ljubav između muškarca i žene na zemlji samo mu je nagovještaj.“

- Timothy i Kathy Keller, Značenje braka¹

„...O ljubnica, ljubljena, jedi i pij! Da, pij duboko svoju ljubav!“

- Salomonova pjesma 5:1 (slobodan prijevod)⁽¹⁾

Prvi dan

*P*ismo nije plaho u opisivanju Božjih nauma za vođenje ljubavi. Štoviše, prilično je izravno i ponekad skoro erotično. Ako nam ne vjerujete, počnite sa supružnikom čitati Salomonovu pjesmu i vidjet ćete što će se dogoditi.

Za razliku od većine nas, Bog se ne srami spolnog odnosa. On uživa u njegovoј ljepoti i slavi njegovu svrhu. Bog želi biti osobno uključen u našu intimnost. Spolni

(1) „...Jedite, prijatelji, pijte i opijte se, mili mojl!“ (Pjesma nad pjesmama 5:1)

odnos unutar braka nije samo dobar i dozvoljen – on je dostojanstven i potiče ga se! „Pij duboko svoju ljubav!” kaže Salomonova pjesma. Drugim riječima, spolni je odnos tajanstven i dubok te nema razloga zadovoljiti se površnim iskustvom. Okusite ga i uživajte u nenadmašnom zadovoljstvu intimosti.

Spolni odnos ima učinak osvježenja odnosa, stoga ne iznenađuje da Pismo često koristi vodu kao metaforu za spolni užitak i ispunjenje. Voda je ključna za opstanak života. Ona pruža osvježenje i krepkost. Iako zdrav spolni život nije cjelovita srž braka, njegovu se vrijednosti ne može dovoljno naglasiti. Bog želi da vođenje ljubavi bude slavlje – predivan podsjetnik dubokog saveza koji isprepliće dva života.

Jeste li znali da je spolni odnos dobar za vaše zdravlje? Osim što povećava intimnost vašeg zajedništva, on jača vaš imunosustav, pomaže vam održavati težinu, smanjuje krvni tlak, umanjuje bol i smanjuje rizik od srčanog infarkta – da navedemo samo neke koristi.²

Neke su frakcije Crkve želju za spolnom intimnošću ožigosale kao nemoralnu, tjelesnu želju. Zbog toga je čak i bračni spolni odnos na lošem glasu. Neki bi nas htjeli uvjeriti da je to obveza koju žena ispunjava u korist svome mužu. Istina je ta da spolni odnos služi užitku obaju supružnika! Neki su označili spolni odnos kao nužno zlo koje dopuštamo zbog rađanja. Zbog tih krivoupućenih nazora i đavlovih mnogostrukih izopačenja svetog čina, mnogi na njega gledaju s velikom bojazni.

Rađanje je jedna od svrha spolnog odnosa, ali ga je Bog od početka zamislio i kao izvor blaženstva. „Nek tvoj izvor bude blagoslovлен,” upućuje Pismo, „i raduj se u ženi svoje

mladosti, krasnoj srni, dražesnoj košuti. Nek te njene grudi uvijek ispunjavaju ushitom; budi uvijek opijen njenom ljubavlju.”⁽²⁾ (Izreke 5:18-19, ESV). Drugi prijevodi ovog stiha kažu: *budite razdragani* (NKJV), *budite očarani* (NLT) i *budi zanesen* (KJV).

Bog očito nije prividno kreposan. On je stvorio spolne organe i nije Ga stid njihove namjene. Osmislio je spolni odnos i spojio ga s osjetima. Naše Mu je zadovoljstvo naslada. On ne želi potkresati naše seksualne želje. Želi ih posvetiti.

Posvećen spolni odnos

Posvećenje je put svetosti za koji možemo reći i da je našim životima put u ono najbolje što je Bog zamislio. Smatrajte ga izvlačenjem ljudske naravi i ulijevanjem božanske. Izgradnja sjajnog života spolne intime (koji je dio tog najboljeg što nam je Bog pripremio) počinje prihvaćanjem Božjeg poziva na svetost u spavaćoj sobi. Kad to učinimo, u spolnoj ćemo intimnosti otkriti ispunjenje koje nadilazi granice ljudske maště.

Bog može posvetiti samo ono što Mu predamo. Nažlost, mnogi od nas odbijaju Mu prikazati svoju spolnost zato što se sramimo prošlih pogrešaka ili smo zarobljeni zlostavljanjima iz prošlosti. Zbog tih iskustava svoju spolnu narav smatramo grešnom i pokušavamo zaštititi ova sjenvita područja od Svetoga. Začuđujuće brzo zaboravljamo da Onaj koji je stvorio spolni odnos ima snagu otkupiti ga i posvetiti.

(2) „Neka je blagoslovjen izvor tvoj, i raduj se sa ženom svoje mladosti: neka ti je kao mila košuta i ljupka gazela, neka te grudi njene opajaju u svako doba, njezina ljubav zatravljuje bez prestanka!”

Sram nas želi usmjeriti na sebe i preusmjeriti nas s Boga. Zarobljava nas, pokušavajući nas navesti da odbacimo Božju milost i naklonost. S vremenom, ono što je na početku izgledalo kao sram može prerasti u oblik ponosa! Vrijeđamo Božju milost – kao da ono što je On učinio nije dovoljno da iscijeli to intimno područje naših života. Čvrsto se držimo svoje boli umjesto da je prepustimo svjetlu ljubavi. Oni koji se osjećaju kao da ih je Bog propustio zaštитiti u njihovoј spolnoj prošlosti, često se boje pozvati Ga u svoju sadašnjost. Činjenica je da vas Bog nije iznevjerio – ono što se dogodilo posljedica je pada čovječanstva. Nemojte dopustiti sramu grijeha ili zlostavljanju da vas odvrati od uživanja u punini bračne intimnosti i spolnog blaženstva. Bog čezne iscijeliti i učiniti potpunim sve što je slomljeno.

Poput tolikih kršćanskih parova, i mi smo prepostavljali da će naši bračni zavjeti obrisati tablice naših spolnih prošlosti i postaviti nas na put do raja. Vjerovali smo da nijedna sjena prošlosti neće moći prijeći prag naše budućnosti, zato što se volimo i predani smo jedno drugom. Mislili smo da će uobičajen pristup spolnoj intimnosti istjerati sebične obrasce ili mrlje srama. Nažalost, bili smo u krivu. Zato ćemo iznijeti svoje jedinstveno iskustvo da podijelimo izbore i otkrivenja koja su nas oslobođila.

Ni nasljeđe ni neuspjeh ne mogu onesposobiti Božju djecu u uspostavljanju novog nasljeđa spolne intime, no samo Bog može posvetiti našu intimu i otkupiti naše prošle, sadašnje i buduće pogreške. I samo Njegovom milošću bračna postelja postaje konak ispunjenja i ljubavi.

Kakva je god vaša prošlost, Bog želi korjenito i potpuno obnoviti vašu spolnost. Njegova milost veća je od svega što ste ikada učinili ili pretrpjeli. Ipak, ne možete pristupiti

Njegovoj milosti ako Ga prvo ne učinite Gospodarom vaše spolnosti. Priznajte svoju slomljjenost i predajte je Bogu. On će preobraziti vašu seksualnu noćnu moru u predivan san.

Poštivanje bračne postelje

„Ženidba neka bude u časti među svima, a bračna postelja neokaljana, jer će bludnicima i prelubnicima suditi Bog.“

(Hebrejima 13:4)

Ako u vašem braku postoji problem, prvo će se pojaviti u vašem krevetu. Nedostatak strasti u braku najčešće je pokazatelj drugih problema, a ne slabe izvedbe. Skriveni problemi pokazuju se u područjima ranjivosti, a najranjiviji smo u trenutcima spolne intimnosti.

Poštivanje je najvažnije načelo spolne intimnosti. Mnogi pogrešno smatraju da se bračnu postelju ne može obeščati ili oskvrnuti i da je sve dopušteno. Ništa nije dalje od istine.

Kad smo sami ili zaručeni, svoje brakove poštujemo ostajući čisti i odvojeni isljučivo za svoje buduće bračne drugove. Poslije stupanja u brak, svoje bračne postelje poštujemo ne dozvoljavajući nikome drugom ući (čineći preljub) i ne dozvoljavajući ničemu drugom da oduzme od ljepote spolne intimnosti (pornografiji, izopačenostima ili nečistoći).³ Bračna postelja ne posvećuje bezbožne spolne užitke; umjesto toga, bezbožno ponašanje kalja bračnu postelju i sprječava nas u doživljavanju istinske intimnosti. Bračnu postelju, također, poštujemo kad na nju gledamo kao na mjesto služenja najboljim interesima svog supružnika, što smo pojasnili u prethodnom poglavljtu.

Služenje našim supružnicima u području spolnosti podrazumijeva poštivanje njihovih potreba unutar Božjeg određenja svetosti.

Svojim supružnicima ponekad služimo ako imamo odnos i kad se ne osjećamo spolno uzbuđeni. Što ste stariji, to je osjećaj spolne uzbuđenosti manje bitan. Svojem spolnom odnosu s vremenom prestanete pristupati kao da je samo potvrda tjelesne privlačnosti vašeg bračnog druga.

Bog je stvorio spolni odnos kako bi se muževi i žene povezali; nemojte dozvoliti nesigurnostima da vas odvrate od uživanja u tom spoju. (U istom duhu služenja, svog bračnog druga ne biste smjeli zbog vlastitog zadovoljstva prisiljavati na bilo koji čin koji je njoj ili njemu uz nemirujuć.)

Zato što smo od svoje bračne postelje napravili mjesto poštovanja, imamo bolji spolni odnos u svojim pedesetima nego što smo imali u dvadesetima – iako smo tada puno bolje izgledali. Izvrsno vođenje ljubavi nije stvar izgleda ili izvedbe, već toga tko ste zajedno.

Kada vodimo ljubav, slavimo svojih više od trideset godina bračnog života. Naše radosti, boli, borbe i pobjede pridonose značenju i vrijednosti naše intime. Naša duhovna, emocionalna i tjelesna intimnost, svaka, dosežu vrhunac u bogobojaznom užitku i zadovoljstvu. Kultura spolnog ophođenja koju smo uspostavili u braku svjedočanstvo je Božje sile otkupljenja, jer smo daleko od mjesta s kojeg smo krenuli.

Drugi dan

Lisina priča

John i ja donijeli smo u svoj brak drukčije oblike spolnog grijeha i slomljjenosti. Dok je John bio svoje jedinstvene bitke, ja sama morala sam voditi svoj intimni rat. Nisam mogla ni pomisliti da će mi se moji naoko bezbrižni spolni izbori kad sam bila devetnaestogodišnja studentica vratiti i ispriječiti se pred mojom slobodom kad sam bila udana dvadesetdvogodišnjakinja.

Kad su moji roditelji prvi put razgovarali sa mnom o temi spolnog odnosa, objasnili su da je rezerviran za brak, ali mi nisu rekli zašto. Kako sam ja to zapamtila – najveći je naglasak bio na strahu od zaraze spolno prenosivom bolesti ili na sramu izvanbračne trudnoće.

Brak mojih roditelja bio je na klimavim temeljima i činilo se kao da ima mnogo nedosljednosti između rečenog i življenog. Ne čudi, stoga, da su moji baka i djed imali nekoliko seksualnih afera. Pojmovi čistoće ili kreposti nikad nisu bili dio razgovora. Kako sam ja to shvatila, trik je bio činiti što želiš dok god se ponašaš odgovorno i ne budeš uhvaćen.

Usvojila sam taj način razmišljanja i spojila ga sa smisлом za moralnost koji sam razvila u društvu svojih vršnjaka: spavat ću samo s ljudima koje volim i preuzet ću seksualnu odgovornost. Jedan vid te „odgovornosti“ bilo je korištenje kontracepcije. Povremeno sam čak svom doktoru dovodila neke manje odgovorne sestre iz saveza studentica kako bi i one mogle dobiti pilule.

Potom sam srela Johna i na našem prvom spoju doveo me Gospodinu. Imala sam dvadeset jednu godinu. Bila sam ponovno rođena, ispunjena Duhom i iscijeljena u toj jednoj noći. Tijekom našeg razgovora rekla sam nešto smiješno. Dodala sam: „Tako mi je dragو što sam bila moralna.“

Moram se zapitati zašto bih ikada rekla nešto tako glupo. Nemam drugog objašnjenja osim da nisam razumjela razliku između *moral*a i *svetosti*. Sjetite se, mislila sam da je spavanje s osobama koje volite *moralno*. Iako sam bila nanovo rođena, u tim prvim satima moj je um bio daleko od obnovljenog.

Kasnije, kad smo počeli ozbiljnije izlaziti, nadala sam se da je John zaboravio što sam rekla. Zamislite moj užas kad mi je rekao: „Tako mi je dragо što smo se oboje čuvali.“

Htjela sam vikati: „To je reklo neupućeno novo novcato djetešće kršćanin!“ Tada sam otkrila koliko drugima mogu biti bolne posljedice mojih osobnih odabira.

Potom je došao dan kad sam znala da će me John pitati da podijelim svoj život s njim, i znala sam da mu moram reći istinu.

Osjećala sam se kao da ga ne zaslужujem, vjerujući da sam ugrozila dragocjenu priliku da izgradim svoj život s čovjekom koji je volio Boga i kojem je bilo stalo do mene. Otišla sam u šetnju i zavapila Bogu. Znala sam da mi je oprošteno, ali bila sam preplavljenā žaljenjem zbog posljedica svojih seksualnih izbora.

Otišla sam u Johnov stan kako bih razgovarala s njim. No prije nego sam mogla priznati svoju sramotnu tajnu, rekao je: „Hoće li ti smetati ako ti pročitam jedan stih?

Pod dojmom sam i podijelio bih ga s tobom.“

Kimnula sam i John je počeo čitati: „Dakle, ako je tko u Kristu, on je novi stvor; staro je nestalo, novo je, evo, nastalo.“ (Druga Korinćanima 5:17)

„Znam da ovo zvuči čudno“, nastavio je, „ali osjetio sam kao da je Bog rekao da ti kažem da su stare stvari nestale. Ti si potpuno nova i... kao djevica.“

Mislila sam da će povratiti. „*Nisam djevica*“, rekla sam, „to sam ti namjeravala reći.“

John me uhvatio za ramena, pogledao me u oči i rekao: „Ako Bog kaže da jesi, tko smo mi da se protivimo?“ U tom trenutku, sav je moj sram nestao.⁴

Obnova slomljene spolnosti

Moja je spolnost bila probuđena u području požude, a ne ljubavi. Kad sam stupila u brak i htjela voljeti, nisam znala kako. U mom je umu spolni odnos bio loš. Pogrešan. Zabranjen. A sad kad smo u braku, odjednom je dobar i slavljen i pobožan. Nisam znala kako napraviti taj prijelaz.

Kad bismo John i ja bili sami zajedno, odjednom bih imala „flashback“ slike iz nekog užasnog filma C kategorije koji sam pogledala prije pet godina, tijekom studiranja. Ili bih se spolno zatvorila u sramu od prošlih intimnih iskustava s bivšim dečkom. Bilo je grozno.

Tada kada sam se trebala potpuno prepustiti svom mužu, bila sam sputana prošlošću. John je zaslužio imati cijelu mene, a ja zbog svojih prijašnjih prekršaja više nisam bila kadra uživati spolnu slobodu. Hrvala sam se s nečistim

mislama, slikama, uspoređivanjima i sramom – bezuspješno sam se borila protiv njih. U tom sam razdoblju svog života naučila o moći raskidanja duševnih veza i generacijskih prokletstava.

Obiteljskih smo se prokletstava dotakli ranije u ovoj knjizi. Kao što sam spomenula, u mojoj obiteljskoj lozi postojala je povijest nemoralnosti i nevjernosti, kojih sam se morala odreći. No također, morala sam razvrći duševne vezanosti za prošle odnose da bi moja razdijeljena spolnost mogla biti obnovljena. Pogledajmo stih koji se na to odnosi:

‘Ne znate li da su vaša tjelesa Kristovi udovi? Hoću li otkinuti Kristove udove i učiniti ih udovima bludnice? Daleko od toga! Ili ne znate da onaj koji se s bludnicom združi s njom biva jedno tijelo, jer se veli: „Oboje će biti jedno tijelo.“’

(Prva Korinćanima 6:15-16)

Ovime ne nazivam svoje bivše dečke bludnicima, ali načelo ostaje isto. Bila sam jedno s njima, a sada imam savez s drugim. Svako je spajanje i razdvajanje mrvilo moju dušu, dok na kraju više nisam imala cijelu – već razmrvljenu spolnost. Kad si spolno razdijeljen, nevjerojatno ti je teško potpuno se predati svom supružniku, jer više nisi potpun.

Moramo biti potpuni kako bismo hodali u čistoći i uživali u daru intimnosti, a samo Bog može obnoviti smravljenost u cjelovitost. Samo On može vratiti čast našoj spolnosti tamo gdje je bilo kršenje i nepoštivanje. Samo On može od nečistog i okaljanog učiniti sveto i ponovno čisto. Samo nam On može dati ljepotu za naš pepeo koji Mu donesemo.

Ako je vaša spolnost smrvljena zbog nemoralnosti u prošlosti (bilo da je riječ o promiskuitetu, pornografiji udruženoj s masturbacijom, ili bilo kojoj drugoj nečistoći), željeli bismo vas pozvati da odvojite vrijeme za molitvu obnove. Ponovno, molimo vas da se duhovno pripremite prije molitve; i molite samo sa svojim supružnikom, bliskim prijateljem, molitvenim partnerom ili osobno u prisutnosti Božjeg Duha. Izgovorite naglas:

Nebeski Oče,

hvala Ti što si poslao svoga Sina da podnese kaznu za moj grijeh. Zato što sam u Kristu, sve stare stvari nestale su iz mog života. Sve su stvari sada nove. Prema Drugoj poslanici Korinćanima 5:21, Isus je preuzeo moj grijeh kako bih ja postao/postala Tvoja pravednost. To je ono što ja danas jesam.

Sada priznajem i odričem se svojega grijeha i grijeha svojih predaka za bilo koju i svaku uključenost u bludni grijeh i za svaku nečistoću, izopačenost i promiskuitet. (Budite osjetljivi ovdje navesti točno određene grijeha kojih se odričete. Izgovorite ih naglas pred Bogom, ne srameći se. Ništa nije skriveno – On već zna svaki od grijeha i čezne ukloniti s vas teret njihove krivnje i srama. Potom, kad ste spremni, nastavite.)

Oče, uzmi mač svoga Duha i presijeci svaku bezbožnu spolnu povezanost između mene i... (poslušajte Duha Svetoga, i izgovorite svako ime koje čujete. Sasvim je moguće da će imena biti čak i od onih s kojima niste imali tjelesni odnos, već ste s njima bili u spolnoj ili emocionalnoj povezanosti kakva je namijenjena vašem supružniku ili samo Spasitelju.)

Nakon što odvojeno izgovorite svako pojedino ime, dalje molite:

Oče, otpusti svoje anđele da pokupe komadiće moje duše od tih ljudi. Vrati ih meni po svome Duhu, kako bih mogla biti potpuna, sveta i odvojena za Tvoje zadovoljstvo.

Oče, odričem se utjecaja svake izopačene i promiskuitetne predodžbe. Oprosti mi što sam dopustila pokvarenim i izopačenim prikazima da mi budu pred očima. Sklapam savez prema Psalmu 101:3, i čuvat će stvari srca vratima svojih očiju. Neću dozvoliti nijednoj opakoj stvari da mi dođe pred oči. Odričem se svakog nečistog duha i naređujem njemu i njegovom utjecaju da napuste moj život.

Oče, operi me u pročišćujućoj krvi Isusa, jer samo ona ima silu očišćenja i okajanja. Posvećujem se sada kao Tvoj hram; silom svoga Svetoga Duha ukloni iz tog svetišta svako zaprljanje duha, duše i tijela. Ispuni me prebivanjem svoga Svetoga Duha, do prelijevanja. Otvori moje oči da vidim, uši da čujem i srce da primim sve što imaš za mene. Ja sam Tvoj/a. Neka bude po Tvom u mom životu.

S ljubavlju, Tvoje dijete⁵

Treći dan

Johnova priča

Službeno sam se sačuvao za svoju ženu, ali sam bio vezan za pornografiju udruženu s masturbacijom. Unio sam te ovisnosti u svoj brak, misleći da će spolni odnos s mojom prekrasnom ženom izlječiti moje nečistoće. Nije. Bitku s požudom vodio sam još godinama poslije obreda našeg vjenčanja. Moja ovisnost uvelike je smetala našem spolnom životu. Bio sam posramljen i zbumen. Nisam htio

biti vezan požudom, ali koliko god sam se trudio, nisam se mogao osloboediti. Nešto se moralo promijeniti.

Godine 1984. bio sam odgovoran za prihvat gostujućih govornika u našoj crkvi. Jednog sam dana povjerio svoje borbe jednom od tih gostiju, pobožnom čovjeku kojeg duboko poštujem. On je bio poznat po svojoj službi oslobođenja. Ako mi itko može pomoći, to je on. Iznio sam mu svoje borbe.

Njegov odgovor bio je neočekivan. „Prestani s time!“ rekao je. „Samo trebaš prestati s time!“

„U redu“, rekao sam, „ali hoćete li se pomoliti za mene?“

Pomolio se, ali se ništa nije dogodilo. Pomislio sam: „Možda trebam pronaći nekoga tko ima jači dar oslobađanja ljudi.“ Ali, nisam se mogao prisjetiti ikoga tko bi imao službu oslobađanja jaču od njegove. Osjećao sam se zaglavljen u svom grijehu.

Otprilike devet mjeseci kasnije, naš mi je prijatelj dozvolio da na četiri dana ostanem u njegovom kondominiju. Povukao sam se na njegov posjed s jednom jedinom namjerom suočavanja sa svojom ovisnošću. „Bože, to je to“, napokon sam rekao, „ovo mora prestati!“ Tog dana, 6. svibnja 1985., čudesno sam, potpuno oslobođen.

Nakon nekoliko mjeseci hodanja u slobodi, upitao sam: „Bože, ne razumijem. Zašto nisam oslobođen kad se molilo za mene? Ponizio sam se otvarajući se tom velikom Božjem čovjeku. Zašto je oslobođenju trebalo toliko dugo?“

Bog mi je odmah svratio pozornost na promjenu u mom molitvenom životu. Tako dugo suština moje molitve je bila: „Bože, upotrijebi me. Molim te, koristi me.“

Ja sam bio središte svog molitvenog života. Sve su se moje molitve okretale oko mog blagostanja i poziva. Moja želja za oslobođenjem od požude nije bila pokretana ljubavlju prema Bogu niti čak prema Lisi. Bila je napajana strahom da bi me moji problemi s požudom mogli sprječavati u tome da jednog dana uđem u svoj poziv. Moja usmjerenost na samog sebe priječila je moju intimnost s Bogom, a taj nedostatak intimnosti s Bogom uskraćivao mi je doživljavanje Njegove preobražavajuće sile.

Tada sam promijenio stav srca i bit mojih molitvi postala je: „Bože, želim Te poznavati. Nemoj da išta stoji između nas.“ S usmjerenosti na sebe prebacio sam se na usmjerenost na Boga. Kad sam skinuo pogled sa sebe i stavio ga na Boga, otvorio sam svoj život Božjoj milost. On me osloudio i učinio moju spolnost cjelovitom. Prigrlio sam ono što Pismo zove *žalošću po promisli i volji Božjoj*.

Žalost po promisli i volji Božjoj

„Jer ona vrsta žalosti koju Bog želi da iskusimo odvraća nas od grijeha i dovodi do spasenja. Ne treba žaliti zbog te vrste žalosti. Ali žalost svijeta, kojoj nedostaje pokajanje, dovodi do duhovne smrti.“⁽³⁾

(Druga Korinćanima 7:10, slobodan prijevod)

Godinama sam osjećao žaljenje zbog svoje ovisnosti. Kao što sam ranije spomenuo, nisam želio biti vezan požudom i bio sam zgrožen svojim ponašanjem. Mnogi ljudi žaluju zbog svog grijeha. No postoji Božja žalost koja vodi do pokajanja i promjene, i postoji svjetovna žalost koja vodi do osude bez promjene.

(3) „Žalost, naime, koja je po promisli i volji Božjoj rađa spasonosno i stalno obraćenje, dok žalost svijeta rađa smrt.“

Svjetovna je žalost usmjerena na sebe i napajana ponosom. Praćena je očajem i samoprijezirom zato što vidi samo rješenja koja su moguća unutar ljudskih ograničenja. Slijepa je za nadu koju pruža poznavanje Božje sile i zato će uvijek dovesti do duhovne smrti.

Žalost po Božjem, s druge strane, nije samopreziruća i samoživa. Ona je usmjerena na Boga. Iako dolazi s boli, nosi nadu u budućnost; jer njezina je snaga u Božjoj sposobnosti da posveti, osnaži i otkupi. Žalost po Božjem možda zapeče na tren, ali je uskoro zamijene radost i život.

Žalost svijeta i osuda ojačali su hvat kojim je požuda držala moj život. Mislio sam da sam pobožan, moleći Boga da me svejedno upotrijebi, a zapravo sam bio ponosan. Moja želja da budem slobodan dolazila je iz mojih interesa. Samo malenim dijelom bila je zbog povrjeđivanja Božjeg srca.

Mnogi ljudi žele slobodu samo zato što ne žele da njihovi grijesi stvore spremišta žaljenja, spriječe buduće uspjeha ili dovedu do osude. Ovaj ustrašeni stav kojim štimo sebe nikada neće proizvesti snagu promjene.

Ne možemo postati poput Boga ako ne znamo i ne dijelimo Njegovo srce. Intimnost s Njim uvijek prethodi promjeni. Slobodu zadobivamo i zadržavamo ustrajući u odnosu s Njim. Dok se približavamo Bogu u poniznosti, On će otkriti sebe i osnažiti nas da budemo sveti:

„Bog se protivi oholima, a poniznima daje milost.“
Prema tome, pokorite se Bogu! ...

Približite se k Bogu, pa će se i on približiti k vama [otkriti vam se]! ...

Neka se vaš smijeh pretvori u tugu, a radost u žalost po Bogu]!

Ponizite se pred Gospodinom, i on će vas uzvisiti!

(Jakovljeva 4:6-10, KS, pojasnila prevoditeljica prema
ESV)

Bog nas uzdiže oslobađajući nas od žudnji i zamki naših grešnih naravi. Oslobodio nas je da imamo slobodu, no ne možemo je pronaći dok ne dođemo Osloboditelju. Ako želite oslobođenje, tražite Božje srce. Ta će prisnost napačiti duboku žalost po Bogu kad god ne hodate Njegovim putovima, što će vas zauzvrat privući dublje u odnos s Njim i osnažiti vas za hod u slododi.

Zapamtite, vi ste Božje dijete i nema mjesta za osudu u vašem životu. Ako posrćete na svom putu do slobode, nemojte si dozvoliti da se zadržavate na vlastitoj nemoćnosti. Nemojte strahovati pred posljedicama svoje greške. Umjesto toga, razmišljajte o Božjoj uzvišenosti i sili otkupljenja Njegove milosti.

„Dakle, sada nema osude za one koji pripadaju Kristu Isusu. I zato što pripadate njemu, sila Duha koji daje život oslobođila vas je od sile grijeha koji vodi u smrt.“⁽⁴⁾

(Rimljanima 8:1-2, slobodan prijevod)

Pornografija i intimnost

Ja, John, naivno sam mislio da će moja ovisnost o pornografiji nestati nakon vjenčanja. Bilo je sasvim suprotno od toga. Mnogi su parovi doživjeli ono što sam i ja otkrio: korištenje pornografije negativno utječe i na muškarce

(4) „Sad, dakle, nema više nikakve osude onima koji su u Kristu Isusu. Jer zakon duha života u Kristu Isusu oslobođio me od zakona grijeha i smrti.“

i žene u braku, ne samo na samce. Njezini su učinci u braku uvijek štetni i koče sposobnost bračnog para da uživa u pravoj intimnosti.

Na svoje smo zaprepaštenje čuli izjave kršćanskih savjetovatelja koji upućuju bračne parove da zajedno gledaju pornografiju, kao seksualni poticaj. To je ozbiljna zabluda. Nemojte to činiti. S vremenom ćete otkriti da ste probudili uspavanog zmaja koji će proždrijeti vašu intimnost vatrom požude. I „[požuda] očiju čovječjih nikad nije zadovoljena“⁽⁵⁾ (Izreke 27:20, AMP). Pornografija je ozbiljna prijetnja braku i prije i poslije obreda vjenčanja. I bez obzira na to jesmo li sa supružnicima ili sami, nikada nam nije bilo predodređeno gledati sramotu drugih.

Pornografija nudi privremeni poticaj i zadovoljstvo zato što ugađa željama našeg tijela, ali će izjesti našu sposobnost da budemo intimni sa svojim supružnicima i s Bogom. Na kraju nas čini nezadovoljnima svojim bračnim drugom i sobom. Pornografija može potaknuti seksualno iskustvo, ali se neće pozabaviti temeljnim pitanjima u odnosu. Ono što se čini kao brzinsko rješenje samo dodaje tegobni teret na već klimave temelje. Iako se možda čini da pornografija zapaljuje iskru života, ona zapravo pali smrtonosni fitilj koji će s vremenom pokrenuti eksploziju zbumjenosti, nepovjerenja i nesigurnosti.

Bog je zamislio zadovoljstvo spolne intimnosti kao nešto što primamo isključivo dajući sebe onome kome smo posvetili svoj život. Ono potiče intimnost i izvan bračne postelje i unaprjeđuje cijeli bračni odnos. Ugađanje pornografijom s druge je strane potraga za užitkom unutar sebe. Ono ne zahtijeva intimnost, samo pobudu i objekt privlačnosti. Užitak pornografije samo je prolazna sjena blaženstva koje možemo iskusiti kroz intimnost kakvu je Bog osmislio.

(5) „Carstvo Smrti i Propast ne mogu se zasiliti, tako ni oči čovječje.“

Kada par unese pornografiju u svoju zajednicu, on oskrvne svoju bračnu postelju time što je uključio druge u svoju intimnost. To nikada nije bio Božji naum. Iskustvo spolne intimnosti trebalo bi nam biti podsjetnikom saveza koji sjedinjuje dva života, i u bračnom savezu nema mesta za treću osobu. Ono što je sveto između dvoje ljudi postaje zagađeno između više osoba. Bog želi da poštujemo bračnu postelju i savez koji ona predstavlja, jer želi da ona bude mjesto prekrasnog užitka i dugotrajnog zadovoljstva.

Četvrti dan

Čuvanje svojih srca

Do nedavno, stranice s pornografijom bile su najpoštećenije mrežne stranice. (Premašile su ih samo stranice društvenih medija). Više od jedne prema deset stranica pornografskog je sadržaja. Više od 40 milijuna Amerikanaca redovito posjećuje te stranice, i svake sekunde 28 258 korisnika interneta gleda pornografiju.⁶ Nikad prije seksualni apetit nije bio toliko nastrano razvijen i korišten.

S prevagom iskrivljenih seksualnih poticaja, veliki dio vođenja ljubavi zamijenjen je požudom. Spolni odnos preko interneta uništava intimnost i razara brakove. Sad se čak i mladi muškarci bore s erektilnom disfunkcijom zato što su njihovi spolni nagoni bili izobličeni ovisnošću o internetskoj pornografiji. Stvarne ih žene više ne zadovoljavaju; njihova učestala mrežna iskustva previše su različita od stvarnih, čulnih susreta.

Taj problem nije rezerviran samo za muškarce, a pornografski sadržaji množe se i izvan mreže. Otprilike jedna od pet žena na tjednoj osnovi gleda pornografiju na mreži.⁷ Također, i muškarci i žene hrane svoje ovisnosti i izvan mreže, časopisima ili erotskim knjigama koje su posebno popularne među ženama.

Pornografija i svi drugi oblici bludnog grijeha nude razvodnjeno zadovoljstvo izvan Božjeg prвobitnog nauma. No zabranjeno seksualno ponašanje, čak i ako je u umu ili ispred ekrana, ima puno dublje posljedice od izopačenja užitka. Isus je rekao: „A ja vam kažem da je svaki koji s požudom pogleda ženu već – u svom srcu – s njom učinio preljub.“ (Matej 5:28)

Ovaj oblik nevjere svojstven gledanju pornografije prijetnja je braku, jer bilo koje iskrivljavanje Božje namjere za spolnost napada stanje našeg srca. „Čuvaj svoje srce iznad svega drugoga“, kažu Izreke, „jer ono određuje tijek tvog života.“⁽⁶⁾ (4:23, slobodan prijevod). Bludni grijeh zagađuje naša srca i za posljedicu može uništiti naše živote i brakove. Nažalost, kao potvrda te istine stoje navodi da je u 56% razvoda jedna strana imala „opsesivno zanimanje za pornografske mrežne stranice.“⁸

Svaki je grijeh zapravo napad na životnu snagu. Zato što smo kršćani, neprijatelj je izgubio bitku za naš duh i zato vodi rat protiv naših duša. On nas želi zablatiti posljedicama grijeha jer ne želi da iskusimo život u punini (vidi Ivan 10:10).

Krist nas je oslobođio od grijeha, ali ne možemo iskusiti tu slobodu ako dozvolimo grijehu da upravlja našim životima. Zato je Pavao napisao:

(6) „A vrh svega, čuvaj svoje srce, jer iz njega izvire život.“

„Nemojte dozvoliti grijehu da upravlja načinom na koji živate; nemojte popustiti grešnim željama. Nemojte dopustiti nijednom dijelu svog tijela da postane oruđe zla koje služi grijehu. Umjesto toga, potpuno se predajte Bogu, jer ste bili mrtvi, a sada imate novi život. Zato koristite cijelo svoje tijelo kao oruđe koje čini što je ispravno na Božju slavu.“⁽⁷⁾

(Rimljanim 6:12-13, označili autori, slobodan prijevod)

Cijelo tijelo uključuje i našu seksualnost. Boga slavimo kad Mu se potpuno predamo i dopustimo Njegovom Duhu da upravlja našim seksualnim izborima. On će nas osloboditi od onoga što nas sputava i što nam krade život koji nam je namijenio. Vodit će nas k izražaju spolnosti koji donosi slobodu, intimnost i užitak.

Ne kažemo da je lako nadvladati tiraniju seksualnog grijeha koji je postao navikom. „Naporno radite“, napisao je Pavao, „da pokažete učinke svog spasenja, slušajući Boga s dubokim poštovanjem i strahom.“⁽⁸⁾ (Filipljanim 2:12, slobodan prijevod)

Iako je posvećivanje djelo Božje milosti, razapinjanje tijela svejedno je bolan postupak. Put ka svetosti i cjelovitosti ponekad zahtijeva uporno opiranje kušnjama i ponosu. Ako dopustimo Duhu da čini svoje djelo posvećenja u nama, uči ćemo u duhovnu radost koja daleko nadmašuje patnju borbe.

(7) „Dakle, neka više ne vlasti grijeh u vašem smrtnom tijelu, tako da vas podvrgne njegovim požudama! Niti više dajite svojih udova kao oružje nepravednosti u službu grijeha! Naprotiv, prinesite Bogu sami sebe – sebe kao takve koji ste od mrtvih postali živima – a svoje udove kao oružje pravednosti u službu Bogu!“

(8) „...sa strahom i drhtanjem nastojte da postignete svoje spasenje.“

Vizija čistoće

„Da, ljubomoran sam na vas božanskom ljubomorom, jer sve učinih da vas zaručim s jednim zaručnikom: da vas privedem Kristu kao čistu djevicu. Ali se bojim da se slučajno ne bi, kao što je zmija zavela Evu svojim lukavstvom, vaše misli pokvarile te se udaljile od Kristu dužne iskrenosti i čistoće.“

(Druga Korinćanima 11:2-3)

Čistoća u braku uključuje nešto mnogo veće od nas samih. Uključuje Kristovu viziju čiste Zaručnice.

Požuda sada uzima maha u Crkvi. Nedavno istraživanje pokazuje da je 50% kršćana i 20% kršćanki ovisno o pornografiji.⁹ Kako bi se borili s tim problemom, mnogi su se muškarci i žene okrenuli metodama odgovornosti i promjene ponašanja kako bi stegnuli svoje seksualne ovisnosti. To je vrijedan znak želje za promjenom i te metode svakako imaju svoje mjesto, ali odgovornost i disciplina same nisu dovoljne za nadvladavanje prirode grijeha. Ako se netko želi upustiti u spolnu nemoralnost, nijedan oblik prirodne suzdržljivosti neće ga zadržati. Čak i ako je njegovo izvanjsko ponašanje privremeno zauzdano, njegov nutarnji život bit će vođen požudom i osudom.

Naši će se obrasci ponašanja istinski promijeniti kad naši umovi budu obnovljeni. „Nemojte oponašati ponašanje i običaje ovog svijeta“, Pavao ih je preklinjao, „već dopustite Bogu da vas preobliči u novu osobu mijenjajući način na koji razmišljate“⁽⁹⁾ (Rimljanima 12:2, slobodan prijevod).

Kao djeca Božja, oslobođeni smo od moći grijeha (vidi Rimljanima 6:19-23). Međutim, kako bismo uživali u toj

(9) „Nemojte se prilagođavati ovomu svijetu! Naprotiv, preobličavajte se obnovom svoga uma da mognete uočavati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno!“

slobodi, prvo moramo dopustiti Bogu da posveti naše ponašanje obnavljači naš um.

Naš je um obnavljan kad provodimo vrijeme u Božjoj Riječi i u Njegovoј prisutnosti. Nema drugog načina. Božja Riječ usađena u naša srca i potvrđena Njegovim Duhom pruža slobodu od grijeha (vidi Psalm 119:11 i Jakovljeva 1:21). Mnogi kršćani jadikuju zbog svog seksualnog srama, a propuštaju donijeti taj sram u prisutnost Onoga koji nas vodi u slobodu.

Mnoge su religiozne ustanove probale primijeniti taklike zastrašivanja i mehanizme kontrole kako bi ispravile nemoralnost. Ti pokušaji nisu uspjeli i doveli su do obilja licemjerja i grijeha. Sram odvlači grijeh u sjenu, gdje grijeh cvjeta.

Religiozni nas zakoni i ljudska pravila ne mogu oslobođiti od grijeha. Čak štoviše, zakoni i pravila stvaraju plodno tlo za pokvarenost (vidi Rimljanim 7 i Druga Korinćanima 3:6). Bog ne želi da budemo strastveni prema pravilima već prema Njemu. Iskustvo ljubavi našeg Oca usavršava nas i odnos s Njim čini nas cijelima. Pismo kaže:

„A znate da se on pojavio da uzme grijeha, i znate da grijeha u njemu nema. Tko god ostaje u njemu, ne ostaje u grijehu; tko god ostaje u grijehu, njega *nije vido* ni upoznao.“

(Prva Ivanova 3:5-6, označili autori)

Grčka riječ *ginōskō*, ovdje prevedena kao *upoznao*, znači „poznavati osobu kroz izravno osobno iskustvo koje podrazumijeva neprekidnost odnosa.“¹⁰ Oslobođenje od grešne naravi nalazimo u osobnom odnosu s Bogom, ne u poznavanju Njega iz druge ruke.

Apostol je Ivan, pod nadahnućem Duha Svetoga, izjavio da krščanin koji se upušta u grijeh po navici nema intiman, osoban odnos s Kristom. Rješenje je, stoga, za poteškoće i grijeha koji prijete intimnosti u braku, da rastemo u intimnosti s Gospodinom.

Ako grijeh upravlja vašim životom, potrčite Bogu. Samo iskustvenim poznavanjem Kristove ljubavi i milosti bit će slobodni od grijeha. Kad se obratite Bogu u poniznosti, On će obnoviti vaš um i otkloniti veo koji zastire spoznaju da ste u Kristu slobodni.

„Ali kad se god netko obrati Gospodinu, veo je uklonjen. Jer Gospodin je Duh, i gdje god je Duh Gospodinov, tamo je sloboda. Zato svi mi kojima je veo otklonjen, možemo vidjeti i odražavati slavu Gospodnju. I Gospodin – koji je Duh – čini nas sve više i više sebi sličnima dok smo mijenjani na njegovu slavnu sliku.“⁽¹⁰⁾

(Druga Korinćanima 3:16-18, slobodan prijevod)

Bog ne želi da se borite s bludnim ili kojim god drugim grijehom. On želi da hodate u cjelovitosti i svetosti. Kada vaša ljubav prema Bogu raste (ljubav koja je odgovor na otkrivenje Njegove ljubavi prema vama), vaš će život biti ispunjen obnovljenim pogledom i željom da Ga štujete. U pokoravanju Njegovoj volji i putevima otkrit će snagu da živite poput Isusa. Kao što je Pavao molio za vjernike u Filippima, mi molimo za vas:

„...da se vaša ljubav prelijeva sve više i više, i da nastavite rasti u znanju i razumijevanju. Jer želim da razumijete što je zaista bitno, da možete živjeti čistim i besprijeckornim životima do Kristovog povratka. Uvijek budite ispunjeni plodom svog spasenja – pravednom osobnošću koju u vašem životu stvara Isus Krist – jer će to donijeti puno slave i hvale Bogu.“⁽¹¹⁾

(Filipljanim 1:9-11, slobodan prijevod)

(10) „Ali, kad se (Izrael) obrati Gospodinu, dignut će se pokrivalo. A Gospodin je Duh. Gdje je Duh Gospodnj, ondje je sloboda. A svi mi, koji otkrivena lica odrazujemo kao ogledalo slavu Gospodnju, preobražavamo se u tu sliku, uvijek sve slavniju, jer dolazi od Gospodina, od Duha.“

(11) „Ovo je moja molitva: Neka vaša ljubav sve više raste u pravoj spoznaji i svakom rasuđivanju da mognete prosuditi ono što je bolje; da budete čisti i besprijeckorni za Kristov dan, i na slavu i hvalu Božju puni roda – pravednosti – koji dolazi po Isusu Kristu.“

Kad spolnom odnosu pristupamo sa strašću ugađanja Kristu, možemo naučiti uživati u intimnosti s našim supružnicima u svakom dobu života.

Peti dan

Doba spolnog odnosa

„Svemu postoji doba, i vrijeme svakoj svrsi pod nebom...“⁽¹²⁾

(Propovjednik 3:1, KJV)

U toliko područja života, odabiranje trenutka nije samo važno – već predstavlja sve. Ako je sve u životu raspoređeno po dobima i vrijeme je povezano sa svakom svrhom, onda ni naše izražavanje spolnosti nije iznimka. Svaka je godina skup četiriju godišnjih doba i vjerujemo da je isto s brakom. U tom ćemo svjetlu razmotriti spolni odnos.

Proljeće: prvo desetljeće

U svrhu predočavanja svako ćemo razdoblje spolnosti usporediti s desetljećem braka. Za primjer ćemo odabrati par koji se vjenčao u trenutnoj prosječnoj dobi od 28 godina, a potom označiti prvih deset godina braka (od 28 do 38 godina) kao doba nevinosti i novih početaka koje zovemo proljećem. Po riječima Alexandra Popea, u ovom dobu „nada vječno izvire“. Vaš je život u proljeće bogat mogućnostima.

To prvo desetljeće doba je očekivanja i otkrivanja u kojem ulazite u život s novim pogledom na spolni odnos. Ono što je bilo uspavano u dobu vašeg strpljivog čekanja, sada je probuđeno u proljeću vašeg braka.

(12) „Sve ima svoje doba, i svaki posao pod nebom svoje vrijeme.“

Oboje još uvijek otkrivate tko ste kao pojedinci i kako izgleda živjeti zajedno. Svako je područje vašeg zajedničkog spolnog života svježe i novo.

Ako namjeravate podizati obitelj, najvjerojatnije ćete u tom dobu doživjeti radosti i izazove trudnoće. Vaš će spolni život izgledati drukčije kad dobijete djecu. Više niste samo ljubavnici, sad ste također i roditelji. Djeca vam možda budu ometala odmaranje ili čak spavalu u vašoj sobi.

To može biti doba uzbudljivih izazova. Ja, Lisa, voljela sam biti mlada majka. Voljela sam hraniti svoju djecu i dojila sam svakog od svoje četvorice sinova od jedne do dvije godine. U mom žaru za njegovanjem sinova, bilo je jako lako zapostaviti Johna. Mlade majke nikada ne bi smjele biti prisiljene birati između svoje djece i muževa, ali budite oprezne da dijete koje držite u svom naručju ne zamijeni vašeg muža.

Toliko sam bila ispunjena hraneći i mazeći svoju pre-slatku djecu da nisam ostavljala dovoljno prostora za svog muža. Zaboravila sam da, iako je volio naše sinove, nije dobivao istu intimnu povezanost s njima kao ja. Trebao me, no potrebe djece rođene iz naše ljubavi bile su toliko očitije od njegovih. Kao suprotnost mojem slučaju, neki muževi ugađaju svojim kćerima i obasiplju ih laskanjem pritom zaboravljujući na svoje žene.

Njegujte svoju djecu, ali u isto vrijeme njegujte i intimu između vas dvoje. Uložite jedno u drugo. Stavite djecu spavati dovoljno rano kako biste mogli zajedno provesti vrijeme. Podijelite teret obveza danju kako biste imali vremena i prilike da vam krevet noću ne služi samo za spavanje. Otvoreno razgovarajte sa svojim supružnikom o svojim potrebama i brigama. Ponekad, ako samo kažete:

„Nedostaje mi naše zajedničko vrijeme. Kako ga možemo vratiti?“ mnogo čete učiniti za razoružavanje bilo koje frustracije.

Potrudite se u svom prvom desetljeću otkriti intimne potrebe jedno drugoga. Nemojte dozvoliti da se razvije ikakav spolni obrazac zbog kojeg biste kasnije zamjerali. Pričajte jedno s drugim. U tom prvom desetljeću ili dobu braka, bitno je razmišljati o vašoj intimi kao vrtu koji u proljeće dobro zasadite kako biste uživali u njegovim plodovima u ljeto i jesen.

Ljeto: drugo desetljeće

„Ljeto je uvijek najbolje od onoga što bi moglo biti.“

- Charles Bowden

Ako proljeće utjelovljuje nadu, ljeto je vizija u punom jeku. Život je tako pun u tom dobu. Poslovni su putevi dosad izabrani i vrlo vjerojatno znate hoćete li biti roditelji. Ako već imate djecu, ona odrastaju u najbolje od onoga što mogu biti; a kako djeca odrastaju, i roditelji počinju shvaćati tko su.

Ne želite propustiti nijedan zlatni trenutak ljeta! Morat ćete iznaći vrijeme za intimu usred živahne vedrine škole, izvanškolskih aktivnosti i karijera. Ako ste dobro posijali u proljeće, u ovom ćete dobu uživati još više nego u prošlom. Ako je u prvom desetljeću vaš vrt bio zapušten, još uvijek nije kasno da počnete saditi.

Ljeto je doba kada sve može brzo rasti, uključujući korov. Plijevite gredice kako ne bi izrastao i korov usred vaše bujne prisnosti. Nastavite zalijevati ono što je zdravo u vašoj intimi i još će brže rasti zbog desetljeća povjerenja koje je hranilo vašu zemlju.

Tijekom našeg ljeta otkrili smo da je odnos najbolje imati popodne. Navečer smo uvijek bili preumorni i bilo je bolje imati odnos kad su dečki bili vani ili u školi, nego navečer to prepustiti slučaju.

Jesen: treće desetljeće

Stiže jesen. Ona je naše najdraže doba. Volimo spoj svježih sunčanih dana i hladnih noći. Mnogo smo opušteniji u svojim opuštenim tijelima.

„Jesen je drugo proljeće kada je svaki list cvijet.“

- Albert Camus

Ovo nam je odlično! Umjesto da pokušavate vratiti svoju mladost, slavite svoju jesen. Otkrili smo da u tom dobu ima ponovno prostora za intimu u našim životima. Naši su dani poprimili drukčiji ritam u našim pedesetima. Više ne pišemo zadaću s djecom niti idemo u školu i na sportske događaje. Imamo više vremena jedno za drugo.

I sad, dok pišemo, bilježimo stvari koje želimo raditi u desetljeću jeseni kako nas zima ne bi dočekala nespremne. Jedna je od tih stvari briga o spolnom zdravlju njegovanjem svojih tijela zdravom prehranom te redovitim šetnjama i tjelovježbom. Smisljeno idemo u više zajedničkih šetnji. To smo obožavali raditi i na početku veze.

Previše parova u jesen života prekine povezanost. Kad se njihova djeca isele, supružnici otkriju da žive sa strancem. U tom desetljeću svi imamo izbor. Možemo žalovati zbog onoga što je bilo ili biti uzbuđeni zbog onoga što će biti. Ohrabrujemo vas da na to doba gledate kao na priliku da obnovite svoj brak. Ponovno možete biti kao tek vjenčani, samo što ćete ovog puta oboje biti stariji i mudriji.

Zima: godine koje preostaju

„Usred zime, napokon sam otkrio da u sebi nosim nepobjedivo ljeto.“

- Albert Camus

Nećemo vam lagati, starenje izgleda teško i iznimno nepošteno. Johnovi roditelji podnijeli su to dobro. Iako su prebrodili neke zdravstvene izazove, njihova ih je posvećenost šetnji, tjelovježbi i redovitim objedima s prijateljima očuvala čilima, i dvoje golupčića još uvijek spava zajedno u bračnom krevetu – po vlastitoj želji. Najbolje se stari u društvu i spolni je odnos veličanstveno lijep kad je izražen usklađivanjem doba.

Autor našeg stiha o dobu u Propovjedniku nastavio je riječima: „Sve što on čini prikladno je u svoje vrijeme“ (Propovjednik 3:11). Prikladna je stvar u pravo doba predivna. Želimo dobro stariti zajedno i plesati na ritam svog doba.

Evo i posljednjeg primjera za razmišljanje. Speedo kupaći kostimi odlični su za Olimpijadu, ali ja, Lisa, okrenem glavu kad vidim starije ljude u njima. Ono što je jednom služilo vašem bržem plivanju nepotrebno vam je u dobu opuštenog plivanja i plutanja. Bit je u tome da nikada ne prestanete plivati. Ne prestaje se voljeti vodu samo zato što se ne izgleda dobro u kupaćem kostimu. I plivanje i spolni odnos zabavni su u svakom dobu, samo drukčije izgledaju kako prolazi vrijeme.

Proljeće našeg braka počela sam u bikiniju, potom sam prešla u naše ljeto kao majka u jednodijelnom kupaćem. U našem trenutnom dobu jeseni, sva sam u kratkim hlačicama i tankinijima. Tko zna, možda u zimi koja se približava budem u kupaćem kostimu sa sukњom. No neću prestati plivati.

Možda nećemo plivati toliko često kao u dobu proljeća, ni budno motreći djecu kao u dobu ljeta. Ipak, plivat ćemo i u jesen i u zimu života. A na tako mnogo načina, spolni je odnos naše vječno ljeto.

Prokušani prijedlozi

U kojem god da ste dobu vašeg života, razgovarajte. Ako ste sami, dijelite svoje želje i žudnje s Bogom. Razgovarajte s prijateljem koji dijeli vaša nastojanja i ohrabrujte jedno drugo. Ako ste u braku, razgovarajte međusobno. Iznesite jedno drugom svoje zabrinutosti.

Svatko može postati bolji ljubavnik, ali samo ako ga se pouči. Muškarci mogu biti sustavnici. Oni misle: „*Ako je ovaj pristup bio dobar zadnjih deset puta, zašto ga mijenjati?*“ Žene, recite svojim muževima ako želite promjenu. Recite, na primjer: „Volim kad mi ljubiš vrat.“ Nemojte da vaš muž mora pogađati. Otvoreno iznesite svoje želje.

Slavite jedno drugo preko dana kad ne možete imati odnos zato da vam bude ugodno obujmiti se kad ga možete imati. Mazite se. Izađite u šetnju kada trebate razgovarati o spolnom odnosu da se nitko ne osjeća kao da čini grešku u žaru trenutka. Ne vjerujte časopisima: imate si pravo prilagoditi spolni život, jednako kao i svako drugo područje svog braka.

Ako trebate pomoći, potražite je. Nemojte tako sveto područje svog braka prepustiti slučaju. Na kraju ove knjige naveli smo preporučenu literaturu, i vaša vas crkva može dalje usmjeriti.

Kako ovo nije područje naše stručnosti već ograničenog iskustva, naši se uvidi većinom odnose na parove u kojima

oboje žele intimnost umjesto pukog zadovoljavanja. Shvaćamo da postoje slučajevi u kojima je jedan supružnik potpuno nezainteresiran za drugu stranu. Znamo da je taj vid intimne odbačenosti iznimno bolan. Nemojte se okrenuti drugoj osobi – okrenite se Bogu. Izlijte Mu svoje srce i vjerujte da će iscijeliti vašu zajednicu. Zahtijevanje spolnog odnosa jedno od drugog nije rješenje.

Također znamo da postoje i razdoblja izazova kad je supružnik bolestan, obeshrabren ili je zdravstvenog stanja koje onemogućuje ili sprječava vašu intimnost. U tom slučaju, razgovarajte s doktorom da vidite može li se nešto učiniti.

Naša je molitva da otkrijete doživotnu strast i stvorite vlastito spolno nasljeđe, utemeljeno na Božjem svetom naumu i slobodno od rana i neuspjeha iz prošlosti. „Budite uvijek opijeni“ ljubavlju jedno drugog!

Prvi dan pobožnosti

SLAVLJENJE INTIMNOSTI

*„...Uživaj u ženi koju si oženio kao mladić!
Ljupkoj poput anđela, predivnoj poput ruže – nikad
ne prestaj uživati u njenom tijelu. Nemoj nikada uzeti
njenu ljubav zdravo za gotovo!“⁽¹⁾*
– Izreke 5:19-20, The Message

Bog je stvorio spolni odnos *prije* čovjekovog pada. Unutar braka jako je dobar, zapravo, izvanredan! Nema jače sveze ljubavi i intimnosti između muškarca i žene.

Koji stav prema spolnom odnosu unosite u svoj brak? Vidite li ga u čistom, pozitivnom svjetlu u kojem ga je Bog osmislio? Zašto, odnosno, zašto ne?

Bez obzira na to što vas je vaša prošlost naučila o spolnom odnosu, vaš nebeski Otac želi da znate da On u potpunosti odobrava i blagoslivlja vašu intimnost sa supružnikom. Odvojite tren kako biste promislili o ovim uputama iz Božje Riječi, koje se tiču bračne spolne intimnosti:

„Neka ti žena bude izvor blagoslova. Raduj se u ženi svoje mladosti. Ona je vjerna srna, ljupka košuta. Neka te njene grudi uvijek zadovolje. Budi uvijek opčinjen njenom ljubavlju.“⁽²⁾

– Izreke 5:18-19, NLT

(1) „...neka ti je kao mila košuta i ljupka gazela, neka te grudi njene opajaju u svako doba, njezina ljubav zatravljuje bez prestanka!“

(2) „Neka je blagoslovjen tvoj izvor: raduj se sa ženom svoje mladosti. Neka ti ona bude kao voljena košuta i ljupka srna, neka te grudi njezine site u svako doba; i budi uvijek zanesen njezinom ljubavlju.“ (GBV/Živa riječ)

„Muževi i žene trebali bi zadovoljiti spolne potrebe jedno drugog.“⁽³⁾

- Prva Korinćanima 7:3, GW

„Držite do braka s čašću (procijenjenog dostoјnjim, dragocjenim, od velike vrijednosti, i posebno dragim) u svim stvarima. I zato neka bračna postelja bude neokaljana (održana neosramoćenom)...“⁽⁴⁾

- Hebrejima 13:4, AMP

Budite iskreni. Kako vam se spolni odnos uklapa u portret vašeg braka? Je li on nešto što ste podnosili ili nešto što ste slavili? Kako vam ovi stihovi pomažu da vidite spolni odnos u boljem svjetlu?

Bog nam daje potanku sliku zdrave spolne intimnosti u Salomonovoj pjesmi. Istražite uzbuđenje ovog odnosa, posebno kakav je opisan u četvrtom i sedmom poglavljju, i zamolite Gospodina da prilagodi vašu viziju i očekivanja od spolnog odnosa, usklađujući ih sa svojim.

Najvažnije načelo spolne intimnosti je poštivanje. Obeščašće li vaše trenutno ponašanje vašu bračnu postelju na bilo koji način?

(3) „Neka muž vrši svoju dužnost prema ženi, a isto tako i žena prema mužu!“

(4) „Ženidba neka bude u časti među svima, a bračna postelja neokaljana...“

U engleskom prijevodu Biblije *Amplified Bible*, Poslanica Hebrejima 13:4 kaže da *poštivanje* nije samo neokaljanje bračne postelje, već i smatranje braka dostoјnim, dragocjenim, od velike vrijednosti i posebno dragim. Koje jasne korake možete poduzeti ne samo da zaštitite već i da veličate intimnost u svom braku?

Drugi dan pobožnosti

ISCJELJENJE ZA ONE SLOMLJENOOG SRCA

„[Bog] iscijeljuje one slomljenog srca i povija njihove rane [iscijeljujući njihove boli i njihovu žalost].“⁽⁵⁾
 - Psalam 147:3, AMP

Većina nas ima povrede i боли od pogrešnih izbora koje smo učinili u prošlosti, uključujući svoje grešne spolne odabire. No naš je nebeski Otac, u svojoj nepojmljivoj mudrosti i žarkoj želji da bude u odnosu s nama, kroz svog Sina Isusa napravio put u iscijeljenje i obnovu naših života. U svojoj poslanici Titu, Pavao obuhvaća priču o Božjoj ljubavi:

„Nije to bilo tako davno kad smo mi sami bili glupi i tvrdoglavi, nasamareni grijehom, kad su nam naše žlijezde određivale put; hodali smo okolo svadljivo, mrzili su nas i mrzili smo. Ali kada se umiješao Bog, naš dobar i vjeran Bog Spasitelj, on nas je spasio od svega toga. Sve je to bilo njegovo djelo; mi nismo imali ništa s time. Dobro nas je okupao i izašli smo iz kupke kao novi ljudi, oprani izvana i iznutra Duhom Svetim. Naš je Spasitelj Isus tako darežljivo izlio novi život. Božji je dar obnovio naš odnos s njim i vratio nam naše živote.“⁽⁶⁾

- Titu 3:3-7, The Message

(5) „On liječi one koji su srca skršena i povija rane njihove.“

(6) „I mi smo, naime, nekoč bili nerazumnoi, buntovnici, latalice, robovi mnogovrsnih požuda i sjetilnih užitaka, živeći u zloči i zavisti, odurni i mrzitljivi jedni drugih. „Ali kad se očitovala dobrota Boga, našega Spasitelja, i njegova ljubav prema ljudima, tada nas – ne zbog pravednih djela koja smo mi učinili, već po svom milosruđu – spasili kupelju ponovnog rađanja, obnove koju čini Duh Sveti koga obilno izli na nas po našem Spasitelju Isusu Kristu, da, opravdani njegovom milosti, budemo baštincima vječnoga života kojemu se nadamo.“

Postoje li u vašoj prošlosti ili prošlosti vašeg supružnika iskustva zbog kojih ijedno od vas smatra da ne zaslužujete jedno drugo ili ne zaslužujete uživati u spolnom odnosu? Umirite se nakratko, pomolite i promislite o tome. Ako vam Duh Sveti svrati misli na nešto, zapišite to i predajte Njemu u molitvi.

Zajedno s vašim bračnim drugom podijelite što stoji u vašim srcima o ovoj temi. Pomolite se i pozovite Duha Svetoga da iscijeli vaša srca i obnovi ono što je izgubljeno.

Bog može posvetiti samo ono što Mu predamo. Budite iskreni. Zadržavate li od Njega ijedno područje vaše spolne intime? Postoji li dio vašeg spolnog života koji ste učinili nedostupnim? Ako postoji, koji je? Pomolite se i zamolite Duha Svetoga da vam pokaže zašto to zadržavate. Zapišite ono što vam otkrije.

„...Svatko tko je ujedinjen s Mesijom dobiva novi početak, stvoren je nov. Stari je život nestao; novi život niče! Pogledajte ga!“⁽⁷⁾

- Druga Korinćanima 5:17, The Message

Naša su srca iscijeljena i učinjena ponovno *cjelovitim* kada Gospodinu damo *čitava* svoja srca. To ste učinili moljenjem i predavanjem svoje prošlosti Bogu. Sada brižno promišljajte o sljedećim stihovima: Ponovljeni zakon 6:5, Psalm 119:2, Izreke 3:5-8, Jeremija 29:11-14, Marko 12:29-30.

(7) „Dakle, ako je tko u Kristu, on je novi stvor; staro je nestalo, novo je, evo nastalo.“

Što vam Duh Sveti kroz te stihove govori o vašem braku i spolnosti?

Treći dan pobožnosti

SLOBODA UNUTAR INTIMNOG ZAJEDNIŠTVA

*„...svatko tko živi u zajedništvu s Kristom
ne nastavlja griješiti...“⁽⁸⁾*
– Prva Ivanova 3:6, GNT

Intimnost s Kristom, koju pronalazimo u zajedništvu s Njegovim Duhom, temelj je slobode od svakog grijeha. Intimnost je *prisno zajedništvo*. To je *ona jedna stvar* za kojom su tragali Kralj David, apostol Pavao i Marija.¹¹ Intimno zajedništvo značenje je izraza *biti u Kristu* – korištenog skoro sto puta u Novom zavjetu. Isus je opisao intimnost kao *prebivanje* u Njemu. Kako stječemo i zadržavamo intimno zajedništvo s Kristom? Tako da Mu redovito posvećujemo vrijeme i pozornost.

„Tajno mjesto mora imati vrhovni prioritet u našim kalendarima i rasporedima jer je u njemu olakšano izlijeganje intimnosti. ...Najveću mjeru snage kraljevstva dotaknut će oni koji su istinski zapaljeni i ispunjeni svojim osobnim odnosom ljubavi s Gospodinom Isusom.“

– Bob Sorge¹²

Slobodu od grijeha, bez sumnje, nalazimo u prisnom zajedništvu s Isusom. Kako biste vi opisali odnos koji imate s Njim? Koliko Mu često posvećujete svoje nepodijeljeno vrijeme i pozornost? Što vas potiče da tražite Njegovu prisutnost? Što vodi većinu vaših molitvi – vaša želja za drugim stvarima ili za poznавanjem Boga?

(8) „Tko god ostaje u njemu, ne ostaje u grijehu..“

Ako vam intimnost s Isusom nije na vrhu popisa prioriteta, nemojte osjećati osudu. Samo budite iskreni s Njim i zatražite Njegovu milost. Molite: „Gospodine, volim Te i želim Te znati, ali u ovom trenutku moj odnos s Tobom nije kakav Ti želiš da bude. Trebam Tvoju pomoć. Otvori moje oči kako bih vidio neusporedivu vrijednost poznavanja Tebe. Pokaži mi moje srce. Što me sprječava da Te stavim na prvo mjesto? Što mogu učiniti da pomognem raspiriti plamen ljubavi za Tebe? Molim za Tvoj uvid i milost, u Isusovo ime.“

Budite tiki dok slušate što vam pokazuje Njegov Duh. Zapišite to i zamolite Ga za milost da učinite što vam kaže.

Stvari koje me sprječavaju da Boga stavim na prvo mjesto su:

Moj udio u održavanju bliskog zajedništva s Njim je:

OSAMITE SE S BOGOM

Jedan je od najboljih načina bliskog povezivanja s Isusom, sastajanja s Njegovim srcem i doživljavanja novih razina slobode taj da se odvojimo u vremenu usmjerenom na molitvu i zajedništvo s Njim. Možete otići na osamu s vašom crkvom ili možete ugovoriti izlet samo za vas i vašeg supružnika. Nekoliko dana nasamo s Bogom, dok ste odvojeni od svega što svakodnevno zahtijeva i odvlači pozornost, može vam zauvijek promijeniti život i brak.

Pronađite vrijeme kad se možete oslobođiti i biti s Bogom. Uvrstite ga u svoj kalendar kao prioritet. Ne planirajte program rada i ne nosite ono što će vas ometati – samo Bibliju, dnevnik i kemijsku olovku. Budite spremni primiti u izobilju iz dobrote Njegova srca!

Otkrijte čuda tajnog mjesta. Više o tome pročitajte u sljedećim stihovima: Prva Ljetopisa 16:27, Psalm 16:11, 27:4-6, 31:20-21, 91:1-16, Izajja 40:31, Ivan 15:4-8, Hebrejima 4:16.

Četvrti dan pobožnosti

RAZVIJAJTE ISPRAVNE ŽELJE

„Ali ja kažem: hodajte i živite [stalno] u Duhu [Svetom; prijemljivi, nadzirani i vođeni Duhom]; tada sigurno nećete zadovoljavati žudnje i želje tijela (ljudske naravi bez Boga).“⁽⁹⁾

- Galačanima 5:16, AMP

U čistoći vašeg braka zapravo se radi o čistoći koju Krist želi u svojoj Zaručnici. Spolne želje nisu loše – one su Božje djelo i On ih slavi! Ali kada krivi postupci ili utjecaji okaljaju naše zajednice, oni ratuju protiv intimnosti i iskriviljavaju ono što je Bog nazvao dobrom. Ključ je za razvijanje ispravnih želja *izglađnjivanje svoje ljudske prirode i hranjenje svog duha.*

„Iako Biblija izvan svake sumnje ima blagonaklon i pozitivan stav prema spolnom odnosu – osvjedočite se u Pjesmi nad pjesmama, na primjer – pisci su Biblije također silno svjesni stupice bludnog grijeha i naše sklonosti da pokvarimo dar koji nam je Bog dao. ... Upravo je [zato] ustanova braka ključna u našem plovljenju morem spolne želje. Ona je jedini okvir unutar kojega spolnost postaje duhovno značajna i korisna.“

- Gary Thomas¹³

Ono što unesete u sebe očima i ušima na kraju unesete u svoj um i srce. Vaše oči i uši predvorja su vaše duše i duha. Sve što vidite i čujete hrani ili vašu ljudsku prirodu ili duh.

Stanite i razmislite. Kako hranite svoju *ljudsku prirodu?* Gledate li i sluštate filmove, televizijske programe ili glazbu

(9) „A velim: živite po Duhu pa sigurno nećete udovoljavati požudi tijela.“

koja nadolijeva na vatru nečistih želja? „Hranite“ li se knjigama, časopisima ili mrežnim stranicama koje zagađuju vaš um i srce? Što je s prijateljima i drugim utjecajima – potiču li krive stavove i kriva djela?

Zamolite Duha Svetoga da vam otkrije bilo kakve nezdrave utjecaje. Podalje koga ili čega vas On nuka da se držite?

Do promjene ponašanja dolazi kada svoje umove obnovimo Božjom Riječju. Promišljajte o sljedećim stihovima.

„...jer Riječ koju Bog govori živa je i djelatna; reže oštريје od ikojeg dvosjeklog mača: prodire sve do mjesta gdje se duša i duh spajaju, do najskrovitijih intimnosti ljudskog bića: razotkriva i same misli i motive ljudskog srca. ...“⁽¹⁰⁾

- Hebrejima 4:12, Phillips

„Zato se riješite sve nečistoće i razuzdanih posljedica zloće, i u poniznom (blagom, skromnom) duhu primite i radosno dočekajte Riječ koja posađena i ukorijenjena [u vašim srcima] sadrži moć spasenja vaših duša.“⁽¹¹⁾

- Jakovljeva 1:21, AMP

„Nije li moja riječ poput vatre [koja proždire sve što ne može izdržati test]?“ kaže Gospodin, „i poput malja koji razbija na komadiće stijenu [najviše čvrstoće]?“⁽¹²⁾

- Jeremija 23:29, AMP

(10) „Uistinu je živa i djelotvorna riječ Božja. Ona je oštريјa od svakoga dvosjeklog mača i prodire do rastavljanja duše i duha, zglobova i moždine, i može suditi nakane i misli srca.“

(11) „Zato odbacite od sebe svaku prljavštinu, zadnji ostatak zloće, i ponizno prihvativite u vas usađenu Riječ koja može spasiti vaše duše!“

(12) „Nije li riječ moja poput vatre – riječ je Jahvina – i nije li slična malju što razbija pećinu?“

Također razmotrite: Jošua 1:8, Psalm 1:1-3, 119:103, Jeremija 15:16, Rimljanima 12:1-2, Kološanima 3:1-5, Prva Petrova 2:2.

Na koje točno određene načine hranite svoj *duh* istinom Božje Riječi o spolnom odnosu, intimnosti i svetosti? Kako možete povećati svoju potrošnju istine? Pomolite se i zamolite Duha Svetoga da vam pokaže praktične, dominštate načine hranjenja vašeg duha i njegovanja ispravnih želja.

Ako Ga zamolite, Duh Sveti pokazat će vam kako da razvijate strast za svetošću i produbljujete intimu svog zajedništva.

Peti dan pobožnosti

RAZGOVARANJE I INTIMNOST

„...dok govorimo istinu s ljubavlju, potpuno ćemo odrasti u svom odnosu s Kristom, koji je glava.“⁽¹³⁾

- Efežanima 4:15, GW

Ključ sjajnog spolnog odnosa u svakom dobu braka jest *razgovaranje*. U tolikim je brakovima intimnost „uništena zbog nedostatka znanja“⁽¹⁴⁾ (Hošea 4:6, NKJV). Do problema dolazi ako očekivanja i sklonosti obaju supružnika ne izlaze redovito na vidjelo razgovorom. Dok vi i vaš bračni drug s ljubavlju jedno drugom govorite istinu o svojim spolnim željama, urastat ćete u veličinu braka koju je Bog predodredio.

Autori i govornici **Bob i Audrey Meisner** pojašnjavaju:

„Ako ste najbolji prijatelji i ako ste otvoreni jedno s drugim, to će neizmjerno koristiti vašem uživanju u spolnoj intimi. ...Jasni razgovori o onome što očekujete jedno od drugog i o vašim poteškoćama i izazovima donose toplinu i prihvatanje u vaše spolno zajedništvo. Razumijevanje svog supružnika, koji se od vas razlikuje u spolnom nagonu, razini energije i izražaju, stavite na vrh prioriteta. I budite strpljivi: trebat će vam cijeli život da upoznate jedno drugo u svakoj potankosti intime.“⁽¹⁴⁾

(13) „Naprotiv, provodimo u život istinu u ljubavi i tako učinimo da sve uraste u njega koji je Glava, u Krista.“

(14) „...gine: nema znanja“

Dovršite ove rečenice:

„Uviđam da nam je u ovom dobu najbolje vrijeme za vođenje ljubavi

."

„Moj se bračni drug osjeća sigurnim i najspremnijim sudjelovati kada

."

„Mislim da je najveća prepreka našem redovitom vođenju ljubavi u ovom dobu braka

."

„Najvažnija stvar koju upravo sada želim podijeliti sa svojim supružnikom o stanju naše spolne intime je

."

Sa svojim bračnim drugom spolno najviše *uživam* u:

Ono što mi se ne sviđa u seksualnom odnosu sa svojim bračnim partnerom je:

Jeste li ikada otvoreno i iskreno podijelili sa svojim bračnim drugom ono što volite i ne volite? Budući da oni ne mogu čitati vaše misli, ohrabrujemo vas da odredite posebno vrijeme i sigurno okruženje u kojem ćete moći jedno s drugim podijeliti svoje odgovore. Zapamtite: gorovite istinu u ljubavi i molite za Božju milost kako biste razumjeli i poštivali potrebe i želje svog supružnika.

Mužu, posvećuješ li više vremena i pozornosti svojem poslu ili svojoj djeci nego svojoj ženi? Što možeš učiniti da bolje ugodiš njezinim spolnim potrebama? Ponizi se pred svojom ženom i zatraži njezino mišljenje, a potom se zajedno pomolite za to.

Ženo, jesu li ti obitelj ili posao postali važniji od njegovanja tvoje spolne intimnosti s mužem? Kako možeš bolje ugoditi njegovim spolnim potrebama? Ponizi se pred njim i upitaj za njegovo mišljenje, a potom se zajedno pomolite za to.

PITANJA ZA RAZMATRANJE

Ako ovu knjigu, Priča o braku, koristite kao dio istoimenog Messenger Series učenja, molimo vas pogledajte videozapis broj pet.

- 1| Prema Postanku, Bog je od praha zemaljskog stvorio čovjeka, a potom načinio ženu i doveo je njemu. Pomno pročitajte Postanak 2:21-25. Što vam se najviše ističe u čovjekovoj prvoj reakciji na ženu – kad ju je vidio i bio s njom? Što se promijenilo nakon što su bili neposlušni Bogu (vidi Postanak 3:6-8)?
- 2| Vjerujete li da su Božje milosrđe, oprost i milost dostupni i sposobni obračunati se sa svakim grijehom? Ako je tako, što mislite, zašto je tolikima teško primiti oslobođenje od svojih bludnih grijeha? Da razgovarate s osobom koja se s time bori, kako biste je ohrabrili da otpusti grijeha svoje prošlosti i prihvati Božji oprost i milost?
- 3| Vlastitim riječima izrazite što za vas znači poštivati svoju bračnu postelju. Kako bi to izgledalo u praksi? Čime se bračnu postelju obeščašće?
- 4| Pismo posebno govori o dvije vrste žalosti koju doživljavamo: žalost svijeta i žalost po promisli i volji Božjoj. Razmotrite po čemu se razlikuju i koje su osobine i posljedice svake.

Žalost svijeta	Žalost po promisli i volji Božjoj

5| Intimnost s Bogom preduvjet je za oslobođenje od svakog grijeha, uključujući bludni. Stanite i razmislite. Što bi se dogodilo da smo sposobni doživjeti trajnu slobodu i oslobođenje od grijeha u *vlastitoj snazi*? Kako bi to promijenilo naše odnose s Bogom i drugima?

Razmotrite: Ima li naša, tjelesna sposobnost, ikakvu vrijednost? Vidi Rimljanima 7:18, Ivan 15:5, Filipljanim 3:3 i Prva Korinćanima 10:12.

6| Zajedno sa svojim prisnim odnosom s Bogom, koje jasne korake možemo poduzeti kako bismo čuvali svoje oči i uši, svoje umove i srca, od izopačenosti i nečistih prikaza, vrijednosti i ponašanja koja nameće društvo? Navedite prijedloge toga što možemo činiti u privatnom i javnom okruženju.

Razmotrite ove stihove:

„Neću stavljati pred oči svoje ništa opako. . .“ (Psalam 101:3, KS)

„Sa svojim očima savez sam sklopio da pogledat neću nijednu djevicu.“ (Job 31:1, KS)

7| Jedan od načina da ostanete čisti u vašoj intimnoj spolnosti jest da ostanete *spolno zadovoljeni* unutar sigurnosti svog braka. Pažljivo pročitajte iskrenu uputu koju Bog daje kroz pero apostola Pavla

u Prvoj poslanici Korinćanima 7:2-5. Što vam Duh Sveti otkriva u svakom od tih stihova? Kako taj odломak općenito mijenja vaš pogled na spolni odnos, a kako na služenje svom mužu?

Voditelji: Neka članovi vaše grupe pročitaju isti odломak Pisma u The Message prijevodu Biblije.

SAŽETAK POGLAVLJA:

- Bog želi da vaš supružnik i vi razvijete čudesan spolni život koji počinje prihvaćanjem Njegovog poziva za poštovanjem i čistoćom u spavaćoj sobi.
- Nemojte da vam sram grijeha ili zlostavljanja prijeći uživati u punom opsegu bračne intimnosti i spolnog blaženstva. Bog čezne iscijeliti svako slijljeno mjesto i učiniti ga cijelim.
- Sjajno vođenje ljubavi moguće je kad su oba supružnika zagrijana za ugađanje jedno drugom. Spolna vas intimnost spaja tjelesno, emocionalno, umno i duhovno s vašim bračnim drugom i ima svoj vrhunac u bogobojažnom užitku i zadovoljstvu.
- Dok samoživost zaprječe našu intimnost s Bogom i onemogućava nam da iskusimo Njegovu silu preobraženja, usmjerenost na Boga i prisnost s Njim pokreću Njegovu silu u našim životima.
- Naši su umovi obnovljeni i naša srca pročišćena kada provodimo vrijeme u Božjoj Riječi i prisutnosti. Božja Riječ, usađena u naša srca i potvrđena Njegovim Duhom, pruža slobodu od bludnog grijeha.
- Svako je doba braka drukčije, što znači da ćete doživjeti različita doba i u svom spolnom životu. Svako doba ima svoje radosti i izazove. O spolnom odnosu razgovarajte otvoreno i redovito u svakom dobu, i ulažite u vašu prisnost.

ŠESTO POGLAVLJE

Krenite ispočetka

„Živjeti sretno do kraja života moguće je samo iz dana u dan.“

- Margaret Bonanno

Prvi dan

Kad su naši sinovi bili jako mali, ja, Lisa, čitala sam im pripovijetku o siromašnom čovjeku koji je imao živopisan san pronalaženja zakopanog blaga u podnožju jabuke. Točan položaj stabla nije bio jasan, ali je san ispunio čovjekovo srce nadom.

Taj je čovjek bio vlasnik nepreglednog, prastarog voćnjaka kojemu se smanjila rodnost, što ga je dovelo u stanje siromaštva. Prije sna razmišljaо je o tome da proda voćnjak. No poslije sna, počeo je raditi s ciljem i jedrinom. Shvaćao je da bi pronalaženje pravog stabla moglo zahtijevati bezbrojne sate teškog rada. Neustrašen, počeo je sustavno kopati oko svakog stabla. Svako stablo koje nije imalo blago služilo je samo za isticanje mogućnosti pronalaženja blaga u ostalima. No kada je iskopao zadnji jarak oko posljednjeg stabla i još uvijek nije pronašao blago o kojem je sanjao, srušio se od obeshrabrenja i iscrpljenosti.

Tek je dolaskom proljeća čovjek pronašao svoje blago. Šetao je voćnjakom duboko udišući zrak otežao mirisom cvata jabuka. Sva su njegova stara stabla bila zaodjevena mnoštvom cvjetova i svaki je mirisni pupoljak nosio obećanje jesenske jabuke.

Siromašni je čovjek pronašao blago brinući se o onome što je uvijek bilo pod njegovom skrbi. Dok je okopavao svako stablo, nesvjesno je prozračio korijenje i prevrnuo zemlju. Taj je postupak uveo stabla u novo doba plodnosti. Ono što je jednoć bilo skoro jalovo, vratilo se u život. Te su godine, i mnogih narednih, on i njegova obitelj uživali berbu koja je nadmašivala njihove najluđe snove!

Kad smo započinjali naše putovanje kroz ovu knjigu, usporedili smo brak sa stablom. Kad je zemlja oko stabla ugažena, njegovo korijenje postane sputano i ne može se širiti kako bi primilo vodu i hranjive tvari potrebne za cvat. Prvih pet poglavlja ove knjige oblikovano je tako da vam pomogne okopati zemlju. Uklanjanjem učinaka povrede, straha i sebičnosti, koji oslabljuju i stežu, osvježili ste svoje korijenje. Zato što ste se usudili sanjati i odlučili uspostaviti vrijednosti, uloge i ciljeve, trebali biste vidjeti obećanje nade na svojim granama i blago u svojoj budućnosti.

Svaki brak sadrži obećanje još uvijek neostvarene berbe. Mi svoj dio vršimo čuvajući svoja srca i domove, a Bog vrši svoj dio upućujući blagoslov našim zajednicama. Mladica sa svojim nježnim granama, zrelo stablo s istrošenim velikim granama, da, čak i maleno sjeme koje tek treba niknuti – svi imaju potencijal. Naš Bog uzima jalovo i od njega čini obilje. Staro čini novim i mrtvo oživljava.

Činiti sve stvari novima

*„Ljubav ne briše prošlost, ali čini budućnost
drukčijom.“*
- Gary Chapman

Posljednji ćemo se put osvrnuti na vrt u kojem je sve ovo počelo.

„Bog je stvorio ljudska bića; načinio ih je Bogu sličnima, da odražavaju Božju narav. Stvorio ih je muškarcem i ženom. Bog ih je blagoslovio: „Napredujte! Množite se! Napunite Zemlju! Preuzmите brigu! Budite odgovorni za ribe u moru i ptice u zraku, za svako živo biće koje se kreće licem Zemlje.“⁽¹⁾

(Postanak 1:27-28, The Message)

To je oduvijek bila Božja svrha za nas. Naše prošlosti, naši strahovi, pritisci i iskrivljenost našeg okruženja truju ili razvodnjavaju Stvoriteljev prвobitni naum. Možda se osjećate previše udaljenima od naloga danog u Edenu da biste vjerovali kako vam zakonito pripada. Odvažite se. Svaki se život i brak mogu nanovo roditi, i prihvati novi postanak.

„Tada onaj „koji sjedi na prijestolju“ reče: „‘Evo’ sve ‘činim novo’.“ ...

(Otkrivenje 21:5)

Ono što Bog čini nije samo obnova prošlosti. On sve stvari čini novima. On je uzeo stabla iz Edena – te simbole našeg pada – i ponovo ih oblikovao. Pružio je svog Sina preko stabla smrti da bi nas mogao primiti u svoj vječni grad – dom stablu života, čije lišće služi za iscijeljenje nacija. Ništa što je bilo izgubljeno nije izvan Njegove sile otkupljenja, a tako ni naši brakovi. On sve stvari čini novima da **bismo mogli krenuti ispočetka.**

(1) „I tako Bog stvori čovjeka na svoju sliku, na sliku Božju stvori ga: muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče im Bog: „Plodni budite i množite se, i ispunite zemlju i sebi je podložite: vladajte nad ribama morskim i nad pticama nebeskim, i nad svakim živim stvorom koji se kreće po zemlji.“ (Postanak 1:27-28, 31, GBV/Živa riječ)

Vaša je prošlost nestala. Zakopana je u ljetopisima i izvan je ljudskog dosega. No postoji Onaj koji živi izvan vremena i nije vezan njegovim ograničenjima. On je „Višnji i Uzvišeni“ koji živi u vječnosti (Izaja 57:15). Bog će otkupiti pogreške vaše prošlosti dok piše priču vaše budućnosti. U Božjem kraljevstvu, bol jučerašnjice ne zaprečava mogućnosti sutrašnjice. Svaki je dan Njegova milost nova i Njegova obećanja čekaju na vas. On voli – i žudi – činiti za vas nemoguće mogućim.

„...Njemu koji je, prema snazi koja djeluje u nama, moćan učiniti mnogo obilnije negoli mi moliti ili zamisliti“

(Efežanima 3:20, GBV/Živa riječ)

Plodnost, učinkovitost i ispunjenje koje Bog može donijeti vama osobno i vašem braku, stoe iznad svega što možete pojmiti. Sjetite se snova, ciljeva i želja koje ste zapisali za svoj brak proteklih dana ili tjadana. Bog ne želi samo ispuniti tu viziju. On je želi obilno nadmašiti. On želi produbiti vašu intimnost i proširiti vaš utjecaj, da vaša zajednica uspostavlja Njegovo nebesko kraljevstvo na zemlji. On želi u vama i kroz vas raditi na načine koji su korjeniti i bez pre-sedana. Možda se niste usudili sanjati dok ste čitali prethodno poglavlje. Usudite se sada!

Osnovno načelo života s Bogom jest da, iako On ne treba našu pomoć da bi išta postigao, On pozdravlja naše dioništvo. On ne treba našu pripomoć, ali želi našu uključenost. Daje nam priliku sudjelovati u postizanju nemogućih stvari. To je ono što vas molimo da učinite krećući u svom braku iznova: ciljajte na ono što u ovom trenutku čak izgleda nemoguće.

Jedna nam priča posebno pruža uvid u to kako postići nemoguće. Dolazi u neobičnom trenu ljudske povijesti,

u razdoblju kad se čovječanstvo pobunilo protiv Božje zapovijedi da napuni zemlju.

Umjesto da se *rašire*, naši su se pretci skupili i pokušali *uspjeti*, ciljajući na mjesto u nebeskim prostorima poput Adama i Eve u Edenu. Vjerojatno već znate kako se Bog upleo kod babilonske kule.

„Jahve se spusti da vidi grad i toranj što su ga gradili sinovi čovječji. Jahve reče: „*Zbilja su jedan narod, s jednim jezikom za sve!* Ovo je tek početak njihovih nastojanja. *Sad im ništa neće biti neostvarivo što god naume izvesti.* Hajde da siđemo i jezik im pobrkamo, da jedan drugome govora ne razumije.“ Tako ih Jahve rasu odande po svoj zemlji, te ne sazidaše grada.“

(Postanak 11:5-8, KS, označili autori)

Ovaj pothvat nije bio Božje djelo, ali da On nije prekinuo njihov rad, oni bi ga ostvarili zbog dvaju razloga: *zajedničkog jezika i ujedinjenosti naroda*.² Ako su ta dva čimbenika mogla neposlušnima ostvariti naizgled neostvarivo, koliko će više ovlastiti one koji su jedno tijelo u Kristu?

Dok počinjete iznova, ključno će vam biti dijeljenje jednog jezika i svrhe kako biste primili „neograničeno više“ koje Bog ima za vašu zajednicu. Razmotrit ćemo oba čimbenika, počevši s jezikom.

Drugi dan

Jezik neba

*„....usta govore onim čega je prepuno srce.“
(Luka 6:45)*

U knjizi smo više puta naglašavali važnost toga da Bog prvo radi na vašim srcima. Do promjene dolazi kada se podvrgnemo Njegovom Duhu i pokorimo Njegovoj Riječi. Kao što smo već rekli, promjena ponašanja nije zamjena za unutarnju preobrazbu. Ali kako se počnete iznutra preobražavati, vaš će vanjski svijet biti ponovo načinjen. Prvi dokaz djela koje Bog čini u vašem srcu pronaći ćete u riječima svojih usta.

U svim prilikama s kojima se suočavamo imamo izbor: hoćemo li pričati jezikom neba ili jezikom zemlje? Zemlja izgovara očitu stvarnost. Nebo priča prema višem Izvoru istine.

„Moje misli nisu nimalo poput vaših misli“, kaže Gospodin. „I moji su putevi daleko iznad ičega što možete zamisliti. Jer jednako kao što su nebesa poviše zemlje, tako su moji putevi poviše vaših puteva i moje misli poviše vaših misli.

Kiša i snijeg padaju s nebesa i ostaju na zemlji kako bi je natopili. Zbog njih zrno raste, dajući sjeme zemljoradniku i kruh gladnim. Jednako je tako i s mojom riječi. Ja je objavim i ona uvijek donese rod. Postići će sve što želim i uspijevat će svugdje kamo je pošaljem.“⁽²⁾

(Izajia 55:8-11, slobodan prijevod)

(2) „Jer misli vaše nisu moje misli, i puti moji nisu vaši puti, riječ je Jahvina. Visoko je iznad zemlje nebo, tako su puti moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli. Kao što daždi i sniježi s neba bez prestanka dok se zemlja ne natopi, oplodi i ozeleni, da bi dala sjeme sijaču i kruha za jelo, tako se riječ koja iz mojih usta izlazi ne vraća k meni bez ploda, nego čini ono što sam htio i obistinjuje ono zbog čega je poslao.“

Da bismo pričali Božjim jezikom, moramo znati Njegovu Riječ. Ona će preobraziti našu viziju, uzrokujući da vidimo nevidljivo i navještamo što bi tek moglo doći. Promijenit će naše izražavanje u narječeće vjere, koje je više od pozitivnosti ili emocionalnog optimizma. Ono je čvrsto uvjerenje u ono što je obećano.

Evo nekih primjera kako se razlikuju jezici neba i zemlje:

Naša zemlja kaže: „*Razvod.*“

Nebo kaže: „*Zajedništvo.*“

Naša zemlja kaže: „*Nema nade.*“

Nebo kaže: „*Sve je moguće.*“

Naša zemlja kaže: „*Odbacivanje.*“

Nebo kaže: „*Prihvaćanje.*“

Naša zemlja kaže: „*Duguješ mi!*“

Nebo kaže: „*Dobrovoljno ti dajem.*“

Naša zemlja kaže: „*Osveta.*“

Nebo kaže: „*Oprost.*“

Naša zemlja kaže: „*Neću biti tvoj rob.*“

Nebo kaže: „*Bit ću tvoj sluga.*“

Naša zemlja kaže: „*Prezirem tvoju slabost.*“

Nebo kaže: „*Vidim tvoje mogućnosti i moja ljubav prekriva tvoju slabost.*“

Naša zemlja kaže: „*Ne ispunjavaš moje potrebe.*“

Nebo kaže: „*Želim ispuniti tvoje potrebe.*“

Ove riječi i same po sebi mogu biti nadahnjujuće, no ukorijenjene u dubljoj istini Božje Riječi trajne su i osnažujuće. Ohrabrujemo vas da prihvate jezik neba tako da učite povezati Pismo sa svakim stavom i izjavom koju unosite u svoj brak. Kao Božji ljudi znamo da „su naše trenutne nevolje male i neće dugo trajati. A ipak, one nam donose slavu koja ih neizmjerno nadmašuje i koja će trajati vječno! Zato ne gledamo na nevolje koje možemo vidjeti sada; umjesto toga, usmjeravamo svoj pogled na stvari koje ne možemo

vidjeti. Jer stvari koje možemo vidjeti sada uskoro će nestati”⁽³⁾ (Druga Korinćanima 4:17-18, slobodan prijevod).

I život i smrt u vlasti su jezika te vjerom možemo dozvati čak i one stvari koje još nisu očitovane kao da već jesu (vidi Izreke 18:21 i Rimljanima 4:17). Dopustite Božjoj Riječi da oblikuje vaš svijet.

Govoriti istinu

*„...govorite istinu u ljubavi, rastući na svaki način sve
više i više nalik Kristu...“⁽⁴⁾*

(Efežanima 4:15, slobodan prijevod)

Govoriti jezik neba uvijek podrazumijeva govoriti istinu. Ali nije svaki način govorenja istine ispravan. Govoriti Božjim jezikom znači govoriti istinu u *ljubavi*.

Mnogi parovi pogriješe usvajajući jedan od dvaju suprotnih pristupa. Poneki supružnici koriste Božju Riječ kako bi napali ili omalovažili svoje bračne drugove. Govore istinu, ali zbog frustracije, ljutnje, osvete ili povrijeđenosti. Drugi ne žele nanijeti bol ili dovesti do sukoba, stoga potisnu istinu koju treba izreći i djeluju u površnoj, lažnoj ljubavi. S vremenom to neizbjegno dovede do dubokih osjećaja razočaranja i povrijeđenosti, a oni dođu do neke vrste eksplozije. Nijedan od tih dvaju pristupa ne postiže ono što Bog želi – da postajemo sve više i više poput Krista.

Kao muž ili žena, svjesni ste slabosti svog supružnika kao nitko drugi. Lako biste mogli iskoristiti svoje jedinstveno znanje da povrijedite, osramotite ili osudite svog bračnog druga. No prihvatali smo uzvišeniji poziv, zar ne? Obvezali smo se da ćemo svojim supružnicima biti najveće sluge

(3) „Uistinu, naša nam sadašnja ali kratkotrajna i mala nevolja donosi izvanredno veliku i vječnu slavu, nama koji ne smjeramo na vidljivo, nego na nevidljivo, jer je vidljivo prolazno, a nevidljivo je vječno.“

(4) „...nego, govoreći istinu u ljubavi, u svemu uzrastimo u njega koji je glava, Krist“ (GBV/Živa riječ)

i tražiti njihove najbolje interese. Naše riječi istine mogu pomoći našim bračnim drugovima da više rastu u sličnosti Kristu – ali nikada nećemo govoriti riječi vječne vrijednosti ako koristimo svoje jezike kao oružje koje ranjava.

Ako želimo da naši brakovi budu zdravi, morat ćemo ukazati na razorno ili neopravdano ponašanje, a za to postoji i pravo vrijeme i pravo mjesto. Jeste li ikada primijetili da isticanje mana vašeg supružnika usred rasprave nikada ne dovede do promjene nabolje? Namjesto toga, ono uglavnom izazove još gore ponašanje i štetne utjecaje. Kada osjećate da o nečemu morate razgovarati, pričekajte da se i vaš supružnik i vi smirite. Ako je stvar ozbiljna, možda biste mogli dogоворiti izlazak kako biste se mogli izraziti u intimnijem okruženju, u kojem je vjerojatnije da će vas supružnik čuti.

Ja, Lisa, točno se sjećam trenutka kad mi je Bog govorio: „Lisa, ako želiš da te se čuje, izreci to na način na koji bi to sama voljela čuti.“ A ovome lako možemo dodati i: „Izreci to i *tada kada* bi ti to željela čuti.“ Vjerojatno nije najbolje ponuditi konstruktivnu kritiku u žaru sukoba. Opomenu ili ispravak najbolje je iznijeti kad je vaš supružnik opušten i prijmljiv. Kad ste iscrpljeni, vrijeme je za odmor. Oprostite i zagrlite jedno drugo te odredite da ćete o tome ponovno razgovarati ujutro.

Prijeko je potrebno da osjetljive istine iskažemo zaodjevene ljubavlju. Nitko ne voli čuti o svojim neuspjesima ili nedostatcima, ali onima koji su poučljivi koristi kad im se osvijesti područja u kojima imaju priliku rasti.

Prije nego ponudite savjet, ispitajte svoje motive. Upitajte se: „*Dijelim li ovo s uporištem u ljubavi ili tražim vlastitu korist ili zaštitu? Jesam li istinski zabrinut/zabrinuta za dobrobit svog supružnika ili tražim osvetu zato što sam povrijeđen/povrijeđena?*“ Ako nudite preporuke za promjenu

ponašanja usred rasprave, ti su prijedlozi najvjerojatnije ukorijenjeni u sebičnosti. Jer time, na kraju krajeva, odgovarate na to kako vaš supružnik čini da se vi osjećate.

Iznimno je teško govoriti istinu u ljubavi ako ste uzne-mireni. Ako ipak uspijete zadržati jezik za Zubima, dogodit će se jedna od sljedećih dviju stvari: ili ćete shvatiti da ste bili u krivu i bit ćete zahvalni što niste ništa rekli, ili ćete moći smirenio i točno izraziti nešto što vaš supružnik treba čuti.

Mi smo, osobno, naučili da je najbolje prijeći preko manjih povreda povjeravajući ih Bogu. No uvidjeli smo da je neke povrede teško zaboraviti. Ako su u pitanju učestala razorna ponašanja, zapravo je nezdravo držati jezik za Zubima. Ali potreba za sučeljavanjem ne daje dozvolu za povređivanje. Istinu možete govoriti u ljubavi, tako da:

- preispitate svoje motive u svjetlu Božje Riječi,
- rješavate sukob tako da napadnete problem, a ne vašeg supružnika,
- zauzdate svoj jezik i ne pričate destruktivno,
- budete milosrdni,
- budete iskreni,
- odgovarate blago,
- stalno nudite nadu,
- pričate na način na koji biste htjeli da se vama govorи,
- mudro birate riječi, vrijeme i mjesto suočavanja.³

Salomon je rekao „Željezo se oštri željezom; tako čovjek oštri lice svoga prijatelja.“ (Izreke 27:17, GBV/Živa riječ). U našim odnosima ima mjesta za bogobojažno trvenje, pa čak i za neslaganje. Ako se prema njima postavimo na ispravan način, ti će trenutci trvenja u našim životima kovati ono božansko.

Važno je obratiti pozornost na stvari koje bi mogle ugroziti jedinstvo vašeg braka. Malene povrede mogu postati duboke rane ako ih ispravno ne liječimo, i mnogo puta naši supružnici nisu svjesni boli koju nam nanose. Razgovaranje o brigama zbog ljubavi prema Bogu i jednog prema drugom pomaže nam rasti u jedinstvu i postati boljim supružnicima.

Treći dan

Jezici ljubavi

Dosad smo razmatrali jezik iz više ili manje tradicionalnog kuta, usmjereni na riječi koje govorimo i na to kako ih izgovaramo. Sada ćemo svoj fokus malo preusmjeriti kako bismo razmotrili drukčiji vid *zajedničkog jezika*. U četvrtom smo poglavlju iznijeli kako će naši brakovi biti jači ako shvatimo da nam bračni drugovi možda neće služiti na isti način na koji mi služimo njima. Također, ljudi daju i primaju ljubav na različite načine. Odlična knjiga koja vam može pomoći da rastumačite različita narječja ljubavi, a koja je uvelike koristila i našem odnosu, zove se *Pet jezika ljubavi: Kako partneru izraziti duboke osjećaje* Garyja Chapmana.

Poslužit ćemo se svojim brakom kao primjerom kako bismo vam dočarali zašto je to toliko bitno. Moji su, Lisini, glavni načini iskazivanja ljubavi kroz korisno provedeno vrijeme i kroz djela služenja. To znači da sam ja na početku našeg braka bila zauzeta čineći stvari (ruble, postavljanje pločica, kuhanje, čišćenje, briga o djeci, bojanje i vrtlarenje), kako bih Johnu pokazala svoju obilnu ljubav prema njemu. Također sam pokušavala voditi duboke, značajne razgovore kao način kvalitetnog provođenja vremena s Johnom, čineći stvari za koje sam mislila da odišu ljubavlju.

Ja, John, nisam bio na istoj valnoj duljini kao Lisa. Ljubav pokazujem drukčije, kroz tjelesni dodir i riječi potvrde. Lisa je odlično kuhala, izravnavala tepihe, postavljala pločice, ali ja nisam u tome čuo: „Volim te“. I dok sam ja žarko govorio poticajne riječi i nudio joj tjelesnu privrženost, ni ona nije čula: „Volim te“ u mojim djelima. Kao da smo oboje pričali stranim jezikom.

Da bi brak bio zdrav, oboje se supružnika u braku trebaju osjećati sretnima i voljenima, i svatko zaslužuje biti voljen tako da to prepozna. Stoga, nema ništa loše u tome da jedno drugom date do znanja kako volite prepoznati ljubav. Potičemo vas i vašeg supružnika da naučite kako možete iskazati ljubavi time da pročitate knjigu Dr. Chapmana ili ispunite besplatnu procjenu na 5lovelanguages.com. Razgovarajte o svojim rezultatima. Kako bi govoreњe jezika onog drugog izgledalo u vašem jedinstvenom odnosu? Ovakav se razgovor najbolje vodi na nježan, neoptužujući način. Recite nešto kao: „Osjećam se voljenim/voljenom kada ti...“ i potom pojasnite.⁴

Svjesna uporaba riječi ili djela koja su izrađena po mjeri vašeg supružnika i načina na koji on ili ona iskazuje pažnju, proširit će rječnik ljubavi u vašoj zajednici. To će ojačati temelje koje postavite koristeći jezik neba i govoreći istinu u ljubavi. Ovi upareni čimbenici tvore zajednički jezik vaše bračne zajednice. Sad ćemo razmotriti kako možete izgraditi zajedništvo – što je drugo polazište koje omogućuje nemoguće.

Pod nalogom

Jedna od stvari koje je Isus redovito isticao tijekom svoje službe važnost je bivanja u jedinstvu. Uzmite kao primjer izvještaj iz Evanđelja po Ivanu. One noći kad je bio izdan, Isus se molio [Bogu, op. prev.] da živimo u jedinstvu:

„Ne molim samo za [svoje učenike]
već i za one koji će vjerovati u mene zbog njih
i njihovog svjedočanstva o meni.
Cilj je za sve njih da postanu jedno srce i um –
jednako kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, da bi oni
mogli biti jedno srce i um s nama.
Tada bi svijet mogao vjerovati da si me ti, zapravo,
poslao. Istu slavu koju si ti meni dao,
ja sam dao njima,
stoga će oni biti tako ujedinjeni i u zajedništvu kao što
smo mi – ja u njima i ti u meni.
*Tada će oni biti zreli u tom jedinstvu,
i pružit će bezbožnom svijetu dokaz
da si me ti poslao i njih volio
na isti način na koji si volio mene.“⁽⁵⁾*

(Ivan 17:20–23, The Message, označili autori)

Jedinstvo očituje slavu Božju. Ono posvjedočuje o snazi koju ima djelo pomirenja Njegovog Sina. Dok su mnogi htjeli potvrditi evanđelje rasuđivanjem ili žestokim obražlaganjem, prvi i najbolji dokaz Božje ljubavi prema svijetu način je kako je Njegova ljubav očitovana među Njegovim ljudima.

Jedinstvo ne šalje poruku samo onima izvan Božjeg kraljevstva već koristi i nama. Bog daje svoj blagoslov kad smo zajedno u slozi (vidi Psalm 133). Zbog toga je jedinstvo dvostruka prijetnja kraljevstvu tame: ono donosi naklonost Božjem narodu i u isto vrijeme prinuđuje izgubljene da zamijete Božju ljubav prema njima.

Ne začuđuje, stoga, da će neprijatelj poduzeti sve što može kako bi stvorio neslogu u vašem braku – i svaka sebičnost ili strah koji gajite samo će pomoći njegovoj

(5) „Ne molim samo za njih nego i za one koji će po njihovoj riječi vjerovati u me, da svi budu jedno. Kao što si ti, Oče, u meni, i ja u tebi, tako neka i oni u nama budu jedno, da svijet vjeruje da si me ti poslao! Ja sam im predao slavu koju si ti meni dao, da budu jedno kao što smo mi jedno – ja u njima, a ti u meni – da postanu potpuno jedno, da svijet upozna da si me ti poslao i da si njih ljubio kao što si mene ljubio.“

namjeri. Ostanak u jedinstvu naporan je rad jer traži od nas da se borimo protiv svog neprijatelja i protiv svoje ljudske naravi. On zahtijeva milost Božjeg Duha i svjesnost jasne svrhe koja nadilazi trenutne poteškoće. S time na umu svraćamo još jednom pogled na Poslanicu Efežanima 5:21:

„Pokoravajte se jedan drugom iz poštovanja pred Kristom.“

U jednom od ranijih poglavlja, razmotrili smo uloge koje oba supružnika imaju u pokoravanju jedno drugom kao nesebične sluge. Sada želimo proširiti vaše poimanje podlaganja i toga kako nam ono pomaže da budemo jedno.

Razmotrite sljedeće: prefiks *pod* znači „ispod“, a drugi dio riječi ima korijen u *ložiti/lagati* (u nalogu). Kad ih spojimo, možemo zaključiti da *podlaganje* znači „pod istim nalogom ili misijom/zadatkom“.⁵ Već ste odvojili značajno vrijeme na zabilježavanje ciljeva za svoj brak i na odabir strategija za korake kojima ćete ih ostvariti. Neka vam poziv za podlaganjem, stoga, služi kao podsjetnik da je svaki cilj koji imate za vaš brak podređen krajnjoj svrsi očitovanja ljubavi i slave Božje. Oba su supružnika podložna autoritetu ovog od Boga danog naloga i to je ono što nas tjera da budemo jedno.

Takav pogled daje sposobnost oboma supružnicima da budu jaki u braku. Podlaganje ne nalaže da jedan supružnik bude jak, a drugi slab. Kako brak podupire nalog koji je tako uzvišen i tako veći od ijednoga od nas, on traži da dvoje jakih ljudi izgradi jaku zajednicu. Molimo vas da shvatite da se riječ *jak* ne odnosi na osobnost ili tjelesnu snagu. Ono što mi razmatramo je doprinos. Kao što smo ranije napisali, u braku se ne radi o dominaciji već o zajedničkoj vlasti. Radi se o zajedničkom zauzimanju prostora, ne o pojedinačnom označavanju vlastitog prostora.

U ponekim sam područjima našeg braka, obitelji i utjecaja, ja, John, vještiji od Lise. Ona mi se u tim područjima rado podvrgne. Jednako tako, u nekim je područjima Lisa mnogo vještija od mene. U tim se stvarima ja rado podvrjavam njezinim uvidima i stručnosti. Ujedinjeni smo pod istim nalogom i naš nalog traži najbolje što svatko od nas može ponuditi.

John je uvijek bio uspješan u upravljanju našim novčanim sredstvima. Nikada nije imao poteškoća vjerovati da će Bog ispuniti naše potrebe i blagosloviti naše živote. On je pronašao svaku kuću koju smo posjedovali. Kad je on preuzeo plaćanje računa, kao da mi je kamen pao sa srca. Ja sam ih plaćala zbog Johnovih stalnih putovanja i rasporeda na poslu. Kad je uvidio koliko sam frustrirana tim zadatkom, ponudio se preuzeti ga. Ono što je meni bilo zamorno, njemu je bilo lagano. Iстicao se u kupovini kuće, auta i drugih velikih stvari. Također se dobro povezao s dečkima kroz natjecanja, igre i slične aktivnosti.

Ja sam, s druge strane, upravljala našim domom. Uvijek sam željela da dom bude mjesto u kojem obitelj objeduje za stolom. Volim hraniti svoju obitelj i htjela sam da naši dečki pozivaju i svoje prijatelje. Isto sam tako htjela da naš dom bude mjesto u kojem se John može obnoviti po povratku s puta.

Utvrđite u čemu ste vaš supružnik i vi najbolje opremljeni za preuzimanje vodstva. Naučite se podvrgnuti jedno drugom u onim područjima za koja je svatko od vas osobno nadaren. Dobrovoljno ustupanje vodstva u jakim područjima onog drugog, omogućit će vam postizanje vašeg zajedničkog poslanja.

Četvrti dan

Prioriteti

„Bolje je dvjema osobama nego jednoj, jer mogu pomoći jedna drugoj da uspiju.“⁽⁶⁾

(Propovjednik 4:9, slobodan prijevod)

Poslanje i prioriteti nisu ista stvar, ali idu zajedno pod ruku. Dogovaranje i podupiranje istih prioriteta ključno je za očuvanje jedinstva.

Naši su prioriteti određeni našim najvećim ciljem: poznavati i otkrivati ljubav Božju. Kako je ovo nalog koji svi vjernici dijele, svi se možemo držati istih prioriteta, bez obzira na to što će strategije kojima ih ostvarujemo različito izgledati od para do para i od razdoblja do razdoblja. Predlažemo vam da ovako postavite svoje prioritete:

1. **Bog.** Bog nije zapravo „prvi“. On je iznad svega drugoga i odnos s Njim neophodan je za uspjeh i vjernost u svim drugim područjima života. On bi trebao obuhvaćati i nastanjivati svaki od naših prioriteta. Ali radi jasnoće, odredit ćemo Ga kao prvog na popisu. Bog je, da tako kažemo, prije svega.

Ipak, naš odnos s Bogom i rad koji činimo za Njega nisu iste stvari. Jako je primamljivo, pogotovo službenicima ili ostalima koji služe u crkvi, da svoju službu stave iznad svojih obitelji. Molimo vas da ne dopustite da vaša obitelj postane žrtvom ovog iskrivljenja.

2. **Supružnik.** Opet, i ovdje postoji mogućnost blagog, ali skupog iskrivljenja. Vaša su djeca bitna, ali briga

(6) „Bolja su dvojica negoli jedan, jer imaju dobru plaću za svoj trud.“ (Propovjednik 4:9, GBV/Živa riječ)

za njih ne smije ići na uštrb vašeg supružnika. Vaša će djeca jednog dana sazrijeti i napustiti vaše okrilje, a vi ste u savezu sa svojim supružnikom za cijeli život. Pobrinite se da vaš zajednički život gradite tako da, kada djeca odu, vi i dalje budete najbolji prijatelji.

3. *Djeca.* Točne pojedinosti uključenosti svakog od supružnika u odgajanje djece mijenjat će se iz razdoblja u razdoblje i ovise o vašem sljedećem prioritetu – vašim pozivima. Ako jedno ili oboje radite izvan kuće, imat ćete odgovornosti u dodatnim područjima posla ili službe. Ako ispunjavanje vašeg poziva trenutno podrazumijeva ostajanje kod kuće s djecom, naše razlikovanje ovog i sljedećeg prioriteta nije toliko primjenjivo. No kao što je C.S. Lewis izjavio: „Onaj tko vodi dom ima najveću karijeru.“
4. *Poziv.* Vaš poziv, zapravo, uključuje sve na ovoj listi i sve u vašem životu. Ali opet, zbog jasnoće ćemo ograničiti doseg ovog izraza. Ono što nazivamo „pozivom“ odnosi se na ono u što je Bog pozvao vas i vašeg supružnika da kao pojedinci radite u područjima uprave, poslovanja, zdravstvene njege, obrazovanja, službe, umjetnosti, medija ili drugog. U našem se braku poklopilo da nam je poziv u istom području, ali mnogi supružnici ne rade i ne služe u istom krugu društva. Ako je tako u vašem braku, svejedno se možete zanimati za posao jedno drugog i pružiti si neophodnu podršku. Kao što je Salomon rekao, kada dvoje rade zajedno, mogu pomoći jedno drugome da uspiju.
5. *Odmor.* Subota je bila određena od Boga, ne od čovjeka. Kada mi odmaramo, svaki drugi prioritet napreduje. Bog želi da naši životi sadrže redovit

odmor i rekreaciju – koji nisu isto što i nekretanje. Odmaramo kada iznađemo vremena za ono što nas obnavlja duhovno, tjelesno i emocionalno. U braku je važno naći vremena i za zajednički odmor, a ne se samo odvojeno odmarati. Za nas je to predstavljalo traženje područja od zajedničkog interesa u kojima možemo oboje uživati, poput provođenja vremena u prirodi dok razgovaramo o snovima za našu obitelj i službu. Učiti zajedno odmarati i vježbati dio je spajanja dvaju života u jedan.

6. *Zajedništvo.* U previše brakova muževi i žene zadrže potpuno odvojene društvene živote. Važno je imati muško ili žensko društvo i graditi prijateljstva s osobama osim supružnika, no u zdravom će se braku društveni životi supružnika preklapati. Naši prijatelji igraju bitnu ulogu u ohrabrvanju, podupiranju i osnaženju nas samih, no kako smo jedno tijelo, trebamo imati dosta prijatelja koji poznaju i vole nas oboje.

Ne možemo dovoljno naglasiti koliko je ključno imati prijatelje koji svjesno blagoslivljaju vašu zajednicu. Oboje imamo prijatelje koji služe u različitim ulogama u našim životima. Ja, John, imam prijatelje s golfa s kojima dijelim samo vrijeme te razonode. Također imam prijatelje s golfa kojima mogu otvoriti svoje srce i dušu. Muškarci s kojima dijelim svoje izazove i slabosti vole i Lisu i mene.

Zato što ja, Lisa, imam tako ispunjen život i ne igram golf, zapravo imam samo prijatelje po srcu koji me potiču da rastem u dubinu u svakom području ljubavi. To su žene koje razumiju jedinstvene izazove prisutne u mojoj životu i braku. Pojedine su mi najbolje prijateljice tijekom izazova

u službi, dok se drugima obratim za savjet oko sukoba u odnosima. Svaku od njih cijenim više od zlata.

Od nekih smo se prijatelja iz prošlosti s vremenom morali odmaknuti. Bili su skloniji jednom od nas dvoje i nisu poticali zajedništvo u našem braku. Ako prijatelj nije sklon oboma, nemojte se družiti s njim – nedvojbeno će uzrokovati podjelu u vašem braku.

Odabrat voljeti

„Obucite se, dakle, budući da ste izabranici Božji, sveti i ljubljeni, u milosrdnu srdačnost, dobrotu, poniznost, krotkost i strpljivost! Podnosite jedan drugoga i dobrostivo oprštajte međusobno ako tko protiv koga ima nešto što je za ukor. Kao što je Gospodin vama dobrostivo oprostio, tako činite i vi! A povrh svega toga zaodjenite se u ljubav, koja je veza savršene skladnosti!“

(Kološanima 3:12-14, označili autori)

Ljubav je ono što nas spaja u skladnost. Ona je osnova za jedinstvo, istinski ključ za otključavanje vrata nemogućega.

U Poslanici Efežanima 5:28, Pavao kaže da su „muževi dužni ljubiti svoje žene“. Riječ *dužni* naglašava snažnu obvezu. To šalje poruku još uzvišenijeg načela, koji se odnosi i na muževe i žene: dužni smo ljubiti jedno drugo bez obzira na to kako se osjećamo.

Naša kultura prikazuje ljubav kao osjećaj kojim ne možemo upravljati već možemo samo odgovoriti na njega. Ako osjećamo ljubav, onda se ponašamo kao oni koji su zaljubljeni. Ne treba nam mnogo da otkrijemo da osjećaj

Ljubavi nije uvijek prisutan, ali da je ljubav uvijek izbor. Bog je *odabrao* voljeti nas. Ako ćemo odabratи voljeti, osjećaji će s vremenom pratiti naša djela. Čin vjere – poput iskazivanja ljubavi kada nema prisutnih osjećaja – može pomažnuti planine. Bog žudi blagosloviti naša djela. Dietrich Bonhoeffer rekao je:

„Nije ljubav ta koja održava brak, već je brak taj koji održava ljubav.“

Jedini način na koji vaš brak može održavati ljubav je ako vaše emocionalno i duhovno ispunjenje dolazi iz zajedništva s Duhom Božnjim. Ako se oslanjamо na krivi izvor – na izvor vlastite snage – naša će ljubav doživjeti neuspјeh kad je kušana odsutnošću osjećaja. No kada smo utemeljeni u Božjoj ljubavi, naša djela ljubavi mogu nas održati u jedinstvu i kad se naši osjećaji kolebaju.

Nemojte pogrešno shvatiti, brak ne treba biti lišen osjećaja. No kao što se C.S. Lewis izrazio:

„Pravilo za svakoga od nas savršeno je jednostavno. Nemojmo trošiti svoje vrijeme zamarajući se time „volimo“ li svog susjeda; ponašajmo se kao da ga volimo. Čim krenemo tako postupati, razotkrit ćemo jednu od velikih tajni: kad se ponašamo kao da nekoga volimo, učas ćemo ga zavoljeti.“⁶

Ljubav svome supružniku možete nastavljati iskazivati čak i kada ne doživljavate osjećaje ljubavi. Možete odabratи služiti, radovati se i podupirati. Kad se vaš život poravna s ljubavlju, vaši će osjećaji s vremenom potvrditi ono što pokazuju vaša djela.

Peti dan

Istaknuti ono najbolje

„Kristova ljubav čini crkvu cijelom. Njegove riječi prizivaju njezinu ljepotu. Sve što on radi i govori tako je oblikovano da istakne ono najbolje u njoj...“⁽⁷⁾
 (Efežanima 5:26-27, The Message)

Salomon je napisao da „ženska mudrost sagrađi kuću“ (Izreke 14:1). Zato što mudre žene grade svoje domove, mudri će muškarci izgrađivati svoje žene! Dok ojačavamo jedno drugo, odražavamo svojim bračnim drugovima sliku Krista. Otkrivanje najboljeg što Bog ima za naše brakove podrazumijeva poticanje onoga najboljeg jedno u drugom.

Naša ljubav jednog za drugo čin je udruživanja s nebom, ugovor s Božjom naklonošću. Bog ne određuje vašeg supružnika prema njegovim ili njezinim slabostima, već prema svojoj milosti i ljubavi. Bog se obraća mogućnostima vašeg supružnika i vas poziva da činite to isto.

Kao što smo spomenuli, kad je Lisa bila djevojčica, izgubila je oko zbog raka. Zbog toga je imala dubinski strah od stajanja ispred ljudi. Ja, John, znao sam za Lisin strah, ali sam također znao da ju je Bog obdario izvanrednom mudrošću.

Kad sam bio mladi pastor, ponekad bih znao reći Lisi da želim da razgovara s djevojkama u kampu za mlade. „Ni govora!“ prosvjedovala bi. „Ne dolazim u paketu s tobom. Crkva je tebe zaposlila kao pastora za mlade, ne mene.“

(7) „...da je posveti i očisti kupelju vode putem riječi, da sebi predvede crkvu slavnu, bez mrlje ili nabora ili nečega takovoga, nego da bude sveta i bez ljage.“ (GBV/Živa riječ)

Poslušao bih njezine razloge, znajući da su ukorijenjeni u strahu, a ne u želji pobune protiv Božjeg dara u njezinom životu. Toliko je bila ustrašena govoriti, a opet, svaki put kad bi govorila, ljudi bi me potražili poslije službe da mi kažu koliko ih je duboko dotakla njezina poruka. Stoga, nakon što bi prosvjedovala, odgovorio bih joj: „Samo budi spremna da te pozovem večeras.“

Ja, Lisa, smatrala sam da John pokušava od mene napraviti nešto što nisam. On je znao da djevojke iz tima mladih trebaju ženski glas u svome životu, ali ja sam se osjećala potpuno nesposobnom za to. Nisam shvaćala da je tražeći njima uzor, pokušavao stvoriti okruženje u kojem će se razviti moji darovi. On je u meni vidio nešto što ja sama nisam mogla vidjeti. Iako sam ponekad znala i cijelu noć probdjeti moleći ga da me ne tjera govoriti, on me nikad nije prestao dovoditi u položaj u kojem Bog može istaknuti svoje najbolje u meni. Tada sam to mrzila. Ali sada, kada se osvrnem unatrag, jasno zamjećujem da me s ljubavlju gurao preko mojih granica i strahova.

Kao što je John pomogao meni, i ja sam njemu u drukčijim stvarima pružila snagu.

Ranih sam godina marljivo uređivala njegove knjige i brinula se da točno izraze ono što mu je na srcu. Toliko se toga što smo imali priliku raditi zajedno u službi ostvarilo zato što smo se ljubavlju poticali na rast.

Možda vaš supružnik i vi niste naučili kako izvući najbolje jedno u drugom. Možda ste čak upali u sasvim suprotno ponašanje i koristili svoje položaje intimnosti i utjecaja kako biste pobijedili jedno drugo. Danas može biti dan novih početaka. Možete ustanoviti nova mjerila.

Nikad nije kasno krenuti ispočetka. Ako želite naučiti istaknuti ono najbolje u svom bračnom drugu, molimo vas da pronađete tiho, tajno mjesto i vrijeme za molitvu sa svojim supružnikom. Izrecite Bogu:

Nebeski Oče,

kajemo se jer smo se krivo odnosili prema zajednici koju si uspostavio između nas. Naš je brak Tvoje remek-djelo, a mi o njemu nismo brinuli s poštovanjem koje zaslužuje. Zahvaljujemo Ti na Tvojem novom milosrđu nad našim životima koje nam omogućuje da krenemo ispočetka. Duše Sveti, molimo Te da nam daš milost koja nam treba da vidimo jedno drugo kroz Tvoju ljubav. Daj nam veći uvid u to kako možemo slaviti i služiti jedno drugome. Daj nam oči da vidimo darove i jakosti koje Ti želiš uvećati u svakome od nas i pokaži nam kako možemo podržavati Tvoje djelo. Vjerujemo da nam je bolje kad smo zajedno nego kad smo bili sami. Želimo urasti u puninu koju si Ti namijenio našim životima i zajednici, na Tvoju slavu.

U Isusovo ime, amen.

Nadalje, uključili smo objave koje izravno govorite svom supružniku. Pogledajte ih u oči i izrecite ove riječi:

Muž:

Oprosti mi što sam koristio svoje jakosti kako bih te tlačio i sputavao. Oprosti mi što se nisam obraćao tvojoj kreposti, ljepoti, mudrosti i dobroti. Oprosti mi što nisam stvarao ugodaj u kojemu možeš cvasti. Oprosti mi moje sebičnosti u našim razgovorima, zajedničkom vremenu i u našoj postelji. Vjerujem da Bog može iscijeliti, obnoviti i proslaviti našu zajednicu. Vjerujem da ti i ja možemo učiniti sve kroz Njega koji nas jača. Preuzet ćemo vlast, sve ćemo umnožavati i bit ćemo uistinu plodni u Isusovo ime.

Žena:

Oprosti mi što sam koristila svoje jakosti kako bih istaknula tvoje slabosti. Oprosti mi što te nisam poštivala i što sam bila sebična u našim razgovorima. Odsada nadalje koristit ću svoje riječi za izgradnju tvoga života. Oprosti mi svaki tren kada nisam bila paziteljica tvog srca. Vjerujem u tebe i vjerujem u nas. Vjerujem da Bog sve može učiniti novim. Odabirem te voljeti i oprostiti ti. Nov je dan, ispunjen milosrđem i istinom. Voljet ćemo, i ponovno sanjati.

Dragi prijatelji, vjerujemo da je najbolje tek pred vama. Božjom milošću vaše nasljeđe, vaša intimnost i vaš utjecaj mogu nadmašiti svu vašu nadu i očekivanja. U jedinstvu jedno s drugim i kroz snagu i nadahnuće Božjeg Duha, napisat ćete priču koja prenosi Kristovu ljubav na zemlji – i ugađa Onomu koji u visini sjedi na prijestolju.

Odluka da krenemo iznova zaista je unaprijed ukazano povjerenje. Ona nije prilika „jednom u životu”, već stalni izbor dokle god postoji život. *Krenuti iznova* podrazumijeva život u sadašnjosti uz otpuštanje onoga što je bilo jučer i usmjeravanje svojih srca prema onome što dolazi.

Sve što smo podijelili s vama neće biti više od dobrih ideja ako ne predamo svoje zajednice Onomu koji je sve moguć. Judina nas poslanica dovodi u pravi položaj za otkrivenje svega što može biti:

„Onomu koji vas može očuvati od pada i postaviti neporočne i razdragane pred njegovom slavom, jedinome Bogu koji nas je spasio po Isusu Kristu, našem Gospodinu, slava, veličanstvenost, vlast i moć, kako prije svakog vremena, tako i sada i u sve vijeke! Amen.“

(1:24-25)

Bog je naš čuvar. On sam može maknuti naše brakove iz svakog područja tame. On nam povjerava radost i slavu braka kako bismo Ga mogli proslaviti. Naši su životi žive, dišuće poruke onima koji se ugledaju na to kako dobro volimo i rastemo.

Svako je proljeće novi početak.

... „jer evo, zima je već minula,
kiša je prošla i nestala.
Cvijeće se po zemlji ukazuje,
vrijeme pjevanja dođe...“

(Salomonova pjesma 2:11-12)

Prvi dan pobožnosti

OČEKUJTE VELIKE STVARI

„[Što, što bi postalo od mene] da nisam vjerovao da
ću vidjeti Božju dobrotu u zemlji živih! Čekaj i nadaj
se i iščekuj Gospodina; budi smion i jake odvažnosti
i neka tvoje srce bude hrabro i izdržljivo. Da, čekaj i
nadaj se i iščekuj Gospodina.“⁽¹⁾

- Psalam 27:13-14, AMP

Vaš nebeski Otac silno voli vas i vašeg supružnika. On
želi da vaš brak uspije. Dapače, On „[iščekuje, traži i
čezne] da vam bude milostiv“⁽²⁾

(Izajia 30:18, AMP).

Koja vi očekivanja imate za svoj brak? Za koje Bogom
nadahnute mogućnosti molite i vjerujete u njih?

Odvojite vrijeme kako biste promišljali o onome što
Božja Riječ kaže o očekivanjima i iščekivanjima.

„...jer si činio čudesne stvari *iznad svih naših očekivanja*,
i kako su se brda tresla! Jer od postanka svijeta nitko
nije video ili čuo o Bogu poput našega, koji čini onima
koji čekaju na njega!“⁽³⁾

- Izajia 64:2,3, TLB

(1) „Vjerujem da će uživati dobra Jahvina u zemlji živih. U Jahvu se uzdaj, ojunači se, čvrsto neka bude srce
tvoje: u Jahvu se uzdaj!“

(2) „Al' Jahve čeka čas da vam se smiluje, i stog izgleda da vam milost iskaže, jer Jahve je Bog pravedan – blago
svima koji njega čekaju.“

(3) „Čineć djela strahotna, neočekivana, silazio si, i brda su se tresla pred tobom! Odvijeka se čulo nije, uho
nijedno nije slušalo, oko nijedno nije vidjelo, da bi koji bog, osim tebe, takvo što činio onima koji se uzdaju u
njega.“

„Učenje tvoje riječi prosvjetljuje, stoga i jednostavni mogu razumjeti. *Dahćem u iščekivanju*, žudeći za tvojim zapovijedima. Dođi i iskaži mi svoju milost, kao što činiš svakom tko voli tvoje ime.“⁽⁴⁾

- Psalam 119:130-132, označili autori

„Sva hvala Bogu, Ocu našega Gospodina Isusa Krista. Njegovom smo velikom milošću ponovno rođeni, jer je Bog podigao Isusa Krista iz mrtvih. Sada živimo s velikim iščekivanjem, i imamo neprocjenjivu baštinu – baštinu koja se čuva za nas u nebu, čistu i neokaljanu, izvan dosega promjene i propadanja.“⁽⁵⁾

- Prva Petrova 1:3,4 (slobodan prijevod)

„...jer je Gospodin Bog pravednosti. Blagoslovljeni (radosni, sretni, kojima se može zavidjeti) su svi oni koji Ga [žarko] čekaju, koji *Ga iščekuju i traže i čeznu za Njim* [za Njegovom pobjedom, Njegovom naklonosću, Njegovom ljubavlju, Njegovim mirom, Njegovom radošću, i Njegovim neusporedivim, neprekinutim zajedništvom]!“⁽⁶⁾

- Izajia 30:18, AMP (označili autori)

Ranije smo se u ovoj knjizi dotakli opasnosti neostvarivih očekivanja. Na osnovi onoga što ste naučili iz ovih stihova, koje su neke od prednosti ispravnih iščekivanja?

(4) „Objava riječi tvojih prosvjetljuje, bezazlene urazumljuje. Otvaram usta svoja zadahtan u žudnji, jer čeznem za zapovijedima tvojim. Obrati se k meni i milostiv mi budi kao onima koji ljube tvoje ime.“

(5) „Neka bude hvaljen Bog, Otac našega Gospodina Isusa Krista, koji nas po svome velikom milosrđu uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih ponovo rodi za živu nadu, za neprolaznu, neokaljanu, neuvelu baštinu koja vam stoji sačuvana u nebesima...“

(6) „Stoga će GOSPODIN čekati, da vam se može smilovati, i stoga će on biti uzvišen, kako bi vam iskazao milosrđe: jer GOSPODIN je Bog pravde; blagoslovljeni su svi oni koji na njega čekaju.“ (GBV/Živa riječ)

Najveća su očekivanja ona koja su utemeljena na poznavanju Božjih obećanja, Božje naravi i nauma.

Bogu ništa nije preteško ili nemoguće. Vidi Postanak 18:13-14, Matej 19:26, Marko 9:23-24, Luka 1:36-37, Efežanima 3:20. Što vam Gospodin govori o svojoj nemjerljivoj snazi i sposobnosti?

„Evo, činim nešto novo; već nastaje. Zar ne opažate?“

- Izajia 43:19,

Mi služimo Bogu koji sve stvari čini novima. Želite li da nešto u vašem braku bude učinjeno novim? Trebate li novu ljubav, nove snove, novo jedinstvo ili novu intimnost? Možete očekivati da vaš Otac učini novu stvar kad Ga za to zamolite. Zapišite što želite da bude učinjeno novim, potom se pomolite i predajte to Bogu.

Drugi dan pobožnosti

Gоворите живот

„Riječi namiruju um kao što plod namiruje želudac; dobar govor razveseljuje jednako kao dobra žetva. Riječi ubijaju, riječi daju život; otrov su ili voće – izbor je na vama.“⁽⁷⁾

- Izreke 18:20-21, The Message

Jezik zemlje ili jezik neba – kojim najčešće говорите? Prvi stvara smrt, drugi donosi живот. U svim prilikama s kojima se suočavate, sami odabirete hoćete li говорити jednim ili drugim jezikom. Kao što pastor **Jimmy Evans** dijeli:

„Sporazumijevanje služi kao most koji povezuje živote dviju osoba, pružajući sloboden pristup srcu i umu druge osobe. Sporazumijevanje nije samo važno, već je i ključno u braku. ...Riječi posjeduju nevjerojatnu moć – moć da rane ili iscijele, razore ili sagrade. Moramo se ukrotiti kako bismo koristili riječi koje izgrađuju, jačaju, ohrabruju i iscijeljuju.“⁷

Kao što smo naučili, za sve postoji vrijeme – vrijeme kada pričamo i vrijeme kada šutimo. Zastanite kako biste razmislili. Kada je *najgore* vrijeme da sa supružnikom imenujete postojeći problemom? Kada je *najbolje* vrijeme? Zašto?

(7) „Svatko siti trbuh plodom usta svojih, nasičuje se rodom usana svojih. Smrt i život u vlasti su jeziku, a tko ga miluje, jede od ploda njegova.“

Kratko opišite prilike između vas i vašeg supružnika koje vam trenutno predstavljaju najveću kušnju. Koje negativne riječi i izraze (poput „idi u“) često prosipate iz usta kada razgovarate o tim poteškoćama?

Zastanite kako biste se pomolili. „Duše Sveti, ne želim više govoriti negativne riječi. Molim Te da mi Ti pomogneš ukloniti strah i ljutnju iz mojeg rječnika. Daj mi pozitivne riječi života – jezik neba – koji mogu u vjeri izgovarati nad svojim brakom. U Isusovo ime.“

Svoj rječnik jezika neba možete proširiti tako da rastete u poznavanju Riječi Božje. Pozorno pročitajte sljedeće odlomke. Potom zapišite, nadahnute tim stihovima, jednu ili dvije pozitivne objave koje možete redovito izgovarati nad svojim brakom. Prva objava neka vam posluži kao primjer.

BIBLIJSKI STIHOVI	OBJAVE NA JEZIKU NEBA
Izreke 5:18-19	„Moj bračni drug i ja spolno ćemo uživati jedno u drugom i biti zadovoljni sve dane naših života.“
Efežanima 4:15, 29	
Efežanima 4:26-27	
Efežanima 5:21-33	
Filipljanima 2:3-5	
Psalam 133	
Prva Korinćanima 13:4-8	

Treći dan pobožnosti

GOVORITE JEZIKOM SVOGA SUPRUŽNIKA

„Slijedite život ljubavi kao da vam život ovisi o tome – jer ovisi...“

- Prva Korinćanima 14:1, The Message

Ljubav govori mnogo jezika. Vaš supružnik najtečnije govori jednim jezikom, a vi ste vjerojatno najjasniji u drugom. **Dr. Gary Chapman**, autor *Pet jezika ljubavi*, objašnjava:

„Vaš emocionalni jezik ljubavi i jezik vašeg supružnika mogu se toliko razlikovati kao kineski i engleski. Koliko god da se jako trudite iskazati ljubav na engleskome, ako vaš supružnik razumije samo kineski, nikada nećete razumjeti kako voljeti jedno drugo. ...Moramo biti voljni naučiti osnovni jezik ljubavi svog supružnika ako se želimo učinkovito sporazumijevati ljubavlju. Moj je zaključak ... da u osnovi postoji pet emocionalnih jezika ljubavi – pet načina na koji ljudi govore i razumiju emocionalnu ljubav.“⁸

Prema Dr. Chapmanu, pet su jezika ljubavi: riječi potvrde, kvalitetno zajedničko vrijeme, pokloni, djela služenja i tjelesni dodir. Mnogi ljudi, uključujući nas, otkriju da imaju i osnovni i sporedni jezik ljubavi. Kao što smo spomenuli, više o svojim jezicima ljubavi možete naučiti kroz materijale ponuđene u knjizi i na mrežnoj stranici Dr. Chapmana.

Uloge koje vaši jezici ljubavi imaju u dinamici vašeg braka prepoznat ćete ako odgovorite na ova pitanja:

Zbog kojih se stvari koje čini moj bračni drug osjećam najvoljenijom osobom? Što me od onoga što propušta učiniti najdublje pogađa? Što sam najčešće tražio/tražila od svog supružnika: riječi ohrabrenja i poštovanja, zajedničko vrijeme, posebne poklone, tjelesnu privrženost ili pomoći oko kuće? Na koji je način najčešće izražavam ljubav prema svom supružniku? Zabilježite svoje misli i utiske.

Sada u ime svog supružnika odgovorite na ista pitanja.
U čemu su razlike najočitije?

Jeste li bili svjesni razlika u načinima na koje vaš supružnik i vi iskazujete ljubav? Ako jeste, kako je to pomoglo vašem braku? Ako niste, čini li vam se sada da je to dovelo do problema ili nerazumijevanja?

Razgovarajte sa svojim supružnikom o načinima na koje oboje iskazujete i primećate ljubav. Upitajte bračnog druga: „Koje su tri iskušane stvari kojima mogu reći da te volim na tvom jeziku?“ Ovdje zapišite odgovor.

Odvojite danas nešto vremena kako biste s Duhom Svetim razgovarali o najboljim načinima iskazivanja svoje ljubavi prema supružniku. Nitko ne poznaje vašeg supružnika bolje od Njega!

Četvrti dan pobožnosti

POSLOŽITE PRIORITETE U SVOJEM ŽIVOTU

„Zaklinjem vas, braćo, imenom Gospodina našega Isusa Krista da svi budete složni... da budete sjedinjeni u istom osjećaju i istoj misli.“

- Prva Korinćanima 1:10

Toliko je sile u jedinstvu! Naše jedinstvo jednog s drugim Božji je način objavljuvanja Njegove ljubavi onima koji Ga još ne poznaju. Ni u čem drugom nemamo isti broj pričika za jedinstvom kao što imamo u braku. Dok ste čitali drugo poglavlje ove knjige, utemeljili ste zajedničku viziju i ciljeve za vaš brak. Sada, dok se približavamo kraju našeg puta kroz *Priču o braku*, ohrabrujemo vas da promislite o dnevnim prioritetima koji podupiru vaše poslanje.

„Prvi“ je i najveći prioritet u vašem životu odnos koji imate s Bogom. Zašto Ga je tako neophodno staviti na prvo mjesto i kako kod vas izgleda štovanje Njega u svemu? Na koji način zdrav odnos s Bogom pozitivno utječe na vaš brak, obitelj, posao i sve ostalo u vašem životu?

Ispunjavanje vaših ciljeva i poslanja određenih od Boga podrazumijeva ispravno slaganje vaših prioriteta: supružnika, djece, poziva, odmora i druženja – točno tim redoslijedom. Zastanite i pomolite se: „Gospodine, poklapaju li se

moji prioriteti s tim redoslijedom? Ako ne, u čemu? Tko ili što dobiva previše pozornosti? Koga ili što zanemarujem? Koje razrađene postupke mogu poduzeti da uspostavim i zadržim ispravan redoslijed?" Zabilježite uvide i korake koje vam otkrije.

Obvezali ste se podupirati i proslavlјati svog supružnika do kraja svog života. Djeca napuštaju dom, poslovi se izmjenjuju i prijatelji dolaze i odlaze, ali je vaš brak savez oblikovan tako da obuhvaća svako razdoblje.

Na osnovi trenutnog stanja vašeg odnosa, hoćete li vaš bračni drug i vi privesti život kraju kao najbolji prijatelji? Jeste li uložili sebe u međusobno podupiranje poziva i karijere?

Koji postupci prenose poruku vrijednosti i potiču jedinstvo u vašem braku? Potkopavaju li koji od vaših stavova ili postupaka vaše jedinstvo?

Pročitajte Propovjednika 4:9 i Kološanima 3:12-14.
Potom izmolite:

Bože, Ti si izabrao mene i mog supružnika da budemo sveti i ljubljeni. Svojim mi Duhom daj milosti da iskažem svom supružniku milosrđe, dobrotu, poniznost, blagost i strpljivost. Pomozi mi da svojim rijećima i djelima poboljšam život svog supružnika. Vjerujem da nam je bolje zajedno nego što nam je bilo kad smo bili odvojeni, jer možemo pomoći jedno drugome uspjeti. Daj nam mudrosti da ispravno složimo prioritete, kako bismo mogli bolje upoznati Tebe i dobro služiti jedno drugom.

U Isusovo ime, amen.

Peti dan pobožnosti

ISTAKNUTI ONO NAJBOLJE

„...*Svaku priliku iskoristite najbolje što možete. Budite ljubazni u svom govoru. Cilj je u razgovoru istaknuti ono najbolje u drugima, ne ih ponižavati, ne ih isključivati.*“⁽⁸⁾

- Kološanima 4:5-6, The Message

Kao muž i žena, vi ste i vaš bračni drug *jedno*. To znači da sve dijelite. Kad vaš supružnik uspije, vi ste uspjeli. Kad je vaš supružnik ispunjen i plodonosan, vi možete biti ispunjeniji i plodonosniji. Iстicanjem najboljeg u svom bračnom drugu iznosite na vidjelo najbolje u vama samima. Tako Isus postupa i s nama, svojom Zaručnicom. Pismo kaže: „Kristova ljubav čini crkvu cijelom. Njegove riječi prizivaju njezinu ljepotu. Sve što on radi i govori tako je oblikovano da **istakne ono najbolje u njoj...**“⁽⁹⁾ (Efežanima 5:26-27, The Message)

Koji su onda darovi, talenti i jake strane vašeg supružnika? Prisjetite se u čemu su zaista dobri, u čemu uživaju i što ih ispunjava. Zbog čega ih drugi dosljedno hvale i na čemu im zahvaljuju?

Darovi, talenti i jakosti koje vidim u svom supružniku su...

(8) „...Iskorišćujte prigodu! Neka vam riječ bude ljubezna, solju začinjena, da znadete odgovoriti svakome kako trebal.“

(9) * „...da je posveti očistivši je kupelju vode, u riječi, kako bi je priveo sebi kao slavnu crkvu, bez ljage ili bore ili čega takva, nego da bude sveta i bez mane.“ (VB)

Ako je unutar zanimanja ili službe već svojim jakim stranama drugima na korist, kako možete poduprijeti sklonosti ili obveze svog supružnika tako da nastavi u njima rasti? Ako vidite da vaš supružnik ima talent kojim se još uvijek ne koristi, možete li zamisliti ili stvoriti okružje u kojem bi se taj dar razvio?

„I razmatrajmo i vodimo pomnjuvu, neprestanu brigu o čuvanju jedan drugoga, proučavajući kako pobuditi (potaknuti i izazvati) ljubav i korisna djela i plemenite radnje...“⁽¹⁰⁾

- Hebrejima 10:24, AMP (označio autor)

„Pa onda, kad nam se ukaže prigoda i prilika, činimo dobro [ispravno] svim ljudima [ne samo da smo im korisni i da im donosimo dobit, već da činimo i ono što je na njihovu duhovnu dobrobit i probitak]. Vodite računa o tome da budete na blagoslov, posebno onima koji su ukućani vjere [onima koji pripadaju Božjoj obitelji zajedno s vama, vjernicima].“⁽¹¹⁾

- Galaćanima 6:10, AMP (označili autori)

Pozorno razmišljajte o Hebrejima 10:24, Galaćanima 6:10 i Kološanima 4:5-6 (s početka ovog dana pobožnosti). Kojim prikladnim postupcima možete poticati i isticati najbolje u svom supružniku?

(10) „...i pazimo jedan na drugoga da se potičemo na ljubav i dobra djela!“

(11) „Prema tome, dok imamo povoljnu priliku, činimo dobro svima, posebno onima koji po ovoj vjeri pripadaju istoj obitelji.“

Drugim riječima, što možete *reći* ili *učiniti* da ih ohrabrite u korištenju svojih darova i jakih strana? Kako ih možete blagosloviti i svjedočiti njihovom rastu?

Pronađite vremena danas da podijelite sve svoje odgovore sa supružnikom. Upitajte za njegove/njezine odgovore i dopustite im da podijele što im je u srcu. U kojim se stvarima slažete? Koje ste nove stvari naučili o svom supružniku ili sebi? Zastanite i izmolite blagoslov nad svojim supružnikom.

„Proučite svog suputnika. Proučite sebe. ...Ono što otkrijete moglo bi vas iznenaditi i zadviti. ...Pustolovina braka ogleda se u otkrivanju toga tko je uistinu vaš suputnik, a uzbuđenje je u otkrivanju toga kakav će vaš suputnik postati.“

– H. Normann Wright⁹

PITANJA ZA RAZMATRANJE

Ako ovu knjigu, Priča o braku, koristite kao dio istoimenog Messenger Series učenja, molimo vas, pogledajte videozapis broj šest.

- 1| Božja je uputa Adamu i Evi bila množiti se i napuniti cijelu zemlju. Nekoliko generacija poslije izdiglo se društvo ljudi koji nisu poštivali tu zapovijed. Pozorno pročitajte Postanak 11:1-6. Kako su ljudi bili jedno? Ako je jedinstvo neposlušne ljude dovelo u položaj za uspjeh, što to govori o nama koji smo jedno i u braku i u Kristu i koji nastojimo biti poslušni Bogu?
- 2| Jedinstvo oslobađa veliku silu i dobitke. Istražite ove odlomke i primjenite ih na svoj bračni odnos: Psalm 133, Matej 18:19-20, Ivan 17:21, 23, Druga Korinćanima 13:11. Koji blagoslovi urode plodom kad živite u jedinstvu sa svojim supružnikom?
- 3| Zadnje su riječi pojedine osobe važne, a u Isusovom slučaju bile su i silno proročanske. Pročitajte Ivana 17:9-11, 20-23. Te je riječi izmolio za nas netom prije raspeća. Primijetite to jedinstvo koje su imali On i Otac. Što vam Duh Sveti otkriva tim odlomkom? Kako On potiče nastojanja da budete jedno sa svojim bračnim drugom?
- 4| Bog je Bog novih početaka! On objavljuje da sve čini novim (vidi Otkrivenje 21:5). On želi da kroz sve godine braka doživljavamo i dijelimo nanovo oživljeno zajedništvo, nadu, vjeru, snove i spolnu bliskost sa svojim supružnicima. Kojim odgovarajućim postupcima možemo kao muževi i žene promicati tu novu svježinu u svojim odnosima?

- 5| Izreke 14:1 kažu da mudra žena gradi svoj dom. To znači da će mudar muž izgrađivati svoju ženu! Žene, kojim probranim postupcima možete ulogom žene graditi svoj dom? Muškarci, kojim prikladnim postupcima možete ulogom muža izgrađivati svoje žene?
- 6| Neki bračni parovi rade zajedno u struci ili službi, no kod mnogih to nije tako. Time je još važnije da ostanu povezani i ohrabruju jedno drugo u svojim pojedinačnim pozivima i sklonostima. Kojim iskušanim postupcima muževi i žene mogu podupirati jedno drugo i ostati povezanim?

SAŽETAK POGLAVLJA

- U Kristu svaki brak može biti učinjen novim! Njegov Duh neprestano nudi prilike za nove početke u svakom području.
- U svakoj prilici možemo birati hoćemo li govoriti jezikom zemlje ili jezikom neba. Vjerom se možemo složiti s nebom i govoriti prema obećnjima Božje Riječi.
- Cilj je braka jedinstvo. Svojim djelima moramo stremiti k jedinstvu u svim područjima života.
- Dok težimo jedinstvu sa svojim supružnicima – govoreći istim jezikom i idući za istim poslanjem – Božji blagoslovi silaze na nas i čine nemoguće mogućim.
- Istinska ljubav između muževa i žena odražava svijetu Božju slavu i ljubav. Naše jedinstvo privlači druge Isusu.
- Mudra žena gradi svoj dom i mudar muškarac izgrađuje svoju ženu. Dok svaki od supružnika govoriti jezik neba nad jakim stranama onog drugog, oni uvećavaju svoje živote i izvršuju Božju volju na zemlji.

DODATAK

Kako primiti spasenje

„Ako ustima svojim priznaješ Isusa Gospodina i srcem svojim vjeruješ da ga je Bog uskrisio od mrtvih, bit ćeš spašen. Vjera srca postiže pravednost, a priznanje usta spasenje.“

- Rimljanima 10:9-10

 Ako biste mogli dijeliti Božju ljubav sa svojim supružnikom, prvo morate primiti Božju ljubav i spasenje kroz Njegovog Sina, Isusa Krista. Kroz smrt i uskršnuće Isusa, Bog vam je pripremio put da uđete u Njegovo kraljevstvo kao ljubljeni sin ili kći. Isusova vam je žrtva na križu učinila vječni i obilni život besplatno dostupnim. Spasenje je Božji dar vama – ništa ne možete učiniti da ga zasadite ili zaslužite.

Kako biste primili taj dragocjeni dar, prvo priznajte svoj grijeh odvojenog življena od svog Stvoritelja (jer to je korijen svih grijeha koje ste počinili). Ovo je pokajanje ključni dio primanja spasenja. Petar je to u Djelima apostolskim jasno izrazio onog dana kad ih je pet tisuća bilo spašeno: „Dakle, obratite se i povratite se da vam se izbrišu grijesi“ (Djela apostolska 3:19). Pismo razjašnjava da je svatko od nas rođen kao rob grijeha. To je ropstvo počelo s Adama, koji je pokrenuo obrasce samovoljne neposlušnosti.

Pokajanjem biramo okrenuti svoja leđa poslušnosti samome sebi i đavlu, ocu svih laži, te se okrenuti u poslušnost svom novom Gospodaru, Isusu Kristu – Onomu koji je za vas dao svoj život.

Isus je taj kojem morate predati gospodstvo nad svojim životom. Učiniti Isusa „Gospodinom“ znači predati Mu vlasništvo nad svojim životom (duhom, dušom i tijelom) – nad svime što jeste i što imate. Njegov autoritet nad vašim životom postaje potpun. U trenutku kad to učinite, Bog vas oslobađa od tame i prebacuje u svjetlo i slavu svog kraljevstva. Jednostavno prijeđete iz smrti u život – postanete Njegovo dijete!

Ako želite primiti spasenje kroz Isusa, izmolite ove riječi:

Bože u Nebu, priznajem da sam grešnik/grešnica i da nisam dostigao/la Tvoja mjerila pravednosti. Zaslužujem biti vječno osuđen/a zbog svojeg grijeha. Hvala Ti što me ne ostavljaš takvog/u, jer vjerujem da si poslao Isusa Krista, svog jedinorođenog Sina, rođenog od djevice Marije, da umre za mene i podnese moju osudu na križu. Vjerujem da je uskrsnuo treći dan i sada sjedi Tebi zdesna, kao moj Gospodin i Spasitelj. Zato se na ovaj dan kajem za svoju neovisnost o Tebi i predajem svoj život u potpunosti Isusovom gospodstvu.

Isuse, priznajem Tebe kao svog Gospodina i Spasitelja. Uđi u moj život kroz svoga Duha i promijeni me u Božje dijete. Odričem se djela tame kojih sam se nekoć držao/la, i od ovog dana nadalje neću više živjeti za sebe već Tvojim milosrđem, živjet ću za Tebe koji si sebe predao za mene, da mogu živjeti vječno. Hvala Ti, Gospodine – moj je život sada potpuno u Tvojim rukama, i prema Tvojoj Riječi, nikad se neću posramiti.

Dobrodošli u Božju obitelj! Ohrabrujemo vas da svoju uzbudljivu novost podijelite s drugim vjernikom. Također je važno da se pridružite mjesnoj crkvi koja vjeruje u Bibliju i da se povežete s drugima koji vas mogu ohrabriti u vašoj vjeri. Možete se slobodno obratiti i našoj službi, da vam pomognemo pronaći crkvu u vašoj blizini (posjetite MessengerInternational.org). Molimo da rastete u znanju i ljubavi Božjoj svaki dan!

BILJEŠKE

PRVO POGLAVLJE

1. "Women of Working Age," United States Department of Labor, pristupljeno 14.3.2014., <http://www.dol.gov/wb/stats/recentfacts.htm#age>.
2. Dio je sadržaja u ovom odlomku preuzet i prilagođen iz: Lisa Bevere, *Fight Like a Girl: The Power of Being a Woman* (New York: Warner Faith, 2006), 5-6.
3. "Ambassador," Dictionary.com, pristupljeno 19.4.2014., <http://dictionary.reference.com/browse/ambassador?s=t>.
4. C. Soanes and A. Stevenson, *Concise Oxford English Dictionary* (Oxford: Oxford University Press, 2004).
5. „Po stihu 6a jasno je da ovaj poredak stvaranja ostaje važećim i poslije pada čovječanstva, davanja zakona i dolaska kraljevstva s Isusom. Stih 6b u prvi plan stavlja riječi koje su proslavljenе kroz tisuće bračnih obreda – ljudi ne bi smjeli činiti ništa što bi razdvojilo Bogom uređenu zajednicu svetog braka. Bez stihova 4-6a moglo bi se pomisliti da stih 6b pretpostavlja da neki brakovi nisu određeni Bogom; gledajući značenje cjeline, taj je pogled neodrživ. Naprotiv, baš zato što Bog želi da su svi brakovi trajni, ne smijemo se usuditi učiniti ništa što bi ih ugrozilo.“ Craig Blomberg, *The New American Commentary Vol. 22: Matthew* (Nashville: Broadman & Holman Publishers, 1992), 290.
6. „Soanes and Stevenson, *Concise Oxford English Dictionary*.

7. Linda J. Waite, Don Browning, William J. Doherty, Maggie Gallagher, Ye Luo, and Scott M. Stanley, *Does Divorce Make People Happy?* (New York: Institute for American Values, 2002), 5.
8. Timothy and Kathy Keller, *The Meaning of Marriage: Facing the Complexities of Commitment with the Wisdom of God* (New York: Riverhead Books, 2011), 64.
9. Gary Thomas, *Sacred Marriage* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2000), 21.
10. Charles R. Swindoll, *Growing Strong in the Seasons of Life* (Portland, OR: Multnomah Press, 1983), 13.
11. "Marriage Quotes by Max Lucado," Fierce Marriage, pristupljeno 7.3.2014.,
<http://fiercemarriage.com/quote-author/max-lucado>.
12. Rick Renner, *Sparkling Gems from the Greek* (Tulsa, OK: Teach All Nations, 2003), 55.

DRUGO POGLAVLJE

1. W. Arndt, F.W. Danker, and W. Bauer, *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature* (Chicago: University of Chicago Press, 2000).
2. Ibid.
3. C.S. Lewis, *Mere Christianity* (San Francisco: Harper-SanFrancisco, 2001), 204.
4. Ibid., 124.
5. Ibid., 109.
6. Tijekom pothvata pogine 1.6 % penjača na Everest, dok 40-50 % prvih brakova okonča razvodom. Izvori: (1) "Death on Mount Everest," About.com, pristupljeno 19.4.2014, <http://climbing.about.com/od/mountainclimbing/a/Death-On-Mount-Everest.htm>. (2) *The State of Our Unions: Marriage in America* (Charlottesville, VA: The National Marriage Project and the Institute for American Values, 2012), 1.

7. Bob and Audrey Meisner, *Best Friends, Best Lovers* (Huntsville, AL: Milestones International Publishers, 2006), 52.
8. F. B. Meyer, *Abraham, Or The Obedience of Faith* (Chattanooga, TN: AMG Publishers, 2001), 70-71.
9. Andrew Murray, *Humility* (Fort Washington, PA: CLC Publications, 2006), 13, 42.
10. Bill and Pam Farrel, *Men Are Like Waffles—Women Are Like Spaghetti* (Eugene, OR: Harvest House Publishers, 2001), 140, 142-143.
11. H. Norman Wright, *The Secrets of a Lasting Marriage* (Ventura, CA: Regal Books, 1995), 70.

TREĆE POGLAVLJE

1. "Clear," Oxford Dictionaries, pristupljeno 19.4.2014., http://www.oxforddictionaries.com/us/definition/american_english/clear.
2. Mike MacKenzie, *Seatalk, The Dictionary of English Nautical Language* (Nova Scotia: 2005), ključna riječ "clear the deck." www.seatalk.info
3. Lisa Bevere, *Be Angry But Don't Blow It!* (Nashville: Thomas Nelson, 2000), 56.
4. G.L. Borchert, *The New American Commentary Vol. 25B: John 12–21* (Nashville: Broadman & Holman Publishers, 2002), 311.
5. Bevere, *Fight Like a Girl*, 60.
6. Lisa Bevere, *Out of Control and Loving It!* (Lake Mary, FL: Charisma House, 1996), 106-107.
7. Ovaj je odlomak prilagođen iz: Lisa Bevere, *Kissed the Girls and Made Them Cry: Why Women Lose When They Give In* (Nashville: Thomas Nelson, 2002), 123-124.
8. "How common is divorce and what are the reasons?", Utah Divorce Orientation, pristupljeno 21.1.2014., <http://www.divorce.usu.edu/files/uploads/Lesson3.pdf>.

9. "Quotes on Forgiveness and Unforgiveness," Daily Christian Quote, pristupljeno 22.3.2014., <http://dailychristianquote.com/dcqforgive2.html>.
10. Joyce Meyer, *Battlefield of the Mind (Bojno polje uma)* (New York: Faith Words, 2003), 192.
11. "Expectation," Oxford Dictionaries, pristupljeno 25.3.2014., http://www.oxforddictionaries.com/us/definition/american_english/expectation.
12. Patrick M. Morley, *Two-Part Harmony* (Nashville: Thomas Nelson, 1994), 138.
13. Ibid., 139.
14. "Quotes on Forgiveness and Unforgiveness," pristupljeno 24.3.2014.

ČETVRTO POGLAVLJE

1. O ovoj je temi Lisa pisala u *Fight Like a Girl*. Neke od njezinih riječi sa stranica 121. – 122. i 128., ovdje su prilagođene.
2. Bevere, *Fight Like a Girl*, 124.
3. Keller, *Meaning*, 47.
4. Ibid.
5. Bevere, *Fight Like a Girl*, 109.
6. Lisa je ovu priču podijelila u *Out of Control and Loving It!* (stranice 87. – 93.). Neke su od njezinih riječi ovdje prilagođene.
7. Dr. Henry Cloud and Dr. John Townsend, *Boundaries in Marriage* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1999), 122.
8. Prilagođeno iz *Noah Webster's 1828 American Dictionary of the English Language* (San Francisco: Foundation for American Christian Education).
9. Jimmy Evans, *Marriage on the Rock* (Dallas: Marriage Today, 2012), 87.
10. Cloud and Townsend, *Boundaries*, 163.

PETO POGLAVLJE

1. Keller, *Meaning*, 260.
2. "10 Surprising Health Benefits of Sex," WebMD, pristupljeno 12.4.2014., <http://www.webmd.com/sex-relationships/guide/sex-and-health>.
3. Bevere, *Kissed the Girls*, 121.
4. Ibid., 178-179.
5. Ibid., 121-125.
6. "The Stats on Internet Pornography," Daily Infographic, pristupljeno 24.1.2014., <http://dailyinfographic.com/the-stats-on-internet-pornography-infographic>.
7. "How Many Women are Addicted to Porn? 10 Stats that May Shock You," Covenant Eyes, pristupljeno 27.3.2014., <http://www.covenanteyes.com/2013/08/30/women-addicted-to-porn-stats>.
8. Covenant Eyes, *Pornography Statistics: 2013 Edition*, 11. <http://www.covenanteyes.com/pornstats/>
9. Ibid., 18.
10. J.P. Louw and E.A. Nida, *Greek-English Lexicon of the New Testament: Based on Semantic Domains* (New York: United Bible Societies, 1996).
11. Vidi Psalam 27:4; Filipljanima 3:10-14; Luka 10:39-42.
12. Bob Sorge, *Secrets of the Secret Place* (Lee's Summit, MO: Oasis House, 2005), 180, 182.
13. Thomas, *Sacred Marriage*, 205.
14. Meisner, *Best Friends*, 127-128.

ŠESTO POGLAVLJE

1. Gary Chapman, *The Heart of the Five Love Languages* (Chicago: Northfield Publishing, 2007), 72.
2. Lisa Bevere, *Girls with Swords: How to Carry Your Cross Like a Hero* (Colorado Springs, CO: WaterBrook Press, 2013), 127.

3. Bevere, *Be Angry*, 120.
4. Dio je sadržaja u ovom odlomku preuzet i prilagođen iz: Lisa Bevere, *Nurture: Give and Get What You Need to Flourish* (New York: FaithWords, 2008), 166-168.
5. Lisa Bevere, *Lioness Arising: Wake Up and Change Your World* (Colorado Springs, CO: WaterBrook Press, 2010), 94.
6. Lewis, *Mere*, 131.
7. Evans, *Marriage on the Rock*, 213.
8. Gary Chapman, *The Five Love Languages* (Chicago: Northfield Publishing, 1995), 15.
9. Wright, *Secrets*, 129

BILJEŠKE

Preporučena literatura

Odaberite materijale koji će vam pomoći obnoviti spolnu slomljenost, zaštititi intimnost i iscijeliti bolna srca.

KNJIGE

Kissed the Girls and Made Them Cry: Why Women Lose When They Give In by Lisa Bevere (Thomas Nelson, 2002)
Jailbreak: Breaking Free from the Prison of Porn by Vincent and Allison Newfield (New Fields Creative Services, 2014)

The Purity Principle: God's Safeguards for Life's Dangerous Trails by Randy Alcorn (Multnomah Books, 2003)

Every Man's Battle: Winning the War on Sexual Temptation One Victory at a Time by Stephen Arterburn and Fred Stoeker with Mike Yorkey (WaterBrook Press, 2000)

Every Woman's Battle: Discovering God's Plan for Sexual and Emotional Fulfillment by Shannon Ethridge (WaterBrook Press, 2003)

Sexual Addiction: One Couple's Journey to Discover Strategies for Healing by Gary and Sharon Worrell (Selah Publications, 2012)

Torn Asunder: Recovering from an Extramarital Affair by Pastor Dave Carder (Moody Publishers, 2008)

Boundaries in Marriage by Dr. Henry Cloud and Dr. John Townsend (Zondervan, 1999)

ORGANIZACIJE

New Life Ministries – NewLife.com

Materijali za muškarce i žene koji uključuju i nacionalni radio uživo s pozivima slušatelja te televizijske emisije s gostima, radionice, i mrežu savjetovanja.

Heart to Heart Counseling Center – DrDougWeiss.com

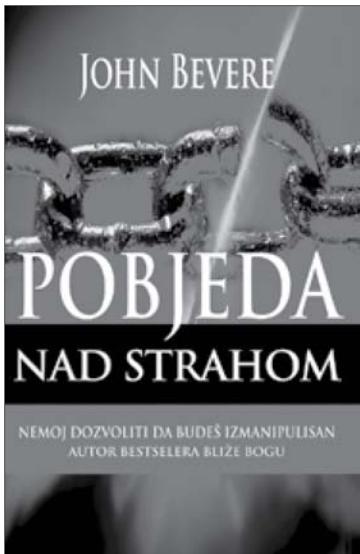
Materijali za muškarce i žene koji uključuju savjetovanje, konferencije, intenzivna poučavanja i ostalo.

MREŽNO FILTRIRANJE

CovenantEyes.com

Odgovornost na internetu i mrežno filtriranje za pojedince i obitelji.

POBJEDA NAD STRAHOM

KAKO DA POBIJEDIŠ STRAH I
OSLOBODIŠ BOŽIJE DAROVE U
SEBI

DA LI TI JE TEŠKO DA KAŽEŠ NE?

DA LI SE PLAŠIŠ
KONFRONTACIJE?

DA LI PRAVIŠ KOMPROMISE DA
BI IZBJEGAO SUKOBE?

DA LI SU TVOJE ODLUKE
BAZIRANE NA Tome DA
UDOVOLOJIŠ DRUGIMA?

DA LI DRUGI LJUDI KONTROLIŠU
TVOJ ŽIVOT?

Ako je tvoj odgovor DA na bilo koje od ovih pitanja, onda je knjiga Pobjeda nad strahom za tebe. Ona razotkriva strah, slama njegovu stegu i uči te kako da oslobodiš Božiji dar i uspostaviš Njegovu dominaciju u svome životu. Vrijeme je da se oslobodiš od zamke straha i nadvladaš njegove posljedice: depresiju, beznadežnost i konfuziju.
Ne dozvoli da te strah sputava!

JOHN BEVERE

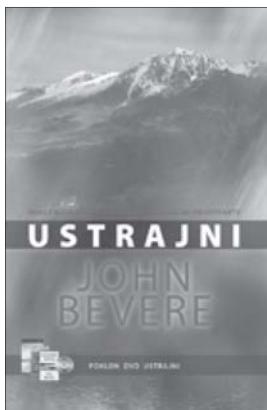
ĐAVLOV MAMAC

Izbjegnite smrtonosnoj zamci neprijatelja! Knjiga Đavlov mamac razotkriva jednu od najprijevarnijih zamki koju sotona koristi da izvede vjernike iz volje Božje – povredu. Mnogi ljudi koji su se uhvatili na sotonin mamac to čak ni ne shvaćaju. Nemojte se zavaravati, povrede će doći, a o vama ovisi kako će se to odraziti na vaš odnos s Bogom. Vaš će odgovor odrediti vašu budućnost. Ako na povredu reagirate kako treba, postat ćete snažniji umjesto ogorčeni.

U knjizi ćete pronaći odgovore na teška pitanja poput ovih:

- Zašto sam prisiljen/prisiljena govoriti „svoju stranu“ priče?
- Kako se mogu boriti protiv misli sumnje ili nepovjerenja?
- Što mogu učiniti kako bih prestao/prestala stalno oživljavati prošle povrede?
- Kako mogu ponovo steći povjerenje nakon što me je netko duboko povrijedio?

Ova će vam knjiga pomoći ne samo da izbjegnete neprijateljevu „zamku povrede“, nego će vas osnažiti da ostanete slobodni od povrede te vam omogućiti nesmetani odnos s Bogom.

USTRAJNI

Vaša je sudbina da budete snažni u životu!

U knjizi Ustrajni, otkrit ćete kako pobjednici gledaju na teškoće te naučiti kako nadvladati u svakoj kušnji i nevolji s kojom se suočavate.

- Čvrsto se držite obećanja i snage koja vam je dana u Kristu
- U tvrdite izvor svojih nevolja
- Pobjedonosno zauzmite položaj duhovne vlasti

Za dodatne materijale:
www.CloudLibrary.org

SVETI DUH

- upoznavanje-

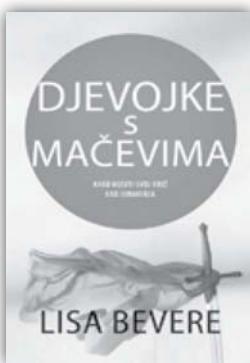
Tri su godine učenici bili s Isusom, hodali s Njim i slušali sve što je imao za reći. Pa ipak, Isus je svojim najbližim prijateljima rekao da je potrebno da On ode kako bi Duh Sveti mogao doći – i da će to za njih biti bolje (Ivan 16:7, 13-14). Ako je to vrijedilo za učenike koji su svaki dan provodili s Isusom, koliko onda više mi danas u svojim životima trebamo da Duh Sveti bude djelatno uključen? Duha Svetog često prikazuju kao nešto „čudno“. No Biblija je jasna u pogledu toga da Duh nije nešto. On je netko – Osoba koja je obećala da nas nikada neće ostaviti. U ovoj vas interaktivnoj knjizi John Bevere poziva da osobno otkrijete osobu koju u crkvi najviše zanemaruju i krivo razumiju: Duha Svetoga.

Interaktivna knjiga uključuje:

- dnevne pobožnosti
- pitanja za raspravu u skupini
- posebno poglavlje s odgovorima na neka od najtežih pitanja o Duhu Svetom.

DJEVOJKE S MAČEVIMA:

KAKO NOSITI SVOJ KRIŽ KAO JUNAKINJA

Diljem svijeta, žene su predmet predrasuda, trgovine seksualnim robljem, zlostavljanja i spolnog genocida. Duhovni neprijatelj želi razoružati žene na svakoj razini. Lisa Bevere objašnjava kako je Riječ Božja mač kojeg bi trebalo proučavati i njime ujedno rukovati. Ako je ikad postojalo vrijeme u kojem je potrebno da žene budu naoružane, onda je to sada.

Dok na stvaralački način predočava sliku mačeva, Božje Riječi i Križa, knjiga „Djevojke s mačevima“ poučit će vas:

- kako govoriti jezik neba na zemlji
- što znači posredovati
- što znači nositi svoj križ
- što znači biti proniclijv
- kako razoružati neprijatelja
- zašto su žene neprijatelju na nišanu – i zašto je Bogu potrebno da one budu junakinje.

PRIČA O BRAKU

Knjiga koju upravo držite u ruci dio je Priče o braku, učenja Johna Beverea. Ovom knjigom i dodatnim materijalima koji su dostupni na priloženom CD-u, a koje možete učitati i s CloudLibrary.org, svaki dio ovog dinamičnog učenja koje mijenja život imate na raspolaganju za proučavanje. Ako ga izučite temeljito, ono će utjecati na vaš kršćanski hod s Bogom, unaprijediti ga i omogućiti vam da za Boga učinite više.

Cjelokupni materijali učenja Priče o braku sadrže:

- *knjigu Priča o braku*
Ona je jedini tiskani dio ovih materijala. Knjiga se također nalazi na DVD-u u PDF formatu.
- *DVD Priča o braku*
Priloženi DVD sadrži cjelokupni materijal u digitalnom obliku. Ovaj se DVD ne može reproducirati na vašem DVD uređaju. Međutim, sve se datoteke mogu učitati na vašem tabletu/padu, računalu ili pametnom telefonu.
- *audioknjigu Priča o braku*
Svih 6 poglavlja knjige Priča o braku pročitanih na vašem jeziku u MP3 formatu.
- *seriju videoučenja Priča o braku*
Svih 6 poglavlja videoučenja u MP4 formatu.
- *seriju audioučenja Priča o braku*
Svih 6 poglavlja audioučenja u MP3 formatu.
- *bonus materijale*
DVD, također, sadrži druge knjige i materijale, uključujući knjigu Duh Sveti i Djevojke s mačevima.

Svi su ovi materijali poklon vama!

Budite slobodni umnažati ovaj DVD, umnažati materijale, slati ih prijateljima elektroničkom poštom, kopirati i lijepiti tekst u dokumente u Wordu, slati učenja svojoj crkvi i učitavati ih na Internet da ih drugi koriste. Dijelite ove materijale gdje god postoji glad za dobrim učenjem Božje Riječi i za osnaženim kršćanskim životom.

Detaljnije informacije o materijalima učenja Priča o braku:

- Datoteke na ovom DVD-u ne mogu se reproducirati na uobičajenom DVD uređaju. Kako su u pitanju 'višemedijske' IE videodatoteke, audiodatoteke i teksatalne datoteke, mogu se puštati i gledati samo na računalu ili digitalnom uređaju.
- MP4 videodatoteke možete učitati i puštati sa svog tableta ili računala.
- MP3 audiodatoteke možete prebaciti na svoj audio medijski uređaj, pametni telefon ili računalo.
- PDF digitalne datoteke možete prebaciti na svoj tablet ili računalo. Lako ih se čita, ispisuje ili umnaža. Mali su veličinom i lako ih se može slati e-mailom prijateljima. Možete čak i 'kopirati i zalijepiti' dijelove teksta u svoje vlastite dokumente!
- Datoteke s dodatnim učenjima dostupne su na mnogim jezicima na CloudLibrary.org.

Želite više? Skenirajte ovdje:

Za više materijala Johna i Lise Bevere koji se mogu učitati idite na **[CloudLibrary.org](#)**.

PRIČA O BRAKU

DVD S MATERIJALIMA

Preuzmite dodatne materijale s interneta
www.CloudLibrary.org

Messenger
International.
MessengerInternational.org

Sadržaj DVD-a možete prenositi
samo na računalu.

JOHN i LISA
BEVERE

Ovaj DVD s materijalima osobni je dar Johna Bevere namijenjen vama. On vam omogućava pristup brojnim snažnim materijalima koji će vam pomoći u dalnjem proučavanju ovog dinamičnog učenja i u dijeljenju materijala s drugima. Ohrabrujemo vas da dijelite ili umnožavate bilo koji dio tih materijala! Dokumente možete drugima slati elektroničkom poštom, dijeliti ih studentima, stavljati ih na internet i tiskati ih ili umnožavati. DVD je i napravljen sa svrhom da nadahnjuje i obrabruje sve vjernike kršćane po cijelom svijetu.

Ta i ostala učenja na hrvatskom jeziku dostupna su za preuzimanje na:

www.MessengerInternational.org
www.CloudLibrary.org

Dodatni materijali na drugim jezicima dostupni su za čitanje i preuzimanje na Youtube.com i Youku.com, kao i ostalim mrežnim stranicama koje postavljaju medijske zapise.

JEDNOM DAVNO ...

Brak je trebao trajati zauvijek. Brak je bio savez koji je spleo jednog muškarca s jednom ženom. To je tkanje oboje činilo jačim, plemenitijim i zvonkijim izražajima onoga što su stvoreni da budu. Zajedno su bili bolji nego kada su bili odvojeni.

Obred vjenčanja bio je tek početak – predvorje njihovog sretnog življenja do kraja života. Svaki odabir i postupak osmišljeno je izgrađivao život koji je predstavljala njihova zajednica. Muž i žena hodali su ususret nepoznatom s isprepletenim rukama, srcima i glasovima, kako bi izrazili ljubav svoga Stvoritelja.

Kako smo izgubili dodir s ovom dubokom ljubavnom pričom? U Priči o braku John i Lisa Bevere pozivaju vas da ponovno otkrijete Božji izvorni naum. Bez obzira na to jeste li u braku, zaručeni ili sami, vaša je priča dio Njegove.

SADRŽI DVD S MATERIJALIMA PRIČE O BRAKU

ISBN:

John i Lisa Bevere najprodavaniji su autori i suosnivači službe Messenger International. U braku su više od trideset godina i želete da njihove poteškoće i pobjede obogate i zaštite bračne priče drugih. John i Lisa žive u Coloradu u Saveznoj državi Colorado i imaju četiri sina i troje unučadi.

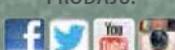

Ove, i druge materijale, možete preuzeti na:
www.CloudLibrary.org

Syloam
www.press.syloam-international.org
www.media.syloam-international.org

teach reach rescue
Messenger
International
MessengerInternational.org

OVA KNJIGA DAR JE
AUTORA I NIJE NA
PRODAJU.

Želite li više?
Skenirajte ovdje.